

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY
HYŻNE**

TEKST STUDIUM

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY HYŻNE ZAWIERAJĄCE INTEGRALNIE ZE SOBĄ ZWIĄZANE TEKST I RYSUNEK. STUDIUM ZOSTAŁO SPORZĄDZONE W OKRESIE OD WRZEŚNIA 1999 ROKU DO PAŹDZIERNIKA 2000 ROKU

WÓJT GMINY HYŻNE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY HYŻNE ZOSTAŁO UCHWALONE UCHWAŁĄ NR XXVI/134/01 RADY GMINY HYŻNE Z DNIA 29 CZERWCA 2001 ROKU

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY HYŻNE

Zmiana Nr 1/2015 Studium – załącznik Nr 1 do uchwały Nr XIV/83/15 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 grudnia 2015 r.

- Zapisy wyodrębnione kolorem niebieskim dotyczą ustaleń Zmiany Nr 1/2015 Studium
- Inne ustalenia pozostają bez zmian

Zmiana Nr 2/2015 Studium – załącznik Nr 1 do uchwały Nr XIV/83/15 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 grudnia 2015 r.

- Zapisy wyodrębnione kolorem fioletowym dotyczą ustaleń Zmiany Nr 2/2015 Studium
- Inne ustalenia pozostają bez zmian

Zmiana Nr 1/2024 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego – załącznik Nr 1 do uchwały Nr __ Rady Gminy Hyżne z dnia __

- Zapisy wyodrębnione zostały kolorem czerwonym, czcionka Times New Roman 11, dotyczą ustaleń Zmiany Nr 1/2024 Studium
- Inne ustalenia pozostają bez zmian

Projekt Zmiany Nr 1/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, którego przedmiotem jest korekta i prawidłowe oznaczenie granic Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz oznaczenie obszaru NATURA 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, jak również zmiana przeznaczenia obszaru oznaczonego w uchwalonym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, terenu o symbolu NO oraz częściowo RZ, na cele sportowo rekreacyjne, oznaczone symbolem US w Zmianie Nr 1/2015 Studium.

Projekt Zmiany Nr 1/2015 Studium wykonany został przez Firmę:

PUCHYR architektki inż. Małgorzata Puchyr, 37-750 Dubiecko ul. Śliwnicka 20.

Zespół autorski:

- inż. Małgorzata Puchyr główny projektant posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r, o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U z 2013r. poz. 923 i 1650) – zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze,
- mgr inż. arch. Agnieszka Puchyr, projektant, Nr UPR.:6/PKOOK/2013 – zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze.

Projekt Zmiany Nr 2/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, w miejscowości Dylągówka, Gmina Hyżne, wykonany został przez Firmę: PUCHYR architektki inż. Małgorzata Puchyr, 37-750 Dubiecko ul. Śliwnicka 20.

Zespół autorski:

- inż. Małgorzata Puchyr główny projektant posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r, o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U z 2013r. poz. 923 i 1650) – zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze,
- mgr inż. arch. Agnieszka Puchyr, projektant, Nr UPR.:6/PKOOK/2013 – zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze.

Projekt Zmiany Nr 1/2024 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, którego przedmiotem jest zmiana przeznaczenia obszaru oznaczonego w uchwalonym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001 r. zmienionym uchwałą nr XVI/83/15 z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie zmiany nr 1/2015 i 2/2015 Studium jako RZ i M. na cele sportowo rekreacyjne oznaczone symbolem 1US w Zmianie Nr //2024 Studium.

Projekt Zmiany Nr 1/2024 Studium został wykonany przez firmę URBLEX.

Zespół autorski:

mgr Marcin Rosegnal – Główny Projektant

mgr Justyna Dadej

mgr inż. Monika Byś

mgr inż. arch. Anna Jagocha

mgr inż. Anna Pytko

mgr Monika Rosegnal

SPIS TREŚCI

1.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OPRACOWANIA	6
1.1.	Wstęp	6
1.2.	Położenie gminy	6
1.3.	Charakter i zakres opracowania	7
1.4.	Organ sporządzający	8
1.5.	Zespół autorski	8
1.6.	Podstawowe materiały wejściowe	8
2.	OGÓLNE ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY	9
2.1.	Założenia do planu strategicznego	9
2.2.	Misja gminy	9
2.3.	Cele i zadania strategiczne	10
3.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH	15
3.1.	Otoczenie globalne	15
3.2.	Otoczenie terytorialne	16
4.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH WARTOŚCI ŚRODOWISKA	20
4.1.	Uwarunkowania przyrodnicze	20
4.2.	Uwarunkowania kulturowe	26
4.3.	Uwarunkowania wynikające z walorów krajobrazowych	37
5.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU EKONOMICZNYCH FUNKCJI GMINY	39
5.1.	Uwarunkowania rozwoju działalności gospodarczej	39
5.2.	Uwarunkowania rozwoju funkcji rolniczej	40
5.3.	Uwarunkowania rozwoju funkcji turystyczno - wypoczynkowej	44
6.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI OSADNICZEJ	47
6.1.	Ludność i zagadnienia społeczne	47
6.2.	Osadnictwo	56
6.3.	Infrastruktura społeczna	59

		4
7.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI	64
	7.1. Komunikacja kolejowa	64
	7.2. Komunikacja drogowa	64
8.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	67
	8.1. Uwarunkowania w zakresie zaopatrzenia w wodę	67
	8.2. Uwarunkowania w zakresie odprowadzania ścieków	69
	8.3. Uwarunkowania w zakresie kanalizacji deszczowej	70
	8.4. Uwarunkowania w zakresie ogrzewnictwa	70
	8.5. Uwarunkowania w zakresie gospodarki odpadami	71
	8.6. Uwarunkowania w zakresie zaopatrzenia w gaz	73
	8.7. Uwarunkowania w zakresie elektroenergetyki	74
	8.8. Uwarunkowania w zakresie telekomunikacji	78
8A	UWARUNKOWANIA ZMIANY NR 1/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE ¹	80/1
8B	UWARUNKOWANIA ZMIANY NR 2/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE ²	80/17
8C	UWARUNKOWANIA ZMIANY 1/2024 STUDIUM GMINY HYŻNE ³	80/34
9.	CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO ORAZ GŁÓWNE ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	81
	9.1. Cele rozwoju przestrzennego	81
	9.2. Główne zasady polityki przestrzennej gminy	84
10.	KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO	86
	10.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego	86
	10.2. Kierunki ochrony wartości kulturowych	89
11.	KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE STRUKTURY FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ GMINY	95
	11.1. Przesłanki kształtowania struktury funkcjonalno - - przestrzennej gminy	95
	11.2. Struktura funkcjonalno - przestrzenna gminy	4/1
	11.3. Główne kierunki zagospodarowania w podstawowych obszarach funkcjonalnych	
	11.4. Główne kierunki zagospodarowania w poszczególnych jednostkach osadniczych	101

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

...² Wprowadzono Zmianą Nr2/2015 Studium Gminy Hyżne

...³ Wprowadzono Zmianą Nr1/2024 Studium Gminy Hyżne

11A	KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2015 STUDIUM, GMINY HYŻNE ¹	105/1
11B	KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 2/2015 STUDIUM, GMINY HYŻNE ²	105/9
11C	KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2024 STUDIUM, GMINY HYŻNE ³	105/15
12.	KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO GMINY	106
	12.1. Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego	106
	12.2. Zasady kształtowania sieci drogowej	107
13.	KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	111
	13.1. Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę	111
	13.2. Kierunki rozwoju w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków	113
	13.3. Kierunki rozwoju w zakresie kanalizacji deszczowej oraz zabezpieczenia przed powodzią	116
	13.4. Kierunki rozwoju w zakresie ogrzewnictwa	116
	13.5. Kierunki rozwoju w zakresie gospodarki odpadami	117
	13.6. Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w gaz	118
	13.7. Kierunki rozwoju w zakresie elektroenergetyki	119
	13.8. Kierunki rozwoju w zakresie telekomunikacji	122
	13.9. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	124
14.	DODATKOWE USTALENIA STUDIUM	126
	14.1. Obszary strategiczne	126
	14.2. Obszary posiadające sporządzone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	127
	14.3. Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	127
	14.4. Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	128
	14.5. Zadania własne gminy w zakresie zaopatrzenia w energię	129
	14.6. Sposoby prowadzenia przez gminę aktywnej polityki realizacyjnej	131

14A	UZASADNIENIE I SYNTEZA ZMIANY NR 1/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE ¹	132/1
14B	UZASADNIENIE I SYNTEZA ZMIANY NR 2/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE ²	132/4
14C	UZASADNIENIE ZMIANY NR 1/2024 STUDIUM GMINY HYŻNE ³	132/6
	SCHEMATY GRAFICZNE	
15		133
	15.1. Struktura funkcjonalno – przestrzenna	
	15.2. Schemat układu komunikacyjnego	
	15.3. Schemat sieci wodociągowej	
	15.4. Schemat kanalizacji sanitarnej	
	15.5. Schemat sieci gazowej	
	15.6. Schemat linii elektroenergetycznych	
	15.7. Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia i wymagają sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OPRACOWANIA

1.1. WSTĘP

Gospodarka przestrzenna jest w świetle obowiązujących przepisów najbardziej autonomiczną dziedziną funkcjonowania gminy – tu jej kompetencje sięgają aż do stanowienia prawa lokalnego (przepisów gminnych) jakim jest uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego. Na gruncie planowania przestrzennego gmina ma nie tylko prawo ale i obowiązek określenia koncepcji swego przyszłościowego rozwoju w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.2. POŁOŻENIE GMINY

Gmina Hyżne położona jest w południowej części powiatu rzeszowskiego w odległości około 23 km od Rzeszowa – stolicy województwa podkarpackiego i jednocześnie ośrodka równoważenia rozwoju południowo – wschodniej części Polski.

W skład gminy wchodzi wsie: Hyżne – siedziba gminy – wraz z przysiółkiem Nieborów, Brzezówka, Dylągówka, Grzegorzówka wraz z przysiółkiem Kanada, Szklary oraz Wólka Hyżneńska. Gmina zajmuje powierzchnię 5124 ha i zamieszkuje ją 6777 mieszkańców.

Cały obszar gminy wchodzi w skład Pogórza Dynowskiego, ze wzniesieniami od 320 do 415 m n.p.m. poprzecinany licznymi dolinami rzek i potoków należącymi do zlewni trzech rzek: Wisłoka, Mleczy i Sanu. Lasy zajmują 23% powierzchni gminy a pozostałe grunty wykorzystywane są głównie rolniczo. Gmina i jej okolice objęte są ochroną krajobrazową i stanowią część Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Przez teren gminy przebiegają ważne drogi wojewódzkie: droga wojewódzka Leżajsk – Szklary, droga wojewódzka Rzeszów – Dylągówka oraz droga wojewódzka Przeworsk – Dynów. Oprócz ważnych szlaków kołowych przez obszar gminy przebiega kolejka wąskotorowa Przeworsk – Dynów.

W strukturze sieci osadniczej miejscowość Hyżne jest ośrodkiem lokalnym pełniącym funkcje administracyjno – usługowe dla obszaru gminy. Ośrodkiem ponadlokalnym jest miasto Rzeszów, siedziba władz województwa podkarpackiego, będące równocześnie siedzibą władz powiatu rzeszowskiego. Rzeszów świadczy dla gminy usługi wyższego rzędu: administracyjne, ekonomiczne, kulturalne, zdrowotne i wymiaru sprawiedliwości.

1.3. CHARAKTER I ZAKRES OPRACOWANIA

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne zwane dalej STUDIUM zostało opracowane stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 15 z 1999 r. poz. 139 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z ustawą w STUDIUM zostały określone:

- obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary zabudowane i wymagające przekształceń lub rehabilitacji,
- obszary przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

STUDIUM ma charakter opracowania perspektywicznego stanowiącego podstawę prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze gminy z uwzględnieniem uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na terenie województwa.

Uchwalone STUDIUM jako dokument o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego obowiązuje organy samorządu gminnego i jednostki podległe w zakresie:

- koordynacji własnych i ponadlokalnych zamierzeń w zakresie gospodarki przestrzennej,
- zasilania informacyjnego dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- promocji rozwoju gminy.

Określenie w STUDIUM polityki przestrzennej gminy, to jest ustalenie celów rozwoju i kierunków działania prowadzących do ich osiągnięcia a także wynikających stąd generalnych dyspozycji dotyczących przekształceń i rozwoju przestrzennego, ma na celu stworzenie możliwie szerokich, analitycznych podstaw konstruowania planów miejscowych.

STUDIUM stanowi przede wszystkim niezbędną podbudowę planów miejscowych; jest to szczególnie ważne w sytuacji, gdy plany miejscowe będą sporządzane tylko dla wybranych części obszaru gminy.

Stanowi też STUDIUM merytoryczną podbudowę opracowań, w których określane będą warunki zabudowy i zagospodarowania terenu w obrębie obszarów nie objętych planami miejscowymi.

1.4. ORGAN SPORZĄDZAJĄCY

Organem właściwym do sporządzenia Studium Uwarunkowań I Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne jest Zarząd Gminy Hyżne.

1.5. ZESPÓŁ AUTORSKI

Główny projektant	mgr inż. arch. Stanisław Wiercioch
Statystyka i demografia	mgr Beata Kałamarz
Wartości kulturowe	dr Jan Malczewski
Uwarunkowania przyrodnicze	mgr Jan Plaskacz
	mgr Jan Rakuś
Infrastruktura techniczna	mgr inż. Barbara Czachur - Bednarska
Elektroenergetyka i telekomunikacja	mgr inż. Leszek Woś
Opracowanie graficzne	techn. bud. Barbara Wiercioch

1.6. PODSTAWOWE MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Podstawowe materiały wyjściowe dla STUDIUM stanowią:

- PLAN STRATEGICZNY GMINY HYŻNE opracowany jako praca zespołowa pod kierunkiem pana Jacka Dębczyńskiego z RES Consulting s.c. Gdańsk finansowana ze środków Fundacji Pomocy dla Rolnictwa FAPA w Rzeszowie w 1997 r.
- STUDIUM OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU DLA GMINY HYŻNE opracowane w ramach prac studialnych przez Przedsiębiorstwo Projektowania Konserwacji i Rewaloryzacji DANRES w Rzeszowie w 1997 r.
- OCENA PRZYRODNICZA OBSZARU GMINY HYŻNE wykonane przez Pracownię Sozologiczną Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu w 1991 roku.

2. OGÓLNE ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY

2.1. ZAŁOŻENIA DO PLANU STRATEGICZNEGO

PLAN STRATEGICZNY GMINY HYŻNE opracowany został jako praca zespołowa pod kierunkiem pana Jacka Dębczyńskiego z RES Consulting s.c. Gdańsk finansowana ze środków Fundacji Pomocy dla Rolnictwa FAPA w Rzeszowie w 1997 r.

Prace nad strategią poprzedzone zostały opracowaniem diagnozy, przygotowanej przez zespół gminny, dającej obraz problemów społecznych, gospodarczych i ekologicznych. Punktem wyjścia do planowania strategicznego była analiza sytuacji gminy z określeniem czynników rozwojowych w zakresie zaspokajania potrzeb społecznych, utrzymania i rozwoju poszczególnych dziedzin działalności gospodarczej, ocenianych w kategoriach atutów i słabości gminy oraz szans i zagrożeń stwarzanych przez jej otoczenie wykorzystując elementy analizy SWOT. Pozwoliło to na określenie misji, celów strategicznych oraz strategii działań prowadzących do osiągnięcia misji.

Strategia zawiera zhierarchizowane pod względem czasu i ważności decyzje rozwojowe, które pozwolą na dostosowanie się gminy do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, stanowiąc niezbędny i cenny materiał wyjściowy dla potrzeb STUDIUM.

PLAN STRATEGICZNY GMINY HYŻNE został uchwalony Uchwałą Nr XXVI/127/97 Rady Gminy Hyżne z dnia 27 lutego 1997 roku.

2.2. MISJA GMINY

Misja Gminy Hyżne koncentruje się na jej istotnych problemach, pełniąc równocześnie funkcje motywacyjne i promocyjne. Przyjęta misja:

NASZA GMINA TO:

- ATRAKCYJNY TEREN CHRONIONEGO KRAJOBRAZU CZYSTY EKOLOGICZNIE,
- CENTRUM LECZNICZO – REHABILITACYJNE I KULTURY LUDOWEJ,
- ROZWINIĘTA BAZA SPORTOWO – REKREACYJNA,
- UNIKALNE SANKTUARIUM MARYJNE,
- NAJNOWOCZESNIEJSZE POŁĄCZENIE TELEFONICZNE ZE ŚWIATEM,
- OTWARTOŚĆ NA LUDZI Z INICJATYWĄ CHCĄCYCH TU MIESZKAĆ I WYPOCZYWAĆ.

2.3. CELE I ZADANIA STRATEGICZNE

Cele i zadania wypracowane zostały w trakcie debat planowania strategicznego i podzielone na 3 obszary:

- w zakresie zaspokojenia poszczególnych potrzeb mieszkańców,
- w zakresie potencjałów gminy,
- w ramach wybranych dziedzin gospodarki.

Obszar 1. Cele i zadania strategiczne w zakresie zaspokojenia poszczególnych potrzeb mieszkańców

ZABEZPIECZENIE MATERIALNE

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie ilości miejsc pracy w gminie • wyższa dochodowość gospodarstw • zwiększenie ilości mieszkańców działających na własny rachunek 	<ul style="list-style-type: none"> • stwarzanie warunków do zmiany i podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców • tworzenie warunków do wykorzystania budynków komunalnych • tworzenie warunków do zwiększania efektywności gospodarstw • tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości • tworzenie systemu informacji dotyczącej warunków inwestowania w gminie

11

ZDROWIE I ŻYCIE

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • pełna dostępność usług medycznych • dostępna opieka medyczna sprawowana przez lekarzy specjalistów • dostępność do rehabilitacji na terenie gminy • transport sanitarny w pełnym zakresie potrzeb • wyższa świadomość dotycząca racjonalnego i zdrowego sposobu odżywiania • dostępność leków na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • działania zmierzające do zapewnienia pełnej dostępności usług medycznych i rehabilitacyjnych w gminie • działania uświadamiające o szkodliwości nałogów • działania na rzecz zdrowego modelu życia

OPIEKA

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • zapewniona opieka socjalna dla potrzebujących • zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w drodze do i ze szkoły • wyeliminowanie niedożywienia dzieci • obiekty publiczne przystosowane dla osób niepełnosprawnych • dostępna opieka przedszkolna na terenie gminy • humanitarne traktowanie zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia opieki ludziom niepełnosprawnym • podejmowanie działań mobilizujących ludzi do poprawy warunków życia • podejmowanie działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom • działania w celu wyeliminowania niedożywienia dzieci • działania zmierzające do pełnego zapewnienia opieki przedszkolnej

BEZPIECZEŃSTWO

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • bezpieczne ciągi komunikacyjne • pełny nadzór policyjny na terenie gminy • pełne wyposażenie techniczne straży pożarnej • zdolność do likwidacji skutków klęsk żywiołowych • pełne bezpieczeństwo uczestników imprez masowych • zabezpieczenie przeciwpowodziowe cieków wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • działania do zapewnienia bezpieczeństwa w gminie • podejmowanie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa na drogach • podejmowanie działań zmierzających do łagodzenia skutków klęsk żywiołowych

REKREACJA I KULTURA

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • łatwy i powszechny dostęp do obiektów sportu, kultury i rekreacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowywanie tradycji ludowych • stwarzanie warunków do rozwoju całorocznej bazy rekreacyjno-sportowej

ROZWÓJ LUDZI

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnione warunki rozwoju osób wybitnie uzdolnionych • pełne wyposażenie w najnowsze zdobycze techniki • wysokie kwalifikacje 	<ul style="list-style-type: none"> • stwarzanie warunków do rozwijania uzdolnień dzieci i młodzieży • stwarzanie warunków do rozwoju duchowego i fizycznego ludzi

SCHRONIENIE

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> dostępność samodzielnego mieszkania dla każdej rodziny dostępność tanich mieszkań wysoka zdrowotność mieszkań dostępność mieszkań socjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> wspieranie budownictwa mieszkaniowego w gminie tworzenie warunków do powstania mieszkań socjalnych w gminie

KONTAKTY SPOŁECZNE

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> większy udział mieszkańców w zarządzaniu gminą zmniejszenie wzajemnej zawiści i zazdrości wyższy poziom integracji mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> stwarzanie warunków do uaktywniania organizacji społecznych włączanie mieszkańców do realizacji wspólnych przedsięwzięć działania na rzecz poprawy kontaktów międzyludzkich działania na rzecz podnoszenia poziomu intelektualnego mieszkańców działania stwarzające warunki do funkcjonowania mediów lokalnych

WYŻYWIENIE

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> dobra jakość wody pitnej dostępność zdrowej żywności poprawa racjonalności żywienia 	<ul style="list-style-type: none"> propagowanie zasad zdrowego i racjonalnego żywienia stwarzanie warunków do rozwoju usług gastronomicznych działania na rzecz poprawy jakości wody pitnej propagowanie i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców

SWOBODA I ŁATWOŚĆ KONTAKTÓW PRZESTRZENNYCH

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
	<ul style="list-style-type: none"> utrzymywanie dróg w dobrym stanie technicznym tworzenie warunków do funkcjonowania komunikacji lokalnej działania stwarzające warunki do funkcjonowania różnych form komunikacji lokalnej

Obszar 2. Cele i zadania strategiczne w zakresie potencjałów gminy

POTENCJAŁ TECHNICZNY

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • dobry stan techniczny dróg • pełne bezpieczeństwo eksploatacji urządzeń gazowych i elektrycznych • dysponowanie przez straż pożarną sprzętem o wysokim poziomie technicznym • wysoki stopień skanalizowania terenów gminy • ilość ujęć wody zaspokajająca potrzeby mieszkańców • pełne zagospodarowanie istniejących obiektów • dobry stan techniczny budynków • wprowadzenie do użytku alternatywnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie wysiłków z zakresu alternatywnych źródeł energii • udzielanie preferencji inwestorom zagospodarowującym niewykorzystane obiekty • wspieranie działań właścicieli budynków zmierzających do poprawy ich stanu technicznego • włączanie mieszkańców do realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej • pozyskiwanie środków zewnętrznych na utrzymanie dróg • edukacja mieszkańców w zakresie korzystania z urządzeń elektrycznych i gazowych • podnoszenie gotowości bojowej straży pożarnej

POTENCJAŁ EKOLOGICZNY

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja dzikich wysypisk, zanieczyszczeń stałych i płynnych • podniesienie lesistości do 33% obszaru gminy • osiągnięcie czystości środowiska według klasy czystości przyjętej dla uzdrowiska • wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców • likwidacja węgla jako paliwa do celów bytowych i grzewczych 	<ul style="list-style-type: none"> • pozyskiwanie zewnętrznych pomocowych środków na działania związane z ochroną środowiska • gospodarcze wykorzystanie zeolitów i diatomitów • gospodarcze wykorzystanie wód mineralnych • prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców • współdziałanie z innymi gminami przy likwidacji dzikich wysypisk • rozszerzenie udziału innych źródeł energii niż węgiel • bezpłatne przekwalifikowanie słabych gruntów rolnych pod zalesienia

Obszar 3. Cele i zadania strategiczne w ramach wybranych dziedzin gospodarki

HANDEL I USŁUGI

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie zakładów usługowych nieuciążliwych dla środowiska • pełny zakres usług materialnych w gminie • większa sprzedaż usług i produktów rzemieślniczych poza gminę 	<ul style="list-style-type: none"> • preferowanie rozwoju deficytowych usług • promowanie rodzimej produkcji i usług • wspieranie dziedzin nieuciążliwych dla środowiska • współdziałanie producentów w produkcji i sprzedaży • współdziałanie w tworzeniu gminnego centrum usługowego i handlowego

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Cele obszaru	Zadania realizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • dostęp do sprawnej sieci skupu płodów rolnych • sprzedaż maksymalnie przetworzonych płodów rolnych • racjonalna gospodarka zasobami leśnymi • posiadanie bazy agroturystycznej w gminie • większy stopień współdziałania rolników w rozwiązywaniu swoich problemów • dostęp do bazy przetwórstwa • płodów rolnych w gminie • posiadanie bazy przechowalniczej w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie rozwoju bazy agroturystycznej • wspieranie przedsiębiorczości rolno – spożywczej • wspieranie racjonalnej gospodarki zasobami leśnymi • tworzenie warunków do współdziałania organizacji i stowarzyszeń rolników • wspieranie gospodarstw towarowych

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH

3.1. OTOCZENIE GLOBALNE

Otoczenie globalne stanowi zespół warunków funkcjonowania gminy wynikający z tego, że działa ona w określonym kraju, systemie ekonomicznym, społecznym, prawnym i politycznym. Cechą tak rozumianego otoczenia jest to, że bardzo silnie wpływa ono na warunki funkcjonowania i rozwoju gminy, lecz ona sama nie jest w stanie zmienić tych warunków - nie ma możliwości aktywnego wpływania na zmiany tegoż otoczenia. Otoczenie stwarza poszczególnym gminom niejednakowe warunki funkcjonowania i rozwoju. Zależą one bowiem od takich czynników jak:

- liczba i struktura ludności,
- struktura branżowa i nowoczesność przemysłu,
- poziom zaawansowania procesów restrukturyzacyjnych,
- walory i zasoby środowiska przyrodniczego,
- zasoby kapitałowe,
- region.

Na otoczenie globalne składa się otoczenie makroekonomiczne, otoczenie społeczno – demograficzne oraz otoczenie polityczne i prawne.

3.1.1. Otoczenie makroekonomiczne

Jego stan determinuje ogólna kondycja gospodarki kraju. Najważniejszymi wskaźnikami wzrostu gospodarczego są: stopa wzrostu, stopa procentowa, kursy walut, stopa inflacji. Stopa wzrostu gospodarczego ma bezpośredni wpływ na poziom i charakter szans i zagrożeń dla rozwoju gminy. Wzrost ekonomiczny w całej gospodarce niesie ze sobą wzrost popytu inwestycyjnego i konsumpcyjnego, co zwiększa szanse rozwoju dla gminy, recesja natomiast przynosi efekty przeciwne. Stopa inflacji jest niezwykle ważnym czynnikiem wpływającym na wzrost gospodarczy. Wysoka inflacja destabilizuje gospodarkę, ogranicza tempo wzrostu gospodarczego. Jeżeli inflacja jest wysoka to inwestowanie staje się ryzykowne a przecież inwestycje są podstawowym czynnikiem wzrostu gospodarczego.

3.1.2. Otoczenie społeczno - demograficzne

Stan otoczenia społecznego determinują takie czynniki jak:

- zmiany w stylu życia,
- preferencje konsumpcyjne,
- formy spędzania wolnego czasu,
- poziom zamożności społeczeństwa,
- szeroko rozumiane warunki bytu ludności.

Warunki bytu ludności ocenia się przez porównanie sytuacji istniejącej z wielkościami uznanymi za normy i standardy w zakresie zamieszkania, pracy, obsługi, stanu środowiska przyrodniczego na określonym etapie rozwoju społecznego. Zwiększający się poziom dochodów i warunków bytowych społeczeństwa powoduje wzrost popytu konsumpcyjnego co w konsekwencji prowadzi do wzrostu gospodarczego.

Stan otoczenia demograficznego determinują zmiany w populacji danego społeczeństwa takie jak przyrost naturalny, migracje, struktura ludności wg. płci, wieku, wykształcenia, zatrudnienia. Procesy demograficzne charakteryzują się wysokim stopniem bezwładności z uwagi na ich naturalny charakter, co ma istotny, pozytywny w przypadku gminy Hyżne, wpływ na szanse rozwojowe gminy.

3.1.3. Otoczenie polityczne i prawne

Jest ono determinowane przez istniejący system polityczny oraz podstawy ustrojowo-prawne funkcjonowania i rozwoju państwa, społeczeństwa i gospodarki. Sytuacja polityczna wpływa na tempo i kierunki przekształceń struktur organizacyjnych oraz systemów wartości i postaw ludzi. Konkretnie rozwiązania legislacyjne wyznaczające ramy ustrojowo-prawne mają istotny wpływ na poziom szans i zagrożeń dla gminy i jej otoczenia.

3.2. OTOCZENIE TERYTORIALNE

W strukturze sieci osadniczej miejscowość Hyżne jest ośrodkiem lokalnym pełniącym funkcje administracyjno – usługowe dla obszaru gminy. Ośrodkiem ponadlokalnym jest miasto Rzeszów, siedziba władz województwa podkarpackiego, będące równocześnie siedzibą władz powiatu rzeszowskiego. Rzeszów świadczy dla gminy usługi wyższego rzędu: administracyjne, ekonomiczne, kulturalne, zdrowotne i wymiaru sprawiedliwości.

Gmina graniczy:

- od północy z gminą Chmielnik Rzeszowski,
- od północnego - zachodu z gminą Tyczyn,
- od południowego - zachodu z gminą Błażowa,
- od południa z gminą Dynów,
- od wschodu z gminą Jawornik Polski (powiat przeworski)
- od północnego – wschodu z gminą Markowa (powiat łańcucki).

Cały obszar gminy wchodzi w skład Pogórza Dynowskiego, ze wzniesieniami od 320 do 415 m n.p.m. poprzecinany licznymi dolinami rzek i potoków należącymi do zlewni trzech rzek: Wisłoka, Mleczy i Sanu. Lasy zajmują 23% powierzchni gminy a pozostałe grunty wykorzystywane są głównie rolniczo. Okolice gminy objęte są ochroną krajobrazową i stanowią część Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Przez teren gminy przebiegają:

- droga wojewódzka Nr 877 Leżajsk – Szklary,
- droga wojewódzka Nr 878 Rzeszów – Dylągówka,
- droga wojewódzka Nr 879 Przeworsk – Dynów.

Oprócz ważnych szlaków komunikacji drogowej przez obszar gminy Hyżne przebiega kolejka wąskotorowa Przeworsk – Dynów.

Na otoczenie terytorialne gminy składają się otoczenie regionalne i otoczenie sąsiednie.

3.2.1. Otoczenie regionalne

Województwo podkarpackie utworzone zostało na mocy reformy samorządowej państwa z dniem 1 stycznia 1999 r. w wyniku połączenia byłych województw rzeszowskiego, przemyskiego, krośnieńskiego oraz częściowo tarnowskiego i tarnobrzeskiego. Pomimo, że przez ostatnie 25 lat obszary te rozwijały się samodzielnie, to dzięki uprzednio wykształconym więziom, posiadają one cechy typowe dla regionu ekonomicznego. Wszystkie ziemie, które weszły do województwa podkarpackiego mają ten sam profil rolno-przemysłowy, stąd też wynikają dla nich wspólne problemy, istnieje poczucie wspólnoty tradycji i tożsamości kulturowej a przede wszystkim – funkcjonują w świadomości społecznej.

W oparciu o istniejące potencjały rozwojowe wykształciły się funkcje podstawowe i uzupełniające. Funkcje podstawowe pozwalają określić pozycję województwa na tle kraju. Zalicza się do nich rolnictwo, przemysł oraz działalność rekreacyjno – wypoczynkowa i turystyka. Funkcją uzupełniającą a więc transport, budownictwo oraz usługi administracyjne, działalność kulturalna, usługi socjalne, odzwierciedlają zróżnicowanie struktury społeczno-gospodarczej regionu.

Miejsce województwa podkarpackiego w dużym stopniu – w porównaniu do innych centrów w kraju – determinowane jest poprzez pozycję stolicy regionu. Obserwacje porównawcze wskazują, że inne obecne lub potencjalne metropolie, osiągają z reguły wyższe wskaźniki rozwoju. Dystans regionu w porównaniu do najlepszych może się powiększać. Zachodzi pilna potrzeba wzmocnienia tendencji rozwojowych, co znajduje wyraz w wizji rozwoju zawartej w strategii województwa.

Województwo podkarpackie dysponuje wewnętrznym potencjałem i atutami umożliwiającymi pobudzenie nowych impulsów rozwojowych do wzrostu aktywności gospodarczej i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Najważniejszymi potencjałami rozwojowymi regionu są:

- zasoby i walory przyrodnicze oraz bogactwo cennych miejsc dziedzictwa kulturowego,
- potencjał i kultura techniczna przedsiębiorstw przemysłu elektromaszynowego, chemicznego i rolno-spożywczego oraz możliwości jego restrukturyzacji w połączeniu z potencjałem badawczo-rozwojowym środowiska akademickiego,

- potencjał demograficzny w tym dobrze rozwinięte szkolnictwo średnie oraz rosnąca liczba studentów, jako podstawa konkurencyjności regionu i rozwoju przedsiębiorczości,
- wysoka jakość środowiska naturalnego wpływająca na jakość życia mieszkańców.

Obecna sytuacja województwa jest równocześnie źródłem wielu strukturalnych barier rozwoju. Barię rozwoju regionu jest niski poziom wykształcenia ludności. Województwo podkarpackie nie posiada uniwersytetu kształcącego elity regionalne. W oparciu o funkcjonujące uczelnie wyższe, w tym silnie rozwijające się szkoły niepubliczne, istnieje możliwość przyspieszonego nadrobienia tych opóźnień.

Luki w infrastrukturze komunikacyjnej, telekomunikacyjnej oraz ochronie środowiska są przyczyną relatywnie niskiej konkurencyjności województwa w porównaniu z regionami o zbliżonym profilu społeczno-gospodarczym. Są one również źródłem zagrożeń naturalnych w postaci stale powtarzających się stanów powodziowych oraz zanieczyszczenia wód wynikającego z nieuporządkowanej gospodarki ściekowej.

Trudności na rynku pracy wynikają z ukrytego bezrobocia wsi, rozdrobnienia indywidualnych gospodarstw rolnych oraz słabego tempa procesów restrukturyzacji dużych podmiotów gospodarczych i usług publicznych. Brak także wyraźnego postępu w restrukturyzacji bazy ekonomicznej obszarów wiejskich oraz małych miast. Wpływ na to mają też trudności z pozyskaniem kapitału krajowego i zagranicznego na rozwój nowych form aktywności gospodarczej. Niewątpliwie barierą jest niski poziom urbanizacji województwa.

W otoczeniu województwa występują też korzystne czynniki zewnętrzne – ich odpowiednie wykorzystanie będzie sprzyjać przyspieszonemu rozwojowi województwa. Wymienić tu należy położenie geopolityczne regionu wzmocnione w przyszłości zwiększoną dostępnością do transeuropejskich szlaków komunikacyjnych. Szansą województwa jest sfinalizowanie budowy autostrady A-4 oraz modernizacja dróg krajowych, budowa dróg ekspresowych północ – południe, modernizacja linii kolejowej E-30, rozwój transportu lotniczego, budowa obwodnic miast. Inną szansą, szczególnie wobec ograniczonych krajowych środków budżetowych, jest zwiększona dostępność do funduszy zagranicznych, głównie PHARE-STRUDER, RAPID, STRUDER 2.

3.2.2. Otoczenie sąsiednie

Gmina Hyżne położona jest w południowej części powiatu rzeszowskiego w odległości około 23 km od Rzeszowa – stolicy województwa podkarpackiego i jednocześnie ośrodka równoważenia rozwoju południowo – wschodniej części Polski. Powiat grodzki stanowi centrum rozwoju dla otaczających go terenów a przede wszystkim ośrodek zatrudnienia dla okolicznej ludności, przekraczający granice powiatu rzeszowskiego ziemskiego.

Powiat rzeszowski jako jeden z większych obszarowo powiatów w województwie podkarpackim charakteryzuje się dużym wewnętrznym

zróżnicowaniem:

- warunków przyrodniczych i stanem środowiska,
- sytuacji gospodarczej w tym rolnictwa
- infrastruktury technicznej,
- zagadnień społecznych.

Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania powiatu a jednocześnie głównymi kierunkami pracy w najbliższych latach. Kierunki strategiczne, wokół których będzie się koncentrowała aktywna działalność samorządu powiatu to:

- aktywizacja terenów wiejskich
- infrastruktura techniczna,
- edukacja,
- bezrobocie, opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- bezpieczeństwo publiczne.

W strategii powiatu rzeszowskiego sformułowano misję powiatu:

CHCEMY BYĆ ATRAKCYJNI DLA MAŁYCH I ŚREDNICH INWESTORÓW ORAZ OSÓB SKŁONNYCH DO OSIEDLANIA SIĘ W BEZPIECZNYM I CZYSTYM EKOLOGICZNIE POWIECIE. OSIĄGNAĆ TO CHCEMY POPRZEZ OFEROWANIE PRODUKCYJNO-USŁUGOWYCH TERENÓW INWESTYCYJNYCH ORAZ POD BUDOWNICTWO JEDNORODZINNE, Z DOBRĄ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ, WYKORZYSTUJĄC POŁOŻENIE KOMUNIKACYJNE ORAZ BOGATE ZASOBY LUDZKIE I DZIEDZICTWO KULTUROWE.

Jednym z najważniejszych elementów sprzyjających rozwojowi powiatu jest dobra współpraca społeczności lokalnych: instytucji, organizacji i liderów. Zarząd Gminy Hyżne współpracuje z zarządami sąsiednich gmin w ramach zrzeszenia Związek Komunalny Dolina Strugu.

4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH WARTOŚCI ŚRODOWISKA

4.1. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

Opracowanie wykonane zostało w celu rozpoznania i analizy elementów środowiska przyrodniczego, które sprzyjają lub ograniczają osiągnięcie założonych celów rozwoju przestrzennego gminy w granicach administracyjnych gminy. Uzupełnieniem części graficznej jest część tekstowa objaśniająca i charakteryzująca poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Opracowanie wykonano na podstawie:

- przeglądowego kartowania terenu,
- INWENTARYZACJI PRZYRODNICZEJ DLA GMINY HYŻNE wykonanej przez BULiGL O/Przemysł w 1991 r.,
- opracowań fizjograficznych i geologiczno - inżynierskich dla obszaru gminy,
- materiałów do planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego,
- PROGRAMU OCHRONY GRUNTÓW PRZED EROZJĄ DLA GMINY HYŻNE - opracowanie WBGiTR Rzeszów 1989 r.,
- MAPY BONITACJI GLEB GMINY HYŻNE 1:25000 - opracowanie WBGiTR Rzeszów 1977 r.

4.1.1. Położenie i morfologia terenu

Geograficznie, gmina Hyżne położona jest w centralnej części województwa podkarpackiego. Morfologicznie, gmina położona jest w obrębie Pogórza Karpackiego.

W ukształtowaniu obszaru gminy można wyróżnić szereg form powstałych w wyniku ruchów górotwórczych, lądolodu i działalności rzek. Należą do nich:

- zrównania wierzchowinowe Pogórza, osiągające wysokości 350 - 420 m n.p.m.,
- II poziom zrównania utrzymujący się na wysokości ok. 320 m n.p.m., powstały w wyniku rozcięcia poziomu zrównania „wierzchowinowego,
- dolinki nieckowate o nachyleniu zboczy sięgającym 30%,
- osuwiska.

Powstaniu dolinek sprzyjają pokrywy zwietrzelinowe fliszu karpackiego i pokrywy lessowe, które zostały rozcięte systemem cieków w czasie ostatniego glacjału i w holocenie. Dolinki nieckowate w środkowych i dolnych partiach porozcinane są przez parowy o stromych, 30 – 60% nachylenia zboczach i zadarnionym dnie. Lokalnie dna są podmokłe i w przypadkach nachylenia dna w granicach 10 - 15%, parowy przechodzą w wądoły

z rozwiniętymi procesami spękania w dzień. Dolinki w partiach źródłiskowych mają charakter wciosowy. Wszystkie osuwiska (stare i młode), pozostają niebezpieczne dla osadnictwa i dróg z uwagi na możliwość odnowienia ruchów osuwiskowych.

Gmina charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi. Licznie rozrzucona zabudowa wsi i ich przysiółków, zwłaszcza położonych w sąsiedztwie lasów, a zwłaszcza dostępna komunikacyjnie, może stanowić atrakcyjne wsie wypoczynkowe i tereny lokalizacji budownictwa rekreacyjnego. Cały obszar gminy leży w strefie systemu ekologicznego o znaczeniu wojewódzkim.

Reasumując, stwierdzić należy, iż rzeźba terenu jest czynnikiem atrakcyjności gminy m. in. dla rekreacji.

4.1.2. Budowa geologiczna

Cały obszar gminy leży w obrębie Karpat Fliszowych na obszarze jednostki skolskiej. Są to warstwy silnie sfałdowane, zbudowane z piaskowców i łupków wieku oligoceńskiego i eoceńskiego. Na utworach fliszowych zalega zróżnicowanej miąższości warstwa utworów zboczowych, na ogół średnio nośnych pyłów i glin pylastych. W obrębie stoków zbudowanych z warstw krośnieńskich powstały osuwiska. Osuwiska starsze mają często niszę i jęzor złagodzone przez orkę, natomiast młodsze charakteryzują się ostro zaznaczoną niszą osuwiskową oraz nabrzmiałym, nierównym językiem w obrębie którego występują podmokłości.

4.1.3. Surowce mineralne

Na obszarze gminy Hyżne występują złoża:

- piasku, żwiru i pospółki,
- gliny,
- diatomitów,
- wód mineralnych,
- zeolitów,
- łupków bentonitowych.²

Złoża piasku, żwiru i pospółki oraz gliny występujące w niewielkich obszarach rozrzuconych na całym obszarze gminy są eksploatowane dla celów lokalnych. Złoża diatomitów występujące w południowo – zachodniej części gminy nie są jeszcze eksploatowane.

W południowej części gminy głównie w Nieborowie i Szklarach w sąsiedztwie wychodni łupków i piaskowców oligoceńskich i eoceńskich zarejestrowanych zostało kilka źródeł mineralnych, których lokalizację przedstawiono na mapie.

Źródła wymagają dokładnych badań składu chemicznego i ujęcia. Głównym składnikiem wód jest H₂SO₄. Ich wykorzystanie stanowi szansę reaktywów 22 i rozwoju strefy klimatycznej projektowanego uzdrowiska Nieborów.

Ostatnimi laty obserwuje się lawinowe narastanie zainteresowania naturalnymi zeolitami. W roku 1969 prof. T. Wieser po raz pierwszy rozpoznał i

scharakteryzował skały lite o składzie montmorillonitowo – zeolitytowym w miejscowości Szklary. W latach 90 Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie prowadził poszukiwania geologiczne w wąskim paśmie występowania łałupków – od Szklar na południowym wschodzie do Brzezówki na północnym zachodzie. Za najbardziej perspektywiczny dla przyszłej eksploatacji uznano odcinek pasa wychodni pstrych łupków eoceńskich o długości około 1.5 km od przysiółka Przyłasek do Wólki Hyżneńskiej. Wyniki badań technologicznych wykazują, że najbardziej perspektywiczne zastosowania zeolitów obejmują ochronę środowiska, rolnictwo i przemysł chemiczny.

4.1.4. Gleby

Na obszarze gminy przeważają gleby o małym zróżnicowaniu genetycznym. Dominują gleby pyłowe (ponad 50% powierzchni), wytworzone ze zwietrzelin skał osadowych fliszowych, cechujące się dużą podatnością na procesy erozyjne. Około 40% powierzchni zajmują gleby pyłowo-ilaste, wytworzone ze zwietrzelin skał osadowych lecz mniej podatne na procesy erozyjne.

Gleby dolin rzecznych – mady aluwialne, pyłowo-ilaste o znacznej miąższości, dużej aktywności biologicznej oraz pojemności wodnej są bardzo podatne na erozję. Są to gleby dobre dla produkcji roślinnej i powinny podlegać ochronie i zabiegom przed degradacją. Średnia wartość bonitacyjna gleb gminy to klasa III b. Udział kompleksów gleb klasy II i III obejmuje 38% powierzchni gruntów ornych i 5% użytków zielonych, a klasa IV obejmuje 40% powierzchni gruntów ornych i 9% użytków zielonych.

Obszary, na których przeważają zwarte kompleksy gleb wysokich klas bonitacyjnych powinny stanowić bazę rozwoju gospodarki rolnej w gminie i podlegać w maksymalnym stopniu ochronie przed zainwestowaniem nierolniczym.

Zjawiskiem bardzo niekorzystnym dla gospodarki rolnej jest dewastacja gleb przez erozję i osuwiska. Podatność gleb na erozję oraz sprzyjająca powstawaniu tych zjawisk rzeźba terenu, powodują obniżanie potencjału produkcyjnego rolniczej przestrzeni. Warunkiem zahamowania tego procesu jest ochrona gleb przed erozją wodną.

4.1.5. Wody powierzchniowe i gruntowe

Gmina Hyżne leży na pograniczu zlewni rzek Wisłok i San. Część południowa gminy przez rzekę Szklarkę odwadniana jest do Sanu, część północna przez rzekę Tatynę (dopływ Strugu) i Mleczkę odwadniana jest do Wisłoka. Rzeki te mają charakter rzek górskich i wymagają regulacji koryt i umocnienia brzegów. Płaskodenne odcinki dolin charakteryzują się lokalnymi podmokłościami, utrzymującymi się również w okresach suszy.

W okresach wzmożonych opadów i gwałtownego topnienia śniegu rzeki występują z brzegów i stwarzają zagrożenie powodziowe. Gmina nie ma

sporządzonego operatu hydrologicznego ani planu ochrony przeciwpowodziowej.

Z dostępnych materiałów archiwalnych wynika, iż na obszarze występuje zróżnicowany poziom wód gruntowych, uzależniony od warstwy wodonośnej i zróżnicowany pod względem wydajności:

- w obrębie dna dolin płaskodennych i nieckach, poziom wody gruntowej waha się w granicach 0,5 – 2,0 m, po obfitych opadach w nieckach występują intensywne sączenia na głębokości 1,0 – 2,0 m, wody gruntowe występują tu głównie w obrębie warstw trudno-przepuszczalnych – mad, nie tworząc jednolitego zwierciadła, lecz występując we wkładkach i przewarstwieniach piaszczystych, a ich poziom związany jest z reżimem hydrologicznym rzek,
- na stokach, w sąsiedztwie dolin, woda gruntowa występuje na głębokości 2,0 – 4,0 m; na stokach dalej położonych od den dolin głębokość lustra wody zwiększa się do głębokości 9,0 – 10,0 m,
- w obrębie utworów koluwalnych osuwisk i złazisk, występują często wody na głębokości powyżej 2,0 m,
- podłoże skalne – wody mają charakter wód szczelinowych, których zasoby uzależnione są od układu warstw i możliwości retencjonowania wody.

Stały i wydajny poziom wód gruntowych występuje na głębokości około 20 m.

4.1.6. Informacje o klimacie

Wg regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego, gmina Hyżne położona jest w dzielnicy XIX – Podkarpackiej, obejmującej Pogórze Karpackie i stanowi pas przejściowy pomiędzy górami a kotlinami podgórskimi.

Zróżnicowanie morfologiczne obszaru gminy powoduje różnice wartości poszczególnych elementów klimatu. Z rolniczego punktu widzenia warunki klimatyczne są w miarę korzystne. Okres wegetacyjny trwa 210 – 220 dni, roczna suma opadów wynosi 715 - 840 mm, dni z przymrozkami jest 100 – 150, a dni z pokrywą śnieżną 80 – 90.

Warunki topoklimatu różnicują się w zależności od morfologii i ekspozycji.

Doliny rzeczne charakteryzują się wysoką inwersyjnością i dużą częstotliwością niekorzystnych zjawisk związanych ze stanami inwersyjnymi jak mgły, zamglenia, przymrozki. Wąskie, głęboko wcięte doliny rzeczne charakteryzują się niekorzystnymi warunkami przewietrzania. Lepsze warunki przewietrzania posiadają doliny o szerszych przekrojach.

Na terenach pozadolinnych warunki topoklimatu różnicują się w zależności od spadków i ekspozycji. Szczególnie korzystne warunki solarne panują na stokach o ekspozycji południowej, a wybitnie niekorzystne przy ekspozycji północnej i przy dużym nachyleniu stoków. Partie grzbietowe natomiast, charakteryzują się znacznie zwiększonymi prędkościami wiatrów.

4.1.7. Ocena przyrodnicza obszarów leśnych

Lasy gminy Hyżne zaliczane są do VIII Krainy Przyrodniczo – Leśnej Karpackiej w dzielnicy 3 - Pogórza Karpackiego. Ogółem lasy zajmują powierzchnię ponad 1200 ha, tj. ponad 23% ogólnej powierzchni gminy.

Zasadniczym typem siedliskowym jest las świeży wyżowy. Drzewostan lasu składa się w około 30-40% z jodły, w 30-40% z buka, 10-20% z dębu, 10-20% z modrzewia oraz domieszki jaworu i jesionu. W dnach dolin występują lasy olsowe, których głównym składnikiem jest jesion ok. 50%, olcha ok. 40% oraz domieszka dębu i świerka. Walory estetyczne i przydatność do celów rekreacyjnych posiadają większe kompleksy leśne, bardziej dostępnych do penetracji i rekreacji. Gmina Hyżne jest siedliskiem wielu starodrzewów, stanowiących pomniki przyrody prawnie chronione oraz szeregu drzew kwalifikujących się jako pomniki. Obiekty te zostały naniesione na mapę.

Obszar gminy jest również siedliskiem wielu zwierząt chronionych, których stanowiska ujmuje plansza uwarunkowań. Inwentaryzacja ta stanowi również materiał wejściowy do opracowania mpzp.

Lasy i zadrzewienia stanowią najsukuteczniejszy czynnik zapobiegający erozji gleb na obszarach silnie zagrożonych, zatem zalesienie i zadrzewienie jest najkorzystniejszym rozwiązaniem przeciwoerozyjnym.

Zalesienia i zadrzewienia, chroniące glebę przed erozją pięciokrotnie więcej niż zadarnienie, należy dokonać na terenach rolnych o krytycznym nachyleniu ok. 30%, najczęściej użytków rolnych zdewastowanych przez osuwiska oraz wzdłuż niektórych potoków. Wymaga to również korekty granicy rolno - leśnej określonej w mpzp. Ogólna powierzchnia gruntów wskazanych do transformacji wynosi ok. 210 ha.

4.1.8. Ocena terenów dla rolnictwa

Gmina posiada dobre warunki dla intensywnej produkcji rolnej na bazie dobrych gleb. Osiągnięcie wysokich efektów produkcji rolnej wymaga zastosowania w gospodarce zabiegów przeciwdegradacyjnych powierzchni produkcyjnej na stokach o większym nachyleniu. Najśłabsze gleby, tereny o spadkach dochodzących do 20 %, uniemożliwiających mechanizację prac polowych i tereny osuwiskowe, winny być wykorzystane jako trwałe użytki zielone, głównie pastwiska.

Warunki klimatyczne dla rozwoju rolnictwa są korzystne, jednakże czynnikiem ograniczającym te warunki jest ekspozycja terenów uprawowych na stokach. Warunki morfologiczne wymagają specyfiki uprawowej i kultury agrotechnicznej.

Korzystne czynniki rozwoju rolnictwa w gminie stwarzają:

- dobra rolnicza przydatność gleb,
- w miarę dobre warunki klimatyczne,
- położenie gminy w układzie funkcjonalnym województwa w strefie rolniczej i leśnej.

W gminie występują również niekorzystne czynniki rozwoju rolnictwa:

- duża erozja gleb, obniżająca potencjał produkcyjny gleb,
- erozyjna rzeźba terenu,
- sprzyjająca powstawaniu zjawisk degradacyjnych hydrogeologia terenu,
- niska infrastruktura terenów rolnych i osadniczych.

Pożądane działania w celu poprawy warunków użytkowania przestrzeni rolniczej to:

- zmiany w dotychczasowym przestrzennym rozmieszczeniu użytków (transformacja, regulacja granicy rolno-leśnej),
- zmiany w układzie pól, w dostosowaniu do rzeźby terenu i warunków glebowych,
- zmiany w sieci drogowej dróg polnych,
- regulacja stosunków wodnych (regulacja cieków i melioracja użytków rolnych),
- rekultywacja nieużytków i techniczne zabiegi ochronno - urządzeniowe, konieczność kompleksowej realizacji w/w działań.

4.1.9. Ocena terenów dla osadnictwa

Ograniczenia wykluczające rozwój osadnictwa:

- tereny podmokłe o wysokim poziomie wód gruntowych,
- tereny inwersyjne o niekorzystnych warunkach topoklimatycznych,
- tereny dolin dennych,
- obszary zalesione,
- tereny kompleksów gleb najwyższych klas bonitacyjnych,
- tereny osuwiskowe,
- tereny zboczowe o dużych spadkach,
- tereny na stokach o ekspozycji północnej.

Tereny korzystne dla rozwoju budownictwa:

- tereny o małych spadkach (0-12%),
- tereny o zwierciadle wód gruntowych powyżej 2,0 m,
- tereny poza inwersyjne,
- tereny na stokach o dobrej insolacji o ekspozycji południowej.

4.1.10. Ocena terenu dla rekreacji i lecznictwa uzdrowiskowego

Gmina Hyżne może stać się obszarem atrakcyjnym dla rekreacji dzięki:

- dużym walorom krajobrazowo – estetycznym,
- możliwościom rozwoju agroturystyki,
- możliwościom rekreacyjnego wykorzystania kompleksów leśnych,
- leczniczym właściwościom wód podziemnych,
- walorom klimatycznym dla lokalizacji budownictwa uzdrowiskowego.

Znane już w okresie międzywojennym walory klimatyczne i lecznicze wód mineralnych okolic Nieborowa stanowić powinny bazę rozwoju uzdrowiska. Dla określenia wielkości bazy sanatoryjnej wymagane opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4.2. UWARUNKOWANIA KULTUROWE

4.2.1. Stan badań

Tereny gminy Hyżne były od wczesnego średniowiecza obszarem, na którym dokonywały się interesujące procesy osadnicze. Stan badań dotyczący historii tego terenu ocenić można jako zadowalający - gmina posiada studium dotyczące problematyki konserwatorsko - ruralistycznej i krajobrazowej opracowane przez Jana Malczewskiego w 1997 r. O gminie i jej przeszłości traktują również inne opracowania. Wymienić tu należy:

- INFORMATOR GOSPODARCZY GMIN MAKROREGIONU DOLINA STRUGU,
- PRZEWODNIK HISTORYCZNO – KRAJOZNAWCZY PO GMINACH MAKROREGIONU DOLINA STRUGU,
- OSADNICTWO ZIEMI SANOCKIEJ W LATACH 1340-1650,
- PRADZIEJE POWIATU RZESZOWSKIEGO.

Z poszczególnych miejscowości gminy jedynie siedziba gminy Hyżne posiada niepublikowane opracowania:

- DWÓR W HYŻNEM - dokumentacja naukowo - historyczna,
- ZARYS MONOGRAFICZNY WSI HYŻNE DO ROKU 1939 – praca magisterska.

4.2.2. Historia gminy Hyżne i jej miejscowości

Historia Gminy Hyżne i jej miejscowości stanowi treść rozdziału IV STUDIUM OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU DLA GMINY KRASNE opracowanej przez zespół dr Jana Malczewskiego z Przedsiębiorstwa Projektowania, Konserwacji i Rewaloryzacji DANRES w Rzeszowie. Jeden egzemplarz opracowania znajduje się w dokumentacji studium, drugi w archiwum Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Rzeszowie.

Brzezówka

Pierwsza wzmianka źródłowa pochodzi z 1429 r. – jest to początek księgi sądowej tej wsi. Założona na prawie niemieckim była własnością szlachecką. Należała do dóbr tyczyńskich, potem przejściowo do dynowskich a następnie znowu do dóbr tyczyńskich. Początkowo jej właścicielem byli Pileccy, następnie Działyńscy i Braniccy a od połowy XIX w. Szymanowscy.

Brzezówka w swej przeszłości przeżywała czasy wojen, najazdów, pożarów i epidemii, które zaważyły tragicznie na losach wsi i jej mieszkańców. Pod koniec XIX w. w Brzezówce były dwa folwarki. Od początku swego istnienia Brzezówka należała do parafii rzym.-kat. w Borku Starym.

Dylągówka

Dokument lokacyjny wsi wystawiła 4 kwietnia 1448 r. Małgorzata z Dynowa dla Jana Dyląga. Założona na prawie magdeburskim wieś miała 30 łanów i łan na skotnicę, pozwolenie na młyn, karczmę jatki rzemieślnicze oraz sadzawki. Dylągówka od początku była własnością szlachecką. Należała do dóbr dynowskich, pod koniec XV w. przeszła w ręce Tarnowskich a następnie na kilka pokoleń Wapowskich. W latach 70 XVII w. Dylągówkę nabył hrabia Nieborowski a po jego śmierci Dylągówka trafiła w ręce Jędrzejowiczów. Na początku XIX w. w Dylągówce istniał dwór z oficyną i folwarkiem oraz funkcjonowała słynna na całą okolicę stadnina koni. Obok zespołu dworskiego rozciągał się park a w jego pobliżu znajdował się młyn wodny. W połowie XIX w. została założona szkoła ludowa. W tym samym czasie funkcjonowały dwie karczmy i kaplica. Wieś od samego początku należała do parafii rzym.-kat. w Hyżnem aż do 1983 r. czyli erygowania samodzielnej parafii.

Grzegorzówka

Obszar Grzegorzówki należał w II poł. XVI w. do ziemi sanockiej jako teren nadgraniczny z ziemią przemyską. Pierwsza wzmianka o Grzegorzówce pojawia się w 1728 r., w spisie wiernych parafii w Hyżnem a w 1735 r. występuje w spisie wsi płacących podymne. Była to stosunkowo mała wieś i taką pozostała przez cały XIX w. W połowie XIX w. Grzegorzówka miała luźną zabudowę skupioną przy drogach. We wsi znajdował się zespół dworski z ogrodem. Często zmieniali się właściciele Grzegorzówki. W 1975 r. została erygowana wspólna parafia dla Grzegorzówki i Wólki Hyżnieńskiej.

Hyżne

Tereny dzisiejszej wsi Hyżne zamieszkałe były przez człowieka już w neolicie o czym świadczą liczne znaleziska archeologiczne. Dokument lokacyjny nie zachował się - pierwsza wzmianka pochodzi z 1436 r. Hyżne od samego początku było własnością szlachecką. W XV w. wieś wchodziła w skład dóbr dynowskich należących do spokrewnionych ze sobą rodów Kmitów, Denowskich i Rzeszowskich. Była to wieś na prawie niemieckim. W XVI w. Hyżne było wsią dużą i zagospodarowaną. W 1508 r. istniała karczma i młyn, w 1515 wybudowano drugą karczmę. Od 1523 r. Hyżne pozostawało przez kilka pokoleń w rękach Wapowskich. W 1590 r. Katarzyna Wapowska ufundowała drewniany kościół na wzniesieniu zwanym Tatarską Górą aby w nim umieścić cudowny obraz Matki Boskiej. W latach 70 XVII w Hyżne nabył hrabia Nieborowski. W jego czasach Hyżne doczekało się nowego murowanego kościoła wzniesionego na miejsce drewnianego spalonego w 1624 r. przez Tatarów. Pod koniec XVIII w. Hyżne przechodzi w ręce Jędrzejowiczów aż do sprzedaży majątku w 1911 r. W tym czasie Hyżne było wsią bardzo dobrze zagospodarowaną. Od 1863 r. we wsi funkcjonowała szkoła ludowa, w której uczył ówczesny organista Tomasz Sikorski - ojciec przyszłego generała Władysława. W 1890 r. funkcjonowały tu cztery karczmy, młyn wodny, cegielnia, gorzelnia i folwark. W pobliżu dworu znajdował się park. Obok kościoła położony był zespół plebański. Wieś w tym czasie miała dwa cmentarze.

W 1917 r. właścicielami majątku aż do reformy rolnej byli Dzieduszyccy. Za ich czasów poważnie został przebudowany dwór i wzniesiony w 1930 r. wysiłkiem społecznym drewniany budynek urzędu gminy. W ostatnich czasach utworzono odrębne sołectwo dla Nieborowa.

Szklary

Szklary były własnością szlachecką. Była to wieś na prawie niemieckim wchodząca w skład rozległych dóbr dynowskich. Dokument lokacyjny Szklar nie zachował się, pierwsza wzmianka pochodzi z 1436 r. Właścicielami Szklar byli kolejno Denowscy, Rzeszowscy, Tarnowscy a następnie Wapowscy do poł. XVII w. W tym czasie Szklary przeżywały burzliwe chwile podczas licznych wojen i najazdów. Częste epidemie dziesiątkowały ludność. Następni właściciele to Górski, Załuski a w 1905 r. Skrzyński. W 1886 r. w Szklarach stał murowany dwór a obok niego folwark. We wsi działały wtedy cztery karczmy oraz młyn wodny. W czasach późniejszych wieś doczekała się kaplicy a w jej pobliżu została wybudowana szkoła. Szklary przez długie wieki nie były samodzielną parafią i należały do parafii w Harcie. Odrębna parafia została erygowana w 1929 r. , w 1990 r. wzniesiono nowy murowany kościół. Parafia ma własny cmentarz.

Wólka Hyżneńska

Jako samodzielna wieś funkcjonuje od 1973 r. Powstała z połączenia części dwóch sąsiadujących wsi: Hyżnego i Dylągówki. Akcja osadnicza na tym terenie rozpoczęła się w poł. XIX w. Ludność zamieszkująca teren obecnej wsi Wólka Hyżneńska w okresie międzywojennym należała do parafii w Hyżnem, obecnie tworzy wspólną parafię z Grzegorzówką. Parafia ma własny cmentarz. Miejscowość posiada szkołę podstawową i remizę strażacką.

4.2.3. Stanowiska archeologiczne

Urodzajne gleby, urozmaicony typ krajobrazu oraz gęsta sieć drobnych cieków wodnych sprzyjała osadnictwu prehistorycznemu (od schyłkowego paleolitu po schyłek okresu rzymskiego) i wczesnośredniowiecznemu, czego odbiciem są 111 zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.

W podanym zestawieniu stanowisk archeologicznych numery porządkowe odpowiadają numerom na rysunku STUDIUM i tylko w tym zestawieniu mogą być przytaczane. Natomiast podane numery w obrębie poszczególnych miejscowości i numery w obrębie arkusza mapy AZP są porównywalne w dokumentacji archiwalnej i konserwatorskiej, i dlatego we wszelkiej korespondencji z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków należy je podawać. Są to stanowiska różnej wielkości i wartości poznawczej. Obok bardzo licznych, pojedynczych śladów osadnictwa) spotyka się stanowiska rozległe o powierzchni kilku hektarów. Większość stanowisk z omawianego terenu odkryta została w ostatnich latach w wyniku szeroko zakrojonych badań powierzchniowych w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski.

SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH Z TERENU GMINY HYŻNE

Lp.	Stanowisko	Rodzaj stanowiska	Chronologia	AZP
1	Brzezówka 1	osada ślad osadnictwa	grupa tarnobrzeska wcz. średniowiecze	105-77/38
2	Brzezówka 2	osada ślad osadnictwa	grupa tarnobrzeska póź. średniowiecze	105-77/39
3	Brzezówka 3	ślad osadnictwa	grupa tarnobrzeska	105-77/40
4	Brzezówka 4	ślad osadnictwa	nieokreślona grupa tarnobrzeska	105-77/41
5	Brzezówka 5	ślad osadnictwa	nieokreślona	105-77/42/
6	Brzezówka 6	ślad osadnictwa	kultura trzciniecka	105-77/43
7	Brzezówka 7	ślad osadnictwa	epoka brązu	105-78/38
8	Brzezówka 8	osada	okres rzymski	105-78/39
9	Brzezówka 9	ślad osadnictwa	nieokreślona	105-78/40
10	Brzezówka 10	ślad osadnictwa	wcz. epoka brązu	105-78/41
11	Dylągówka 1	osada	kultura trzciniecka	106-78/4
12	Dylągówka 2	ślad osadnictwa	neolit nieokreślona	106-78/5
13	Dylągówka 3	ślad osadnictwa	nieokreślona	106-78/6
14	Dylągówka 4	osada	okres rzymski	106-78/7
15	Dylągówka 5	ślad osadnictwa	neolit	106-78/8
16	Dylągówka 6	osada	póź. średniowiecze	106-78/9
17	Dylągówka 7	osada	średniowiecze	106-78/10
18	Dylągówka 8	osada	kultura pucharów lejkowatych	106-78/11
19	Dylągówka 9	ślad osadnictwa	epoka kamienia póź. średniowiecze	106-78/12
20	Dylągówka 10	ślad osadnictwa	nieokreślona póź. średniowiecze	106-78/13
21	Dylągówka 11	osada	wcz. epoka brązu	106-78/14
22	Dylągówka 12	ślad osadnictwa	nieokreślona	106-78/15
23	Dylągówka 13	ślad osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu	106-78/16
24	Dylągówka 14	ślad osadnictwa	wcz. epoka brązu	106-78/17
25	Dylągówka 15	ślad osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu	106-78/18
26	Dylągówka 16	ślad osadnictwa	nieokreślona	106-78/19
27	Dylągówka 17	ślad osadnictwa	grupa tarnobrzeska	106-78/20
28	Dylągówka 18	ślad osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych	106-78/21
29	Dylągówka 19	kurhan	nieokreślona	106-78/22
30	Grzegorzówka 1	ślad osadnictwa	kultura ceramiki sznurowej	105-78/2
31	Grzegorzówka 2	ślad osadnictwa	kultura ceramiki sznurowej	105-78/3
32	Grzegorzówka 3	ślad osadnictwa	neolit	105-78/4
33	Grzegorzówka 4	ślad osadnictwa	kultura mierzanowicka	105-78/45
34	Grzegorzówka 5	ślad osadnictwa	epoka kamienia	105-78/46

Lp.	Stanowisko	Rodzaj stanowiska	Chronologia	AZP
35	Grzegorzówka 6	śląd osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu nieokreślona	105-78/47
36	Grzegorzówka 7	śląd osadnictwa	neolit	105-78/48
37	Grzegorzówka 8	śląd osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych	105-78/49
38	Grzegorzówka 9	kurhan	kultura ceramiki sznurowej	105-78/50
39	Hyżne 1	grodzisko	wcz. średniowiecze	105-78/5
40	Hyżne 2	podgrodzie	wcz. średniowiecze nieokreślona	105-78/6
41	Hyżne 3	grodzisko	średniowiecze	105-78/7
42	Hyżne 4	dwór	okres nowożytny	105-78/8
43	Hyżne 5	śląd osadnictwa	epoka kamienia	105-78/9
44	Hyżne 6	śląd osadnictwa	okres rzymski	106-77/29
45	Hyżne 7	osada śląd osadnictwa	okres rzymski nieokreślona średniowiecze	106-77/30
46	Hyżne 8	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-77/31
47	Hyżne 9	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu	106-78/26
48	Hyżne 10	śląd osadnictwa	epoka kamienia	106-78/27
49	Hyżne 11	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/28
50	Hyżne 12	śląd osadnictwa	grupa tarnobrzeńska	106-78/29
51	Hyżne 13	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/30
52	Hyżne 14	śląd osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu	106-78/31
53	Hyżne 15	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/32
54	Hyżne 16	osada	nieokreślona póź. średniowiecze	106-78/33
55	Hyżne 17	osada śląd osadnictwa	neolit okres rzymski	106-78/34
56	Hyżne 18	śląd osadnictwa	nieokreślona póź. średniowiecze	106-78/35
57	Hyżne 19	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/36
58	Hyżne 20	osada	okres rzymski	106-78/37
59	Hyżne 21	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres rzymski	106-78/38
60	Hyżne 22	śląd osadnictwa	okres rzymski	106-78/39
61	Hyżne 23	śląd osadnictwa	wcz. średniowiecze	106-78/40
62	Hyżne 24	śląd osadnictwa śląc osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych	106-78/41
63	Hyżne 25	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/42
64	Hyżne 26	osada	nieokreślona	106-78/43
65	Hyżne 27	osada	okres rzymski	106-78/44
66	Hyżne 28	śląd osadnictwa	neolit okres rzymski	106-78/45
67	Hyżne 29	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/46
68	Hyżne 30	kurhan	kultura ceramiki sznurowej	106-78/47

Lp.	Stanowisko	Rodzaj stanowiska	Chronologia	AZP
69	Hyżne 31	kurhan	kultura ceramiki sznurowej	105-78/51
70	Hyżne 32	śląd osadnictwa	grupa tarnobrzeska	105-78/52
71	Hyżne 33	śląd osadnictwa	okres rzymski	105-78/53
72	Hyżne 34	osada	nieokreślona	105-78/54
73	Hyżne 35	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu okres rzymski	105-78/55
74	Hyżne 36	śląd osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu	105-78/56
75	Hyżne 37	śląd osadnictwa	neolit	105-78/57
76	Hyżne 38	osada	grupa tarnobrzeska	105-78/58
77	Hyżne 39	śląd osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu	105-78/59
78	Hyżne 40	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu	105-78/60
79	Hyżne 41	osada	kultura mierzanowicka	105-78/61
80	Hyżne 42	śląd osadnictwa	nieokreślona	105-78/62
81	Hyżne 43	osada śląd osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych okres rzymski	105-78/63
82	Hyżne 44	śląd osadnictwa	nieokreślona	105-78/64
83	Hyżne 45	osada	okres rzymski	106-78/23
84	Hyżne 46	osada	kultura mierzanowicka	106-78/24
85	Hyżne 47	osada	kultura mierzanowicka	106-78/25
86	Szklary 1	śląd osadnictwa	wcz. średniowiecze	106-78/3
87	Szklary 2	śląd osadnictwa	nieokreślona wcz. średniowiecze	107-78/62
88	Szklary 3	śląd osadnictwa	epoka kamienia nieokreślona	107-78/63
89	Szklary 4	śląd osadnictwa	epoka kamienia	107-78/64
90	Szklary 5	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/58
91	Szklary 6	śląd osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu	106-78/59
92	Szklary 7	osada	póź. średniowiecze	106-78/60
93	Szklary 8	śląd osadnictwa	nieokreślona	106-78/61
94	Szklary 9	śląd osadnictwa	neolit póź. średniowiecze	106-78/62
95	Szklary 10	osada	kultura pucharów lejkowatych	106-78/63
96	Szklary 11	śląd osadnictwa	neolit wcz. epoka brązu	106-78/64
97	Szklary 12	śląd osadnictwa	neolit	106-78/65
98	Szklary 13	osada	póź. średniowiecze	106-78/66
99	Szklary 14	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu	106-78/67
100	Szklary 15	śląd osadnictwa	neolit	106-78/68
101	Szklary 16	śląd osadnictwa	neolit	106-78/69
102	Szklary 17	śląd osadnictwa	paleolit schyłkowy nieokreślona	106-78/70

Lp.	Stanowisko	Rodzaj stanowiska	Chronologia	AZP
103	Szklary 18	śląd osadnictwa	paleolit schyłkowy nieokreślona	106-78/71
104	Szklary 19	osada	wcz. epoka brązu	106-78/72
105	Szklary 20	śląd osadnictwa	nieokreślona póź. średniowiecze	106-78/73
106	Wólka Hyżneńska 1	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu	106-78/74
107	Wólka Hyżneńska 2	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu	106-78/75
108	Wólka Hyżneńska 3	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu	106-78/76
109	Wólka Hyżneńska 4	śląd osadnictwa	wcz. epoka brązu	106-78/77
110	Wólka Hyżneńska 5	śląd osadnictwa	neolit	106-78/78
111	Wólka Hyżneńska 6	osada	okres rzymski	105-78/66

4.2.4. Układy przestrzenne i stan ich zachowania

Pierwotne układy ruralistyczne na obszarze gminy Hyżne uległy daleko idącej destrukcji. Proces ten był długotrwały a jego szczególne nasilenie nastąpiło po drugiej wojnie światowej.

Najlepiej zachowany jest układ przestrzenny wsi Hyżne. Ciągłość historyczną osadnictwa potwierdzają stanowiska archeologiczne. Także pierwotne podziały na lokacyjnej niwie siedliskowej są dość dobrze czytelne. Została ona wytyczona po obu stronach potoku Tatyna. W jej obrębie znalazł się także obszar dworu i folwarku oraz grunty kościelne. Nadziały ziemi chłopskiej przeznaczone dla celów uprawowych brały swój początek od gruntów zagumiennych. Były nimi wówczas obecne drogi tranzytowe przebiegające przez wieś tj. droga z Brzezówki do Dylągówki oraz obecna droga Tyczyn – Dynów. Drogi zagumienne połączone były ze sobą co kilkaset metrów.

Brak śladów pierwotnych nadziałów w Nieborowie. Osada Nieborów Mały założona w połowie XVII w. ma dość wczesny rodowód, czego nie można powiedzieć o Nieborowie Wielkim. Na dawnych mapach znajduje się tam zaledwie kilka zagród.

Podobne do Hyżnego rozplanowanie posiada Dylągówka lokowana w 1448 r. Pierwotnie była to wieś bardzo rozległa z dużą ilością lasów otaczających niwę rolną. Niwa siedliskowa została wyznaczona wzdłuż drogi Hyżne – Szklary nad potokiem Tatyna. W rozlokowaniu zabudowy podstawową rolę odegrało ukształtowanie terenu.

Na niwach Dylągówki w jej północnej części powstały w XVII w. dwie osady Grzegorzówka i Wólka. Pierwsza z nich przekształciła się w samodzielną wieś, druga aż do 1973 r. funkcjonowała jako przysiółek. Grzegorzówka posiada układ łanowy zarówno w rejonie nieistniejącego dworu jak i na przysiółku Kanada.

Rozplanowanie w Wólce Hyżnieńskiej nie dostało dokończone prawdopodobnie ze względu na brak osadników i trudne warunki terenowe.

Niwa siedliskowa w Brzezówce została usytuowana po północnej stronie potoku Tatyna wzdłuż drogi równoległej do potoku. W północnej i zachodniej części wsi nie wydzielono pierwotnie nadziałów ziemi, gdyż funkcjonowały tam folwarki. Zabudowa tam pojawiła się dopiero w okresie międzywojennym.

Powstałe w końcu XIV w. Szklary rozplanowano pierwotnie po północnej stronie drogi i rzeczki. W pierwotnych nadziałach znajdowały się spore części lasów. Większość ziemi w południowo – zachodniej części wsi należała do dworu.

4.2.5. Charakterystyka zachowanej historycznej zabudowy

Najbardziej znaczącym obiektem zabytkowym na terenie gminy Hyżne jest późnobarokowy kościół w Hyżnem wzniesiony w latach 1727 –1735. Wybudowany został na miejscu drewnianego kościoła spalonego w 1624 r. powstałego na miejscu starszego, który zastąpił drewnianą cerkiew z XV w. W latach 1912 - 1914 dokonano rozbudowy kościoła - dobudowano nawy boczne. W okresie międzywojennym na terenie Sanktuarium maryjnego w Hyżnem zbudowano zespół siedmiu kapliczek przedstawiających sceny z życia Matki Bożej. Na starym cmentarzu obok kościoła znajduje się neogotycka kaplica Jędrzejowiczów wzniesiona pomiędzy 1845 a 1857 r. Cały zespół kościelny usytuowany na wzniesieniu jest najważniejszą i charakterystyczną dla krajobrazu gminy dominantą przestrzenną.

Drugim ważnym zabytkowym obiektem jest dwór w Hyżnem - jedyny z zachowanych na terenie gminy. Jego początków można się doszukiwać w XVII w. ale pierwsza znana wzmianka pochodzi z 1716 r. po gruntownej przebudowie na początku XIX w. otrzymał charakter klasycystyczny. Zdewastowany w okresie powojennym został wyremontowany w latach 80. Godne uwagi są także relikty parku dworskiego.

Inne warte uwagi zabytkowe obiekty na terenie Hyżnego to budynek dawnego Urzędu Gminy w Hyżnem, dawny Dom Parafialny i dom Sióstr Miłosierdzia Bożego z przełomu XIX i XX w. oraz resztki zagrody wójtowskiej i pomnik Grunwaldu. Obok domu Sióstr Miłosierdzia stoi drewniany budynek Szkoły Ludowej z 1882 r., do której uczęszczał W. Sikorski.

W Nieborowie Małym funkcjonowało w okresie międzywojennym uzdrowisko, którego pozostałością jest drewniany pawilon zdrojowy.

Na szczególną uwagę zasługuje wybudowany w Szklarach w latach 1910- 1915 sześćset metrowy tunel kolejki wąskotorowej Przeworsk - Dynów oraz most nad torami tej kolejki o oryginalnej, kamiennej konstrukcji.

Na obszarze gminy zachowało się stosunkowo dużo wiejskiej zabudowy drewnianej. Są to najczęściej budynki gospodarcze ale spotykamy też i mieszkalne.

Nazwa wsi	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik
Brzezówka				
Dylągówka	Dom Ludowy nr 278	drewn.	1933 - 34 r.	U.G.
	kapliczka obok nr 197	mur.	k.XIX w.	
	kapliczka obok nr 240	mur.	ok. 1930 r.	K. Marcinek
	kapliczka nad wsią	mur.	k. XIX w.	
	kapliczka obok nr 153	mur.	k. XVIII w.	
	krzyż	drewn.	ok. 1930 r.	A. Michno
	park dworski		poł. XIX w.	U.G.
	dom nr 89	drewn.	p.XIX w.	M. Rożek
	stodoła nr 139	drewn.	p. XIX w.	K.Trzyna
	stodoła nr 164	drewn.	k. XIX w.	B. Ostrowski
Grzegorzówka	szkoła	drewn.	k. XIX w	W. Kmiołek
	kapliczka	drewn.	1944 r.	T. Kłoda
	zagroda nr 68 stodoła	drewn.	XVIII/XIXw.	M. Janik
	zagroda nr 68 dom	drewn.	1935 r.	M. Janik
	zagroda nr 68 piwnica	mur..	k. /XIXw.	M. Janik
Hyżne	układ planistyczny wsi		XV w.	
	zespół kościelny kościół parafialny	mur	1727 - 33 r.	parafia rzym.kat
	zespół kościelny pozostałości fortyfikacji	ziemne	XVI-XVII w.	parafia rzym.kat
	zespół kościelny 7 kapliczek M.B.	mur.	1932 r.	parafia rzym.kat
	zespół kościelny kaplica pielgrzymia	mur.	1934 r.	parafia rzym.kat
	zespół kościelny kaplica Jędrzejowiczów	mur.	poł.XIX w.	parafia rzym.kat
	zespół kościelny wikarówka	mur.	1913-15 r.	parafia rzym.kat
	zespół kościelny dom parafialny	drewn.	1937 r.	parafia rzym.kat
	Dom Sióstr Miłosierdzia nr 561	mur.	1903 r.	
	zespół dworski park	mur.	XVII/XIX w.	
	zespół dworski dwór	mur.	k. XVII w.	
	zespół dworski stajnia	mur.	k. XIX w.	
	budynek gminny GOK	drewn.	1935 - 37 r.	
	pensjonat zdrojowy nr 22	drewn.	1933 r.	
	Szkoła Ludowa nr 562	drewn.	1868 r.	
	zespół dworski rządcówka	drewn.	ok. 1930 r.	Cz. Szpala
	zagroda wójtowska nr. 620 – dom wójta	drewn.	k. XIX w.	A. Kuszek
Nazwa wsi	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik

Hyżne	zagroda wójtowska nr. 620 - stajnia	drewn.	k. XIX w.	A. Kuszek
	zagroda wójtowska nr. 620 - stodoła	drewn.	k. XIX w.	A. Kuszek
	zagroda wójtowska nr. 620 - piwnica	mur.	k. XIX w.	A. Kuszek
	dom nr 577 d. kancelaria gminna	drewn.	p. XX w.	
	zagroda nr. 264 - dom	drewn.	1895 r.	S. Trzyna
	zagroda nr. 264 - stodoła	drewn.	1895 r.	S. Trzyna
	zagroda nr. 923 - dom	drewn.	k. XIX w.	J. Błoński
	zagroda nr, 923 - stodoła	drewn.	k. XIX w.	J. Błoński
	dom nr 115	drewn.	XIX w.	T. Paściak
	dom nr 216	drewn.	1930 r.	S. Warchoł
	dom nr 226	drewn.	1937 r.	R. Zaradzka
	dom nr 427	drewn.	1880 r.	M. P utyło
	dom nr 520	drewn.	k. XIX w.	T. Gołąb
	dom nr 536	drewn.	1922 r.	S. Staszczak
	dom nr 648	drewn.	1939 r.	R. Bazan
	stodoła nr 743	drewn.	XIX w.	Z. Sieńko
	młyn turbinowy	mur.	ok. 1930 r.	G.S.
	kuźnia nr 502	drewn.	XIX w.	A. Kawalec
	Grodzisko			
	Pomnik Grunwaldu obok nr 578	mur.	1910 r.	
	krzyż obok nr. 662	drewn.	1945 r.	
	krzyż obok nr. 365	stal.		T. Landa
	krzyż obok nr. 818	drewn.	1942 r.	B. Bukala
	kapliczka obok nr. 395	mur.	p. XIX w.	A. Błoński
	kapliczka obok nr. 526	mur.	1898 r.	M. Mularz
	kapliczka obok nr. 705	mur.	1909 r.	K. Łoza
kapliczka obok nr. 189	mur.	XIX w.	T. Starzak	
kapliczka obok nr. 227	mur.	ok. 1930 r.	Prokop	
kapliczka obok nr. 189	mur.	ok. 1930 r.	T. Starzak	
kapliczka obok nr. 678	drewn.	1930 r.	G. Wojtyło	
kapliczka obok nr. 788	mur.	p. XX w.	A. Słemp	
Szklary	kościół rzym. katolicki	mur.	1905 r.	parafia rzym. kat.
	zagroda nr 265 - dom	drewn.	1925 r.	Sychora
	zagroda nr 265 - stajnia	mur.	1926 r.	Sychora
	zagroda nr 265 - stodoła	mur/ dr.	1926 r.	Sychora
	dom nr. 345	drewn.	k. XIX w.	W. Mocha
	dom nr. 44	drewn.	1935 r.	W. Staszczak
	stodoła nr 312	drewn.	ok. 1860 r.	A Gwizdała
Nazwa wsi	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik

Szklary	szkoła nr 86	mur.	p. XX w.	U.G.
	rządówka	mur.	1930 r.	Parafia rzym.kat
	zespół kolei wąskotorowej - schronisko	drewn.	1904 -15 r.	
	zespół kolei wąskotorowej - tunel	mur.	1904 r.	
	zespół kolei wąskotorowej - most	mur.	1904 r.	
	zespół kolei wąskotorowej- bocznic-zwrotnice		1904 r	
	zespół kolei wąskotorowej-tory		1904 r.	
	krzyż obok nr. 315		1930 r.	S, Mocha
	krzyż obok nr. 216		k. XIX w.	G. Kogut
	Wólka Hyżneńska	dom nr 32	drewn.	1830 r.
zagroda nr 82 - dom		drewn.	1885 r.	J. Nizioł
zagroda nr 82 – stodoła		drewn.	k. XIX w.	J. Nizioł
kapliczka		mur.	k. XIX w.	W.Tadla
kapliczka		mur.	1889 r.	S. Bialic
kapliczka		mur.	ok. 1930 r.	A. Słemp
krzyż obok Domu Strażaka		mur.	ok. 1942 r.	

4.2.6. Kapliczki i krzyże przydrożne

Kapliczki i krzyże przydrożne są charakterystycznym elementem krajobrazu wsi i miasteczek Polski południowo – wschodniej. Spotkać można je również na terenie wszystkich wsi gminy Hyżne.

Najliczniej reprezentowane na terenie gminy Hyżne są kapliczki murowane z kamienia bądź cegły. W grupie tej wyodrębnić można kilka typów kapliczek, z których przeważającą większość stanowią kapliczki prostopadłościowe o podstawie kwadratu. Znajdują się one we wszystkich miejscowościach gminy. Koło sklepu w Hyżnem znajduje się dwukondygnacyjna kapliczka murowana z cegły na planie graniastosłupa. Do rzadziej występującego typu należą kapliczki domkowe.

Do kapliczek okolicznościowych należy figura w Grzegorzówce wystawiona z okazji 1000 lecia chrztu Polski. Do tego typu obiektów zalicza się Pomnik Grunwaldu wzniesiony w 1910 r. w Hyżnem.

Na terenie gminy występują także krzyże przydrożne wykonane z różnych surowców – najmniej jest drewnianych.

4.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH

4.3.1. Ogólna charakterystyka walorów krajobrazowych

O walorach krajobrazowych gminy Hyżne decyduje budowa geomorfologiczna i związana z nią rzeźba terenu w połączeniu z szatą roślinną (bogactwem ekosystemów) oraz występowaniu zespołów i obiektów zabytkowych usytuowanych trafnie w krajobrazie.

Obszar który obejmuje gmina Hyżne charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem pod względem ukształtowania terenu. Mniej lub bardziej strome stoki wzniesień o wysokości przekraczającej 400 m n.p.m. przy wysokości względnej często przekraczającej 100 m nadają krajobrazowi górzysty charakter. W dolinach rzek i potoków dominuje harmonijny charakter kulturowy, charakterystyczny dla typowych na Pogórzu upraw rolnych, pastwisk i zadrzewień śródpolnych. Niewielkie fragmenty lasów występują tutaj także wzdłuż niektórych cieków.

4.3.2. Hyżnieńsko – Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Teren gminy Hyżne należy do pod względem krajobrazowym do obszarów o wysokich walorach i wartościach estetycznych i zaliczony został w [przeważającej części¹](#) do Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar ten obejmujący również sąsiednie gminy o łącznej powierzchni 24620 ha ustanowiony został rozporządzeniem nr 35/92 wojewody rzeszowskiego z dnia 14 lipca 1992 r.

Obszar chronionego krajobrazu to przestrzennie wydzielona jednostka o ściśle określonych granicach poddana ochronie za względu na mało zniekształcone środowisko przyrodnicze zachowujące zdolność równowagi biologicznej i odznaczające się wysokimi walorami krajobrazu.. Jest to również teren przeznaczony do lokalizowania wszelkich form turystyki i wypoczynku, jednakże lokalizacja ośrodków wypoczynkowych powinna być podporządkowana wymogom ochrony środowiska. Omawiany obszar cechuje wyżynna rzeźba terenu z szerokimi garbami wzniesień o dużym udziale użytków rolnych. Siedliskiem roślinnym oprócz rosnącej w wyższych partiach buczyny karpackiej jest tutaj grąd wysoki skażony domieszką modrzewia i nadmiarem sosny oraz zagajniki jodłowe i płaty łągu jesionowego z podszytym kaliną koralową i kruszyną oraz bogatym runem.

Hyżnieńsko – Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu stanowi ostoję rzadkich gatunków zwierząt: salamandry plamistej, borsuka, gronostaja, łasicy, chomika, puchacza, dzięciołów, rzadkich ptaków drapieżnych i licznych śpiewających; w większych ostępach ma swoją ostoję także zwierzyna łowna.

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

4.3.2./1 Obszary Natura 2000¹

Wschodnia części gminy Hyżne położona jest w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 pod nazwą „Nad Husowem” PLH 180025. Obszar ten obejmujący również sąsiednie gminy, o łącznej powierzchni 3347,7ha, ustanowiony został Decyzją Komisji z dnia 10 Stycznia 2011r, w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 8.2.2011- notyfikowany jako dokument nr C(2010) 9669- 2011/64/UE) .

Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOOS) utworzony został w celu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Unii Europejskiej. Obszar ten w swoim regionie biogeograficznym w znaczący sposób przyczynia się do zachowania lub odtworzenia stanu właściwej ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także może znacząco przyczynić się do spójności sieci obszarów Natura 2000 i zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu biogeograficznego.

Jest to obszar sieci Natura 2000 wyznaczany przez państwa członkowskie Unii Europejskiej i notyfikowany przez Komisję Unii Europejskiej. Głównym powodem utworzenia takich obszarów była Dyrektywa Siedliskowa.

Obszary są proponowane przez państwa członkowskie Komisji Europejskiej, a następnie (po analizie merytorycznej) zatwierdzane przez Komisję i wyznaczane rozporządzeniem Ministra Środowiska. W okresie między zatwierdzeniem przez Komisję Europejską a wyznaczeniem aktem prawa krajowego obszar nosi tymczasową nazwę, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 „Nad Husowem” obejmuje fragment lasów, śródleśnych stawów i łąk. W podłożu występują utwory fliszu karpackiego i gleby brunatne. Lasy zajmują ponad 95% powierzchni, w tym lasy iglaste 2%, lasy liściaste 55%, a lasy mieszane 42%. Siedliska rolnicze zajmują tylko 1%. W obszarze kontynentalnym niewiele jest tak dobrze zachowanych żyznych buczyn karpackich i tak dobrze zachowanych grądów, z ponad 20 gatunkami roślin chronionych. W obszarze stwierdzono występowanie jednego z krańcowych stanowisk kłokoczki południowej, przy północnej granicy zasięgu tego gatunku. Fragmenty łąk przylegające do lasu są miejscem występowania 3 gatunków motyli z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto na tym obszarze stwierdzono obecność chrząszczy (biegacz urozmaicony i zgmiotek cynobrowy) oraz płazów (kumaka górskiego i traszki karpackiej i traszki grzebieniastej) z tego samego załącznika.

Obszar leży na Pogórzu Dynowskim i można tam dojechać (8 km) drogą Łańcut – Dynów, na południe, do miejscowości Albigowa, a następnie skręcić w lewo, w drogę lokalną, do Husowa, również 8 km.

Specyficzne walory przyrodnicze, a także piękne panoramy rozciągające się z miejsc widokowych stanowią o atrakcyjności osto i sprzyjają rozwojowi ekoturystyki.

Specyficzne walory przyrodnicze stanowią o atrakcyjności osto (szczególnie obszarów chronionych) i sprzyjają rozwojowi ekoturystyki.

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

Turystyka krajoznawcza: Do atrakcji turystycznych Husowa należą Chałupa Jana Raka – poety ludowego, park z ruinami oficyny dworskiej, kaplica cmentarna, czy zabytkowe kapliczki przydrożne, których we wsi jest 40. Zwiedzając okolice nie można pominąć najcenniejszego zabytku - zespołu pałacowego z 1629- 40 roku w pobliskim Łańcucie.

Turystyka wypoczynkowa: obszar oferuje wszelkie formy wypoczynku związane z zasobami leśnymi.

Turystyka kwalifikowana: wyznaczono trasę rowerową „Szlakiem przydrożnych krzyży i kapliczek w Husowie” www.trasa.husow.pl

Turyści korzystają z bazy hotelowej w Łańcucie oraz z usług gospodarstw agroturystycznych, niestety poza Husowem.¹

Formy ochrony przyrody:

- Husówka (72 ha; 1995) koło Kańczugi [*rezerwat przyrody*],
- Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu [*obszar chronionego krajobrazu*].¹

Zagrożenia:

Do najpoważniejszych zagrożeń należy zaliczyć zbyt intensywną gospodarkę leśną.¹

Siedliska:

- żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)¹

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe):

- biegacz urozmaicony [*bezkręgowiec*]
- bóbr europejski [*ssak*]
- czerwończyk nieparek [*bezkręgowiec*]
- kumak górski [*ptaz*]
- modraszek nausitous [*bezkręgowiec*]
- modraszek telejus [*bezkręgowiec*]
- traszka grzebieniasta [*ptaz*]
- traszka karpacka [*ptaz*]
- wydra [*ssak*]
- zgniotek cynobrowy [*bezkręgowiec*]¹

Obszar biogeograficzny: kontynentalny.¹

4.3.3. Punkty widokowe

Istotne dla atrakcyjności turystycznej terenu mają miejsca, z których można podziwiać rozległe widoki, dlatego też ważna jest ochrona tych miejsc przed przypadkowymi i nieprzemyślanymi formami działalności człowieka, które mogłyby zakłócić istniejący ład przestrzenny. Punkty widokowe są chyba największą atrakcją turystyczną gminy i z tego względu najważniejsze z nich są zarejestrowane na rysunku STUDIUM.

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

Lokalizacja	Widok
przysiółek Borówki	- w kierunku południowym na dolinę Tatyny oraz wieś Hyżne,
przysiółek Nowa Wieś	- w kierunku południowym na dolinę Tatyny z położoną nad jej brzegami wsią Hyżne, - w kierunku północnym na widoczną dolinę Ryjaka, - w kierunku wschodnim na kocioł źródłiskowy rzeki Mlecзки
przysiółek Kanada	- w kierunku południowym widok na dolinę Mlecзки
nad Hyżnem przy drodze Borek Stary - Dylągówka	- w kierunku południowym dolina Tatyny - w kierunku północnym dolina Mlecзки
przy drodze Błazowa - Hyżne	- w kierunku północno - zachodnim widok na dolinę Tatyny - w kierunku południowo - wschodnim widok na dolinę Srebrnika
przy drodze Szklary - Jawornik Polski	- w kierunku zachodnim widok na dolinę Szklarki

4.3.4. Pomniki przyrody

Na obszarze gminy znajduje się kilkadziesiąt drzew, z których 3 są traktowane jako pomniki przyrody żywej. Planuje się objęcie tą formą ochrony kolejnych 17 obiektów, spełniających warunki ustawy o ochronie przyrody. Wszystkie obiekty zostały zinwentaryzowane i opisane podczas powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej gminy.

W gminie Hyżne ochronie podlegają 2 grupy dębów szypułkowych rosnących na terenie dawnego parku dworskiego a obecnie Szkoły Podstawowej w Hyżnem oraz 1 dąb szypułkowy rosnący pojedynczo w pobliżu Szkoły Podstawowej w Dylągówce.

Inne zachowane okazy to jawor oraz lipy drobnolistne koło kościoła w Hyżnem. Duża grupa okazałych lip rośnie przy drogach w Dylągówce. Pojedyncze okazy rosną przy wielu zagrodach na terenie gminy oraz przy niektórych kapliczkach i krzyżach przydrożnych, stanowiąc dominanty krajobrazowe.

5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU EKONOMICZNYCH FUNKCJI GMINY

5.1. UWARUNKOWANIA ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

5.1.1. Działalność gospodarcza

W Urzędzie Gminy w Hyżnem w latach 1995 – 1999 zarejestrowano 185 podmiotów gospodarczych, z tego najwięcej w sołectwie w Hyżne 76, w Dylągówce 42, w Wólce Hyżneńskiej 21. Najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonowało w Hyżnem: w 1997 r. – 24,9% ogółu, w 1996 r. i 1998 r. – 21,0% i 21,6% ogółu. Średnio rocznie w gminie rejestrowano 37 nowych podmiotów gospodarczych. W ciągu ostatnich pięciu lat spadła dynamika nowych podmiotów za wyjątkiem Wólki Hyżneńskiej i Szklar.

ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA W URZĘDZIE GMINY W HYŻNEM W LATACH 1995 – 1999

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999	Ogółem
Brzezówka	3	4	5	1	2	15
Hyżne	16	17	15	15	13	76
Dylągówka	6	9	8	11	8	42
Grzegorzówka	3	2	7	1	2	15
Szklary	2	1	4	7	2	16
Wólka Hyżneńska	1	6	7	5	2	21
Razem:	31	39	46	40	29	185
% udział	16,7	21,0	24,9	21,6	15,7	100,0

W gminach otaczających wraz z gminą Hyżne było ogółem 292 sklepy, w których pracowało 435 osób.

W gminie Hyżne było 36 sklepów, w których zatrudnionych było 56 osób. Statystycznie w gminie Hyżne jeden sklep zajmował powierzchnię 39,0 m². Stacje benzynowe znajdowały się w gminach: Błazowa, Chmielnik Rzeszowski, Dynów, Hyżne, Tyczyn.

5.1.2. Osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Hyżne w 1999 r.

BŁODOWAIN – POL Sp z o.o.
 Bank spółdzielczy w Hyżnem
 Gminna spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Hyżnem
 Gospodarstwo Rolne w Hyżnem

5.2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI ROLNICZEJ

5.2.1. Bonitacja gleb

Gmina Hyżne posiada średnie warunki glebowo – przyrodnicze, W gminie dominowały gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Najwięcej gleb III klasy występowało w Hyżnem, Brzezówce, Dylągówce. Klasa IV dominowała w Hyżnem, Szklary, Dylągówce. Gleby klasy II występowały jedynie w Brzezówce, Dylągówce i Hyżnem.

BONITACJA GLEB W GMINIE HYŻNE W 2000 R.

Nazwa wsi	Klasa bonitacji gleby w [ha]				
	II	III	IV	V	VI
Brzezówka	18	230	140	16	9
Dylągówka	7	180	264	66	13
Grzegorzówka	-	90	185	5	7
Hyżne	5	757	508	54	16
Szklary	-	167	452	22	10
Wólka Hyżneńska	-	96	121	15	12
Razem	30	1 520	1 670	178	67

5.2.2. Struktura gospodarstw i obsługa rolnictwa

W gminie Hyżne występuje ogromne rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Gospodarstwa do 2ha stanowią ilościowo 30 % ogółu gospodarstw rolnych. Indywidualne gospodarstwa rolne zajmowały około 72,3% ogółu powierzchni gminy. W 1999 r. w gminie było 1.320 gospodarstw rolnych. Dominowały gospodarstwa karłowe od 1 do 2 ha – 499 szt. oraz gospodarstwa małe od 2 do 5ha – 752 szt. stanowiące w sumie aż 807 czyli 61 % ogółu gospodarstw rolnych w gminie.

STRUKTURA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE HYŻNE W 1999 R

Wieś	Liczba gospodarstw rolnych o powierzchni [ha]:						Razem
	od 1 - 2	od 2 – 5	od 5 – 7	od 7 – 10	od 10- 15	pow. 15	
Brzezówka	61	86	4	-	-	-	151
Hyżne	217	288	18	3	1	-	527
Grzegorzówka	42	66	8	1	-	-	117
Dylągówka	84	126	4	-	-	-	214
Szklary	49	131	20	8	1	-	209
Wólka Hyżneńska	46	55	1	-	-	-	102
Ogółem:	499	752	55	12	2	-	1.320

W gminie Hyżne znajduje się też jedno gospodarstwo specjalistyczne w Szklarach nastawione na hodowlę – hodowla krów mlecznych i jałówek – średnio 25 sztuk.

STRUKTURA WŁADANIA W GMINIE HYŻNE W 1999 R.

Użytkownicy	Grunty ogółem	Użytki rolne					Lasy grunty leśne	Grunty pozostałe
Ogółem	5 098	3 475	2 776	32	206	461	1 161	462
Indywidualne gospodarstwa rolne	3 687	3 148	2 524	30	184	410	270	269
Pozostałe	1 411	327	252	2	22	51	891	193

W przepięknym obszarze gminy zorganizowano zaledwie 2 gospodarstwa agroturystyczne:

- 1 gospodarstwo we wsi Dylągówka,
- 1 gospodarstwo we wsi Hyżne

W gminie Hyżne o dominującej funkcji rolniczej występuje też kilka jednostek obsługi rolnictwa:

- Kółko Rolnicze w Hyżnem,
- Kółko Rolnicze w Szklarach,
- Kółko Rolnicze w Dylągówce,
- Kółko Rolnicze w Grzegorzówce.
- Bank Spółdzielczy w Hyżnem,
- Punkt Kasowy BS w Szklarach,
- Punkt sprzedaży nawozów i nasion w Szklarach,
- Punkt sprzedaży nawozów i nasion w Dylągówce,
- Punkt sprzedaży nawozów i nasion w Hyżnem.

5.2.3. Struktura użytkowania gruntów

W strukturze użytkowania gruntów w 1999 r. dominowały użytki rolne, które stanowiły około 68,0% ogółu gminy, lasy i grunty leśne obejmowały 22,8%, grunty zabudowane 9,0%.

Użytki rolne w gminie w 1996 r. stanowiły 85,4% ogółu powierzchni. Z tego najwięcej ich było w Hyżnem 95,5% powierzchni wsi, w Szklarach 88,2%, w Wólce Hyżneńskiej 86,8%.

Grunty orne stanowiły 66,3% ogółu powierzchni. Najwięcej gruntów ornych było w Grzegorzówce 73,6% powierzchni wsi, w Szklarach 73,3%, Wólce Hyżneńskiej 70,5%.

Sady zajmowały 0,9% ogólnej powierzchni. Najwięcej sadów było w Brzezówce, Wólce Hyżneńskiej, Hyżnem.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GMINIE HYŻNE W 1999 R.

Nazwa wsi	Pow. ogółem	Użytki rolne	Grunty orne	Sady	Zasiewy ogółem
	w [ha]				
Brzezówka	377,58	312,36	244,99	5,01	224,36
Hyżne	1200,33	1146,39	812,84	14,1	698,39
Grzegorzówka	307,13	254,0	226,38	3,59	223,69
Dylągówka	524,14	448,84	354,58	2,36	323,65
Szklary	579,6	511,23	424,84	2,86	400,79
Wólka Hyżneńska	309,03	268,16	217,8	4,1	205,17
Razem	3297,81	2940,98	2281,43	32,02	2076,05

STRUKTURA ZASIEWÓW W GMINIE HYŻNE W 1999 R.

Nazwa wsi	Zasiewy ogółem	Pszenica	Żyto	Owies	Pszenżyto
	Brzezówka	224,36	52,53	12,72	8,36
Hyżne	698,39	208,85	38,29	32,92	17,42
Grzegorzówka	223,69	40,87	15,61	8,96	1,11
Dylągówka	323,65	75,48	26,94	9,83	10,24
Szklary	400,79	105,72	24,49	20,61	15,93
Wólka Hyżneńska	205,17	57,38	7,26	16,6	7,97
Razem	2076,05	540,83	125,31	97,28	55,75

Powierzchnia zasianych gruntów stanowi 91,0% gruntów ornych gminy. Zasiewy dominowały w Grzegorzówce 98,8%, w Szklarach 94,3%, w Wólce Hyżneńskiej 94,2%, w Brzezówce 91,6%.

Zasiewy pszenicy obejmują rejony dobrych gleb. W gminie dominuje uprawa pszenicy ozimej w sołectwach Hyżne 29,9% powierzchni ogółem, w Wólce Hyżneńskiej 28,0%, w Szklarach 26,4%.

Uprawa żyta wymaga wczesnego wysiewu na zimę. Żytem najczęściej areалу obsiano w Dylągówce 8,3% ogólnej powierzchni wsi, w Grzegorzówce 7,0%, w Szklarach 6,1%.

Owies w okresie wegetacji wymaga dużo wody, ale niekoniecznie dobrych gleb. Największe zasiewy owsa występowały w Szklarach 5,1% powierzchni wsi, Hyżnem 4,7%, Grzegorzówce 4,0%.

Pszenżyto uprawia się głównie w Hyżnem, w Szklarach, w Dylągówce. Mieszanki zbożowe sieje się na paszę dla zwierząt. Najwięcej mieszanek zasiano w Hyżnem, Grzegorzówce, i Brzezówce.

Uprawa ziemniaków zajmowała w gminie drugie miejsce po uprawie pszenicy. Ziemniaki uprawiało się w Hyżnem, Szklarach, Dylągówce, Brzezówce. Ważną rolę w żywieniu ludności zajmowały warzywa. W gminie Hyżne najczęściej warzyw uprawiano w Hyżnem, Szklarach, Dylągówce, Brzezówce.

STRUKTURA ZASIEWÓW I HODOWLI W GOSPODARSTWACH W GMINIE HYŻNE W 1996 R.

Nazwa wsi	Mieszanki zbożowe	Ziemniaki	Warzywa	Hodowla bydła	Hodowla trzody
	ha			sztuk	
Brzezówka	8,88	29,54	4,5	211	92
Hyżne	30,55	118,84	16,94	678	298
Grzegorzówka	16,08	29,05	2,78	211	128
Dylągówka	7,24	46,39	5,02	233	127
Szklary	3,17	51,12	6,44	336	126
Wólka Hyżneńska	4,04	23,24	3,03	178	141
Razem	69,96	298,18	38,71	1847	912

5.2.4 Hodowla

W 1996 r. w gminie hodowano 1.846 sztuk bydła, z tego krowy stanowiły 66,0% ogółu. Najwięcej bydła na 100 ha użytków rolnych hodowano w Grzegorzówce 83,1, Brzezówce 67,6, Wólce Hyżneńskiej 66,4.

W gminie hodowano 912 sztuk trzody chlewnej. Największe pogłowie było w Hyżnem, Wólce Hyżneńskiej, Grzegorzówce.

5.2.5. Mechanizacja rolnictwa

W gminie rolnicy posiadali 453 ciągników ogółem. Najbardziej zmechanizowane wsie to: Grzegorzówka, Dylągówka, Szklary.

5.2.6 Zatrudnienie w rolnictwie

Ogółem w gospodarstwach rolnych mieszkało 5.073 osób. Najwięcej w Grzegorzówce, Dylągówce, Szklarach.

Dwuzawodowców pracujących głównie w gospodarstwie rolnym było 2.299 osób. Wyłącznie z rolnictwa utrzymywały się 72 osoby.

PRACUJĄCYCH W GOSPODARSTWACH W GMINIE HYŻNE W 1996 R.

Nazwa wsi	Pracujący w gospodarstwach		Liczba osób w gospodarstwach
	wyłącznie	głównie	
Brzezówka	8	202	500
Hyżne	22	939	2179
Grzegorzówka	9	209	462
Dylągówka	11	427	893
Szklary	22	365	753
Wólka Hyżneńska	-	157	S 286
Razem	72	2299	5073

Ogólna ilość zatrudnionych i żyjących z pracy w rolnictwie świadczy o wysokim stopniu rozdrobnienia nie tylko produkcji rolnej ale również obrotu rolnego. W wyniku urynkowania gospodarki zlikwidowane zostały utrwalone kanały

dystrybucji a rynek rolny stał się mocno rozproszony i mało przejrzysty dla słabych ekonomicznie i małych pod względem potencjału produkcyjnego gospodarstw rolnych co utrudnia zbyć produktów rolnych.

5.3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNO-WYPOCZYNKOWEJ

Atrakcyjność turystyczna obszaru uzależniona jest od trzech czynników – rangi walorów turystycznych, dostępności komunikacyjnej oraz zdolności obsługowej urzędzeń turystycznych. Obszary, które zajmuje gmina Hyżne należą do atrakcyjnych turystycznie. Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo Rzeszowa tereny stosunkowo najładniejsze są miejscem penetracji; najczęściej w okresie weekendów. Warunki środowiska geograficzno- przyrodniczego pozwalają tu na skorzystanie z walorów krajoznawczych. Potencjalną szansą gminy jest rozwój funkcji uzdrowiskowej.

5.3.1. Ocena turystyczna obszarów

Relatywnie wysoka ocena turystyczna terenów gminy Hyżne wynika głównie z ukształtowania terenu. Rozciągnięty pas wzgórz tworzący próg Karpat fliszowych jest mocnym i wartościowym elementem krajobrazu. Wierzchołki i stoki wzniesień tworzą naturalne punkty widokowe, z których można podziwiać mozaikę zalesionych wyniesień oraz użytków rolnych. Wartościowym składnikiem naturalnym są tutaj lasy, porastające najczęściej strome stoki oraz doliny i wąwozy. Są one chętnie odwiedzane przez turystów, szczególnie, że prowadzą przez nie szlaki turystyczne. Ważnym elementem krajobrazu i cennym obiektem przyrodniczym są pomniki przyrody.

Dla ochrony obiektów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, cały teren położony na Pogórzu Dynowskim znalazł się w Hyżnieńsko – Gwoźnickim obszarze Chronionego Krajobrazu. W strefie należy zachować stan istniejący, a działalność inwestycyjna [powinna być dostosowana do otoczenia. Podstawowe walory turystyczne, które stanowią tutaj punkty widokowe, muszą być chronione przez niedopuszczenie do zabudowy zakłócającej lub uniemożliwiającej odbieranie pozytywnych wrażeń krajobrazowych.

Również tereny leśne poddane są specjalnej ochronie. Bez względu na stan własności, wszystkie lasy zaliczono do ochronnych obszarów leśnych dla miasta Rzeszowa. Obowiązuje w nich zakaz wznoszenia budynków i budowli z wyjątkiem służących gospodarce leśnej, obronności kraju i bezpieczeństwu wewnętrznemu, oznakowaniu, ochronie zdrowia oraz wypoczynkowi i obsłudze turystów. Wszelkie działania na terenie lasów tym również dotyczące zagospodarowania turystycznego, muszą odbywać się zgodnie z wytycznymi zawartymi w planach urządzenia gospodarstwa leśnego.

Ponieważ substancja leśna jest podatna na negatywne wpływy intensywnej turystyki, jedyną dopuszczalną jej formą powinna być forma wędrowna.

Wszystkie zabytkowe obiekty otoczone są pełną opieką konserwatorską. Inne elementy dziedzictwa kulturowego jak np. rzemiosło artystyczne, twórczość ludowa, folklor, powinny zostać objęte zorganizowaną opieką dla ich zachowania i rozwoju.

Ruch turystyczny, szczególnie o dużym natężeniu może wywołać szereg niekorzystnych zmian w środowisku poddanym jego presji. Takie oddziaływanie mogą ulec najatrakcyjniejsze obszary gminy. Konieczna jest odpowiednia organizacja życia gospodarczego oraz turystyki i rekreacji w celu zachowania walorów środowiska przyrodniczego. Należy w sposób świadomy kształtować krajobraz poprzez harmonijne łączenie zabudowy z roślinnością, zwiększać odporność terenu na użytkowanie rekreacyjne oraz eksponować walory estetyczne.

5.3.2. Szlaki turystyczne

Jednym z elementów racjonalnego zagospodarowania turystycznego terenu są wyznaczone piesze trasy umożliwiające poruszanie się turystów w sposób bezpieczny i zarazem nie zagrażający środowisku.

Przez teren gminy Hyżne przebiega szlak turystyczny oznaczony kolorem niebieskim - jest to szlak turystyczny z Rzeszowa poprzez Białą, Dylągówkę, Jawornik Polski do Dynowa. Szlak wchodzi na teren gminy w okolicy przysiółka Borówki, biegnąc następnie przez przysiółek Nowa Wieś częściowo wzdłuż granicy gminy Chmielnik i dalej wierzchowiną omijając Grzegorzówkę i Kanadę po czym opuszcza gminę.

5.3.3. Punkty widokowe

Istotne dla atrakcyjności turystycznej terenu mają miejsca, z których można podziwiać rozległe widoki, dlatego też ważna jest ochrona tych miejsc przed przypadkowymi i nieprzemyślanymi formami działalności człowieka, które mogłyby zakłócić istniejący ład przestrzenny. Punkty widokowe są chyba największą atrakcją turystyczną gminy i z tego względu najważniejsze z nich są zarejestrowane na rysunku STUDIUM.

NAJWAŻNIEJSZE PUNKTY WIDOKOWE W GMINIE HYŻNE

Lokalizacja	Widok
przysiółek Borówki	- w kierunku południowym na dolinę Tatyny oraz wieś Hyżne,
przysiółek Nowa Wieś	- w kierunku południowym na dolinę Tatyny z położoną nad jej brzegami wsią Hyżne, - w kierunku północnym na widoczną dolinę Ryjaka, - w kierunku wschodnim na kocioł źródłiskowy rzeki Mleczki

przysiółek Kanada	- w kierunku południowym widok na dolinę
nad Hyżnem przy drodze Borek Stary - Dylągówka	- w kierunku południowym dolina Tatyny - w kierunku północnym dolina Mleczki
przy drodze Błazowa - Hyżne	- w kierunku północno - zachodnim widok na dolinę Tatyny - w kierunku południowo - wschodnim widok na dolinę Srebrnika
przy drodze Szklary - Jawornik Polski	- w kierunku zachodnim widok na dolinę Szklarki

5.3.4. Stan zagospodarowania turystycznego

Stan zagospodarowania turystycznego dotyczy miejsc wyjazdu, przejazdu i pobytu.

Pierwsza kategoria dotyczy prawie wyłącznie zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej i praktycznie nie istnieje.

Druga kategoria dotyczy przemieszczania się i infrastruktury związanej ze zmianą miejsca pobytu. Należą tu przede wszystkim trasy ruchu kołowego, kolejowego, ścieżki rowerowe oraz szlaki turystyczne piesze. Niska ocena przygotowania tras wynika ze stanu ich oznakowania i zupełnego braku podstawowych elementów infrastruktury technicznej i społecznej jak tablice informacyjne, zagospodarowanie punktów widokowych, szalety, punkty informacji turystycznej i punkty handlowe.

Trzecia kategoria dotyczy miejsc pobytu czyli najważniejszego produktu turystycznego. W gminie Hyżne na terenie GOSIR w Dylągówce funkcjonuje 300 m wyciąg narciarski i od niedawna prawie dwuhektarowy zalew. Zrealizowano podstawowe elementy infrastruktury, w tym obszerny parking, szałas wypoczynkowy a także hotel sportowy i szkolne schronisko. W gminie od kilku lat funkcjonują dwie zagrody agroturystyczne obsługując turystów z całej Polski a także obcokrajowców.

6. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI OSADNICZEJ

6.1. LUDNOŚĆ I ZAGADNIENIA SPOŁECZNE

6.1.1. LUDNOŚĆ

Gminę Hyżne w 1999 r. zamieszkiwało 6.777 osób, z tego kobiety stanowiły 50,7% ogółu ludności. Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosiła około 130 os km².

LUDNOŚĆ W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE W 1998 R.

Nazwa gminy	Ludność ogółem	% udział	W tym mężczyźni	W tym kobiety	Kobiety na 100 mężczyzn
Błażowa	8.924	17,2	4.385	4.539	104
Chmielnik Rzeszowski	6.221	12,0	3.126	3.095	99
Dynów	7.420	14,3	3.705	3.715	100,3
Hyżne	6.727	13,0	3.342	3.385	101
Jawornik Polski	4.926	9,4	2.406	2.520	104,7
Markowa	6.792	13,1	3.285	3.507	107
Tyczyn	10.896	21,0	5.367	5.529	103
Razem:	51.906	100,0	25.616	26.290	103

W porównaniu z gminami otaczającymi ludność gminy Hyżne to 13,0% ogółu ludności. Najludniejszymi gminami były Błażowa i Tyczyn. Średnio na 100 mężczyzn przypadają 103 kobiety.

W ciągu ostatnich pięciu lat ludność gminy wzrosła o 0,9%, czyli średnio rocznie o 12 osób. Największy przyrost ludności występował w Hyżnem, Wólce Hyżneńskiej, Grzegorzówce. Spadek ludności zanotowano w Brzezówce. Ludność rozmieszczona była nierównomiernie.

LUDNOŚĆ GMINY HYŻNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	550	542	529	531	529
Dylągówka	1.055	1.055	1.061	1.050	1.057
Grzegorzówka	569	561	559	571	577
Hyżne	3.000	3.026	3.027	3.026	3.050
Szklary	892	892	892	894	895
Wólka Hyżneńska	652	659	673	670	669
Razem:	6.718	6.735	6.741	6.742	6.777

Największą wsią była wieś gminna Hyżne i liczyła 3.050 osób tj. 45,0% ogółu mieszkańców. Wsie średniej wielkości: Dylągówka 15,6% ogółu ludności i Szklary 13,2%. Wsie małe, poniżej 10,0% ogółu ludności to Wólka Hyżneńska 9,9%, Grzegorzówka 8,5%, Brzezówka 7,8%.

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W GMINIE HYŻNE W 1999 R.

Nazwa wsi	Liczba ludności	Powierzchnia km ²	Gęstość zaludnienia os/ km ²
Brzezówka	529	6,04	87,6
Dylągówką	1.057	9,57	110,4
Grzegorzówka	577	4,89	118,0
Hyżne	3.050	18,96	160,9
Szklary	895	9,56	93,6
Wólka Hyżneńska	669	2,97	225,2
Razem	6.777	52,00	130,3

Średnia gęstość zaludnienia w gminie w 1999 r. wynosiła 130,3 os/km². Największą gęstością odznaczały się wsie: Wólka Hyżneńska 225,2 os/km², Hyżne 160,9 os/km², Grzegorzówka 118,0 os/km². Zaludnienie poniżej średniej gęstości w gminie występowało w Brzezówce 87,6 os/km², Szklarach 93,6 os/km², Dylągówce 110,4 os/km².

Gmina charakteryzowała się dużym udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym, który wynosił 28,6% ogółu ludności. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 55,8% z dominacją ludności w wieku produkcyjno - mobilnym (18 - 44 lat). Ludność w wieku poprodukcyjnym wynosiła 15,6%, wśród której kobiet było dwa razy więcej niż mężczyzn. Przewaga kobiet nad mężczyznami była rezultatem wyższej umieralności mężczyzn.

6.1.2. Ruch naturalny

RUCH NATURALNY W GMINACH OTACZAJĄCYCH HYŻNE W 1998 R.

Nazwa gminy	Mażeń stwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
	w liczbach bezwzględnych			
Błazowa	46	117	116	1
Chmielnik Rz.	41	77	60	17
Dynów	46	112	88	24
Hyżne	56	87	66	21
Jawornik Polski	30	60	65	-5
Markowa	29	96	73	23
Tyczyn	62	163	105	58
Razem:	310	712	573	+139

RUCH NATURALNY W GMINACH OTACZAJĄCYCH HYŻNE W 1998 R.

Nazwa gminy	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
	na 1000 osób			
Błażowa	5,1	13,1	13,0	0,1
Chmielnik Rz.	6,6	12,3	9,6	2,7
Dynów	6,0	14,6	11,5	3,1
Hyżne	8,4	13,0	9,9	3,1
Jawornik	6,0	11,9	12,9	-1,0
Markowa	4,2	14,0	10,6	3,4
Tyczyn	5,7	15,1	9,7	5,4
Razem:	6,0	13,4	11,0	2,4

6.1.3. Małżeństwa

W gminach otaczających gminę Hyżne w 1998 r. najwięcej małżeństw na 1000 osób zawarto w Hyżnem 8,4, Chmielniku Rzeszowskim 6,6, Jaworniku Polskim 6,0, Dynowie 6,0.

W ciągu ostatnich pięciu lat w gminie Hyżne liczba zawieranych małżeństw zwiększyła się z 53 w 1995 r. do 77 w 1999 r. Liczba zawieranych małżeństw wzrosła więc średnio o 45,0%.

W 1999 r. najwięcej małżeństw zawarto w sołectwach : Hyżne 48,1% ogółu, Dylągówka 15,6%, Szklary 14,3%. Najmniej w 1999 r. małżeństw zawarto w Wólce Hyżneńskiej 6,5% ogółu, Brzezówce i Grzegorzówce po 7,8%.

MAŁŻEŃSTWA W GMINIE HYŻNE ZAWARTE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	7	5	5	8	6
Dylągówka	7	9	14	7	12
Grzegorzówka	4	6	6	7	6
Hyżne	28	19	34	27	37
Szklary	1	8	10	17	11
Wólka Hyżneńska	6	8	6	11	5
Razem:	53	55	75	77	77

6.1.4. Urodzenia

Urodzenia w gminach otaczających Hyżne w 1998 r. w przeliczeniu na 1000 osób wynosiły średnio 13,4. Najwięcej urodzeń zanotowano w Tyczynie - 15,1, Dynowie -14,6, Markowej -14,0.

Urodzenia w gminie Hyżne w ciągu ostatnich dwóch lat spadły ze 104 dzieci w 1997 r. do 83 dzieci w 1999 r. Średnio rocznie w gminie rodziło się około 95 dzieci.

URODZENIA W GMINIE HYŻNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	9	6	5	8	5
Dylągówka	16	15	16	13	14
Grzegorzówka	10	8	5	11	9
Hyżne	38	46	50	41	33
Szklary	11	8	10	12	12
Wólka Hyżneńska	16	13	18	7	10
Razem:	100	96	104	92	83

W 1999 r. najwięcej urodzeń było w Hyżnem 39,8% ogółu, Dylągówce 16,9%, Szklarach 14,4%, Wólce Hyżneńskiej 12,0%. Najmniej dzieci przyszło na świat w Brzezówce 6,0% i Grzegorzówce 10,8%.

W ciągu ostatnich pięciu lat urodzenia spadły w prawie każdej wsi za wyjątkiem Szklar.

6.1.5. Zgony

Umieralność w gminach otaczających Hyżne w przeliczeniu na 1000 osób w 1998 r. wynosiła 11,0. Najwięcej zgonów było w Błazowej 13,0, Jaworniku Polskim 12,5, Dynowie 11,5 i Hyżnem 9,9.

Śmiertelność w gminie w ciągu ostatnich pięciu lat spadła z 85 osób w 1995 r. do 63 osób w 1999 r. Średnio rocznie umierały 72 osoby.

ZGONY W GMINIE HYŻNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	13	12	9	7	3
Dylągówka	11	12	8	11	3
Grzegorzówka	2	8	8	5	10
Hyżne	36	30	28	28	34
Szklary	18	12	11	9	9
Wólka Hyżneńska	5	2	6	8	4
Razem:	85	76	70	68	63

W 1999 r. najwięcej zgonów nastąpiło w Hyżnem 54,0% ogółu, Grzegorzówce 15,9%, Szklarach 12,7%, Wólce Hyżneńskiej 9,5%. Najmniej ludzi zmarło w Brzezówce i Dylągówce po 4,8%. W ciągu ostatnich pięciu lat liczba zgonów spadła w sołectwach takich jak: Brzezówka, Dylągówka, Szklary, Hyżne. Wzrost zgonów zanotowano w Grzegorzówce i Wólce Hyżneńskiej.

6.1.6. Przyrost naturalny

Przyrost naturalny w gminach otaczających Hyżne w 1998 r. był dodatni za wyjątkiem Jawornika Polskiego. Największy przyrost naturalny na 1000 osób zanotowano w Tyczynie 5,4, Markowej 3,4, Dynowie i Hyżnem po 3,1.

PRZYROST NATURALNY W GMINIE HYŻNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	-4	-6	-4	1	2
Dylągówka	5	3	8	2	11
Grzegorzówka	8	0	-3	6	-1
Hyżne	2	16	22	13	-1
Szklary	-7	-4	-1	3	3
Wólka Hyżneńska	11	11	12	-1	6
Razem:	+15	+20	+34	+24	+20

Przyrost naturalny w gminie Hyżne w ciągu ostatnich pięciu lat zwiększył się z 15 osób w 1995 r. do 20 osób w 1999 r. Średnio roczny przyrost wynosił 23 osoby. Ogółem w 1999 r. przyrost naturalny w gminie był dodatni za wyjątkiem wsi Grzegorzówka, Hyżne.

Największy przyrost zanotowano we wsiach: Dylągówka 11 osób, Wólka Hyżneńska 6 osób, Szklary 3 osoby, Brzezówka 2 osoby. W ciągu ostatnich pięciu lat przyrost naturalny zwiększył się w sołectwach takich jak: Brzezówka, Dylągówka, Szklary. Odływ ludności wzrósł w sołectwach: Grzegorzówka, Hyżne.

6.1.7. Odływ ludności

Więcej mieszkańców nieobecnych czasowo zanotowano w 1998 r. W gminach otaczających gminę Hyżne: w Markowej – 137 osób, Dynowie – 129 os, Tyczynie - 98 os, Błazowej 87 os.

W ciągu ostatnich pięciu lat odływ ludności z gminy Hyżne zmniejszył się z 83 osób w 1995 r. do 54 osób w 1999 r. Średnio rocznie z gminy wymeldowywało się 75 osób. W 1999 r. odływ z sołectw kształtował się następująco: z Hyżnego 25,9%. ogółu, Szklar 22,2%, Wólki Hyżneńskiej 20,4%, Brzezówki 14,8%.

ODPŁYW LUDNOŚCI Z GMINY HYŻNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	7	10	4	5	8
Dylągówka	13	14	7	18	6
Grzegorzówka	10	10	1	4	3
Hyżne	35	28	42	39	14
Szklary	14	13	14	11	12
Wólka Hyżneńska	4	6	3	7	11
Razem:	83	81	71	84	54

Tendencje spadkowe w odpływie ludności odnotowano w Grzegorzówce, Hyżnem, Dylągówce.

6.1.8. Napływ ludności

Wśród gmin otaczających Hyżne najwięcej ludności napłynęło w 1998 r. do Tyczyna i Markowej. Napływ do gminy Hyżne w ciągu ostatnich pięciu lat kształtował się na tym samym poziomie. Średnio do gminy napływało 68 osób.

NAPŁYW LUDNOŚCI DO GMINY HYŻNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	2	8	5	6	4
Dylągówka	15	11	5	5	4
Grzegorzówka	14	2	2	10	10
Hyżne	24	38	21	25	38
Szklary	5	17	15	10	9
Wólka Hyżnieńska	11	2	5	5	6
Razem:	71	78	53	61	71

W 1999 r. najwięcej ludzi osiedliło się we wsiach takich jak: Hyżne 53,5% ogółu, Grzegorzówka 14,1%, Szklary 12,7%. Napływ ludzi do sołectw zmniejszył się w Dylągówce, w Grzegorzówce i w Wólce Hyżnieńskiej.

6.1.9. Saldo migracji

Saldo migracji w gminach otaczających Hyżne było w większości ujemne za wyjątkiem Jawornika Polskiego i Hyżnego. Saldo migracji w gminie Hyżne w ostatnich latach było ujemne i wynosiło średnio rocznie 8 osób. Jedynie w 1999 r. do gminy napłynęło 17 osób. W 1999 r. saldo migracji w większości wsi było ujemne za wyjątkiem Hyżnego + 24 osoby, Grzegorzówka + 7 osób. Przez ostatnie pięć lat saldo migracji spadło w Brzezówce, Hyżnem, Szklarach, Dylągówce.

SALDO MIGRACJI W GMINIE HYŻNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999
Brzezówka	-5	-2	+1	+1	-4
Dylągówka	+2	-3	-2	-13	-2
Grzegorzówka	+4	-8	+1	+6	+7
Hyżne	-11	+10	-21	-14	+24
Szklary	-9	+4	+1	-1	-3
Wólka Hyżnieńska	+7	-4	+2	-2	-5
Razem:	-12	-3	-18	-23	+17

6.1.10. Bezrobocie

W marcu 2000 r. w gminach otaczających Hyżne było 3.800 osób bezrobotnych, z tego 19,4% w gminie Markowa, 19,1% w gminie Tyczyn, 14,7% w gminie Błazowa.

Podstawowe przyczyny bezrobocia to przewaga ludzi młodych bez większego doświadczenia zawodowego, przeważnie z wykształceniem podstawowym lub zawodowym.

6.1.11. Struktura zatrudnienia

W gminach sąsiednich wraz z gminą Hyżne w zakładach zatrudniających ponad 5 pracowników pracowało ogółem 3.137 osób, z tego kobiety stanowiły 48,1%. Najwięcej ogółem ludzi pracowało z gmin: Tyczyn 910 osób, Dynów 498 osób, Markowa 458 osób. W strukturze pracy dominowało zatrudnienie w edukacji – 774 osób, w przemyśle – 626 osób. W edukacji najwięcej osób pracowało w gminie Tyczyn – 136 osób, w gminie Dynów – 121 osób, w gminie Błazowa – 116 osób.

W przemyśle dominowało zatrudnienie mieszkańców z gmin takich jak: Tyczyn, Dynów, Markowa. W budownictwie wg danych Urzędu Statystycznego zatrudnieni byli pracownicy tylko z gminy Tyczyn, z gminy Markowa i z gminy Dynów. W ochronie zdrowia i opiece społecznej zatrudnienie kształtowało się podobnie w każdej gminie.

PRACUJĄCY ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W 1998 R. W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE.

Nazwa gminy	Pracujący						Bezrobotni zarejestr.
	ogółem	w tym kobiety	z tego				
			P	B	UO	UZ	
Błazowa	214	150	9	-	116	25	459
Chmielnik Rz.	444	250	83	-	96	40	347
Dynów	498	186	138	14	121	15	467
Hyżne	321	201	55	-	112	40	469
Jawornik	292	137	60	-	71	21	366
Markowa	458	194	135	31	92	33	385
Tyczyn	910	390	146	119	136	47	584
Razem:	3.137	1.508	626	164	744	221	3.077

6.1.12. Prognoza demograficzna gminy Hyżne do roku 2015

Prognoza została opracowana w oparciu o zebrane materiały wyjściowe w Urzędzie Gminy Hyżne za lata 1995 -1999. Prognoza jest naukowo uzasadnionym sądem o stanie zjawiska demograficznego w określonym momencie (okresie), należącym do przyszłości. Ze względu na piętnastoletni horyzont czasowy w opracowywaniu prognozy będą uwzględnione zmiany ilościowe oraz zmiany jakościowe. Prognoza została wykonana metodą statystyczną. Podstawowe informacje wykorzystane do prognozowania obejmują pięć lat. Główną przesłanką prognozowania było założenie, że prawidłowość zmian jest prawie niezmienna.

Zmieniają się proporcje ludności w poszczególnych grupach wieku: udział dzieci spadnie z 28,6% do 25,3%, a udział osób w wieku 65 lat i więcej wzrośnie

z 15,6% do 17,7%. W kontekście zmian w liczbie i w strukturze gospodarstw domowych, przewiduje się wzrost ludności w wieku emerytalnym. Przeciętne gospodarstwo to 4,6 osób.

Prognoza dzietności

Okolo 2000r. rozpocznie się wyż urodzeń, którego szczyt przypadnie prawdopodobnie na rok 2005. Dzietność kobiet których młodość przypada w okresie wyżu jest zazwyczaj większa niż pozostałych, ponieważ oddziałuje efekt przykładu. Część kobiet decyzję o urodzeniu dziecka podejmuje obserwując swoje rówieśnice mające dzieci lub będące w ciąży. Sądzić można, że obserwowany w ostatnich latach spadek liczby urodzeń oraz małżeństw związany jest ze zjawiskiem odraczania decyzji założenia rodziny.

Prognoza umieralności

Jako przyczynę podaje się przede wszystkim niższy poziom stopy życiowej, szkodliwe nałogi, pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, niewłaściwe odżywianie. Wraz z postępowaniem cywilizacji będzie malało spożycie alkoholu, zwiększy się aktywny tryb życia młodych pokoleń, a także powinien poprawić się poziom świadczonych usług medycznych. Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, powinien przedłużyć się średni czas trwania życia. Średnia długość życia mężczyzn wyniesie 72 lata, a kobiet 78,5 lat.

Prognoza migracji wewnętrznych

Rozmiary migracji zależą od tego w jakim stopniu możliwość znalezienia pracy pokrywa się z podażą pracy. Duże znaczenie ma też rozwój budownictwa mieszkaniowego. Obecnie występuje bezrobocie rejestrowane, nierejestrowana działalność gospodarcza (szara strefa) oraz ukryte bezrobocie na wsi. Przewiduje się, że stopniowo powstawać będą warunki, w wyniku których szara strefa przekształci się częściowo w legalną działalność gospodarczą. Saldo migracji w gminie Hyżne od połowy lat dziewięćdziesiątych było dodatnie. Rozmiary migracji z Hyżnego do Rzeszowa, Tyczna, Błazowej oraz z gmin do Hyżnego będzie wzrastać.

Zmiany struktury demograficznej w gminie Hyżne

Według przygotowanej prognozy liczba ludności gminy Hyżne wyniesie w 2015 roku od 7.153 osób (w wersji 2) do 7.605 osób (w wersji 3). W każdej wersji prognozy demograficznej przyrost naturalny na 1000 będzie oscylował w wysokości od +0,3 do +2,5. Ludność gminy Hyżne może się zwiększyć tylko dzięki zahamowaniu procesów migracji. Saldo migracji będzie się kształtowało od +15 do +50 osób.

Zmiany ludnościowe będą wielokierunkowe z różną siłą oddziaływania. Duże znaczenie w strukturze populacji będą miały procesy falowania wyżów i niżów demograficznych oraz rozmiary spadku urodzeń. W początkowym okresie prognozy największym zmianom podlegać będą grupy dzieci i młodzieży,

ponieważ spadkowa tendencja urodzeń oddziałuje na liczbę dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej. Kolejne populacje osób w wieku edukacyjnym - potencjalni uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz szkół wyższych podlegać będą skutkom niżu demograficznego. Do końca bieżącego stulecia obserwować będziemy wzrost grupy osób w wieku 15-18 lat, od 2002 do 2010 roku liczba młodzieży w wieku szkolnym ponadpodstawowym zmniejszy się. Alternatywą dla młodzieży na rynku pracy będzie kontynuacja kształcenia w szkołach wyższych. Nabór na wyższe uczelnie będzie szczególnie wysoki do około 2005 roku.

Istotną informacją jest prognoza liczby ludności w wieku produkcyjnym: 18-65 lat dla mężczyzn i 18-60 lat dla kobiet. Liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszy się ze względu na spadek przyrostu młodzieży oraz zasilanie populacji przez mniej liczne roczniki, pochodzące z okresu niżu demograficznego z lat 60-tych. Proces starzenia się społeczeństwa będzie polegał na wzroście liczby osób najstarszych tj. 65 lat i więcej dla mężczyzn i 60 lat i więcej dla kobiet. Populacja osób w wieku poprodukcyjnym będzie stale wzrastać. Jej udział w 2015 roku wzrośnie do 17,7% z 15,6% w porównaniu z rokiem 1998. Głównymi czynnikami zwiększenia się tej populacji jest spadek urodzeń oraz wydłużenie średniego czasu trwania życia. W rezultacie opisanych zjawisk struktura ludności gminy Hyżne w 2015 roku będzie cechowała się spadkiem ludności w wieku aktywności zawodowej oraz dzieci i młodzieży, a wzrostem ludności w wieku poprodukcyjnym.

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA GMINY HYŻNE (WERSJA 1)

Rok	Przyrost naturalny	Migracja /osoby/	Liczba ludności
2000	0,9 na 1000 osób	+20	6.750
2005	1,3 na 1000 osób	+20	6.908
2010	1,5 na 1000 osób	+20	7.086
2015	1,7 na 1000 osób	+20	7.242

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA GMINY HYŻNE (WERSJA 2)

Rok	Przyrost naturalny	Migracja (osoby)	Ludność ogółem
2000	0,9 na 1000 osób	+15	6.798
2005	0,5 na 1000 osób	+20	6.884
2010	0,5 na 1000 osób	+25	7.005
2015	0,3 na 1000 osób	+30	7.153

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA GMINY HYŻNE (WERSJA 3)

Rok	Przyrost naturalny	Migracja (osoby)	Ludność ogółem
2000	0,9 na 1000 osób	+40	6.823
2005	1,5 na 1000 osób	+45	7.016
2010	2,0 na 1000 osób	+45	7.296
2015	2,5 na 1000 osób	+50	7.605

6.2. OSADNICTWO

6.2.1. Struktura własności gruntów

Struktura własnościowa terenów stanowi uwarunkowanie możliwości rozwoju szczególnie istotne w gospodarce rynkowej. Rozpoznanie tej struktury i trendów przemian związanych z obrotem rynkowym a w miarę możliwości przekształcania jej w pożądanym kierunku jest jednym z głównym elementów aktywnej polityki przestrzennej gminy.

ZASOBY NIERUCHOMOŚCI NA TERENIE GMINY HYŻNE W 1999 R.

Grupy i podgrupy rejestrowe	Użytki rolne, grunty zabudowane, wody w ha								Ra- zem	
	RP	RL	MU	US	EP	K	N	W		
1.Grunty Skarbu Państwa z Wyłączeniem Użytkowania wieczystego	1.1	280	7	1			1	1	290	
	1.2	9	851						860	
	1.3			1		4		3	8	
	1.4	16	1	3			1		21	
		305	859	5		4	2	1	3	1179
2.Grunty S.P. w uż. wieczyst.				1						1
				1						1
3.Państwowe osoby prawne										
4.Grunty gminne z wyłączeniem użytkowania wieczystego	4.1	17	40	12			75	2	16	162
	4.2						75			
	4.3	1			1					2
		18	40	12	1		75	2	16	164
5.Grunty gminne w uż. wieczyst.	5.1	5		3						8
		5		3						8
6.Grunty kom. osoby prawne.	6.1									
7.Grunty osób fizycznych	7.1	2917	288	183			15	11	1	3415
	7.2	217	12	29			1	1		260
		3134	300	1212			16	12	1	3675
8.Grunty spółdzielni		6								6
		6								6
9.Grunty kościołów		18	2	1	5					26
		18	2	1	5					26
10.Grunty wspólnot										
11.Grunty osób prawnych				1			64			65
				1			64			65
Pow. ewidencyjna.		3486	1201	235	6	4	157	15	20	5124
Pow. wyrównawcza.										-26
Pow. geodezyjna.		3468	1195	235	6	4	156	15	20	5098

RP	użytki rolne: grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe
RL	użytki leśne i grunty zadrzewione
MU	grunty zabudowane mieszkaniowo - usługowe
US	tereny usług sportu i wypoczynku
EP	tereny eksploatacji powierzchniowej - kopaliny
K	tereny komunikacji
N	nieużytki
W	wody śródlądowe płynące

6.2.2. Charakterystyka ruchu budowlanego

W gminach otaczających Hyżne w 1998 r. było 14.133 mieszkań, z tego najwięcej w gminie Tyczyn – 2.655 i w gminie Błażowa – 2.595.

ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE W 1998 R. W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE

Nazwa gminy	Mieszkania	Izby	Pow. mieszkań w tys. m ²	Ludność w mieszkaniach
Błażowa	2 595	8 239	176,8	8 924
Chmielnik Rzeszowski	1 654	5 491	112,7	6 221
Dynów	2 117	6 307	141,6	7 495
Hyżne	1 729	5 896	119,9	6 707
Jawornik Polski	1 561	4 536	100,1	4 926
Markowa	1 822	6 629	133,0	6 792
Tyczyn	2 655	9 702	196,4	10 798
Razem:	14.133	46.800	980,5	51.863

ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE W 1998 R. W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE

Nazwa gminy	Przeciętna liczba osób		Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ²	
	na 1 mieszk.	na 1 izbę	na 1 mieszk.	na 1 izbę
Błażowa	3,44	1,08	68,1	19,8
Chmielnik Rz.	3,76	1,13	68,1	18,1
Dynów	3,50	1,17	66,9	19,1
Hyżne	3,88	1,14	69,3	17,9
Jawornik	3,16	1,09	64,1	20,3
Markowa	3,73	1,02	73,0	19,6
Tyczyn	4,07	1,1	74,0	18,2
Razem	3,6	1,0	60,4	16,6

W Hyżnem na jedno mieszkanie przypadło 3,88 osób. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 69,3 m².

W gminie Hyżne znajduje się ogółem 1480 budynków, z tego w Brzezówce 127, w Dylągówce 253, w Grzegorzówce 129, w Hyżnem 634, w Szklarach 205 i w Wólce Hyżneńskiej 132.

BUDYNKI MIESZKALNE W GMINIE HYŻNE

Nazwa wsi	Budynki mieszkalne istniejące	
	ogółem	% udziału
Brzezówka	127	8,6
Dylągówka	253	17,1
Grzegorzówka	129	8,6
Hyżne	634	42,8
Szklary	205	13,9
Wólka Hyżneńska	132	8,9
Ogółem:	1480	100,0

ILOŚĆ WYDANYCH POZWOLEŃ NA BUDYNKI MIESZKALNE W LATACH 1995 – 1999.

Nazwa wsi	1995	1996	1997	1998	1999		Razem 1995 -1999	
						%		%
Brzezówka	2	2	0	2	4	9,5	10	7,4
Dylągówka	4	4	1	5	6	14,2	20	14,7
Grzegorzówka	1	2	2	2	1	2,4	8	5,9
Hyżne	7	10	9	13	18	42,8	57	41,9
Szklary	1	6	2	6	4	9,5	19	14,0
Wólka Hyżneńska	2	2	4	5	9	21,4	22	16,2
Ogółem:	17	26	18	33	42	100,0	136	100,0

W ciągu ostatnich pięciu lat w Urzędzie Gminy w Hyżnem łącznie wydano 136 pozwoleń na budowę domu. Najwięcej pozwoleń wydano w 1999 r. – 42.

Największy ruch budowlany w ciągu ostatnich pięciu lat występował w sołectwach: Hyżne 41,9% ogółu, Wólka Hyżneńska 16,2%, Dylągówka 14,7%, Szklary 14,0%.

W ciągu ostatnich pięciu lat w gminie Hyżne zasiedlono 65 budynków mieszkalnych z tego 35 w 1994 r., 4 w 1995 r., 12 w 1997 r., 7 w 1998 r. i 7 w 1999 r.

Liczba mieszkań - domów w gminie spada.

6.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.3.1. Handel

W gminach otaczających wraz z gminą Hyżne było ogółem 1.789 podmiotów gospodarczych, w tym sklepów 314.

W gminie Hyżne było 255 podmiotów gospodarczych. Statystycznie w gminie Hyżne jeden sklep zajmował powierzchnię 42,0 m².

Stacje benzynowe znajdowały się w gminach: Błażowa, Chmielnik Rzeszowski, Dynów, Hyżne, Tyczyn.

SKLEPY I STACJE BENZYNOWE WG LOKALIZACJI W 1999 R. W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE

Nazwa gminy	Podmioty ogółem	Sklepy			Stacje benzynowe
		ogółem	pracujący	pow. m ²	
Błażowa	285	46	61	1 768	1
Chmielnik Rz.	229	46	62	1 748	1
Dynów	167	24	35	898	1
Hyżne	255	44	74	1 835	1
Jawornik Polski	121	31	40	1 190	-
Markowa	231	61	103	2 510	-
Tyczyn	501	62	107	2 149	1
Razem:	1.789	314	482	120 989	5

6.3.2. Oświata

Na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki oświatowe: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjum.

Przedszkola

W gminach otaczających Hyżne przedszkola znajdowały się głównie przy szkołach, jedynie w gminie Błażowa i gminie Markowa przedszkola były usytuowane w odrębnych budynkach. Najwięcej dzieci uczęszczało do przedszkoli w gminie Markowa.

W gminie Hyżne w roku szkolnym 1998/1999 było 8 oddziałów przedszkolnych, po jednym oddziale przy szkołach podstawowych za wyjątkiem Dylągówki i Hyżnego, gdzie funkcjonowały po dwa oddziały przedszkolne.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE W 1998 R. W GMINACH

OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE.

Nazwa gminy	Placówki	Oddziały	Miejsca	Dzieci	Nauczyciele
Błazowa	2 ^a	2	50	54	5
Chmielnik Rz.	7	7	-	116	7
Dynów	9	9	-	111	9
Hyżne	7	8	-	114	8
Jawornik Polski	4	6	-	112	7
Markowa	7 ^a	10	233	241	13
Tyczyn	7	8	-	162	10
Razem:	43	50		910	59

Szkoły podstawowe

Szkoły podstawowe w gminach otaczających Hyżne zatrudniały 495 nauczycieli, którzy uczyli 6.446 uczniów. Najwięcej absolwentów opuściło szkoły podstawowe w gminie Tyczyn, gminie Markowa, gminie Błazowa, i gminie Hyżne.

SZKOŁY PODSTAWOWE W ROKU 1998/99 W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE

Nazwa gminy	Szkoły	Pomieszczenia	Oddziały
Błazowa	8	70	55
Chmielnik Rz.	7	56	49
Dynów	9	71	60
Hyżne	7	62	54
Jawornik Polski	4	50	32
Markowa	5	47	47
Tyczyn	8	77	66
Razem:	48	433	363

NAUCZYCIELE, UCZNIOWIE I ABSOLWENCI W ROKU 1998/99
W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE

Nazwa gminy	Nauczyciele pełnozatrud.	Uczniowie	Absolwenci 1999
Błazowa	77	841	115
Chmielnik Rz.	65	788	109
Dynów	80	926	116
Hyżne	79	925	115
Jawornik Polski	47	651	82
Markowa	55	934	120
Tyczyn	92	1 381	167
Razem:	495	6.446	824

W gminie Hyżne szkoły podstawowe funkcjonowały w Brzezówce, Dylągówce,

Grzegorzówce, Hyżnem, Szklarach, Wólce Hyżneńskiej.

DANE DOTYCZĄCE SZKÓŁ GMINY HYŻNE W ROKU SZKOLNYM 1998/99.

Nazwa wsi	Liczba oddziałów	Oddz. przedszk.	Liczba uczniów
Brzezówka	4	1	36
Dylągówka	8+2	2	151+27
Grzegorzówka	8	1	150
Hyżne	17	2	407
Szklary	8	1	103
Wólka Hyżneńska	5	1	58
Razem:	52	8	932

DANE DOTYCZĄCE SZKÓŁ GMINY HYŻNE W ROKU SZKOLNYM 1998/99.

Nazwa wsi	Liczba nauczycieli			Liczba pracowników obsługi		
	pełno zatrudn.	niepełno zatrudn.	przedszk. kolanki	pełno zatrudn.	niepełno zatrudn.	palacze
Brzezówka	6	2	1	1	-	-
Dylągówka	14	1	2	3	1	3
Grzegorzówka	12	1	1	2	-	4
Hyżne	29	-	2	8	-	4
Szklary	13	-	1	2	-	4
Wólka Hyżneńska	8	-	1	-	2	-
Razem:	82	4	8	16	3	15

ZESTAWIENIE UCZNIÓW WG ODDZIAŁÓW W SZKOŁACH ROK SZKOLNY 1999/2000

Szkoła	0	klasa							Razem
		I	II	III	IV	V	VI	VIII	
Brzezówka	10	8	6	6	10	4	7	-	41
Dylągówka	17	11	18	12	25	16	16	17	115
PF Bazary	9	5	5	9					19
Grzegorzówka	15	17	20	10	15	22	19	21	124
Hyżne	53	46	47	52	46	47	50	54	342
Szklary	19	12	17	16	5	16	14	14	94
Wólka Hyżneńska	9	8	4	9	11	4	7	5	48
Razem szkoły	128	107	117	114	112	109	113	111	783
Gimnazjum	-	122	-	-	-	-	-	-	122
Ogółem:									905

W gminie największe szkoły znajdowały się w Hyżnem – 342 uczniów, Dylągówce – 134 uczniów, Grzegorzówce – 124 uczniów.

W szkołach podstawowych w każdym roczniku było tylko nieco ponad 100 uczniów.

Ze względów dydaktycznych szkoły podstawowe w Brzezówce z 41 uczniami

w Wólce Hyżneńskiej z 48 uczniami w przyszłości powinny ulec stopniowej likwidacji.

Gimnazja

Na terenie gminy funkcjonowało jedno gimnazjum w Hyżnem, w którym uczyło się 122 uczniów z całej gminy.

6.3.3. Ochrona zdrowia

PRACOWNICY MEDYCZNI CYWILNEJ SŁUŻBY ZDROWIA W 1998 R. W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE

Nazwa gminy	Lekarze	Stomatolodzy	Pielęgniarki
	w liczbach bezwzględnych		
Błażowa	3	2	6
Chmielnik Rz.	4	2	7
Dynów	2	1	8
Hyżne	2	2	7
Jawornik Polski	3	1	8
Markowa	2	2	8
Tyczyn	2	2	4
Razem:	18	12	48

PRACOWNICY MEDYCZNI CYWILNEJ SŁUŻBY ZDROWIA W 1998 R. W GMINACH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE.

Nazwa gminy	Lekarze	Stomatolodzy	Pielęgniarki
	na 10 tys. ludności		
Błażowa	3,4	2,2	6,7
Chmielnik Rz.	6,4	3,2	11,3
Dynów	2,7	1,3	10,8
Hyżne	3,0	3,0	10,4
Jawornik Polski	6,1	2,0	16,2
Markowa	2,9	2,9	11,8
Tyczyn	1,8	1,8	3,7
Razem:	3,3	2,1	8,9

W gminach otaczających Hyżne pracowało ogółem w 1998 r. 30 lekarzy w tym 12 lekarzy stomatologów. W przeliczeniu na 10 000 osób najwięcej lekarzy było w Chmielniku Rzeszowskim 6,4 i Jaworniku Polskim 6,1. W gminie Hyżne na 10 000 osób przypadało po 3,0 lekarzy i 3,0 stomatologów oraz 10,4 pielęgniarek. W gminie funkcjonowały dwa ośrodki zdrowia w Hyżnem i Dylągówce oraz jedna apteka w Hyżnem oraz prywatne gabinety w Hyżnem i Dylągówce.

OŚRODKI ZDROWIA, APTEKI ORAZ ZAKŁADY POMOCY SPOŁECZNEJ W 1998 R. W GMINACH SĄSIEDNICH OTACZAJĄCYCH GMINĘ HYŻNE.

Nazwa gminy	Ośrodki zdrowia	Apteki, punkty apteczne	Liczba osób na 1 aptekę	Zakłady stacjonarnej pomocy społecznej	
				placówki	mieszkańcy
Błażowa	2	1	8 900	-	-
Chmielnik Rz.	2	1	6 200	1	20
Dynów	1	-	-	-	-
Hyżne	2	1	6 700	1	27
Jawornik Polski	3	1	4 900	-	-
Markowa	2	1	6 800	-	-
Tyczyn	2	-	-	-	-
Razem	14	5	4 200	2	47

6.3.4. Opieka społeczna

W Nieborowie funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej z 27 mieszkańcami. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hyżnem realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Wśród zadań wykonywanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej największy kwotowy udział miały zasiłki okresowe, zasiłki stałe, renty socjalne, składki emerytalno – rentowe stałe. Z pomocy społecznej, najwięcej rodzin korzystało z zasiłków celowych – 148, zasiłków okresowych – 135, dożywiania dzieci w szkołach – 94, składki na ubezpieczenie zdrowotne – 53 rodziny.

ROZMIARY POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE HYŻNE W 1999 R.

Nazwa	Liczba rodzin	Kwota [zł]
Zasiłki stałe	22	82.062
Zasiłki stałe wyrównawcze	6	15.085
Renty socjalne	22	84.288
Zasiłki z tytułu ochrony macierzyństwa	39	24.432
Zasiłki okresowe	135	122.330
Zasiłki rodzinne	4	2.100
Zasiłki pielęgnacyjne	16	17.244
Zasiłki kombatanckie	17	3.395
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	53	15.008
Składki emerytalno-rentowe stałe	18	40.185
Składki emerytalno-rentowe gwarant.	6	13.170
Dożywianie dzieci w szkołach	94	8.468
Zasiłki celowe zadania własne	148	28.160
Usługi opiekuńcze	16	37.374

7. UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI

7.1. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Układ kolejowy tworzą:

- odcinek kolejki wąskotorowej Przeworsk - Dynów przewidzianej do modernizacji,
- istniejący tunel,
- istniejący odcinek bocznic kolejowej,
- urządzenia techniczne bocznic kolejowej.

Podstawowym problemem jest zachowanie istniejących, zabytkowych urządzeń w dobrym stanie technicznym co wymaga ekonomicznego uzasadnienia dalszego funkcjonowania kolejki ze względów gospodarczych i turystycznych.

7.2. KOMUNIKACJA DROGOWA

W następstwie reformy administracyjnej kraju zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. 106/98 poz. 668) z dniem 1 stycznia 1999 r. nastąpiła zmiana w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w wyniku czego w kraju wystąpił podział dróg publicznych na następujące kategorie: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Zgodnie z nowym podziałem dróg publicznych na terenie gminy Hyżne występują drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i gminne; nie występują drogi krajowe. Powstał problem zmiany szerokości w liniach rozgraniczających i linii zabudowy ustalonych w obowiązującym planie dla dróg krajowych na odpowiednie wielkości ustalone dla dróg wojewódzkich zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7.2.1. Drogi wojewódzkie

Drogi wojewódzkie tworzą podstawowy układ komunikacji drogowej województwa. Przez teren gminy Hyżne przebiegają następujące odcinki dróg wojewódzkich:

KDW 877 droga wojewódzka Leżajsk – Szklary,
KDW 878 droga wojewódzka Rzeszów – Dylągówka,
KDW 879 droga wojewódzka Przeworsk – Dynów.

Są to drogi o różnych szerokościach pasa drogowego i jezdni, o zróżnicowanym stanie technicznym 9dotyczy to zarówno konstrukcji jezdni jak i samej nawierzchni, często bez poboczy i należytego oznakowania. Na

niektórych odcinkach – najczęściej w terenach osuwiskowych – występują corocznie przełomy. Dużym utrudnieniem komunikacyjnym chociaż zarazem atrakcją turystyczną są serpentyny w Szklarach i Dylągówce trudne do pokonania zwłaszcza zimą.

Podobnie jak w całej Polsce, drogi wojewódzkie z natury tranzytowe, pełnią na terenie poszczególnych miejscowości funkcję dróg obsługujących przyległą zabudowę i są coraz częściej obudowywane. Z uwagi na zwiększające się potoki ruchu pogarsza się bezpieczeństwo użytkowników ruchu i zwiększa się uciążliwość układu komunikacyjnego w stosunku do otoczenia.

7.2.2. Drogi powiatowe

Zgodnie z nowym podziałem dróg publicznych przez teren gminy prowadzi 10 dróg powiatowych. Drogi te stanowią wspólnie z drogami wojewódzkimi zasadniczy układ komunikacyjny gminy obsługujący cały teren gminy tj. podstawowe jednostki osadnicze i podstawowe obszary funkcjonalne. Sieć dróg powiatowych umożliwia powiązania funkcjonalne i komunikacyjne z przyległymi obszarami.

Przez teren gminy Hyżne przebiegają następujące odcinki dróg powiatowych:
KDP 605 droga powiatowa Nr 605 relacji Stary Borek – Grzegorzówka
KDP 607 droga powiatowa Nr 607 relacji Grzegorzówka – Hadle Szklarskie
KDP 608 droga powiatowa Nr 608 relacji Grzegorzówka – Wólka Hyżneńska
KDP 609 droga powiatowa Nr 609 relacji Błazowa – Dylągówka
KDP 610 droga powiatowa Nr 610 relacji Brzezówka – Błazowa
KDP 611 droga powiatowa Nr 611 relacji Brzezówka – Nieborów Mały
KDP 616 droga powiatowa Nr 616 relacji Dylągówką – Szklary.

Ogółem w Zarządzie Dróg Powiatowych na terenie gminy Hyżne występuje 23.006m dróg, w tym:

- 19.962 m dróg o nawierzchni utwardzonej
- 3.044 m dróg nieutwardzonych.

Stan dróg powiatowych jest niezadowolający. Zgodnie ze STRATEGIĄ ROZWOJU POWIATU RZESZOWSKIEGO do zrealizowania programu radykalnej poprawy ich stanu potrzeba środków finansowych wielokrotnie przekraczających dotychczasowe możliwości budżetu powiatu.

7.2.3. Drogi gminne

Uzupełnienie sieci dróg powiatowych stanowią drogi gminne. Obsługują one głównie przyległą zabudowę na terenie poszczególnych miejscowości gminy. Łączna długość dróg gminnych wynosi 25.900 m.

Są to w bardzo różnym stanie technicznym, najczęściej wymagają remontu i modernizacji, niektóre zaś po prostu realizacji. Wiele z nich nie posiada uregulowanych stanów własności dla wymaganego przepisami pasa drogowego wynoszącego w liniach rozgraniczających minimum 15 m.

ZESTAWIENIE DRÓG GMINNYCH

Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość m
3513001	Brzezówka – Borówki	2.500
3513002	Hyżne – Brzezówka – Borek Stary	2.900
3513003	Brzezówka – Hyżne – Dylągówka	5.800
3513004	Hyżne – Nowa Wies	2.200
3513005	Dylągówka – Zaprzylasek	1.400
3513006	Dylągówka – Mostki – Szklary	5.500
3513007	Szklary – Kopanina	2.000
3513008	Grzegorzówka – Wólka	1.500
3513009	Wólka – Remiza	500
3513010	Grzegorzówka – Zabratówka	1.500
	Razem	25.900

7.2.4. Ścieżki rowerowe

Przez teren gminy:

- ani wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych,
- ani wzdłuż szlaków turystycznych

Nie przebiegają wyznaczone ścieżki rowerowe.

8. UWARUNKOWANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

8.1. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ

8.1.1. Opis ogólny systemu

Na terenie gminy Hyżne występują trudne warunki hydrogeologiczne na wykonanie zorganizowanego zaopatrzenia w wodę w postaci wodociągów. Przez szereg lat prowadzono badania hydrogeologiczne, nie napotkano źródeł znacznych zasobów wód podziemnych zdalnych dla celów pitnych. Na terenie gminy brak również możliwości ujęcia wód powierzchniowych o odpowiedniej wydajności dla celów zbiorowego zaopatrzenia. Jedynie miejscowość Hyżne w chwili obecnej posiada ujęcie wody o ograniczonej wydajności o stosunkowo małych udokumentowanych zasobach.

Gmina Hyżne jako całość nie posiada zorganizowanego kompleksowego rozwiązania systemu zaopatrzenia w wodę. System zorganizowany o ograniczonym zasięgu występuje w miejscowości Hyżne, bowiem istnieje wodociąg wykonany w 1999r który zaopatruje w wodę, centralną część miejscowości z własnego ujęcia wód podziemnych tj. dwóch studni wierconych starej S-1 i nowej S- 2. Wykonana jest sieć wodociągowa do której podłączonych jest około 80 budynków oraz budynki użyteczności publicznej. System niezorganizowany występuje w pozostałych miejscowościach. Mieszkańcy we własnym zakresie wykonali lokalne ujęcia wody z istniejących małych źródełek i studni na własnych posesjach.

8.1.2. Ocena funkcjonalno – techniczna oraz charakterystyka ilościowa i jakościowa źródeł wody

W gminie Hyżne wodociąg występuje tylko w miejscowości Hyżne w części centralnej. W chwili obecnej do wodociągu podłączonych jest 13 % nieruchomości.

Zapotrzebowanie wody w gminie :

- Hyżne	- 434 m3/d
- Brzezówka	- 73 m3/d
- Dylągówka	- 156 m3/d
- Wólka Hyżneńska	- 83 m3/d
- Grzegorzówka	- 81 m3/d
- Szklary	- 127m3/d

Ogółem zapotrzebowanie na wodę w chwili obecnej	- 954 m3/d
Wydajność wodociągu istniejącego	- 240 m3/d
Brak zorganizowanego zapotrzebowania na wodę wynosi	- 714 m3/d

8.1.3. Wodociąg w miejscowości Hyżne

Woda pobierana jest ze studni wierconej za pomocą pomp głębinowych i tłoczona poprzez urządzenia uzdatniające do zbiornika wyrównawczego. Ze zbiornika woda grawitacyjnie dostarczana jest do odbiorców. Dla odbiorców położonych powyżej przewidziano pompownie strefowe.

Schemat wodociągu:

- ujęcie ze studni wierconych S-1 i S-2
- stacja uzdatniania wody
- zbiornik wyrównawczy – początkowy
- sieć wodociągowa z podłączeniami w systemie grawitacyjnym oraz ciśnieniowym wraz z pompownią strefową.

Ujęcie wody

Studnia S-2 stanowi podstawowe zasilanie, studnia S-1 – awaryjna

- dobowa wydajność ujęcia	- 240.0 m ³ /d
- głębokość studni S-1	- 60.5 m ³ /d
- głębokość studni S-2	- 60,2 m ³ /d
- studnia S-1	- 5.0 m ³ /d
- studnia S-2	- 12.0 m ³ /d

Jakość wody – woda surowa wymaga uzdatniania, gdyż posiada ponadnormatywne ilości żelaza, manganu i amoniaku.

Stacja uzdatniania wody - SUW

Woda z ujęcia jest uzdatniana wg schematu :

- napowietrzanie wody na areatorach ciśnieniowych
- filtracja podwójna na filtrach żwirowych ciśnieniowych zainstalowanych szeregowo; średnica areatora d = 800 mm, szt 1, średnica filtra D= 1400 mm , szt. 2

W hali filtrów istnieje możliwość montażu trzeciego filtra - rezerwa.

Budynek SUW wykonany w technologii tradycyjnej:

powierzchnia użytkowa	- 76,5 m ²
powierzchnia zabudowy	- 76,5 m ²
kubatura	- 553.0 m ³
rok budowy 1999	

Odstojnik popłuczyn - żelbetowy	wymiary 200x400x260	
powierzchnia zabudowy		- 10,6 m ²
powierzchnia użytkowa		- 11,4m ²
pojemność całkowita		- 20,8 m ³

Poletko osadowe z płyt żelbetowych i chodnikowych – wymiary 270 x 270 cm ogrodzenie z siatki metalowej.

Ogółem powierzchnie:

- pow. SUW	- 3202.0 m ²
- pow. Studni	- 576.0 m ²
- pow. dróg i placów	- 198.0 m ²
- pow. chodnika	- 13.0 m ²

Zbiornik wyrównawczy

Zbiornik wyrównawczy	V = 2 x 150.0 m ³
Dwukomorowy, żelbetowy wylewany na mokro,	
Cylindryczny, średnica komory D = 7m,	
Ocieplony gruntem	
pojemność komory	- 150.0 m ³
powierzchnia zabudowy	- 90,7 m ²
pow. skarpy	- 418,0 m ²
poj. użytkowa	- 300.0 m ³
poj. całkowita	- 356.0 m ³
kubatura	- 414.0 m ³

8.1.4. Strefa ochrony sanitarnej

Ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej w ramach ogrodzenia studni S-1 i S-2. Z uwagi na dobrą izolacyjność warstw wodonośnych odstąpiono od ustanowienia stref ochrony pośredniej.

Na rysunku STUDIUM oznaczono obszar spływu wód w którym należy ograniczyć wszelką lokalizację obiektów mogących zmienić stosunki ilościowe i jakościowe wód podziemnych, lokalizacja w tym obszarze musi być uzgodniona każdorazowo z właściwym organem administracji do spraw ochrony środowiska.

8.2. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW

W chwili obecnej na terenie gminy brak zorganizowanego systemu odprowadzania ścieków. Brak jest urządzeń do mechaniczno-biologicznego oczyszczania ścieków sanitarnych w postaci urządzonych oczyszczalni ścieków. Brak jest również sieci kanalizacji sanitarnych.

Istnieją lokalne urządzenia do unieszkodliwiania ścieków nie spełniające warunków i przepisów z zakresu ochrony wód powierzchniowych i warunków ich odprowadzania. System odprowadzania ścieków z budynków indywidualnych wymaga uporządkowania.

Ścieki przemysłowe nie występują na terenie gminy z uwagi na brak zakładów przemysłowych. Istniejące obiekty typu stacja benzynowa CPN lub mogące zanieczyścić środowisko drobne warsztaty produkcyjne, posiadają urządzenia do gromadzenia ścieków i odpowiednie umowy na ich wywóz.

Na terenie gminy Hyżne nie występuje legalny zrzut, bezpośrednio do odbiorników, ścieków o przekroczonych dopuszczalnych ładunkach zanieczyszczeń.

8.3. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE KANALIZACJI DESZCZOWEJ

Na terenie gminy Hyżne nie występuje zorganizowana sieć kanalizacji deszczowej. Odprowadzanie wód opadowych odbywa się przez spływ powierzchniowy i systemem odkrytych rowów przydrożnych i melioracyjnych. Na terenie gminy Hyżne istnieje sieć rowów melioracyjnych, która jest na bieżąco konserwowana.

Gmina Hyżne leży na terenach, na których części występuje zagrożenie powodzią. Dotyczy to przede wszystkim rejonów leżących w płaskodennych dolinach strumieni i potoków.

Na terenie gminy nie ma natomiast wałów przeciwpowodziowych ani innych obiektów i urządzeń zabezpieczających przed powodzią.

8.4. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE OGRZEWNICTWA

Na terenie gminy Hyżne ogrzewanie budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej i przemysłowych opiera się na indywidualnych systemach grzewczych (nie występują scentralizowane systemy). Analizując rodzaje tych systemów pod kątem spalanych paliw można wyróżnić:

- ogrzewanie węglowe i drewnem,
- ogrzewanie gazem ziemnym,
- ogrzewanie gazem butlowym,
- ogrzewanie olejem opałowym.

Na terenie gminy nie występują zorganizowane systemy ogrzewania budynków z wykorzystaniem energii źródeł odnawialnych. Również brak danych co do wykorzystania takich źródeł w ogrzewaniu indywidualnych budynków mieszkalnych i gospodarstw.

Łączną, obliczeniową moc cieplną (wynikającą z ilości mieszkańców gminy) określa się na około 25 MW, z tego ok. 20 MW dla potrzeb ogrzewania budynków mieszkalnych i gospodarstw i około 5 MW dla celów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej. Gmina Hyżne nie dysponuje programem zaopatrzenia gminy w ciepło.

Gmina ma ograniczone możliwości bezpośredniego wpływania na stosowane przez prywatnych inwestorów rozwiązania. W ostatnim czasie daje się zauważyć zjawisko odchodzenia, szczególnie w okresach jesienno–zimowym i zimowo–wiosennym, od ogrzewania budynków gazem i węglem, ze względu na wysokie dla wielu mieszkańców domów koszty stosowania tych systemów ogrzewania. Tak więc pomimo, że teoretycznie budynek wyposażony jest np.

w kocioł gazowy czy węglowy, właściciel często używa jako opału odpadów drewnianych i drewnopochodnych, a często niestety także innego rodzaju dających się spalić odpadów. Szczególnie niebezpieczne jest tu spalanie tworzyw sztucznych i substancji przemysłu chemicznego (żywice syntetyczne, kleje, itp.) ze względu na emisję silnie toksycznych i rakotwórczych substancji.

Z informacji uzyskanych w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie wynika, że w zakresie objętym badaniami stanu czystości powietrza na terenie gminy Hyżne nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, określonych w Rozporządzeniach Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 6 maja 1998r., występuje jednak zjawisko znacznego wzrostu zanieczyszczeń w okresach przejściowych (jesiennie–zimowym oraz zimowo–wiosennym) w stosunku do okresu letniego. Należy jednocześnie zaznaczyć, że w przeprowadzanych przez SANEPID badaniach dokonano analiz stężeń tylko niektórych wskaźników określonych w w/w rozporządzeniu.

Jeśli chodzi o rodzaje urządzeń służących do ogrzewania budynków, szacunkowo można przyjąć, że ok. 50 % stanowią piece węglowe, szczególnie w starym budownictwie i 50 % kotły, z reguły węglowe i gazowe. Brak jest danych na temat zastosowań w budownictwie jednorodzinym na terenie gminy takich proekologicznych urządzeń grzewczych jak pompy ciepła czy instalacje solarne. Można przypuszczać, że ich występowanie jest sporadyczne i może ograniczać się do kilku instalacji.

Na terenie gminy działa kilkanaście kotłowni o mocy od 40 kW wzwyż, z tego kilka kotłowni o mocy ponad 100 kW. Kotłownie z tego przedziału mocy w obiektach administrowanych przez gminę produkują łącznie ok. 2,0 MW mocy cieplnej, z tego część mocy cieplnej produkowane jest przez kotłownie węglowe a część przez kotłownie gazowe. Dodatkowo, w pojedynczych administrowanych przez gminę obiektach stosuje się jeszcze ogrzewanie piecowe. Władze gminy Hyżne dążą do zamiany kotłowni węglowych na kotłownie gazowe w obiektach, które leżą w ich gestii. Stąd analizując stan techniczny kotłowni w tego typu obiektach można ogólnie stwierdzić, że jest on średni lub zły w przypadku kotłowni węglowych i bardzo dobry lub dobry w przypadku kotłowni gazowych.

Generalnie modernizowane kotłownie, tak w obiektach gminnych, jak i innych instytucji i osób prywatnych, przechodzą na opalanie gazem ziemnym. Ogrzewanie olejem opałowym nie jest w gminie Hyżne rozpowszechnione, co wiąże się z istnieniem stosunkowo dobrze rozbudowanej i łatwo dostępnej sieci gazowej na terenie gminy.

8.5. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE OGRZEWNICTWA

Na terenie gminy Hyżne brak jest jednostki gospodarczej, która zajmowałaby się wywozem i unieszkodliwianiem nieczystości stałych. Wywóz nieczystości stałych realizowany jest w porozumieniu z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Błażowej. Odpady komunalne wywożone są przez ZGKiM

w Błażowej na wysypisko śmieci w Dynowie oraz na wysypisko śmieci Kozodrza w gminie Ostrów.

ZESTAWIENIE WYWOZÓW ŚMIECI Z KOMUNALNEGO POROZUMIENIA GMIN W LATACH 1995 – 2000

Gmina	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ZGK Dynów	225	45	0	225	0	
UG Błażowa	1327	2745	4365	5040	6165	
UG Hyżne	270	720	1125	1575	1935	2560
UG Chmielnik	270	765	1395	1665	2340	
UG Dynów	450	990	1485	2205	1080	
UGiM Tyczyn	1058	2797	4590	5715	6255	
Razem	3375	8017	12960	16425	17775	

W gminie Hyżne funkcjonuje system wywozu odpadów komunalnych kontenerów ogólnodostępnych. W gminie rozmieszczonych jest 60 szt. kontenerów o pojemności 2.2 m³ każdy.

ILOŚĆ POJEMNIKÓW NA ŚMIECI W GMINIE HYŻNE

Miejscowość	ilość pojemników		Stosunek ilości pojemników	
	1999	2000	do liczby mieszkańców	do powierzchni miejscowości
Brzezówka		4	1/134	1/134
Dylągówka		10	1/105	1/95
Hyżne		20	1/134	1/69
Nieborów		4	1/97	1/130
Grzegorzówka		6	1/97	1/97
Szklary		12	1/75	1/80
Wólka Hyżneńska		4	1/74	1/168
Razem	37	60		

System obejmuje wszystkie miejscowości gminy Hyżne. Częstotliwość wywozu wynosi aktualnie jednokrotny wywóz w ciągu tygodnia. Ogólnie system wywozu odpadów i nieczystości stałych na terenie gminy ocenić można jako średnio rozwinięty. Pokrywa on w stopniu dostatecznym potrzeby w tym zakresie.

Na terenie gminy Hyżne nie występują wysypiska odpadów komunalnych ani składowiska odpadów przemysłowych, ziemi, gruzu, śniegu, środków zimowego utrzymania dróg itp. Nie prowadzi się segregacji odpadów komunalnych, z odzyskiwaniem z nich szkła i tworzyw sztucznych do specjalnych kontenerów.

Na terenie gminy nie ma wyznaczonego grzebowiska padliny.

8.6. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W GAZ

8.6.1. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Gmina Hyżne zaopatrywana jest w gaz ziemny wysokometanowy GZ-50 z sieci średnioprężnych. Redukcja ciśnienia do niskiego realizowana jest u odbiorców poprzez reduktory domowe R-10 a u odbiorców pobierających gaz w ilości większej jak 10 m³/h poprzez reduktory R-25.

Miejscowości – Grzegorzówka, Wólka Hyżneńska oraz część Hyżnego zasilane są ze stacji gazowej Albigowa gmina Łańcut poprzez gazociąg PE 110. Pozostałe miejscowości zasilane są z gazociągu średniego ciśnienia stalowego o średnicy 125mm z terenu działania ZG Jarosław /stacja gazowa Bachórz/.

Obsługę odbiorców na terenie gminy prowadzi Rozdzielnia Gazu w Tyczynie podlegająca Zakładowi Gazowniczemu w Rzeszowie.

Gazyfikacja gminy nastąpiła w latach 90-tych, przekroje gazociągów zasilających pokrywają zapotrzebowanie na gaz całej gminy.

CZYNNE PRZYŁĄCZA DOMOWE W BUDYNKACH W 1999 R.

Miejscowość	Ilość czynnych przyłączy	Ilość odbiorców gazu	Ilość budynków ogółem
Hyżne	535	442	634
Brzezówka	83	58	127
Dylągówka	201	157	253
Grzegorzówka	101	75	129
Wólka Hyżneńska	150	95	132
Szklary	151	106	205
Razem	1221	913	1480

Wyliczony procent zgazyfikowanych gospodarstw domowych - 82,5 %. Budynki do których nie doprowadzono gazu w czasie gazyfikacji są to budynki o złym stanie technicznym i takie gdzie z uwagi na ukształtowanie terenu prowadzenie linii gazowej było ekonomicznie nieuzasadnione.

Analizując stopień pokrycia zapotrzebowania na gaz w poszczególnych miejscowościach gminy Hyżne, należy stwierdzić, że na przeważającym obszarze gminy jest on wystarczający. Średnice sieci oraz ciśnienia w niej panujące pozwalają na dostarczenie do odbiorców gazu ziemnego o właściwych parametrach.

8.6.2 Zaopatrzenie w gaz płynny

Szacuje się, że na terenie gminy Hyżne ok. 2% mieszkańców korzysta z gazu płynnego zbiornikowego i butlowego. W Rzeszowie i okolicach działa co najmniej trzech poważnych dystrybutorów gazu płynnego. Gaz ten używany jest do celów bytowych i grzewczych. Analizując wielkość sprzedaży gazu płynnego na terenie gminy Hyżne na przestrzeni ostatnich lat, daje się zauważyć

tendencję malejącą. Gaz płynny wykorzystywany jest przede wszystkim na enklawach pozbawionych sieci gazowniczej, a także na terenach objętych siecią gazowniczą nie posiadającą odpowiednich parametrów, powalających na przyłączenie (uzyskiwanie zgody na przyłączenie z Zakładu Gazowniczego) kolejnych odbiorców gazu do sieci gazowej.

8.7. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ELEKTROENERGETYKI

8.7.1. System przesyłu i rozdziału energii elektrycznej

Gmina Hyżne wchodzi w skład mikroregionu „Dolina Strugu” wraz z sąsiednimi gminami: Błażową, Chmielnikiem i Tyczynem. Mikroregion ten obsługiwany jest w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną przez ten sam Rejon Energetyczny: Rzeszów Teren. Zasięg działania Posterunku Energetycznego w Tyczynie pokrywa się z granicami mikroregionu.

Na terenie „Doliny Strugu” nie ma obecnie stacji 110/15 kV. Planowane główne punkty zasilające znajdują się na terenach gmin Błażowa i Tyczyn. Przez obszar gminy obecnie nie przebiegają linie napowietrzne najwyższego lub wysokiego napięcia wymagające wyznaczenia granic obszarów ograniczonego użytkowania z uwagi na elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące szkodliwe dla ludzi i środowiska, a także niekorzystnie wpływające na krajobraz.

Przez obszar gminy Hyżne oraz sąsiednie gminy Błażowa i Chmielnik przebiegają ciągi sieci napowietrznej średniego napięcia 15 kV, tworzące układ magistralno-odgałęźny, zasilający odbiorców zarówno z obszaru gminy Hyżne, jak i odbiorców sąsiednich gmin.

Odnawialne źródła energii elektrycznej w Gminie mają znaczenie marginalne. Energię wiatru wykorzystują dwie małe elektrownie wiatrowe (wiatrowe zespoły prądotwórcze) o mocy po 20 kW, pracujące na sieć wydzieloną (na potrzeby własne indywidualnych odbiorców). Uzyskana energia służy do podgrzewania wody.

8.7.2. Sieć średniego napięcia

Gmina Hyżne jest zasilana siecią elektroenergetyczną napowietrzną średniego napięcia 15 kV. Ciągi liniowe tworzą typowy układ magistralno-odgałęźny bez połączeń poprzez odgałęzienia. Magistrala swymi końcami jest przyłączona do szyn rozdzielni 15 kV:

- w GPZ 110/15 kV ŁAŃCUT GŁUCHÓW (LAN),
- w GPZ 110/15 kV DYNÓW.

Odgałęzienie magistrali doprowadzone jest do rozdzielni sieciowej wewnętrznej RS 15 kV BŁAŻOWA.

Sieć terenowa średniego napięcia na obszarze gminy Hyżne jest silnie rozgałęziona, co wynika z dużego rozproszenia punktów odbioru energii elektrycznej, charakterystycznego dla obszarów wiejskich. Wymusza to stosowanie, ze względów oszczędnościowych, prostszych rozwiązań sieci

elektroenergetycznych, a więc sieci napowietrznych o układach rozgałęzionych. Linia magistralna ma możliwość rezerwowania, natomiast linie odgałęźne i odczepowe są zasilane jednostronnie bez takiej możliwości. Jakikolwiek uszkodzenie dowolnej części linii promieniowej (albo zamierzone wyłączenie) powoduje przerwę w dostawie energii elektrycznej do wszystkich punktów odbiorczych przyłączonych do niej za miejscem przerwy. Jest to układ wprawdzie tani, ale też bardzo zawodny. Realizacja nowych GPZ w Błażowej pociągnie za sobą korzystne zmiany w konfiguracji sieci średniego napięcia.

Układ napowietrznej sieci ŚN na terenie gminy Hyżne tworzą:

- linia magistralna Łańcut Głuchów – Dynów, z odgałęzieniem do Błażowej;
- linia magistralna z GPZ Dynów przechodząca na teren byłego województwa przemyskiego, a zatem na obszar Zamojskiej Korporacji Energetycznej;
- 8 linii odgałęźnych, odchodzących od ww. magistral;
- linie odczepowe zasilające poszczególne stacje transformatorowe napowietrzne słupowe ŚN/nn, szt 51.

W sumie na terenie gminy pracują 53 stacje, gdyż dwie stacje zasilane są z terenu sąsiednich gmin (BS-14 i BS-17).

ZESTAWIENIE STACJI TRANSFORMATOROWYCH 15/0,4 KV NA OBSZARZE GMINY HYŻNE

Wieś	Oznaczenie stacji transformatorowej	Liczba stacji
Brzezówka	B~2, B-3, B-4, B-5, BS-14, BS-17	6
Dylągówka	D-1, D-2,... D-9, D-Ceg.	10
Grzegorzówka	G-1.G-2,... G-7	7
Hyżne	H-1, H-2, ... H-16	16
Szklary	SZ-1, SZ-2, ... SZ-8	8
Wólka Hyżneńska	WH-1, WH-2, ... WH-6	6
Razem		53

Wskaźnik gęstości stacji transformatorowych wynosi zatem obecnie 1,04 stacji/ km². Liczba stacji transformatorowych zasilanych z jednej linii odgałęźnej waha się od 2 do 6; największym odgałęzieniem jest ciąg Hyżne – Błędowa Tyczyńska. Wytyczne energetyki zawodowej dopuszczają stosowanie ciągów liniowych jednostronnie zasilanych bez możliwości rezerwowania przy ograniczonej do 10 liczbie zasilanych stacji ŚN/nn i o sumarycznym obciążeniu nie przekraczającym 0,5 MW, pod warunkiem zachowania określonych wymagań dotyczących pewności pracy sieci ŚN i nn.

Łączna długość linii napowietrznych 15 kV na obszarze gminy Hyżne wynosi około 48 km. Na jedną stację przypada zatem 0,9 km linii 15 kV. Są to linie z przewodami gołymi AFL, na słupach żelbetowych. Stacje transformatorowe 15/0,4 kV wykonane są jako napowietrzne słupowe.

W najbliższych latach Rzeszowski Zakład Energetyczny SA przewiduje poprawę warunków napięciowych we wsi Hyżne przez budowę 7 stacji transformatorowych i ok. 2,2 km linii napowietrznych 15 kV.

8.7.3. Sieć niskiego napięcia

Wyniki ostatniego Powszechnego Spisu Rolnego (PSR), przeprowadzonego w 1996 r., w zakresie wyposażenia w sieć elektryczną gospodarstw rolnych w gminie Hyżne zestawiono w tabeli. Do gospodarstw rolnych zaliczono indywidualne gospodarstwa rolne (o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 1 ha) i działki rolne (o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha do 1 ha łącznie). W przypadku korzystania zarówno z sieci 380 V jak i 220 V kwalifikowano gospodarstwo jako korzystające z sieci 380 V.

WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW ROLNYCH W SIEĆ ELEKTRYCZNĄ W GMINIE HYŻNE WG PSR 1996

Gospodarstwa rolne	Bez zasilania w energię	Wyposażenie w sieć elektryczną		Wymagające zwiększenia mocy w sieci elektrycznej		
		380 V	220 V	nie	tak	brak opinii
Gospodarstwa indywidualne	4	887	263		81	19
Gospodarstwa pozostałe	2					
Ogółem	6	1083	387	1057	81	19

W planach Rzeszowskiego Zakładu Energetycznego SA na najbliższe lata jest remont i modernizacja ok. 5 km linii napowietrznych niskiego napięcia we wsi Brzeźówka oraz poprawa warunków napięciowych we wsi Hyżne przez budowę ok. 1 km linii napowietrznych niskiego napięcia.

8.7.4. Uwarunkowania rozwoju

Rozwój gminy jest uwarunkowany rozwojem infrastruktury technicznej. Uwarunkowania rozwoju można usystematyzować jako mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.

Mocną stroną jest korzystne położenie gminy w stosunku do planowanego GPZ 110/15 kV w gminie Błazowa umożliwiające rozbudowę sieci 15 kV w miarę wzrastającego zapotrzebowania na energię elektryczną i poprawę jej struktury pod względem niezawodności zasilania.

Słabe strony to przede wszystkim:

- częściowo zły stan techniczny sieci elektroenergetycznych i niewystarczająca liczba stacji transformatorowych; istnieje pilna potrzeba wykonania remontów, modernizacji i rozbudowy sieci dla poprawy warunków napięciowych, w pierwszej kolejności we wsiach Brzeźówka i Hyżne;
- konieczność zachowania stref wokół linii napowietrznych 15 kV i 0,4 kV jako obszarów zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym utrudniających zagospodarowanie i użytkowanie terenu;
- odrutowanie krajobrazu, czyli zakłócenie krajobrazu przez pajęczynę różnego rodzaju napowietrznych linii energetycznych i telefonicznych;
- nieprzygotowanie organizacyjne i finansowe gminy do realizacji dodatkowych zadań własnych w zakresie kompleksowego zaopatrzenia

- w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe; brak wzorców i doświadczeń w planowaniu energetycznym na poziomie gminy;
- brak opracowanego projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe obszaru gminy.

Szanse dla rozwoju energetyki w gminie stanowią:

- możliwość wielostronnego zasilania obszaru gminy z krajowego systemu elektroenergetycznego;
- planowana przez Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. budowa GPZ 110/15 kV Błażowa
- planowane przez Elektrociepłownię Rzeszów S.A. wytwarzanie energii elektrycznej to wzrost bezpieczeństwa energetycznego a także mniejsze koszty przesyłu i strat energii
- upowszechnianie się stosowania energooszczędnych urządzeń oświetleniowych i technologicznych, zmniejszających zapotrzebowanie mocy, co poprawia warunki sieciowe (mniejsze spadki napięcia) lub pozwala na przyłączenie do istniejącej sieci w sposób bezinwestycyjny dodatkowych odbiorców;
- dopuszczenie do konkurencyjności różnych przedsiębiorstw obrotu energią elektryczną;
- wejście w życie w 1997 r. ustawy Prawo energetyczne – konstytucji energetycznej, której głównym celem jest tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii, rozwoju konkurencji, przeciwdziałania negatywnym skutkom naturalnych monopolii, uwzględnienia wymogów ochrony środowiska oraz ochrony interesów odbiorców;
- wyposażenie samorządów w instrumenty prawne dla realizacji zadań w zakresie polityki energetycznej (założenia do planu i plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe);
- prawne ustalenie standardów jakościowych obsługi odbiorców.

Podstawowe zagrożenia dla rozwoju energetyki stanowią:

- nieprecyzyjne przepisy prawa energetycznego, np. w sprawie finansowania przyłączy;
- niestabilność przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (częste nowelizacje, przygotowany projekt nowej ustawy, która zastąpi ustawę z 1994 r.);
- pogarszające się wyniki finansowe przedsiębiorstw elektroenergetycznych, głównie na skutek wzrostu cen węgla i hamowania wzrostu cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych, mającego na celu dławienie inflacji;

8.8. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE TELEKOMUNIKACJI

8.8.1. Otoczenie gminy i powiązania zewnętrzne

W zakresie telekomunikacji gmina Hyżne powiązana jest z siecią telefonii przewodowej niezależnego operatora — Okręgowej Spółdzielni Telefonicznej w Tyczynie z siedzibą w Chmielniku. W zakresie połączeń ponadlokalnych operatorem jest Telekomunikacja Polska SA. TP SA Zakład Radiokomunikacji i Teletransmisji w Rzeszowie nie posiada na terenie gminy Hyżne podziemnych urządzeń telekomunikacji międzymiastowej.

Podstawową dziedziną telekomunikacji jest telefonia, gdyż na bazie jej sieci rozwijają się i inne pozatelefoniczne sieci i usługi. Miarą oceny stanu i rozwoju telefonii są między innymi następujące wskaźniki:

- gęstość telefoniczna abonentów (liczba abonentów na 1000 mieszkańców);
- procent zautomatyzowania połączeń telefonicznych (miejscowych, międzymiastowych i międzynarodowych);
- liczba oczekujących na instalację telefonu;
- procent elektronicznej centrali.

Bardzo ważną sprawą dla mieszkańców i turystów jest łatwy dostęp do telefonicznych samoinkasujących aparatów publicznych, zainstalowanych w wystarczającej ilości. Liczba publicznych automatów przypadająca na 1000 mieszkańców jest jednym ze wskaźników charakteryzujących standard usług telefonicznych.

W rozwoju telefonii podstawowe znaczenie mają:

- nowoczesne centrale (jako czynnik umożliwiający zestawianie pożądanego połączenia);
- wzrost liczby abonentów;
- rozwój sieci telefonicznej (wiążącej abonentów z centralami i centralami między sobą).

Przy określaniu wskaźnika potencjału rozwojowego danego obszaru uwzględnia się m.in. jakość infrastruktury, w tym telekomunikacji.

8.8.2. Operatorzy

Po dopuszczeniu przez ustawę o łączności konkurencji w sieciach lokalnych, powstała w Hyżnem jedna z pierwszych w kraju spółdzielni telefonicznych, niezależnych od Telekomunikacji Polskiej SA. W 1991 r. spółdzielnie telefoniczne z czterech sąsiadujących ze sobą gmin: Błazowa, Chmielnik, Hyżne i Tyczyn utworzyły jedną Okręgową Spółdzielnię Telefoniczną (OST) w Tyczynie z siedzibą w Chmielniku. Na początku 1999 r. OST posiadała 5450 abonentów. W zakresie połączeń międzymiastowych operatorem pozostaje nadal TP S.A.

Spółdzielnia zainstalowała nowoczesny Cyfrowy System Komutacyjny DMS- 10 firmy Northern Telecom. Obecnie głównymi elementami systemu są: centrala miejscowa tranzytowa w Tyczynie (3840 NN) współpracująca z centralą typu S-12 Telekomunikacji Polskiej SA w Rzeszowie (punkt styku z siecią TP SA), centrala miejscowa końcowa w Błażowej (2560 NN) i centrala miejscowa końcowa w Chmielniku (1280 NN) oraz koncentratory — zwane modułami abonenckimi lub wyniesionymi stopniami abonenckimi — w Borku Starym (640 NN), Hyżnem (640 NN) i Dylągówce (2x640 NN).

Centrala Tyczyn połączona jest z centralami Błażowa i Chmielnik oraz z koncentratorami Hyżne i Dylągówka nadziemnymi kablami światłowodowymi (Hyżne 120 łączy, Dylągówka 240 łączy). Z koncentratora Hyżne wyprowadzona jest linia telefoniczna do miejscowości Brzezówka i Nieborów o pojemności 100 par. Z koncentratorów Dylągówka wychodzą linie do Wólki Hyżnieńskiej (100 par) i Grzegorzówki (100 par) oraz do Dylągówki (200 par) i dalej do Szklar (20 par).

Centrala w Tyczynie obsługuje Okręg Telefoniczny Nr 35.8 TYCZYN, który obejmuje cztery jednostki podziału terytorialnego państwa: gminy miejsko-wiejskie Błażowa i Tyczyn oraz gminy wiejskie Chmielnik i Hyżne. Gminy te sąsiadują ze sobą i tworzą zwarty terytorialnie obszar. OT Tyczyn stanowi część obszaru Strefy Numeracyjnej RZESZÓW, posiadającej wskaźnik strefy numeracyjnej „17”.

8.8.3. Charakterystyka stanu telekomunikacji

Analiza rozwoju telekomunikacji w gminie Hyżne w latach dziewięćdziesiątych pokazuje, że w okresie 1992-1994 nastąpił bardzo duży, bo 5-krotny, przyrost liczby abonentów. W 1994 r. gęstość telefoniczna w gm. Hyżne była wyższa niż gęstość w województwie (łącznie z miastami). W następnych latach gęstość telefoniczna w gminie Hyżne praktycznie nie zmieniała się, natomiast rosła średnia wojewódzka.

Wyniki ostatniego Powszechnego Spisu Rolnego (PSR), przeprowadzonego w 1996r., w zakresie dostępności gospodarstw rolnych do usług telefonicznych w gminie Hyżne zestawiono w tabeli.

DOSTĘPNOŚĆ GOSPODARSTW ROLNYCH DO USŁUG TELEFONICZNYCH W GMINIE HYŻNE WG PSR 1996

Gospodarstwa rolne	Bez telefonu	Dostęp do telefonu		Potrzeba dostępu do telefonu		
		własny	we wsi	własny	we wsi	brak potrzeby
Gospodarstwa indywidualne	63	423	668	452	72	207
Gospodarstwa pozostałe						
Ogółem	83	555	838	550	96	275

Gmina Hyżne ma średnio — jak na gminę wiejską Podkarpacia — rozwiniętą sieć telekomunikacji przewodowej. Na koniec 1998 roku korzystało z niej 660 abonentów, co daje wskaźnik 98,1 abonentów na 1000 ludności. W porównaniu z terenami wiejskimi trzech gmin Mikroregionu „Dolina Strugu”, Hyżne wypada niekorzystnie. Ustępuje gminom: Tyczyn (189,0), Błażowa (125,7) i Chmielnik (165,4). Wśród trzynastu gmin wiejskich powiatu rzeszowskiego według stanu w dniu 31 grudnia 1998 r. Hyżne zajmuje dziesiąte miejsce). Średnia gęstość telefoniczna dla wsi województwa podkarpackiego wg stanu na 31.12.1998 r. wynosi 101 abonentów na 1000 ludności. Oznacza to, że gęstość telefoniczna gminy Hyżne jest nieznacznie mniejsza (o 3 %) od średniej gęstości wojewódzkiej terenów wiejskich.

Niska gęstość telefoniczna na terenach wiejskich wynika z niskiej gęstości zaludnienia, niewielkiej liczby instytucji publicznych, czasem trudnych warunków terenowych. Czynniki te podnoszą koszty inwestycyjne. Podsumowując, można wyrazić opinię, że usługi telekomunikacyjne — mimo wielkiego skoku na początku lat dziewięćdziesiątych — są słabą stroną gminy Hyżne. Utrudnienie lub spowolnienie świadczenia usług infrastrukturalnych określa się jako barierę infrastruktury technicznej. W razie utrudnienia bądź spowolnienia modernizacji lub rozwoju systemów zaopatrzenia w energię elektryczną i telekomunikacji może nastąpić ograniczenie lub opóźnienie rozwoju gminy albo znacząca uciążliwość dla mieszkańców.

ABONENCI TELEFONII PRZEWODOWEJ W 1998 R. W GMINIE HYŻNE NA TLE GMIN POWIATU RZESZOWSKIEGO

	Nazwa gminy	Abonenci na 1000 osób		
		1998	1999	2000
1	Gmina Tyczyn (wieś)	189,0		
2	Gmina Boguchwała	181,0		
3	Gmina Trzebownisko	173,9		
4	Gmina Świlcza	171,6		
5	Gmina Chmielnik	165,4		
6	Gmina Głogów Małopolski (wieś)	159,8		
7	Gmina Krasne	159,4		
8	Gmina Błażowa (wieś)	125,7		
9	Gmina Lubenia	111,0		
10	Gmina HYŻNE	98,1	180,0	196.2
11	Gmina Sokółów Małopolski (wieś)	82,5		
12	Gmina Kamień	68,7		
13	Gmina Dynów (wieś)	12,4		
	POWIAT RZESZOWSKI	148,0		

8A. UWARUNKOWANIA ZMIANY NR 1/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE

Uwarunkowania Zmiany Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne, zostały sporządzone na potrzeby korekty i prawidłowego oznaczenia granic Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz oznaczenia Obszaru Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025 jak również zmiany przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, symbolem NO oraz częściowo RZ na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, o symbolu US oznaczonym w Zmianie Nr 1/2015 Studium.¹

SPIS TREŚCI OPRACOWANIA¹

Rozdział 1. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE

- 1.1. Uwarunkowania – wstęp
- 1.2. Uwarunkowania w odniesieniu do obszaru objętego zmianą studium
  - 1.2.1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia teren
  - 1.2.2. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony
  - 1.2.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowe
    - 1.2.3.1. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna
    - 1.2.3.2. Wody powierzchniowe
    - 1.2.3.3. Wody podziemne
    - 1.2.3.4. Tereny zalewowe
    - 1.2.3.5. Obszary osuwiskowe
  - 1.2.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
  - 1.2.5. Uwarunkowania wynikające z poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia
  - 1.2.6. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia
  - 1.2.7. Uwarunkowania wynikające z potrzeby i możliwości rozwoju gminy
  - 1.2.8. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów
  - 1.2.9. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych
  - 1.2.10. Uwarunkowania wynikające z obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych
  - 1.2.11. Uwarunkowania wynikające z udokumentowania złóż kopalin oraz zasobów złóż podziemnych
  - 1.2.12. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów i obszarów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych
  - 1.2.13. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami
  - 1.2.14. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Rozdział 2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 2.1. Dotychczasowe zmiany w środowisku
- 2.2. Struktura przyrodnicza obszaru opracowani

Rozdział 3. WNIOSKI

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

ROZDZIAŁ 1

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE¹

1.1. UWARUNKOWANIA – WSTĘP

Uwarunkowania rozwoju to szereg powiązanych ze sobą zjawisk mających bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, kulturowym i społecznym gminy. Podczas pracy nad Zmianą Nr 1/2015 Studium podjęto szeroką analizę tych elementów, które mają najistotniejszy wpływ na kształtowanie się przestrzeni gminy oraz na jakość życia mieszkańców.

Studium Gminy Hyżne zostało uchwalone Uchwałą Nr XXVII/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r.

Studium Gminy Hyżne zostało uchwalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r, o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r, Nr 15 poz.139 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2015r. poz. 199 z późn. zm.), Zmiana Studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalone.

Zgodnie z obowiązującą ustawą z 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r, w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004, Nr 118 poz.1233) - projekt studium, a więc również jego Zmiana, powinna zawierać część określającą uwarunkowania wynikające z art.10 ust. 1 ustawy, które zostały opisane w niniejszym opracowaniu.

Opracowanie Zmiany Nr 1/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, wynika z faktu, iż:

- a) dotychczasowe granice Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wskazane w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVII/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., są nieczytelnie oznaczone w części rysunku Studium, natomiast część tekstowa Studium zawiera informację, że cała gmina położona jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, co jest zapisem niezgodnym ze stanem przebiegu granicy obszaru chronionego,
- b) obszar ochrony Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH180025 nie został oznaczony i opisany w Studium zarówno w części graficznej jak też tekstowej,
- c) obszar oznaczony symbolem NO (teren projektowanej oczyszczalni ścieków) nie zostanie przeznaczony pod potrzeby budowy oczyszczalni, bowiem oczyszczalnia ścieków została zlokalizowana i winnym miejscu. Natomiast na terenie NO oraz na części obszaru oznaczonego symbolem RZ (obszary trwałych użytków zielonych) oznaczonych w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVII/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, jest potrzeba utworzenia terenów przeznaczonych na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, oznaczonych symbolem US w Zmianie Nr 1/2015 Studium.

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

1.2. UWARUNKOWANIA W ODNIESIENIU DO OBSZARU OBJETEGO ZMIANĄ NR 1/2015 STUDIUM¹

1.2.1 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU¹

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony na rysunku symbolem US, położony jest w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej (Kółko Rolnicze Hyżne oraz BUDROL magazyny).

Teren ten sąsiaduje z terenem wód płynących (potok Tatyna), terenami rolnymi oraz terenem drogi wewnętrznej dojazdowej będącej we władaniu gminy.

Planowana nowa funkcja terenu oznaczonego symbolem US, stanowi zmianę przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., symbolem NO oraz częściowo RZ na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, jako funkcji służącej szeroko pojętej integracji społecznej, dzieci, młodzieży i dorosłych.

Planowane nowe przeznaczenie terenu oznaczonego symbolem US, nie będzie wymagać dokonania zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Wyznaczenie terenu na cele sportowo rekreacyjne, przyczyni się również do działalności dydaktycznej dla dzieci i młodzieży, w ramach tworzenia ścieżek dydaktycznych. Ze względu na przyrodnicze uwarunkowania terenu, nowa funkcja US, przyczyni się do przeciwdziałania wykluczenia społecznego oraz rozpowszechniania szeroko pojętej integracji – tworzenie w naturalnym środowisku społecznym warunków dla rozwoju, nauki, pracy i spędzania czasu wolnego mieszkańców wsi oraz całej Gminy Hyżne.

Teren objęty granicami obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” stanowi specjalny obszar ochrony siedlisk położony na Pogórzu Dynowskim. Służy ochronie dwóch siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: żyzna buczyna karpacka i grąd. Obszar Natura 2000, na terenie gminy Hyżne, swym zakresem obejmuje grunty leśne, na których nie funkcjonują żadne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej ani zabudowa kubaturowa.

Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje południowo-zachodnią część Pogórza Dynowskiego. Rosną tu grądy i buczyna karpacka, a w dolinach rzecznych spotyka się pozostałości lasów łęgowych. Na obszarze tym znajdują się dwa rezerваты: Mójka, gdzie przedmiotem ochrony jest las bukowo-jodłowy i stanowisko bobra europejskiego oraz rezerwat Wilcze. Na terenie gminy Hyżne obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny leśne, rolne oraz zurbanizowane, na których funkcjonują liczne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

1.2.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne nie spowoduje znaczącego naruszenia ładu przestrzennego terenu. Teren oznaczony symbolem US, obejmuje obszar istniejącego stawu, obszar byłego stawu na którym poziom wody obniżył się bez powrotnie, obszar użytków rolnych i gruntów rolnych zadrzewionych kępami drzew i krzewów. Obszar ten sąsiaduje z terenami

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej. Wprowadzenie w tym miejscu funkcji sportowo rekreacyjnej, stanowić będzie uzupełnienie funkcji mieszkaniowej, o tereny wypoczynkowe dla dorosłych, tereny ścieżek dydaktycznych dla dzieci i młodzieży, tereny sportowe (bez prawa budowy obiektów kubaturowych), który ułatwi mieszkańcom wsi Hyżne dostęp do szeroko pojętej integracji społecznej, a jednocześnie umożliwi dzieciom i młodzieży edukację ekologiczną.

Elementy małej architektury, drewniane pomosty, kładki itp. oraz zieleń urządzone, które powstaną w obszarze objętym Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczonym symbolem US, zostaną wkomponowane w istniejące otoczenie z zachowaniem ładu i porządku przestrzennego, a w szczególności w poszanowaniu uwarunkowań przyrodniczych.

Uwzględniając obecne możliwości techniczne i rozwiązania formy architektonicznej elementów małej architektury, należy przyjąć, iż obiekty te swoją nowoczesną formą poprawią walory przestrzenne terenu.

Obszar Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 został prawnie ustanowiony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011r, w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 8.2.2011- notyfikowany jako dokument nr C(2010) 9669- 2011/64/UE).

Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu funkcjonuje na mocy uchwały Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego 2013, poz. 3584). Uchwała ta wskazuje zakazy obowiązujące na terenie obszaru chronionego.

Wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz korekta zapisów granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie naruszy obecnego ładu przestrzennego.

1.2.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO¹

Na terenie Gminy Hyżne funkcjonują dwie wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody:

- Hyżnieńsko - Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem” (PLH 180025).

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, położony jest w graniach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

1.2.3.1. ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA¹

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, nie stanowi gruntów leśnych o użytku Ls, podlegających ochronie prawnej.

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

W granicach opracowania Zmiany Nr 1/2015 Studium, terenu oznaczonego symbolem US, występują niewielkie skupiska drzew z przeważającą częścią brzozy.

Obszar ten obejmuje powierzchnię około 2,63ha, z czego tylko 0,0047ha to pastwiska trwałe. Pozostała powierzchnia to tereny o użytku Bi (tereny zabudowane inne), Wsr (grunty pod stawami), W (rowy) oraz N (nieużytki).

Działka nr ew. 2799/14 oraz części działek nr ew. 2799/16 i 2778/6 stanowią tereny zurbanizowane Kółka Rolniczego Hyżne. Pozostałe grunty o użytku Bi w stanie istniejącym stanowią tereny porośnięte roślinnością trawistą, krzewami, drzewami.

Zatem grunty te w stanie istniejącym, z rolniczego punktu widzenia nie stanowią wysokiej wartości sprzyjającej uprawie rolnej i osiągnięciu wysokich wskaźników produkcji rolnej.

Przeznaczenie terenu na cele sportowo rekreacyjne – o symbolu US, ze względu na użytki działek objętych opracowaniem, nie spowoduje negatywnych skutków uszczuplających rolniczą przestrzeń produkcyjną w skali gminy.

Zmiana Studium polegająca na doprecyzowaniu zapisów i oznaczeń granic Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w części tekstowej i graficznej, nie będzie skutkować poprawą lub pogorszeniem rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej gminy.

Zmiana Studium polegająca na wprowadzeniu granic Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem” (PLH 180025), nie będzie skutkować negatywnie na rolniczą oraz leśną przestrzeń produkcyjną. Obszar ten obejmuje tereny gruntów leśnych, położonych w kompleksie leśnym gminy, stanowiącym część terenu Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar ten podlegał ochronie prawnej i nadal będzie podlegał ochronie prawnej, zatem nakazy, zakazy i ograniczenia obowiązywały dla tego obszaru i nadal będą obowiązywały.

Dla obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” będą w przyszłości obowiązywały dalsze obostrzenia, wynikające z Planu Zadań Ochronnych, sporządzonego i zatwierdzonego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

1.2.3.2. WODY POWIERZCHNIOWE¹

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony na rysunku symbolem US, należy do zlewni Wisłoka, który przepływa w odległości około 14,5km. Teren ten od strony północnej przylega do potoku Tatyna.

W granicach terenu o symbolu US zlokalizowany jest staw wodny.

Tereny gminy Hyżne objęte granicami obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” oraz w granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należą do zlewni Wsłoka, w regionie Górnej Wisły (JCWP – Strug od Chmielnickiej Rzeki). W obszarze Natura 2000 występują liczne cieki wodne bez nazwy służące do sezonowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

W granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu przepływa m.in. potok Tatyna, Szklara, Łęg, Srebrnik, Borówka, Nieborów, rzeka Mlecza oraz liczne cieki wodne bez nazwy.

Zmiana Studium polegająca na doprecyzowaniu granic Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, skutkować będzie zmniejszeniem powierzchni obszaru chronionego, jednak obszar ten stanowi tereny zainwestowane, na których nie są zlokalizowane większe cieki wodne.

Zmiana Studium polegająca na wprowadzeniu granic Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem” (PLH 180025), obejmuje tereny leśne, na których funkcjonowały i nadal będą funkcjonować potoki leśne, objęte ochroną w ramach zapisów wynikających z ustanowienia Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

1.2.3.3. WODY PODZIEMNE¹

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony na rysunku symbolem US, oraz tereny Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, tereny Natura 2000 „Nad Husowem”, należą do zlewni rzeki Wisłok. W piętrze czwartorzędowym występuje jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej. Lokalnie może występować w łączności hydraulicznej z poziomami w utworach fliszowych. Piętro wodonośne paleogeńskie i kredowe (fliszowe) zbudowane jest z utworów piaskowcowo – łupkowych. W strefie aktywnej wymiany wód zwykłych (do głębokości około 80 m p.p.t.) może występować kilka poziomów wodonośnych. Poziomy fliszowe występują w utworach paleogenu i kredy oraz paleogeńsko-kredowych – nierozdzielnych.

Zmiana Nr 1/2015 Studium nie wywiera żadnych negatywnych skutków na wody podziemne, ponieważ w przypadku terenów chronionych jest to zmiana porządkująca, a w przypadku obszaru o symbolu US, jest to zmiana umożliwiająca wprowadzenie funkcji sportowo rekreacyjnej dla dorosłych oraz ścieżek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, bez konieczności ingerencji w zasoby wód podziemnych.

1.2.3.4. TERENY ZALEWOWE¹

W części graficznej Studium uchwalonego Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., część terenu o symbolu RZ, objęta Zmianą Nr 1/2012 Studium, znajduje się w obszarze zalewania wielkimi wodami powodziowymi Q100.

Obszar Natura 2000 „Nad Husowem” na terenie Gminy Hyżne nie jest zagrożony na zalewnie wodami powodziowymi ze względu na znaczną odległość od cieków wodnych mogących wywołać to zagrożenie.

W granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, występuje teren zalewania wodami Q1% wzdłuż potoku Tatyna.

W opracowaniu RZGW p.n. „Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni San”, stanowiącym integralną część Studium Ochrony Przeciwpowodziowej Etap I, dla terenu objętego Zmianą nie zostały sporządzone mapy zagrożenia powodziowego. W związku z tym trudno stwierdzić prawidłowość oznaczenia terenów zalewowych w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r.

1.2.3.5. OBSZARY OSUWISKOWE¹

Teren obejmujący Zmianę Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, obejmuje obszar poza udokumentowanymi terenami osuwiskowymi lub predysponowanymi do osuwania się mas ziemi.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Hyżne, uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., w granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu występują obszary osuwiskowe, które nie podlegają weryfikacji w procedurze Zmiany Nr 1/2015 Studium.

Na terenie Natura 2000 „Nad Husowem” nie udokumentowano obszarów osuwiskowych ani narażonych na powstanie osuwisk.

1.2.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ¹

Na obszarze objętym Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczonym na rysunku symbolem US, nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, objęte ochroną konserwatorską zabytków ani też obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Na tym terenie nie występują stanowiska archeologiczne, a sam teren nie jest objęty żadną z form ochrony konserwatora zabytków. Na obszarze tym nie występują żadne obiekty w tym obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej. Zmiana Nr 1/2015 Studium, w granicach symbolu US, nie spowoduje zatem naruszenia dóbr kultury w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

Na terenie obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”, w granicach administracyjnych gminy Hyżne, nie zidentyfikowano żadnych obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych oraz obiektów stanowiących dobra kultury współczesnej.

Na terenie Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w granicach administracyjnych gminy Hyżne, występują liczne stanowiska archeologiczne oraz obiekty zabytkowe, które opisano i oznaczono w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, które nie podlegają weryfikacji w procedurze Zmiany Nr 1/2015 Studium.

Prawidłowe oznaczenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie naruszy dóbr kultury w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

1.2.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POZIOMU WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA¹

Na obszarze Zmiany Nr 1/2015 Studium, oznaczonym symbolem US, nie występują zagrożenia dla ludzi i mienia, ze względu na jej sportowo rekreacyjną funkcję służącą szeroko pojętej integracji społecznej, funkcję dydaktyczną w zakresie edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży. Charakter planowanej funkcji, w obszarze przestrzeni publicznej, rozumianej w szerokim aspekcie, nie jest

---

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

zaliczany do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

Prawidłowe oznaczenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie wpłynie na poziom warunków i jakości życia mieszkańców gminy, nie spowoduje również uciążliwości powodujących pogorszenie ich stanu zdrowia. Liczne zakazy wynikające z obowiązywania obszarów ochronnych mogą powstrzymać inwestycje uciążliwe dla środowiska ale także dla ludzi.

1.2.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA¹

Przyjęta funkcja sportowo rekreacyjna, oznaczona symbolem US, w obszarze przestrzeni publicznej, nie spowoduje zagrożenia dla ludzi i ich mienia.

Planowane obiekty małej architektury, drewniane mostki i kładki na palach drewnianych itp., elementy zagospodarowania, nie spowodują poważnej awarii w rozumieniu przepisów prawa.

Prawidłowe oznaczenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

1.2.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY¹

Gmina Hyżne potrzebuje zapewnienia nowych miejsc pracy, poprawy warunków życia oraz rozwoju kulturowego.

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, spełnia kryterium rozszerzenia terenów inwestycyjnych, dalszego rozwoju kulturowego gminy, który jest szansą zatrudnienia pewnej liczby mieszkańców nie tylko w czasie budowy obiektów małej architektury oraz urządzenia terenów zieleni ale także w czasie eksploatacji terenu (opieka i nadzór nad terenem po uporządkowaniu i zagospodarowaniu).

Prawidłowe oznaczenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie stanowi szansy dodatkowego zatrudnienia mieszkańców gminy.

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

1.2.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW¹

W granicach opracowania Zmiany Nr 1/2015 Studium, oznaczonego na rysunku symbolem US, położone są grunty będące własnością osoby fizycznej oraz Gminy Hyżne. Nie są to tereny będące własnością Skarbu Państwa.

Grunty objęte ochroną Natura 2000 „Nad Husowem”, w granicach administracyjnych gminy Hyżne, stanowią tereny leśne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Grunty objęte granicami Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu stanowią tereny prywatne, mienia komunalnego oraz własności Skarbu Państwa oraz innych podmiotów.

Bez względu na stan prawny władającego terenem objętym Zmianą Nr 1/2015 Studium, Rada Gminy Hyżne działając w ramach tzw. Władztwa planistycznego może dokonywać zmiany dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu, w sposób sprzyjający dalszemu rozwojowi gospodarczemu gminy, z poszanowaniem walorów przyrodniczych terenu.

1.2.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH¹

W obszarze opracowania Zmiany Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

1.2.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH¹

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2015 Studium, oznaczony na rysunku symbolem US, stanowi obszar położony poza terenami osuwiskowymi oraz poza terenami predysponowanymi do osuwania się mas ziemnych. Jest to teren zupełnie płaski sąsiadujący z terenami nie stanowiącymi jakichkolwiek osuwisk.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Hyżne w granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu występują liczne obszary osuwiskowe. Prawidłowe oznaczenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium, nie podlegają weryfikacji w procedurze Zmiany Nr 1/2015 Studium.

Na terenie Natura 2000 „Nad Husowem” nie udokumentowano obszarów osuwiskowych ani narażonych na powstanie osuwisk.

1.2.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z UDOKUMENTOWANIA ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA¹

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2015 Studium, w granicach symbolu US, nie stanowi udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz udokumentowanych złóż kopalin podstawowych i pospolitych, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Na terenie Zmiany Studium Nr 1/2015 występują zasoby eksploatacyjne wód podziemnych rzędu 50 000 – 100 000m³/h.

W granicach obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” oraz Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla. Gmina Hyżne. Teren ten położony jest poza granicami głównych zbiorników wód podziemnych. Najbliżej granic gminy Hyżne zlokalizowany jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 430 „Dolina rzeki San”, jednak jego zasięg nie obejmuje granicy gminy.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, na obszarze Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Natura 2000 „Nad Husowem” występują udokumentowane złoża kopalin opisane jako obszar występowania złóż surowców mineralnych zeolitów, diatomitów, piasku i gliny. Są to bardzo ogólne opisy i oznaczenia, które nie podlegają weryfikacji w procedurze Zmiany Nr 1/2015 Studium.

1.2.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW I OBSZARÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH¹

W obszarze objętym Zmianą Nr 1/2015 Studium nie występują tereny i obszary górnicze ustanowione na podstawie przepisów odrębnych.

1.2.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI¹

W obszarze objętym Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczonym na rysunku symbolem US, funkcjonuje napowietrzna sieć energetyczna SN posadowiona na słupach żelbetowych, napowietrzna sieć teletechniczna, kanalizacja sanitarna oraz kabel energetyczny.

Ponadto na działkach nr ew. 2778/9 oraz 2781/2 objętych opracowaniem Zmiany Studium funkcjonuje rów służący do okresowego spływu wód z sąsiadującego terenu do potoku Tatyna.

Na terenie obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, w granicach administracyjnych gminy Hyżne, nie występują żadne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej wodociągowej, kanalizacyjnej czy

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

energetycznej. Na przedmiotowym terenie nie funkcjonują żadne obiekty związane z gospodarką odpadami oraz ciągi komunikacyjne o charakterze publicznym.

Na terenie Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w większości na obszarach zurbanizowanych, występują liczne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej: wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, gazowej, teletechnicznej. Funkcjonują także obiekty związane z gospodarką odpadami oraz drogi o charakterze publicznym wojewódzka i powiatowa. Elementy infrastruktury technicznej i drogowej w tym obszarze, nie podlegają weryfikacji w procedurze Zmiany Nr 1/2015 Studium.

1.2.14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH¹

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium obejmujący funkcje sportowo rekreacyjną, oznaczoną symbolem US, stanowi teren ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, służącej szeroko pojętej integracji społecznej. Funkcja ta jest nieuciążliwą w rozumieniu przepisów prawa. Obiekty sportowe w obszarze US, stanowią inwestycję celu publicznego o znaczeniu lokalnym w rozumieniu art. 6 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r, o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U z 2014r, poz. 518, z późn. zm.) , która może być realizowana ze środków budżetu gminy.

Prawidłowe oznaczenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie stanowi zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

1.2.15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ¹

Na terenie Zmiany Studium nie ma wałów przeciwpowodziowych jak również innych obiektów i urządzeń służących ochronie przed powodzią.

Zmiana Nr 1/2015 Studium, oznaczona symbolem US, obejmuje funkcje sportowo rekreacyjną na potrzeby której nie będą budowane obiekty kubaturowe, a jedynie elementy małej architektury, kładki i podesty na palach itp. zieleń urządzona, dla których nie jest wymagana budowa zabezpieczeń przeciwpowodziowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Prawidłowe oznaczenie granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, również nie wymagają budowy zabezpieczeń przeciwpowodziowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

ROZDZIAŁ 2
ANALIZA UWARUNKOWAŃ
WPLYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO¹

2.1. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU¹

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (j.t. Dz. U. z 2015r. poz. 199 z późn. zm.) – w Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z powołanego przepisu prawa.

Zmiana Studium dokonywana jest w takim samym trybie jak opracowanie Studium. W związku z powyższym, na potrzeby Zmiany Nr 1/2015 Studium dokonano opisu uwarunkowań koniecznych do uwzględnienia w opracowanym dokumencie.

Opisane i przeanalizowane uwarunkowania obejmują teren Zmiany Nr 1/2015 Studium na tle dotychczasowego sposobu zagospodarowania w granicach opracowania.

Na potrzeby opisu i analizy uwarunkowań, została dokonana analiza Ekofizjografii oraz Prognozy oddziaływania na środowisko, sporządzonej na potrzeby Zmiany Nr 1/2015 Studium.

Zarówno dokonana analiza sporządzona na podstawie w/w dokumentów, jak również analiza obowiązujących przepisów prawnych w kontekście planowanego nowego sposobu zagospodarowania terenu wykazała, że planowana Zmiana Nr 1/2015 Studium wskazana w Uchwale o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 1/2015 Studium nie spowoduje istotnych zmian w środowisku tak przyrodniczym jak też kulturowym.

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, położony jest w zachodniej części miejscowości Hyżne, pomiędzy drogą wewnętrzną dojazdową będącą we władaniu gminy, ciekim wodnym a terenem zabudowy usługowej. Jest to teren częściowo zainwestowany obiektami kubaturowymi Kółka Rolniczego Hyżne. Na terenie objętym opracowaniem Zmiany Studium istnieje staw wodny oraz teren byłego stawu na którym poziom wody obniżył się bezpowrotnie. Jest to teren podmokły, na którym planowane są drewniane kładki, pomosty itp. elementy zagospodarowania, na potrzeby ścieżki dydaktycznej, w ramach edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży.

Wprowadzenie nowej funkcji sportowo- rekreacyjnej stworzy możliwości prawne uporządkowania i wyeksponowania terenu, pod względem zachowania ładu przestrzennego.

Zmiana ta nie spowoduje pogorszenia warunków i jakości życia mieszkańców, w tym nie pogorszy warunków ochrony ich zdrowia.

Prawidłowe oznaczenie granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, nie spowoduje zmian w środowisku.

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

2.2. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU OPRACOWANIA¹

Przeprowadzona w terenie analiza obszaru objętego Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne pozwoliła na wyodrębnienie:

- terenów zabudowanych (zurbanizowanych) budynkami towarzyszącymi funkcji usługowej Kółka Rolniczego Hyżne wraz z terenem utwardzonym placu,
- terenów użytków rolnych (istniejąca zieleń trawiasta) nie będących gruntami rolnymi wykorzystywanymi do produkcji rolnej, wraz z pojedynczymi krzewami, drzewami,
- terenów wód stojących,
- terenów byłego stawu,
- terenów objętych wielkopowierzchniowymi formami ochrony przyrody: Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz obszar Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025.

Obszar objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na terenie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują przepisy prawa miejscowego zgodnie z Uchwałą Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r, (Dz. Urz. Woj. Podk. Z 2013r, poz. 3584).

Na terenie w/w Obszaru zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody,
- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, *leśną, rybacką i łowiecką*,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno – błotnych.

Flora omawianego Obszaru notuje znaczny udział gatunków górskich,

---

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

tj: skrzyp olbrzymi (*Equisetum maximum*), paprotnik kolczysty (*Polystichum lobatum*), września pobrażna (*Myricaria germanica*), życica gruczołowata (*Dentaria glandulosa*), wierzbówka nadrzeczna (*Chamaenerion palustre*), trybula lśniaca (*Anthriscus nitida*), tojeść gajowa (*Lysimachia nemorum*), czyściec górski (*Stachys alpina*), lepiężnik biały (*Petasites albus*), turzyca zwisła (*Carex pendula*), narecznica szerokolistna (*Dryopteris austriaca*), miesiącznica trwała (*Lunaria rediviva*), żywokost sercowaty (*Symphytum cordatum*).

Obszar Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 obejmuje fragment lasów, śródleśnych stawów i łąk. W podłożu występują utwory fliszu karpackiego i gleby brunatne. Lasy zajmują ponad 95% powierzchni, w tym lasy iglaste 2%, lasy liściaste 55%, a lasy mieszane 42%. Siedliska rolnicze zajmują tylko 1%. W obszarze kontynentalnym niewiele jest tak dobrze zachowanych żyznych buczyn karpackich i tak dobrze zachowanych grądów, z ponad 20 gatunkami roślin chronionych. W obszarze stwierdzono występowanie jednego z krańcowych stanowisk kłokoczki południowej, przy północnej granicy zasięgu tego gatunku.

Fragmenty łąk przylegające do lasu są miejscem występowania 3 gatunków motyli z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto na tym obszarze stwierdzono obecność chrząszczy (biegacz urozmaicony i zgniotek cynobrowy) oraz płazów (kumaka górskiego i traszki karpackiej i traszki grzebieniastej) z tego samego załącznika.

Ważne dla Europy gatunki zwierząt występujące w obszarze Natura 2000 „Nad Hudsonem” (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe):

biegacz urozmaicony [bezkręgowiec]
 bóbr europejski [ssak]
 czerwńczyk nieparek [bezkręgowiec]
 kumak górski [płaz]
 modraszek nausitous [bezkręgowiec]
 modraszek telejus [bezkręgowiec]
 traszka grzebieniasta [płaz]
 traszka karpacka [płaz]
 wydra [ssak]
 zgniotek cynobrowy [bezkręgowiec]

ROZDZIAŁ 3

WNIOSKI¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne została sporządzona na potrzeby prawidłowego oznaczenia i opisanie granic Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz oznaczenia obszaru Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025 jak również zmiany przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r terenów oznaczonych symbolem NO oraz częściowo RZ, na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, oznaczonej w Zmianie Nr 1/2015 Studium symbolem US.

Na terenie tym istnieje staw wodny oraz teren byłego stawu na którym poziom wody obniżył się bezpowrotnie. Jest to teren podmokły, na którym planowane są drewniane kładki, pomosty itp. elementy zagospodarowania, na potrzeby ścieżki dydaktycznej, w ramach edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży. Nowa funkcja terenu obejmująca również użytki rolne, nie obejmuje budowy obiektów kubaturowych trwale związanych z gruntem, ze względu na warunki gruntowo- wodne oraz potrzebę zachowania w jak najbardziej nienaruszonym stanie, dotychczasowe środowisko. Najbardziej optymalnym rozwiązaniem będzie budowa ścieżek, kładek, pomostów itp. elementów drewnianych, bez prawa budowy budynków trwale związanych z gruntów. Ideą tego przedsięwzięcia jest stworzenie przestrzeni dostępnej dla ogółu społeczeństwa, w ramach sportu, rekreacji oraz w celach dydaktycznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzenie nowej funkcji sportowo- rekreacyjnej stworzy możliwości prawne uporządkowania i wyeksponowania terenu, pod względem zachowania ładu przestrzennego.

Zmiana ta nie spowoduje pogorszenia warunków i jakości życia mieszkańców, w tym nie pogorszy warunków ochrony ich zdrowia.

Prawidłowe oznaczenie granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, nie spowoduje zmian w środowisku, wręcz przeciwnie, skutkować będzie objęciem dalszą ochroną prawną cennych walorów przyrodniczych obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025.

8C. UWARUNKOWANIA ZMIANY NR 2/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE²

Uwarunkowania Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne, zostały sporządzone dla terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Hyżne, obejmującego złożę łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”.²

SPIS TREŚCI OPRACOWANIA²

Rozdział 1. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 2/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE

- 1.1. Uwarunkowania – wstęp
- 1.2. Uwarunkowania w odniesieniu do obszaru objętego zmianą studium
  - 1.2.1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia teren
  - 1.2.2. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony
  - 1.2.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowe
    - 1.2.3.1. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna
    - 1.2.3.2. Wody powierzchniowe
    - 1.2.3.3. Wody podziemne
    - 1.2.3.4. Tereny zalewowe
    - 1.2.3.5. Obszary osuwiskowe
  - 1.2.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
  - 1.2.5. Uwarunkowania wynikające z poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia
  - 1.2.6. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia
  - 1.2.7. Uwarunkowania wynikające z potrzeby i możliwości rozwoju gminy
  - 1.2.8. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów
  - 1.2.9. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych
  - 1.2.10. Uwarunkowania wynikające z obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych
  - 1.2.11. Uwarunkowania wynikające z udokumentowania złóż kopalin oraz zasobów złóż podziemnych
  - 1.2.12. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów i obszarów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych
  - 1.2.13. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami
  - 1.2.14. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Rozdział 2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 2.1. Dotychczasowe zmiany w środowisku
- 2.2. Struktura przyrodnicza obszaru opracowani

Rozdział 3. WNIOSKI

ROZDZIAŁ 1

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 2/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE²

1.1. UWARUNKOWANIA – WSTĘP

Studium Gminy Hyżne zostało uchwalone Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r, o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r, Nr 15 poz.139 z późn. zm).

Potrzeby wynikające z rozwoju gminy spowodowały konieczność zmiany studium, które to zmiany zostały dokonane:

- Zmiana Nr 1/2015 uchwalona Uchwałą Nr ..... Rady Gminy Hyżne z dnia .....2015r.

Opracowanie Zmiany Nr 2/2015 Studium wynika z Uchwały Rady Gminy Hyżne Nr IV/22/15 z dnia 27 stycznia 2015r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 2/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne.

Zakres przestrzenny zmiany Studium obejmuje udokumentowane złoża łupków bentonitowych "Dylągówka - Zapady" - zgodnie z załącznikiem graficznym do Uchwały Nr IV/22/15 z dnia 27 stycznia 2015r.

Uwarunkowania rozwoju gminy mają bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, kulturowym i społecznym gminy. Każda zmiana Studium, w tym również Zmiana Nr 2/2015, poprzedzona była wnikliwą analizą elementów mających wpływ na kształtowanie się przestrzeni gminy, rozwoju gospodarczego i jakości życia mieszkańców.

Studium Gminy Hyżne zostało uchwalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r, o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r. Nr 15 poz.139 z późn. zm.), natomiast Zmiana Nr 1/2015 i Nr 2/2015 Studium uchwalone zostały na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U z 2015r, poz. 199 z późn. zm.).

Zmiana Nr 2/2015 Studium wynika z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, ponieważ w obowiązującym Studium, kontur złoża nie został wskazany i opisany. W części graficznej Studium uchwalonego Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny. Zaistniała konieczności wprowadzenia do Studium udokumentowanego i zatwierdzonego złoża kopaliny, stosownie do zapisu art. 95 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U z 2015, poz. 199 z późn. zm.), który stanowi, iż w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

Zmiana Nr 2/2015 Studium ma na celu dostosowania zapisów studium do wymogów prawnych:

- 1) Zgodnie z art. 95 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2015r, poz. 196) udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa.
- 2) Przepis art. 95 ust.2 w/w ustawy stanowi, iż w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- 3) Przepis art. 208 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2015r, poz. 196) stanowi, iż obszary złóż kopalin, dla których właściwy organ administracji geologicznej przyjął dokumentację geologiczną bez zastrzeżeń przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i które nie zostały wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Planowany sposób zagospodarowania terenu w granicach Zmiany Nr 2/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, wynika z obowiązków ustawowych nałożonych na gminę ustawą Prawo geologiczne i górnicze.

Studium gminy obejmujące poszczególne zmiany na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2015r, poz. 199, z późn. zm.) zachowuje moc obowiązującą.

Art. 27 w/w ustawy stanowi, iż zmiana studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane. Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r, w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 poz.1233) projekt studium, a więc również jego zmiana powinna zawierać część określającą uwarunkowania wynikające z art.10 ust.1 ustawy, które zostały opisane w niniejszym opracowaniu.

1.2. UWARUNKOWANIA W ODNIESIENIU DO OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 2/2015 STUDIUM²

1.2.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU²

Obszar objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium położony jest w terenach bezpośrednio sąsiadujących z gruntami rolnymi oraz nieurządzoną drogą wewnętrzną dojazdową będącą we władaniu gminy. Na działce sąsiedniej nr ew. 48 zlokalizowane są dwa budynki, wchodzące w skład zabudowy zagrodowej. Teren objęty opracowaniem oddalony jest od dróg publicznych. Na terenie objętym Zmianą nie funkcjonują żadne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej ani zabudowa kubaturowa. Na części terenu objętego Zmianą (działka nr ew. 39) występują pojedyncze skupiska drzew z przewagą brzozy. Obszar ten stanowi teren nieużytków rolnych. Pozostała część gruntów objętych opracowaniem Zmiany stanowi grunty rolne, porośnięte roślinnością trawiastą. Obecnie jest to teren objęty koszeniem trawy dwukrotnie w ciągu roku.

Zmiana Nr 2/2015 Studium wynika z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych, w celu ochrony złoża przez nieplanowaną zabudowę np. rozproszoną w formie zagród rolniczych. W obowiązującym Studium, kontur złoża nie został precyzyjnie wskazany i opisany. W części graficznej obowiązującego Studium nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny.

Planowany sposób zagospodarowania terenu w granicach Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne, wynika z obowiązków ustawowych nałożonych na gminę ustawą Prawo geologiczne i górnicze.

W związku z powyższym, zaszła potrzeba dokonania Zmiany Nr 2/2015 Studium w niezbędnym zakresie.

1.2.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY²

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium położony jest w centralnej części gminy Hyżne, na wzniesieniu o spadku terenu w kierunku południowo - zachodnim. Tereny sąsiadujące z obszarem Zmiany Studium stanowią niewielkie wzniesienia porośnięte roślinnością trawiastą oraz drzewami stanowiącymi użytek Ls na prywatnych posesjach (w dalszej odległości), w którym dominuje brzoza.

Według podziału fizyczno-geograficznego Kondrackiego, gmina Hyżne jest położona w obrębie prowincji Karpat Zachodnich, mezoregionie Pogórza Dynowskiego. Regionalizacja ta, jako podstawę przyjmuje zróżnicowanie geomorfologiczne, fizycznogeograficzne oraz strefowość geograficzną.

Działki objęte analizą przyrodniczą pod względem struktury funkcjonalno - przestrzennej leżą w strefie użytków rolnych, na której przeważają grunty rolne niskiej klasy bonitacyjnej (IVb, V, VI). Przedmiotowy teren stanowią głównie nieużytki oraz grunty rolne.

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

Rzędne wysokościowe terenu wahają się od około 330 m n.p.m. do około 300 m n.p.m.

Omawiany teren położony jest w odległości około 370,0m na południe od zwartej zabudowy mieszkaniowej oraz około 130,0m na zachód od rozproszonej zabudowy zagrodowej wsi Dylągówka. Na działce bezpośrednio sąsiadującej z terenem Zmiany Nr 2/2015 Studium (nr ew. 48) zlokalizowane są budynki stanowiące zabudowę zagrodową. Na północ od obszaru opracowanie w odległości około 120,0m przepływa ciek wodny bez nazwy.

Położenie przedmiotowego terenu względem dróg publicznych:

- ok. 300,0m zachód – droga wojewódzka nr 877,
- ok. 540,0m na południe – droga wojewódzka nr 878,
- ok. 480,0m na północny-wschód – droga powiatowa nr 1420R.

Działki objęte opracowaniem Zmiany posiadają bezpośredni dostęp do nieurządzonej drogi wewnętrznej dojazdowej będącej we władaniu gminy.

Na terenie objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium, ład przestrzenny zostanie zachowany na warunkach dotychczasowych. Eksploatacja złoża może być dokonana na podstawie koncesji i innych dokumentów i dokumentacji, które nie są przedmiotem Zmiany Nr 2/2015 Studium. Złoże zostało udokumentowane i zatwierdzone, zatem obowiązkiem Gminy jest wprowadzenie faktycznych konturów złoża do Studium, ponieważ zaistniała konieczność weryfikacji oczywistej omyłki, w dokumencie stanowiącym politykę przestrzenną gminy Hyżne.

Na terenie obejmującym Zmianę Nr 2/2015 Studium nie obowiązują miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony po dniu 1 stycznia 1995r.

1.2.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO²

Obszar opracowania Zmiany Nr 2/2015 Studium położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Od strony wschodniej i północnej, w odległości około 1,20 km – 1,40 km biegnie granica specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Nad Husowem” PLH180025.

1.2.3.1. ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA²

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium oraz tereny bezpośrednio przylegające nie stanowią gruntów leśnych o użytku Ls oraz gruntów rolnych zadrzewionych o użytku Lz.

W graniach opracowania Zmiany Studium oraz na działkach sąsiednich występują pojedyncze skupiska drzewa, z przewagą brzozy. Użytek leśny przebiega od południowo-zachodniej części działki nr ew. 38, w kierunku północno zachodnim przez działki nr ew. 35, 36, 37, 28, 29. Grunty leśne o użytku Ls występują również wzdłuż cieku wodnego bez nazwy biegnącego na północ od terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium.

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

Obszar objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium stanowi tereny nieużytków oraz użytków rolnych o niskich klasach bonitacyjnych. W chwili obecnej teren objęty Zmianą stanowi tereny nieużytkowane rolniczo z pojedynczym skupiskami drzew (działka nr ew. 39) oraz grunty rolne porośnięte roślinnością trawiastą, wykaszana dwukrotnie w ciągu roku.

Zmiana Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne ze względu na użytki działek objętych opracowaniem oraz sposób ich użytkowania nie spowoduje negatywnych skutków uszczuplających rolniczą przestrzeń produkcyjną w skali gminy. Zostaje utrzymany dotychczasowy sposób użytkowania gruntów rolnych w granicach Zmiany Nr 2/2012 Studium.

1.2.3.2. WODY POWIERZCHNIOWE²

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium należy do zlewni Wisłoka, który przepływa w odległości około 18,5km od terenu objętego zmianą. Na północ od obszaru opracowanie w odległości około 120,0m przepływa ciek wodny bez nazwy.

Teren Zmiany Nr 2/2012 Studium położony jest w regionie wodnym Górnej Wisły (JCWP – Strug od Chmielnickiej Rzeki) o silnie zmienionej części wód.

1.2.3.3. WODY PODZIEMNE²

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium, należy do zlewni Wisłoka. W piętrze czwartorzędowym występuje jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej. Lokalnie może występować w łączności hydraulicznej z poziomami w utworach fliszowych. Piętro wodonośne paleogeńskie i kredowe (fliszowe) zbudowane jest z utworów piaskowcowo – łupkowych. W strefie aktywnej wymiany wód zwykłych (do głębokości około 80 m p.p.t.) może występować kilka poziomów wodonośnych. Poziomy fliszowe występują w utworach paleogenu i kredy oraz paleogeńsko-kredowych – nierozdzielnych.

W obrębie złoża „Dylągówka – Zapady” poziom wodonośny występuje na głębokości od 1,30 m p.p.t. do 11,60 m p.p.t..

1.2.3.4. TERENY ZALEWOWE²

Na załączniku graficznym do obecnie obowiązującego Studium teren objęty opracowaniem znajduje się poza granicami zalewania wodami powodziowymi. W opracowaniu RZGW p.n. „Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni San”, stanowiących integralną część Studium Ochrony Przeciwpowodziowej Etap I, dla terenu objętego Zmianą Nr 2/2012 Studium nie zostały sporządzone mapy zagrożenia powodziowego.

Ze względu na położenie i ukształtowanie terenu Zmiany Nr 2/2015 Studium, można jednoznacznie stwierdzić, że teren ten nie jest narażony na zalewanie wodami powodziowymi.

1.2.3.5. OBSZARY OSUWISKOWE²

Zgodnie z załącznikiem graficznym do obecnie obowiązującego Studium południowo – zachodnia część terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium położona jest w obszarze osuwiskowym. Nie ma żadnych dokumentów potwierdzających występowanie obszarów osuwiskowych ani też

wykluczających, poza informacjami zawartymi w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r.

1.2.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ²

Na obszarze objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, objęte ochroną konserwatorską zabytków ani też obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Na tym terenie nie występują stanowiska archeologiczne, a sam teren nie jest objęty żadną z form ochrony konserwatora zabytków.

Na obszarze objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium nie występują żadne obiekty w tym obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej.

Zmiana Nr 2/2015 Studium nie spowoduje zatem naruszenia dóbr kultury w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

1.2.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POZIOMU WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA²

Na załączniku graficznym do Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., teren Zmiany Nr 2/2015 Studium położony jest w granicach obszaru o symbolu RP – obszary rolne bez prawa zabudowy. Na terenie opracowania Zmiany Nr 2/2012 Studium nie funkcjonuje zabudowa mieszkaniowa. Omawiany teren położony jest w odległości około 370,0m na południe od zwartej zabudowy mieszkaniowej oraz około 130,0m na zachód od rozproszonej zabudowy zagrodowej wsi Dylągówka. Na działce bezpośrednio sąsiadującej z terenem Zmiany Nr 2/2015 Studium (nr ew. 48) zlokalizowane są budynki stanowiące zabudowę zagrodową.

W obszarze objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium funkcjonują tereny nieużytków oraz gruntów rolnych porośniętych roślinnością trawiastą. Na działkach sąsiednich funkcjonują tereny upraw rolnych, a zatem warunki i jakość życia mieszkańców w terenach rolnych nie podlegają szczegółowej analizie w zakresie warunków i jakości życia mieszkańców i ochrony ich zdrowia, w związku ze Zmianą Nr 2/2015 Studium.

Ponadto Zmiana Nr 2/2015 Studium polega jedynie na wprowadzeniu do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, zatem poziom warunków oraz jakość życia mieszkańców wsi Dylągówka, w żaden sposób nie ulegnie zmianie.

1.2.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA²

Część terenu objętego opracowaniem Zmiany Nr 2/2015 Studium położony jest w obszarze osuwiskowym, oznaczonym w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r. Nie ma

---

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

dokumentów będących podstawą do weryfikacji zapisów terenów osuwiskowych.

Zmiana Nr 2/2015 Studium nie spowoduje zagrożenia dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia ze względu na fakt, iż celem Zmiany jest jedynie wprowadzenia granic udokumentowanego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady” do tekstu Studium oraz naniesienie jego granic na rysunek Studium.

1.2.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY²

Gmina Hyżne potrzebuje zapewnienia nowych miejsc pracy, poprawy warunków życia, poprawy warunków komunikacji i potrzebę budowy dodatkowych elementów infrastruktury technicznej, a przede wszystkim stworzenia nowych miejsc pracy i rozwoju gospodarczego. Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium nie stanowi szansy zatrudnienia mieszkańców gminy.

1.2.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW²

W granicach opracowania Zmiany Nr 2/2015 Studium znajdują się grunty prywatne stanowiące własność osoby fizycznej. Bez względu na stan prawny władającego terenem objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium, Rada Gminy Hyżne działając w ramach tzw. władztwa planistycznego może dokonywać zmiany dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu, w sposób sprzyjający dalszemu rozwojowi gospodarczemu gminy, czy też w sposób wynikający z realizacji nałożonych na gminę obowiązków ustawowych .

1.2.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH²

W obszarze opracowania Zmiany Nr 2/2015 Studium nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

1.2.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLGICZNYCH²

Część terenu objętego opracowaniem Zmiany Nr 2/2015 Studium położona jest w obszarze osuwiskowym, oznaczonym w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r. Nie ma dokumentów będących podstawą do weryfikacji zapisów dotyczących terenów osuwiskowych.

Zmiana Nr 2/2015 Studium wynika z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, ponieważ w obowiązującym Studium, kontur złoża nie został wskazany i opisany. W części graficznej obowiązującego

---

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

Studium nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny.

1.2.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z UDOKUMENTOWANIA ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA²

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 2/2015 Studium obejmuje obszar udokumentowanego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”.

W myśl przepisów ustawy z dnia 27.04.2001 r, Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2013r, poz. 1232, z późn. zm.) złoża kopalni podlegają ochronie, polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalni. W przypadku uzyskania koncesji, eksploatację złoża kopaliny należałoby prowadzić w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny jest obowiązany wówczas w koncesji, przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

Z punktu widzenia interesów ogólnospołecznych (w tym ochrony środowiska) podejmowanie eksploatacji zasobów naturalnych w terenie, gdzie skutki przyrodnicze są niewielkie byłaby uzasadniona. Jednak teren obejmujący Zmianę Nr 2/2015 Studium położony jest na znacznym wzniesieniu terenowym z utrudnionym dostępem komunikacyjnym do drogi publicznej, czyli w terenach, które z ekonomicznego punktu widzenia są nie opłacalne do prowadzenia odkrywki, na tak niewielkim obszarze udokumentowanego złoża.

1.2.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW I OBSZARÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH²

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 2/2015 Studium nie obejmuje terenów górniczych ani też obszarów górniczych w rozumieniu przepisów odrębnych, ponieważ nie zostały one ustanowione.

1.2.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI²

W obszarze Zmiany Nr 2/2015 Studium, nie są zlokalizowane żadne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej wodociągowej, kanalizacyjnej czy energetycznej. Na przedmiotowym terenie nie funkcjonują żadne obiekty związane z gospodarką odpadami. Jest to typowy teren upraw rolnych.

W obszarze Zmiany Nr 2/2015 Studium nie funkcjonują żadne ciągi komunikacyjne o charakterze publicznym. Istniejąca droga wewnętrzna (gruntowa) bezpośrednio sąsiadująca jest wystarczająca na potrzeby

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

prowadzenia upraw polowych. Droga ta wraz z pozostałymi drogami wewnętrznymi będącymi we władaniu gminy stanowi ciąg komunikacji dróg nie utwardzonych, dróg o znacznych spadkach, ze względu na złożone ukształtowanie terenu.

1.2.14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH²

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium nie obejmuje przeznaczenia na potrzeby realizacji zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Działki w granicach opracowania Zmiany Nr 2/2015 Studium stanowią własność osoby fizycznej. Natomiast złoże, jest własnością Skarbu Państwa i nie może być eksploatowane w sposób dowolny wg uznania właściciela gruntu. W każdym przypadku na eksploatację złoża jest wymagana koncesja, która nie jest przedmiotem procedury formalno-prawnej Zmiany Nr 2/2015 Studium.

1.2.15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ²

Na terenie Zmiany Nr 2/2012 Studium jak również na terenie całej gminy Hyżne nie ma wałów przeciwpowodziowych jak również innych obiektów i urządzeń służących ochronie przed powodzią.

ROZDZIAŁ 2
ANALIZA UWARUNKOWAŃ
WPLYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO²

2.1. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU²

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (j.t. Dz. U z 2015r poz. 199, z późn. zm.) – w Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z powołanego przepisu prawa. Przy czym zmiana Studium dokonywana jest w takim samym trybie jak opracowanie Studium. W związku z powyższym, na potrzeby Zmiany Nr 2/2015 Studium dokonano opisu uwarunkowań koniecznych do uwzględnienia w opracowanej zmianie.

Na potrzeby sporządzenia Zmiany Nr 2/2015 Studium została dokonana analiza istniejących uwarunkowań przestrzennych i została dokonana analiza tych uwarunkowań w kontekście dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu w granicach opracowania, uwzględniająca obowiązujące przepisy prawne.

Uwarunkowania zapisane w tekście Zmiany Nr 2/2015 Studium wynikają z Ekofizjografii podstawowej oraz Prognozy oddziaływania na środowisko, sporządzonej na potrzeby Zmiany Nr 2/2015 Studium.

Analiza uwarunkowań oparta na ww. dokumentach, potwierdziła, iż Zmiana Nr 2/2015 Studium w granicach wskazanych w uchwale o przystąpieniu do zmiany Studium, nie spowoduje zmian w środowisku tak przyrodniczym jak też kulturowym.

Zmiana Nr 2/2015 Studium wynika z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, ponieważ w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, kontur złoża nie został wskazany i opisany. W części graficznej Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny. Zaistniała konieczności wprowadzenia do studium udokumentowanego złoża kopaliny, stosownie do zapisu art. 95 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U z 2015, poz. 196), który stanowi, iż w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny obowiązkowo wprowadza do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zmiana Nr 2/2015 Studium ma na celu dostosowania zapisów studium do wymogów prawnych:

- 4) Zgodnie z art. 95 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2015r, poz. 196), udokumentowane złoża kopaliny oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,

miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

- 5) Przepis art. 95 ust.2 w/w ustawy stanowi, iż w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- 6) Przepis art. 208 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2015r, poz. 196), stanowi, iż obszary złóż kopalin, dla których właściwy organ administracji geologicznej przyjął dokumentację geologiczną bez zastrzeżeń przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i które nie zostały wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2.2. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU OPRACOWANIA²

Obszar objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na terenie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują przepisy prawa miejscowego zgodnie z Uchwałą Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r, (Dz. Urz. Woj. Podk. Z 2013r, poz. 3584).

Na terenie w/w Obszaru zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody,
- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, *leśną, rybacką i łowiecką*,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno – błotnych.

Teren objęty opracowaniem nie jest objęty innymi formami ochrony

---

² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r, o ochronie przyrody (j. t. Dz. U. z 2013 r. poz. 627). W związku z powyższym nie wprowadza się dodatkowych zakazów, nakazów i ograniczeń, wynikających z przepisów odrębnych.

Obszar gminy Hyżne położony jest względem jednostek podziału geobotanicznego Polski w Prowincji Górskiej, Środkowoeuropejskiej Podprowincji Karpackiej, Dziale Karpat Zachodnich, Okręgu Beskidów w Podokręgu Pogórza Fliszowego.

Na wyższych terasach dolinnych i zboczach niższych wzniesień, występuje zespół grądu (*Tilio carpinetum*), w którym oprócz graba, znaczną rolę odgrywa dąb szypułkowy. Grądy odgrywały tu kiedyś dużą rolę, obecnie zachowały się tylko fragmentarycznie. Ponadto często są one znacznie przekształcone, szczególnie przez wprowadzenie sosny.

Zespół grądu na terenie gminy wykazuje wyraźne zróżnicowanie edaficzne. Na najbardziej żyznych i wilgotnych siedliskach zlokalizowanych u podnóża zboczy, rozwija się podzespół grądu niskiego (*Tilio stachyetosum*), który odznacza się obecnością w runie gatunków ze związku Alno-Padion, m. in. ziarnopłonu wiosennego (*Ficaria verna*), czyścica leśnego (*Stachys sylvatica*), śledziennicy skrętolistnej (*Chrysosplenium alternifolium*), czarawy pospolitej (*Circea lutetiana*). Grąd typowy (*Tilio Carpinetum typicum*) rośnie najczęściej w położeniu zboczowym na glebach brunatnych świeżych.

W runie najczęściej rosną: gwiazdnica wielkokwiatowa (*Stellaria holostea*), groszek wiosenny (*Lathyrus vernus*), przytulia Schultesa (*Galium schultesii*).

Na terenie omawianej gminy przeważają powierzchnie nieleśne, zbiorowiska antropogeniczne oraz półnaturalne, częściowo wykorzystane przez człowieka, jak np. łąki i pastwiska.

Najbardziej rozpowszechnionym zbiorowiskiem łąkowym jest tu zespół świeżej łąki rajgasowej (*Arrhenatheretum medioeuropaeum*). Często spotyka się tu łąki podsiewane różnymi mieszankami traw, łąki porolne oraz różne stadia sukcesyjne na urogach.

Niewielkie powierzchnie w sąsiedztwie zabudowań w sadach, przy drogach i silnie wypasanych miejscach zajmują pastwiska życicowo-grzebieniowe (*Lolio-Cynosuretum*).

Ponieważ trzon fauny Pogórza stanowią zwierzęta rozpowszechnione w całej Polsce, elementy te stanowią o odrębności całej fauny. Elementy geograficzne fauny związane są z rozległymi prowincjami florystycznymi. Na terenie Pogórza występują elementy: zachodnioeuropejski, pontyjski i borealno-alpejski.

Należy tutaj większość gatunków zasiedlających omawiany teren od czasu ostatniego zlodowacenia. Są to: jeleń europejski (*Cervus elaphus*), sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*), zając szarak (*Lepus europaeus*), jeż (*Erinaceus europaeus*), kret (*Talpa europaea*) i wiele innych.

Na terenie Pogórza Dynowskiego północną granicę gromadnego zasięgu osiąga szereg gatunków górskich. Są to między innymi: kumak górski (*Bombina variegata*), traszka górska (*Truturus montandoni*), salamandra plamista (*Salamandra salamandra*), pliszka górska (*Motacilla cinerea*).

ROZDZIAŁ 3 WNIOSKI²

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

Zmiana Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne wynika z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dyłałówka – Zapady”, ponieważ w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, kontur złoża nie został wskazany i opisany. W części graficznej Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny.

Zaistniała konieczności wprowadzenia do studium udokumentowanego złoża kopaliny, stosownie do zapisu art. 95 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U 2015r, poz. 196), który stanowi, iż w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

8D. Uzasadnienie i synteza Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne²

8D.1. Uzasadnienie Zmiany Nr 2/2015 Studium

Rada Gminy Hyżne podjęła Uchwałę Nr IV/22/15 w dniu 27 stycznia 2015r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 2/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, dla terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Hyżne, obejmującego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”.

Zmiana Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne została sporządzona z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, ponieważ w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, kontur złoża nie został wskazany i opisany. W części graficznej Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny.

Zmiana Nr 2/2015 Studium uwzględnia wymogi prawne wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r, Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. 2013, poz. 1232, z późn. zm.), oraz ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013r, poz. 1235, z późn. zm.).

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zmiana Nr 2/2015 Studium została sporządzona w trybie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2015r, poz. 199), zachowując tok formalno-prawny zgodnie z przepisami prawa.

8D.2. Synteza Zmiany Nr 2/2015 Studium

Zmiana Nr 2/2015 Studium obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych Gminy Hyżne, stanowiąca nieużytki oraz użytki rolne niskiej klasy bonitacyjnej, porośnięte roślinnością trawiastą.

Zmiana Nr 2/2015 Studium jest zgodna z Uchwałą Nr IV/22/15 w dniu 27 stycznia 2015r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 2/2015 Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne.

Zmiany dokonane dotyczą:

- na rysunku Studium „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr ..... Rady Gminy Hyżne z dnia ..... 2015r, zostały wprowadzone:
  - granice udokumentowanego złoża łupków bentonitowych – oznaczone symbolem Z1 oraz kolorem fioletowym,

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

- w tekście Studium p.n. „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne” – stanowiącym załącznik tekstowy do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr ..... Rady Gminy Hyżne z dnia ..... 2015r, zostały wprowadzone zapisy opisujące udokumentowanego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”,

Zmiany wyróżniono:

- na rysunku Studium, wprowadzając granice obszaru objętego Zmianą Nr 2/2015 oznaczone symbolem literowym Z1 oraz kolorem fioletowym,
- w tekście Studium, wprowadzając zapisy kolorem fioletowym.

8C. UWARUNKOWANIA ZMIANY NR 1/2024 STUDIUM GMINY HYŻNE

Uwarunkowania Zmiany Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne, zostały sporządzone na potrzeby zmiany przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r. zmienionym uchwałą nr XVI/83/15 z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie zmiany nr 1/2015 i 2/2015 Studium Gminy Hyżne, symbolem RZ oraz częściowo M na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, o symbolu 1US oznaczonym w Zmianie Nr 1/2024 Studium.³

---

³ *Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne*

SPIS TREŚCI OPRACOWANIA³**Rozdział 1. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2024 STUDIUM GMINY HYŻNE**

- 1.1. Uwarunkowania – wstęp
- 1.2. Uwarunkowania w odniesieniu do obszaru objętego zmianą studium
  - 1.2.1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia teren
  - 1.2.2. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony
  - 1.2.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowe
    - 1.2.3.1. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna
    - 1.2.3.2. Wody powierzchniowe
    - 1.2.3.3. Wody podziemne
    - 1.2.3.4. Tereny zalewowe
    - 1.2.3.5. Obszary osuwiskowe
  - 1.2.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
  - 1.2.5. Uwarunkowania wynikające z poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia
  - 1.2.6. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia
  - 1.2.7. Uwarunkowania wynikające z potrzeby i możliwości rozwoju gminy
  - 1.2.8. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów
  - 1.2.9. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych
  - 1.2.10. Uwarunkowania wynikające z obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych
  - 1.2.11. Uwarunkowania wynikające z udokumentowania złóż kopalin oraz zasobów złóż podziemnych
  - 1.2.12. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów i obszarów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych
  - 1.2.13. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami
  - 1.2.14. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Rozdział 2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 2.1. Dotychczasowe zmiany w środowisku
- 2.2. Struktura przyrodnicza obszaru opracowani

Rozdział 3. WNIOSKI

ROZDZIAŁ 1

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2024 STUDIUM GMINY HYŻNE³

1.1. UWARUNKOWANIA – WSTĘP

Uwarunkowania rozwoju to szereg powiązanych ze sobą zjawisk mających bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, kulturowym i społecznym gminy. Podczas pracy nad Zmianą Nr 1/2024 Studium podjęto szeroką analizę tych elementów, które mają najistotniejszy wpływ na kształtowanie się przestrzeni gminy oraz na jakość życia mieszkańców.

Studium Gminy Hyżne zostało uchwalone Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001 r. Studium Gminy Hyżne zostało uchwalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r., Nr 15 poz.139 z późn. zm.).

Studium, do momentu wejście w życie Planu Ogólnego Gminy lub po okresie przejściowym (wynikającym ze znowelizowanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 maja 2023 r.) tj. po 31 grudnia 2025 r., jest jedynym dokumentem określającym politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego na obszarze całej gminy. Mimo, że nie jest ono aktem prawa miejscowego, jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Analiza studium gminy Hyżne wykazała, że dla wskazanego terenu nie przewiduje się lokalizacji stadionu sportowego, zatem aby zrealizować zamierzenie inwestycyjne należy podjąć uchwałę zmieniającą studium dla powyższego obszaru. Gmina Hyżne podjęła Uchwałę Rady Gminy Hyżne z dnia 12 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 1/2024 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne. Przedmiotem zmiany studium będzie wyłącznie lokalizacja inwestycji celu publicznego tj. obiektu sportowego – boiska sportowego.

Poprzez zmianę studium, należy rozumieć zmiany przeznaczenia terenu, zasad zagospodarowania oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, w tym zakazy i nakazy chroniące walory środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

Opracowanie Zmiany Nr 1/2024 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, wynika z faktu, iż obszar oznaczony symbolem RZ (obszary trwałych użytków zielonych) oraz M (tereny mieszkaniowe) nie dopuszczają możliwości budowy boiska sportowego, to jest inwestycji celu publicznego.

Podsumowując, w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001 r. zmienionym Uchwałą Nr XVI/83/15 z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie zmiany nr 1/2015 i 2/2015 Studium Gminy Hyżne, jest potrzeba utworzenia terenów przeznaczonych na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, oznaczonych symbolem IUS w Zmianie Nr 1/2024 Studium.

1.2. UWARUNKOWANIA W ODNIESIENIU DO OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2024 STUDIUM³

1.2.1 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU³

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony na rysunku symbolem IUS jest częściowo zagospodarowany. W południowej części terenu, przy drodze głównej znajduje się budynek mieszkalny, w powierzchni ok. 230 m², wykreślony z gminnej ewidencji

---

³Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

zabytków, dla którego wydano pozwolenie na rozbiórkę, ze względu na zły stan techniczny. Obszar objęty zmianą Studium został ustanowiony wzdłuż granic ewidencyjnych działek, zachowując ciągłość układu komunikacyjnego. Północna część obszaru opracowania graniczy z rzeką Tatyną, należąca do JCWP Strug od Chmielniczej Rzeki do ujścia PLRW2000142265699. Od strony południowej obszar graniczy z drogą gminną.

Planowana nowa funkcja terenu oznaczonego symbolem IUS, stanowi zmianę przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., symbolem RZ oraz M na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, jako funkcji służącej szeroko pojętej integracji społecznej, dzieci, młodzieży i dorosłych.

Planowane nowe przeznaczenie terenu oznaczonego symbolem IUS, będzie wymagać dokonania zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024, poz. 82).

Wyznaczenie terenu na cele sportowo rekreacyjne będzie miało szczególne znaczenie dla najmłodszych mieszkańców gminy, m.in. stworzy miejsce spotkań dla dzieci młodzieży oraz stworzy nowe zaplecze do organizacji imprez sportowych służących szeroko pojętej integracji społecznej.

Powierzchnia terenu objętego zmianą nr 1/2024 Studium wynosi ok. 2,2 ha i znajduje się w centralnej części miejscowości Hyżne.

1.2.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY³

Zmiana Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne nie spowoduje znaczącego naruszenia ładu przestrzennego terenu. Obszar ten sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wprowadzenie w tym miejscu funkcji sportowo rekreacyjnej stanowić będzie uzupełnienie funkcji mieszkaniowej o tereny wypoczynkowe dla dorosłych, dzieci i młodzieży, Nowa funkcja ułatwi mieszkańcom gminy Hyżne dostęp do szeroko pojętej integracji społecznej, a jednocześnie umożliwi dzieciom i młodzieży rozrywkę.

Obiekty, które powstaną w obszarze objętym Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczonym symbolem IUS, zostaną wkomponowane w istniejące otoczenie z zachowaniem ładu i porządku przestrzennego, a w szczególności w poszanowaniu uwarunkowań przyrodniczych.

Uwzględniając obecne możliwości techniczne i rozwiązania formy architektonicznej elementów małej architektury, należy przyjąć, iż obiekty te swoją nowoczesną formą poprawią walory przestrzenne terenu.

1.2.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO³

Na terenie Gminy Hyżne funkcjonują dwie wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody:

- Hyżnieńsko - Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem” (PLH 180025).

Teren objęty Zmianą Nr 1/20124 Studium, oznaczony symbolem IUS, położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na obszarze analizy nie ma pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

...³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

Teren objęty analizą nie leży w Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, nie jest położony w pobliżu jej granicy oraz w żaden sposób nie będzie na nią oddziaływać, w związku z tym nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

1.2.3.1. ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA³

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem 1US, nie stanowi gruntów leśnych o użytku Ls, podlegających ochronie prawnej.

W graniach opracowania Zmiany Nr 1/2024 Studium, terenu oznaczonego symbolem 1US, występują niewielkie skupiska drzew liściastych.

Obszar ten obejmuje powierzchnię około 2,2 ha. Analiza mapy zasadniczej, otrzymanej z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej wykazała (lic. PODGIK.442.2.86.2024_1816_P), wykazała, że na terenie działki znajdują się: grunty orne (0,53 ha), pastwiska (0,06 ha), tereny zadrzewione i zakrzewione na gruntach leśnych (0,2 ha), łąki (0,98 ha) oraz grunty pod rowami (0,1 ha). Na terenie opracowania znajduje się również budynek „m” mieszkalny o powierzchni zabudowy 228 m².

Działki składające się na obszar objęty zmianą należą do gminy Hyżne (grupa rejestrowa 4 - gminy, związki międzygminne lub metropolitalne, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi).

Grunty te, mimo iż stanowią głównie grunty III klasy przydatności rolnej, zatem podlegają ochronie w związku z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, z rolniczego punktu widzenia nie stanowią wysokiej wartości sprzyjającej uprawie rolnej i osiągnięciu wysokich wskaźników produkcji rolnej. Przeznaczenie terenu na cele sportowo rekreacyjne – o symbolu 1US, ze względu na użytki działek objętych opracowaniem, nie spowoduje negatywnych skutków uszczuplających rolniczą przestrzeń produkcyjną w skali gminy.

1.2.3.2. WODY POWIERZCHNIOWE³

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony na rysunku symbolem 1US, należy do zlewni Wisłoka. Północna część terenu objętego zmianą Studium graniczy z rzeką Tatyna, należąca do JCWP Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia PLRW2000142265699. Charakterystyka JCWP Strug do Chmielnickiej Rzeki wskazuje na typ: potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym. Zgodnie z oceną stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) rzeka osiągnęła ogólnie zły stan ekologiczny.

Stan ekologiczny JCWP PLRW2000142265699 uznano za słaby, a wskaźnikami determinującymi ten stan są: BZT₅, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny; fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce, ichtiofauna. Natomiast stan chemiczny określono jako poniżej dobrego, a wskaźnikami determinującymi ten stan są: benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene, fluoranten; bromowane difenyletery.

Charakterystyka JCWP Strug od Chmielnickiej rzeki determinuje cel środowiskowy dla obszaru Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, jakim jest zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych i zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

Przyczyną odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. przyczyną złego stanu wód, są warunki naturalne, a w szczególności słaby potencjał sorpcyjny, JCWP cechuje się naturalną podatnością na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego oraz silnie i ekstremalnie zagrożone suszą.

1.2.3.3. WODY PODZIEMNE³

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony na rysunku symbolem 1US, oraz tereny Hyżnieńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, należą do zlewni

³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

rzeki Wisłok. W piętrze czwartorzędowym występuje jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej. Lokalnie może występować w łączności hydraulicznej z poziomami w utworach fliszowych. Piętro wodonośne paleogeńskie i kredowe (fliszowe) zbudowane jest z utworów piaskowcowo – łupkowych. W strefie aktywnej wymiany wód zwykłych (do głębokości około 80 m p.p.t.) może występować kilka poziomów wodonośnych. Poziomy fliszowe występują w utworach paleogenu i kredy oraz paleogeńsko-kredowych – nierozdzielnych.

Teren zmiany nr 1/2024 Studium położony jest poza Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych, jednak na terenie Jednolitych Części Wód Podziemnych GW2000152. Ocena stanu według Rozporządzenia MG MiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) wskazuje na dobry stan chemiczny i ilościowy. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego jest niezagrażona. Ogólny stan JCWP został określony jako dobry.

Zmiana Nr 1/2024 Studium nie wywiera żadnych negatywnych skutków na wody podziemne, ponieważ w przypadku terenów chronionych jest to zmiana porządkująca, a w przypadku obszaru o symbolu 1US, jest to zmiana umożliwiająca wprowadzenie funkcji sportowo rekreacyjnej dla dorosłych, dzieci i młodzieży, bez konieczności ingerencji w zasoby wód podziemnych.

1.2.3.4. TERENY ZALEWOWE³

Na terenie objętym zmianą studium nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego ani zagrożenia powodzią od wód gruntowych.

1.2.3.5. OBSZARY OSUWISKOWE³

Teren obejmujący Zmianę Nr 1/2024 Studium, oznaczony symbolem 1US, obejmuje obszar poza udokumentowanymi terenami osuwiskowymi lub predysponowanymi do osuwania się mas ziemi.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Hyżne, uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., w granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu występują obszary osuwiskowe, które nie podlegają weryfikacji w procedurze Zmiany Nr 1/2024 Studium.

1.2.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ³

Na obszarze objętym Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczonym na rysunku symbolem 1US, nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, objęte ochroną konserwatorską zabytków ani też obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Budynek, który znajduje się obecnie na terenie opracowania, znajdował się w gminnej ewidencji zabytków, jednak został z niej wykreślony. Teren opracowania graniczy jednak bezpośrednio, od południowej strony, z zabytkiem wpisanym do Gminnej Ewidencji Zabytków – Domem Sióstr Miłosierdzia nr 561, datowany na 1903 r.

Na tym terenie nie występują stanowiska archeologiczne, a sam teren nie jest objęty żadną z form ochrony konserwatora zabytków. Na obszarze nie występują żadne obiekty w tym obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej.

Zmiana Nr 1/2024 Studium, w granicach symbolu 1US, nie spowoduje zatem naruszenia dóbr kultury w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

1.2.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POZIOMU WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA³

...³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

Na obszarze Zmiany Nr 1/2024 Studium, oznaczonym symbolem IUS, nie występują zagrożenia dla ludzi i mienia, ze względu na jej sportowo rekreacyjną funkcję służącą szeroko pojętej integracji społecznej. Charakter planowanej funkcji, w obszarze przestrzeni publicznej, rozumianej w szerokim aspekcie, nie jest zaliczany do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

Zmiana 1/2024 Studium nie wpłynie na poziom warunków i jakości życia mieszkańców gminy, nie spowoduje również uciążliwości powodujących pogorszenie ich stanu zdrowia.

1.2.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA³

Przyjęta funkcja sportowo rekreacyjna, oznaczona symbolem IUS, w obszarze przestrzeni publicznej, nie spowoduje zagrożenia dla ludzi i ich mienia. Planowane elementy zagospodarowania nie spowodują poważnej awarii w rozumieniu przepisów prawa.

1.2.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY³

Gmina Hyżne potrzebuje poprawy warunków życia oraz rozwoju kulturowego oraz nowych, atrakcyjnych miejsc rekreacji i sportu.

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony symbolem IUS, spełnia kryterium rozszerzenia terenów inwestycyjnych, dalszego rozwoju kulturowego gminy, który jest szansą realizacji w/w celu.

1.2.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW³

W granicach opracowania Zmiany Nr 1/2024 Studium, oznaczonego na rysunku symbolem IUS, położone są grunty będące własnością Gminy Hyżne. Nie są to tereny będące własnością Skarbu Państwa.

Bez względu na stan prawny władającego terenem objętym Zmianą Nr 1/2024 Studium, Rada Gminy Hyżne działając w ramach tzw. władztwa planistycznego może dokonywać zmiany dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu, w sposób sprzyjający dalszemu rozwojowi gospodarczemu gminy, z poszanowaniem walorów przyrodniczych terenu.

1.2.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH³

W obszarze opracowania Zmiany Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie objętym zmianą Studium występują grunty chronione w myśl ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82), zatem zaistnieje konieczność wystąpienia z wnioskiem o zgodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne klasy I-III na cele nierolnicze. Na analizowanym obszarze występują głównie grunty klasy III (ponad 96% wszystkich użytków gruntowych).

---

³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

1.2.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH³

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2024 Studium, oznaczony na rysunku symbolem 1US, stanowi obszar położony poza terenami osuwiskowymi oraz poza terenami predysponowanymi do osuwania się mas ziemnych. Jest to teren zupełnie płaski sąsiadujący z terenami nie stanowiącymi jakichkolwiek osuwisk.

1.2.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z UDOKUMENTOWANIA ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA³

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2024 Studium, w granicach symbolu 1US, nie stanowi udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz udokumentowanych złóż kopalin podstawowych i pospolitych, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Na terenie Zmiany Studium Nr 1/2024 występują zasoby eksploatacyjne wód podziemnych rzędu 50 000 – 100 000m³/h.

1.2.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW I OBSZARÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH³

W obszarze objętym Zmianą Nr 1/2024 Studium nie występują tereny i obszary górnicze ustanowione na podstawie przepisów odrębnych.

Teren zmiany Studium znajduje się w obszarze gruntów skalistych typu fliszu z przewagą piaskowców. Warunki budowlane określane są jako dobre, które pogarszają się w miarę wzrostu nachylenia zboczy i zaburzeń tektonicznych.

1.2.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI³

Obszar objęty opracowaniem Zmiany 1/2024 Studium znajduje się w zasięgu obsługi gminnej sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej. Podstawowym źródłem zasilania w energię elektryczną są stacje transformatorowe SN/nN wraz z systemem linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia.

1.2.14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH³

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium obejmujący funkcje sportowo rekreacyjną, oznaczoną symbolem 1US, stanowi teren ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, służącej szeroko pojętej integracji społecznej. Funkcja ta jest nieuciążliwą w rozumieniu przepisów prawa. Obiekty sportowe w obszarze 1US, stanowią inwestycję celu publicznego o znaczeniu lokalnym w rozumieniu art. 6 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r, o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2024, poz. 1145), która może być realizowana ze środków budżetu gminy.

---

³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

1.2.15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ³

Na terenie Zmiany Studium nie ma wałów przeciwpowodziowych jak również innych obiektów i urządzeń służących ochronie przed powodzią.

Zmiana Nr 1/2015 Studium, oznaczona symbolem 1US, obejmuje funkcje sportowo rekreacyjną, na potrzeby której będą budowane obiekty kubaturowe zgodne z nowym przeznaczeniem terenu, zieleni urządzona, dla których nie jest wymagana budowa zabezpieczeń przeciwpowodziowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

ROZDZIAŁ 2 ANALIZA UWARUNKOWAŃ WPLYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO³

2.1. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU³

Studium, do momentu wejście w życie Planu Ogólnego Gminy lub po okresie przejściowym (wynikającym ze znolizowanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 maja 2023 r.) tj. po 31 grudnia 2025 r., jest jedynym dokumentem określającym politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego na obszarze całej gminy. Mimo, że nie jest ono aktem prawa miejscowego, jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Analiza Studium gminy Hyżne wykazała, że dla wskazanego terenu nie przewiduje się lokalizacji obiektu sportowego, zatem aby zrealizować zamierzenie inwestycyjne należy podjąć uchwałę zmieniającą Studium dla powyższego obszaru. Gmina Hyżne podjęła Uchwałę Rady Gminy Hyżne z dnia 12 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2024 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne. Przedmiotem zmiany Studium będzie wyłącznie lokalizacja inwestycji celu publicznego tj. obiektu sportowego.

Poprzez zmianę Studium, należy rozumieć zmiany przeznaczenia terenu, zasad zagospodarowania oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, w tym zakazy i nakazy chroniące walory środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

Na potrzeby Zmiany Nr 1/2024 Studium dokonano opisu uwarunkowań koniecznych do uwzględnienia w opracowanym dokumencie. Opisanie i przeanalizowane uwarunkowania obejmują teren Zmiany Nr 1/2024 Studium na tle dotychczasowego sposobu zagospodarowania w granicach opracowania.

Na potrzeby opisu i analizy uwarunkowań, została dokonana analiza Ekofizjografii oraz Prognozy oddziaływania na środowisko, sporządzonej na potrzeby Zmiany Nr 1/2024 Studium.

Zarówno dokonana analiza sporządzona na podstawie w/w dokumentów, jak również analiza obowiązujących przepisów prawnych w kontekście planowanego nowego sposobu zagospodarowania terenu wykazała, że planowana Zmiana Nr 1/2024 Studium wskazana w Uchwale o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 1/2024 Studium nie spowoduje istotnych zmian w środowisku tak przyrodniczym jak też kulturowym.

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony symbolem 1US, położony jest w centralnej części miejscowości Hyżne. Północna część obszaru opracowania graniczy z rzeką Tatyna, należąca do JCWP Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia PLRW2000142265699. Od strony południowej obszar graniczy z drogą gminną

Wprowadzenie nowej funkcji sportowo- rekreacyjnej stworzy możliwości prawne uporządkowania i wyeksponowania terenu, pod względem zachowania ładu przestrzennego.

---

³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

Zmiana ta nie spowoduje pogorszenia warunków i jakości życia mieszkańców, w tym nie pogorszy warunków ochrony ich zdrowia.

2.2. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU OPRACOWANIA³

Obszar objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony symbolem 1US, położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na terenie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują przepisy prawa miejscowego zgodnie z Uchwałą Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r. (Dz. Urz. Woj. Podk. Z 2013, poz. 3584).

Na terenie w/w obszaru zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r.o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 poz. 1112) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody,
- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno – błotnych.

Flora omawianego Obszaru notuje znaczny udział gatunków górskich, tj: skrzyp olbrzymi (*Equisetum maximum*), paprotnik kolczysty (*Polystichum lobatum*), września pobrażna (*Myricaria germanica*), życica gruczołowata (*Dentaria glandulosa*), wierzbówka nadrzeczna (*Chamaenerion palustre*), trybula lśniąca (*Anthriscus nitida*), tojeść gajowa (*Lysimachia nemorum*), czyściec górski (*Stachys alpina*), lepiężnik biały (*Petasites albus*), turzyca zwisła (*Carex pendula*), narecznica szerokolistna (*Dryopteris austriaca*), miesiącznica trwała (*Lunaria rediviva*), żywokost sercowaty (*Symphytum cordatum*).

ROZDZIAŁ 3

WNIOSKI³

Zmiana Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne została sporządzona na potrzeby zmiany przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., zmienionym uchwałą nr XVI/83/15 z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie zmiany nr 1/2015 i 2/2015 Studium Gminy Hyżne, terenów oznaczonych symbolem RZ oraz M, na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, oznaczonej w Zmianie Nr 1/2024 Studium symbolem 1US.

³ Wprowadzono Zmianę Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

Zakres opracowania został ustanowiony wzdłuż granic ewidencyjnych działek, zachowując ciągłość układu komunikacyjnego. Północna część obszaru opracowania graniczy z rzeką Tatyna, należąca do JCWP Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia PLRW2000142265699. Od strony południowej obszar graniczy z drogą gminną.

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony na rysunku symbolem 1US jest częściowo zagospodarowany. W południowej części terenu, przy drodze głównej znajduje się budynek mieszkalny, w powierzchni ok. 230 m², wykreślony z gminnej ewidencji zabytków, dla którego wydano pozwolenie na rozbiórkę, ze względu na zły stan techniczny.

Planowana nowa funkcja terenu oznaczonego symbolem 1US, stanowi zmianę przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., symbolem RZ oraz M na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, jako funkcji służącej szeroko pojętej integracji społecznej, dzieci, młodzieży i dorosłych.

Ideą tego przedsięwzięcia jest stworzenie przestrzeni dostępnej dla ogółu społeczeństwa, w ramach sporu i rekreacji.

Wprowadzenie nowej funkcji sportowo- rekreacyjnej stworzy możliwości prawne uporządkowania i wyeksponowania terenu, pod względem zachowania ładu przestrzennego. Zmiana ta nie spowoduje pogorszenia warunków i jakości życia mieszkańców, w tym nie pogorszy warunków ochrony ich zdrowia.

---

³ Wprowadzono Zmianę Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

9. CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY I GŁÓWNE ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

9.1. CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

Polityka przestrzenna jest ukierunkowanym zbiorem działań i decyzji związanych z zarządzaniem i planowaniem rozwoju przestrzennego. Polityka przestrzenna jest współzależna z polityką ekologiczną, społeczną i ekonomiczną. Podstawowe komponenty polityki przestrzennej to polityka lokalizacyjna, polityka w zakresie obrotu gruntami i polityka inwestycyjna. Jednym z głównych zadań polityki przestrzennej zwłaszcza dla władz samorządowych jest harmonizowanie interesu publicznego z interesami prywatnymi.

Cele i kierunki polityki przestrzennej zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są podstawą działalności merytorycznej tak w odniesieniu do sporządzania planów miejscowych jak i decyzji administracyjnych na obszarach nie objętych planami. Podstawą tej działalności jest zrównoważony rozwój, integrujący działania polityczne, gospodarcze i społeczne z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Cele te mogą być spełniane tylko w warunkach obowiązującego prawodawstwa zapobiegającego niepożądanym decyzjom naruszającym niezbywalne prawa społeczności do życia w satysfakcjonującym otoczeniu. Ład przestrzenny powinien być traktowany jako główny instrument realizacji zrównoważonego rozwoju.

Polityka przestrzenna gminy rozumiana jako skoordynowane działania organów samorządu gminy w zakresie gospodarki przestrzennej powinna być prowadzona na terenie całej gminy bądź jej poszczególnych częściach lub obszarach strategicznych zmierzając do osiągnięcia założonych w studium celów:

- ochrony zasobów przyrodniczych,
- ochrony wartości historyczno - kulturowych i krajobrazowych,
- poprawy jakości zamieszkiwania i obsługi oraz kształtowania ładu przestrzennego,
- rozwoju komunikacji i systemów infrastruktury technicznej.

9.1.1. Ochrona zasobów przyrodniczych

Dla zapewnienia gminie zrównoważonego rozwoju sprawą istotną jest aby w procesie określania polityki przestrzennej uwzględnić uwarunkowania przyrodnicze i występujące w jego obrębie reżimy ochronne oraz wskazać zagrożenia. Zagospodarowując przestrzeń człowiek przekształca środowisko, wprowadzając do niego nowe elementy, wywołujące niejednokrotnie różnego rodzaju zjawiska zaburzające jego równowagę. W sytuacji, kiedy pierwotną przyczyną degradacji środowiska przyrodniczego wywołującą potrzebę jego ochrony, jest uprzednie wprowadzenie do tego środowiska rozmaitych elementów zagospodarowania, planowanie przestrzenne i ochrona

środowiska jawią się jako dziedziny ściśle wzajemnie powiązane.

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju wymaga wzajemnego wyważenia proporcji między rozwijanymi rodzajami działalności społecznej i gospodarczej.

Polityka zachowania walorów przyrodniczych gminy winna być realizowana poprzez:

- zapewnienie wzajemnego wyważenia proporcji między rozwijanymi rodzajami działalności społecznej i gospodarczej,
- ochronę wysokiej wartości gleb przed nierolniczym zagospodarowaniem, powinny one służyć rozwojowi intensywnego warzywnictwa, ogrodnictwa i rolnictwa,
- utworzenie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych zapewniających przewietrzanie i wentylację terenów, rekultywację niektórych, zdegradowanych terenów,
- uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej jako podstawy podniesienia stanu czystości cieków.

9.1.2. Ochrona wartości historyczno – kulturowych i krajobrazowych

Ochrona konserwatorska na terenie gminy Hyżne w obecnych granicach administracyjnych ma na celu zachowanie wszystkich podstawowych elementów charakterystycznych dla zespołów zabudowy wsi i związanych z nimi elementów krajobrazu naturalnego, a głównie takich jak układy ruralistyczne, tj. pozostałości dawnego rozplanowania wsi na obszarze gminy i elementy dokumentujące ich późniejsze przekształcenia oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz spisu zabytków architektury i budownictwa. Ochronie podlega również krajobraz kulturowy, tj. ogólny charakter zabudowy, sposób zagospodarowania i użytkowania terenu oraz powiązania zabudowy z formami terenowymi, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, pojedyncze okazy drzew stanowiących pozytywne dominanty w krajobrazie, rowy, cieki, skarpy, oraz elementy krajobrazu naturalnego: cieki wodne, naturalna zieleń, rzeźba terenu, itp.

9.1.3. Poprawa jakości zamieszkiwania i obsługi oraz kształtowanie ładu przestrzennego

Poprawa jakości życia rozumiana jako:

- nieustający proces poprawy środowiskowych warunków zamieszkiwania, - proces usprawniania obsługi - dostępności do infrastruktury społecznej jest jednym z głównych celów polityki przestrzennej.

Poprawa warunków jakości zamieszkiwania, pracy i wypoczynku wiąże się z pojęciem ładu przestrzennego uważanego ogólnie za cel nadrzędny, do którego winna dążyć gospodarka przestrzenna zarówno w skali lokalnej jak też regionalnej i krajowej.

Ład przestrzenny oznacza harmonijne zespalanie elementów środowiska przyrodniczego z antropogenną infrastrukturą. Każde zagospodarowanie

przestrzenne cechuje się określonym stanem ładu przestrzennego. Stopień społecznej aprobaty tego stanu wynika z oceny stanu istniejącego wobec pożądanego. Kształtowanie ładu przestrzennego jest więc nieustającym procesem w którym człowiek tworzy i przekształca swoje środowisko zgodnie ze swoim systemem wartości i możliwościami.

9.1.4. Rozwój komunikacji i systemów infrastruktury technicznej

Dalszy rozwój gminy Hyżne w dużej mierze jest uwarunkowany rozwojem komunikacji w celu zapewnienia:

- prognozowanych potrzeb przewozowych mieszkańców gminy przy zapewnieniu przyjętych standardów osiągalności celów podróży i poziomu usług transportowych,
- powiązań układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym na poziomie zgodnym z potrzebami wynikającymi ze strategii rozwoju gospodarczego gminy i regionu.

Uzyskanie rozwiązań komunikacyjnych w optymalny sposób wykorzystujących istniejące zasoby komunikacyjne i możliwe do uzyskania środki na ich rozwój musi pozostawać w stałej konfrontacji z wymaganiami ochrony przyrody i kulturowych walorów gminy a w szczególności:

- wyłączenie obszarów chronionych z rozważań nad rozwojem układu komunikacyjnego,
- ograniczanie prowadzenia ciągów komunikacyjnych przez tereny o wysokiej wartości dla rolnictwa,
- wykorzystywanie liniowych i punktowych elementów podsystemów komunikacyjnych dla czynnej i biernej ekspozycji walorów krajobrazowych,
- ograniczenie zagrożeń środowiskowych w tym głównie hałasu i zanieczyszczenia powietrza.

Przedstawione w STUDIUM rozwiązania w zakresie rozwoju systemów związanych z systemami wodociągowym, kanalizacyjnym, ciepłowniczym, gazowniczym i usuwania odpadów zakładają wykorzystanie możliwości finansowych oraz realizacyjnych własnych i otoczenia lokalnego w ramach rozwoju makroregionu Dolina Strugu. Zakłada się, iż pozwoli to na udział w nich środków pomocowych oraz pozabudżetowych a tym samym zaoszczędzenie w ten sposób części środków budżetowych gminy na inne cele. Jednocześnie zapewni odpowiedni standard usług infrastrukturalnych na terenach gminy.

W zakresie infrastruktury elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej ustala się następujące cele rozwoju

- poprawa niezawodności (ciągłości) działania;
- poprawa standardu świadczonych usług;
- stworzenie podstaw dla rozwoju perspektywicznego systemu w ramach potrzeb rozwojowych gminy;
- zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko (harmonia z otoczeniem),

- wzrost liczby abonentów i rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej (nowoczesne centrale telefoniczne umożliwiające uzyskiwanie pożądanых połączeń oraz łatwy dostęp do telefonicznych samoinkasujących aparatów publicznych, zainstalowanych w wystarczającej ilości co jest jednym ze wskaźników charakteryzujących standard usług telefonicznych).

Cele te należy realizować przy założeniu:

- kształtowania układów sieci w sposób zapewniający wymaganą niezawodność (ciągłość) zasilania oraz jakość (będzie to wymagało wzrostu gęstości stacji transformatorowych),
- stosowania przy planowaniu zabudowy – zwłaszcza zabudowy mieszkaniowej, usług zdrowia i oświaty – ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, szkodliwym dla ludzi i środowiska,
- racjonalnego oświetlenia miejsc publicznych, w tym modernizacja oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań, wykorzystania ekologicznych i odnawialnych źródeł energii (słońca, wiatru, wody, biomasy).

9.2. GŁÓWNE ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

9.2.1. Zasada zrównoważonego rozwoju

Różnorodna działalność prowadzona przez człowieka wiąże się z zagospodarowaniem przestrzeni a w konsekwencji z przekształcaniem środowiska niejednokrotnie zakłócając jego równowagę. Wagę problemu doceniono w ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym przyjmując zasadę zrównoważonego rozwoju jako podstawę działań w zakresie przeznaczania terenów na różne cele i ustalania zasad ich zagospodarowania.

Przez zrównoważony rozwój rozumie się taki rozwój społeczno – gospodarczy, w którym w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli – zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń – następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

W odniesieniu do planowania przestrzennego oznacza to przekształcenia ekonomiczne, społeczne, techniczne i przestrzenne zmierzające do dobrobytu obecnych i przyszłych pokoleń poprzez:

- zapewnienie określonej jakości środowiska,
- zapewnienie pożądanego stanu zdrowia społeczeństwa,
- konserwatorską ochronę przyrody,
- racjonalną gospodarkę zasobami,
- podejmowanie proekologicznych kierunków rozwoju.

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju wymaga pełnej integracji procesów rozwoju społecznego i gospodarczego z ochroną środowiska i przyrody oraz

wzajemnego wyważenia proporcji między nimi.

9.2.2. Zasada nadrzędności dobra publicznego

W zakresie realizacji celów lokalnych gminy działają w sposób autonomiczny, pod warunkiem zgodności tych działań z prawem oraz uwzględnienia możliwości realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zadania rządowe, formułowane w toku prac pianistycznych prowadzonych na poziomie kraju i województw wprowadzane są do planowania przestrzennego na zasadzie obowiązku. Wynika to z przepisów określających sposób wprowadzania tych zadań do planów miejscowych.

Negocjacje z gminą prowadzone w tym zakresie przez wojewodę dotyczą jedynie warunków wprowadzenia zadań a nie samego faktu ich wprowadzenia. Jeżeli negocjacje nie zakończą się sukcesem zadania rządowe mogą być wprowadzone przez Prezesa Rady Ministrów.

9.2.3. Zasada poszanowania praw nabytych

Gmina Hyżne posiada uchwalony i obowiązujący Miejskowy Plan zagospodarowania Przestrzennego (ustawowo ważny do 31 grudnia 1999 r. przedłużony ustawowo do końca 2001 r.). Zgodnie z ustaleniami planu właściciele nieruchomości publicznych oraz nieruchomości osób fizycznych i osób prawnych nabyli określone prawa wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i zasad zagospodarowania działek czy terenów.

W trakcie prac nad studium wypracowano zasadę poszanowania praw nabytych i ich honorowania w stopniu maksymalnym, poza oczywiście nielicznymi przypadkami wynikającymi z zasady nadrzędności dobra publicznego, w celu uniknięcia niepotrzebnych kosztów ewentualnych rekompensat dla właścicieli w przypadkach, gdy ich użytkowanie stało się niemożliwe lub znacznie ograniczone.

10. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

10.1. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Dynamiczny i nie zawsze skoordynowany rozwój gospodarczy niesie ze sobą liczne problemy, w tym wiele zjawisk negatywnych. Nasilenie antropopresji powoduje, że rośnie zanieczyszczenie atmosfery, wód i gleby, a więc trzech podstawowych komponentów środowiska przyrodniczego decydującego o rozwoju gospodarczym i jakości życia człowieka.

10.1.1. Kierunki działań zmierzających do zahamowania niekorzystnych trendów

Obecny niekorzystny stan przekształcania środowiska naturalnego wymusza konieczność podjęcia kompleksowych działań zmierzających do zahamowania destrukcyjnych procesów. Na pierwszym planie należałoby umieścić wszelkie działania prowadzące do zahamowania a w dalszej perspektywie do eliminacji emisji z sektora przemysłowego i komunalnego głównie ze źródeł zewnętrznych. Równie istotne są działania wpływające na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Bardzo ważne są też działania związane z ochroną gleby. Dotyczą one nie tylko zahamowania zanieczyszczania ale także minimalizacji efektów erozji.

Teren gminy Hyżne nie należy do obszarów szczególnie zagrożonych zanieczyszczeniem środowiska naturalnego. Nie oznacza to jednak, że sytuacja jest zadowalająca; istnieje szereg zagrożeń, którym należy przeciwdziałać. Jako najważniejsze działania należy wymienić:

- budowa systemów kanalizacyjnych na terenie gminy,
- zaopatrzenie lokalnych emitorów zanieczyszczeń w urządzenia odpylające i odsiarczające połączone z modernizacją procesów spalania,
- uporządkowanie gospodarki odpadami poprzez likwidację dzikich wysypisk i właściwe rozmieszczenie kontenerów,
- zmiana systemu opalania indywidualnych domów z wysoko zasiarzonego węgla na gaz,
- wprowadzenie zasad rolnictwa ekologicznego,
- zmniejszenia zagrożenia spływów obszarowych np. poprzez wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, prawidłowo ustalone stosunki obszarów rolno – pastwiskowych, rolno – leśnych itp.,
- właściwe zabiegi agrotechniczne przeciwdziałające erozji,
- rekultywację terenów zdewastowanych
- poprzedzanie planowanych inwestycji analizą ich przyszłego wpływu na środowisko.

Zjawiskiem bardzo niekorzystnym jest dewastacja gleb przez erozję i osuwiska. Podatność gleb na erozję oraz sprzyjająca powstawaniu tych zjawisk rzeźba terenu, powodują obniżanie potencjału produkcyjnego rolniczej

przestrzeni. Warunkiem zahamowania tego procesu jest ochrona gleb przed erozją wodną poprzez:

- systematyczne stosowanie przeciwoerozyjnej agrotechniki,
- kompleksowe zabiegi urządzeniowe.

Najefektywniejszym działaniem zabezpieczającym glebę przed erozją jest zalesienie i zadrzewienie terenu. W działalności rolniczej, zabiegami przeciwoerozyjnymi zakładanie sadów i plantacji krzewów na zboczach i przy zagospodarowywaniu wąwozów. Z uwagi na specyfikę morfologiczną terenu, działania te powinny być dokonywane pod nadzorem specjalistów tej dziedziny rolnictwa. Grunty orne położone na stokach o spadkach 6 – 10% wymagają zabiegów przeciwoerozyjnych polegających na poprzecznostokowej orce i stosowaniu płodozmianów ochronnych.

Grunty orne położone na stokach o spadkach 10 – 20% wymagają kompleksowej ochrony przeciwoerozyjnej, polegającej na:

- poprzecznostokowym układzie pól,
- stosowaniu przeciwoerozyjnej agrotechniki,
- dostosowaniu układu dróg polnych,
- uporządkowaniu spływu wód powierzchniowych,
- stosowanie fitomeiioracji,
- dobór roślin uprawnych o mocnych systemach korzeniowych.

Z punktu widzenia optymalizacji produkcji rolnej, najslabsze gleby, tereny osuwiskowe i stoki o spadkach powyżej 20 % winny być wykorzystane jako trwałe użytki zielone, stwarzając bazę dla rozwoju hodowli bydła i owiec.

10.1.2. Zadania w zakresie ochrony przyrody

Ochrona przyrody obejmuje szeroki zakres czynności:

- prace inwentaryzacyjne,
- działania prawne,
- prace naukowo - badawcze dotyczące stanu i przeobrażeń przyrody,
- wyznaczanie chronionych obiektów przyrody i ich granic,
- opracowywanie zasad użytkowania i udostępniania,
- działania na rzecz ochrony terenów o wysokich walorach przyrodniczych przed wszelkimi formami zagrożeń.

Aktualna organizacja ochrony przyrody w Polsce pewne zadania powierza samorządom terytorialnym. W ich kompetencji leży ustanawianie lokalnych obiektów chronionych takich jak:

- ustanawianie lokalnych obiektów chronionych takich jak pomniki przyrody, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe i użytki ekologiczne,
- gospodarowanie zielenią na terenie gminy w tym wydawanie zgody na wyrąb drzew.

Bardzo ważnym uprawnieniem samorządów terytorialnych jest sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego, w których określa się szczegółowe warunki zagospodarowania terenów, w tym zakazy zabudowy wynikające z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów

rolnych i leśnych.

Do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dołącza się prognozę skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, która powinna:

- uwzględniać stan środowiska, jego wrażliwość i odporność na degradację oraz zdolność do regeneracji,
- uwzględniać ochronę różnorodności biologicznej,
- ustalać, analizować i oceniać zagrożenia dla środowiska,
- oceniać skutki realizacji ustaleń planu miejscowego,
- oceniać proponowane w projekcie planu miejscowego szczególne warunki szczególne warunki zagospodarowania terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Zgodnie z art. 73 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym w ustawie z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114 z 1992 r. poz. 492.) wprowadzono w art. 34 następujące zmiany:

- rada gminy może wprowadzić formy przyrody , o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt. 4-6 , jeżeli wojewoda nie wprowadził tych form,
- dla obszarów i zespołów, o których mowa w art. 13, poddawanych ochronie przez radę gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się obowiązkowo.

Z wielu form prawnej ochrony przyrody i krajobrazu na terenie gminy zastosowano formę pomnikową (istniejące 3 pomniki przyrody). Przeprowadzona ocena przyrodnicza gminy pozwala zaproponować poszerzenie istniejących form ochrony. Ochroną pomnikową przyrody żywej należy objąć kolejnych 17 obiektów, tworzących łącznie 20 pomników przyrody żywej.

W granicach administracyjnych gminy Hyżne położona jest część obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 ustanowiony Decyzją Komisji z dnia 10 Stycznia 2011r, w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 8.2.2011- notyfikowany jako dokument nr C(2010) 9669- 2011/64/UE).¹

Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych miasta Rzeszowa.

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

10.2. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH

Na terenie gminy Hyżne w obecnych granicach administracyjnych występują wszystkie podstawowe elementy charakterystyczne dla zespołów zabudowy wsi i związane z nimi elementy krajobrazu naturalnego:

- układy ruralistyczne, tj. pozostałości dawnego rozplanowania wsi na obszarze gminy i elementy dokumentujące ich późniejsze przekształcenia,
- zabudowa wsi tak mieszkalna jak i gospodarcza, tj. zespoły i zgrupowania budynków charakterystycznych dla gminy Hyżne, jak również budynki rozproszone o dobrze zachowanych cechach z tradycyjną dla regionu formą, sylwetą, wysokością, bryłą, wystrojem, itp.,
- pozostałości rozplanowania po dawnych założeniach dworsko-parkowych i folwarcznych,
- obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz spisu zabytków architektury i budownictwa,
- krajobraz kulturowy, tj. ogólny charakter zabudowy, sposób zagospodarowania i użytkowania terenu oraz powiązania zabudowy z formami terenowymi, itp.,
- obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, pojedyncze okazy drzew stanowiących pozytywne dominanty w krajobrazie, rowy, ciekі, skarpy, itp.,
- elementy krajobrazu naturalnego: ciekі wodne, naturalna zieleń, rzeźba terenu, itp.

10.2.1. Zakres ochrony konserwatorskiej

Opierając się na przeprowadzonych analizach wartości kulturowych, historycznych, walorów krajobrazowych i zachowanych w terenie fragmentów układów planów, wyznacza się na terenie gminy Krasne następujące rodzaje stref i obszarów ochrony konserwatorskiej:

- Strefa A strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, która obejmuje historyczne zespoły kościelne i dworski w Hyżnem,
- Strefa E strefa ochrony ekspozycji wzgórza kościelnego i założenia dworsko-parkowego w Hyżnem,
- Strefa K strefa ochrony krajobrazu,
- Strefa OW strefa obserwacji archeologicznej

10.2.2. Strefa „A” – pełnej ochrony konserwatorskiej

Strefę A-1 na obszarze gminy Hyżne ustala się dla sanktuarium usytuowanego w centrum wsi Hyżne. W jego skład wchodzi:

- kościół parafialny p.w. narodzenia Matki Boskiej
- kaplica cmentarna Jędrzejowiczów,
- zespół siedmiu kapliczek tzw. Drogę Siedmiu Boleści Matki Bożej,
- stary cmentarz.

Całość usytuowana jest na wzniesieniu porośniętym starodrzewem i stanowi dla gminy i wsi Hyżne dominantę przestrzenną o wysokich walorach estetycznych i kulturowych. Na obszarze tej strefy ścisłą ochroną konserwatorską obejmuje się wszystkie obiekty zabytkowe oraz starodrzew w otoczeniu kościoła na wzgórzu w Hyżnem. Na jej obszarze nie powinno się wprowadzać nowych obiektów kubaturowych.

Strefę A-2 na obszarze gminy Hyżne ustala się dla założenia dworsko – parkowego w Hyżnem. Na obszarze tej strefy ścisłą ochroną konserwatorską należy objąć przede wszystkim zabytkowy budynek dworu oraz usytuowane w jego otoczeniu związane niegdyś z nim obiekty gospodarcze. Dla tych ostatnich należy przewidzieć taką funkcję, która zapobiegała ich dalszej dewastacji. Ochroną konserwatorską obejmuje się także fragmentarycznie zachowany park otaczający dwór a zwłaszcza pomnikowe okazy starodrzewu.

Dla powstałych w latach 60 XX w. na obszarze i w sąsiedztwie założenia dworsko - parkowego nowych obiektów kolidujących z zabytkowym otoczeniem należy opracować projekty ich dostosowania przestrzennego do otoczenia. Wszelkie zamiary inwestycyjne, prace projektowe, działania inwestycyjne i modernizacyjne muszą być uprzednio uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

10.2.3. Strefa E – ekspozycji

Wyznaczenie strefy E ma na celu eksponowanie zabytkowych wartościowych obiektów lub też całych zespołów objętych strefą A. Obszar objęty tą strefą uzależniono od wielkości i sylwetki zespołu zabytkowego oraz ukształtowania terenu, na którym jest usytuowany dany zespół. Poprzez obszar objęty strefą E prowadzi wgląd na te zespoły i ich otoczenie z przebiegających w pobliżu dróg oraz przyległych do nich terenów otwartych. Wszelkie decyzje lokalizacyjne na obszarze strefy E powinny być poprzedzone analizą widokową i uzgodnione z WKZ.

Strefa E-1 ma na celu eksponowanie wzgórza z zespołem kościelnym w Hyżnem od strony zachodniej zwłaszcza z drogi Tyczyn – Dynów. Na obszarze tej strefy proponuje się takie formy zagospodarowania, które zasłaniać widoku na wzgórze.

Strefa E-2 ma na celu zachowanie ekspozycji założenia dworsko – parkowego w Hyżnem. Na obszarze tej strefy nie powinno się wprowadzać żadnych nowych obiektów kubaturowych.

Strefa E-3 ma na celu eksponowanie wzgórza z zespołem kościelnym w Hyżnem od tzw starej drogi w centrum wsi. Na obszarze tej strefy może być lokalizowana zabudowa kubaturowa nie przesłaniająca widoku na wzgórze od strony południowej.

Strefa E-4 ma na celu eksponowanie wzgórza z zespołem kościelnym w Hyżnem od strony wschodniej z drogi Dynów – Tyczyn. Na obszarze tej strefy nie powinno się wprowadzać nowych obiektów kubaturowych.

10.2.4. Strefa K - ochrony krajobrazu

Strefa ta obejmuje teren całej gminy, ponieważ ta położona jest w [przeważającej części](#)¹ na prawnie chronionym Hyżnieńsko – Gwoźnickim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Obszar ten utworzono mając na celu zapobieżenie dewastacji środowiska przyrodniczego i ochronę wartości kulturowych i estetycznych krajobrazu.

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 35/92 Wojewody Rzeszowskiego z dnia 14 lipca 1992 r. [zmienionym Uchwałą Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r \(Dz. Urz. Woj. Podk. 2013r, poz. 3584\)](#)¹, na terenie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszarze Chronionego Krajobrazu zakazuje się:

- dokonywania zmian stosunków wodnych obniżających potencjał ekologiczny środowiska,
- lokalizacji szczególnie szkodliwych dla środowiska inwestycji o znaczeniu krajowym i wojewódzkim,
- lokalizacji linii elektroenergetycznych o napięciu powyżej 110 kV,
- lokalizacji ferm hodowlanych metodą bezściółkową,
- lokalizacji międzyregionalnych ciągów komunikacyjnych,
- używania w celach turystycznych i sportowych pojazdów spalinowych poza wyznaczonymi drogami,
- wypalania traw,
- pobierania kruszywa z rzek i potoków,
- niszczenia zad rzewień, zakrzewień śródpolnych i śródłąkowych,
- nadrzecznych i przydrożnych,
- stosowania pestycydów w ogrodnictwie.

Jednocześnie zgodnie z powyższym rozporządzeniem nakazuje się:

- przestawienie gospodarki rolnej na produkcję pełnowartościowej, nieskażonej, zdrowej żywności przeznaczonej głównie dla szpitali, uzdrowisk, szkół, kolonii, ośrodków wypoczynkowych oraz ludności z regionów zagrożonych ekologicznie,
- zapewnienie szczególnej dbałości o rozwiązania architektoniczne wpływające korzystnie na kształtowanie krajobrazu,
- rekultywację i zagospodarowanie gruntów zdegradowanych na skutek prowadzenia w niewłaściwy sposób gospodarki rolnej i leśnej oraz eksploatacji torfu, piasku, kruszywa i innych kopalin,
- zalesienie i zadrzewienie nieużytków rodzimymi gatunkami drzew i krzewów z dostosowaniem do siedliska, z dbałością o zwiększenie potencjału ekologicznego i walorów estetycznych krajobrazu,
- objęcie ścisłą ochroną przed zanieczyszczeniami obszarów źródłowych rzek i potoków,
- uzgodnienie z WKP lokalizacji oraz treści tablic ogłoszeniowych i informacyjnych.

Rozporządzenie nr 35/92, [zmienionym Uchwałą Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r \(Dz. Urz. Woj. Podk. 2013r, poz. 3584\)](#)¹, ustala także, że na terenie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy ograniczyć:

- lokalizację ośrodków rekreacyjnych nie dostosowanych do pojemności ekologicznej terenu,
- eksploatacji surowców mineralnych do skali nie wywołującej degradacji krajobrazu i zaburzenia stosunków wodnych,

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

- rozbudowę uciążliwego przemysłu,
- lokalizację dużych składowisk odpadów komunalnych,
- lokalizację ruchliwych ciągów komunikacyjnych.

Atrakcyjny krajobraz gminy Hyżne, cenne obiekty i zespoły architektoniczne możemy podziwiać z interesująco usytuowanych punktów, ciągów i platform widokowych. Zostały one zlokalizowane w terenie i zarejestrowane na rysunku STUDIUM. Położone są głównie przy istniejących szlakach turystycznych i ciągach komunikacyjnych. Część z nich usytuowana jest w najwyższych partiach terenu i w związku z tym możemy podziwiać rozległą panoramę Pogórza lub jej istotne fragmenty.

10.2.5. Strefa OW – obserwacji archeologicznej

Na obszarze gminy Hyżne wyznacza się strefę OW w otoczeniu najbardziej istotnych, wybranych z długiej listy rozpoznanych stanowisk archeologicznych.

Strefa OW 1	wokół stanowiska nr 11 w Dylągówce na stwierdzonej osadzie kultury trzcinieckiej,
Strefa OW 2	wokół stanowisk archeologicznych nr 39 i 40 usytuowanych na wzgórzu, przez które przebiega granica między Hyżnem a Brzezówką,
Strefa OW 3	wokół stanowiska nr 81 w Hyżnem, na którym stwierdzono istnienie osady z okresu wpływów rzymskich powstałej na uprzedniej lokalizacji punktu osadniczego związanego z kulturą pucharów lejkowych,
Strefa OW 4	wokół stanowiska nr 54 w Hyżnem, gdzie znajduje się osada z późnego średniowiecza,
Strefa OW 5	wokół stanowiska nr 38 w Grzegorzówce, gdzie znajduje się kurhan z okresu ceramiki sznurowej.

Szczególną uwagę na obszarze gminy Hyżne należy zwrócić na stanowiska archeologiczne o charakterystycznych formach krajobrazowych: grodziska i kurhany narażone na niwelację.

W rejonie strefy oraz w rejonie oznaczonych stanowisk archeologicznych nie można prowadzić żadnych prac ziemnych bez zgody WKZ. Konsultacji z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wymagają nie tylko inwestycje naruszające bezpośrednio stanowiska archeologiczne, ale również znajdujące się w ich pobliżu.

10.2.6. Układ przestrzenny

Na skutek zmian w stosunkach własnościowych i gwałtownej urbanizacji pierwotne układy ruralistyczne we wsiach gminy Hyżne uległy daleko idącej destrukcji. Zachowane fragmenty dawnego rozplanowania zostały zaznaczone na rysunku STUDIUM. Podstawową przyczyną zaniku dawnego rozplanowania była parcelacja ziem dworskich i wprowadzenie nowej zabudowy

na tereny, których nie obejmowały niwy siedliskowe.

We wsiach gminy Hyżne nadal dominuje zabudowa zagrodowa, chociaż sukcesywnie ulega systematycznemu zmniejszeniu. Przy wyznaczaniu nowej zabudowy należy unikać wyznaczania dużych zespołów mieszkaniowych, starając się uzupełniać i rozwijać w sposób organiczny zastany układ przestrzenny.

10.2.7. Zabudowa i decyzje o jej losie

Zaznaczone na planszy wytycznych konserwatorskich obiekty podzielono - biorąc pod uwagę ich formę i charakter - na pięć grup:

- budynki i inne obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- kaplice, kapliczki, krzyże przydrożne, obeliski i pomniki,
- budynki o cechach zabytkowych z zachowanymi charakterystycznymi elementami budownictwa drewnianego z okresu od II połowy XIX w. do końca I połowy XX w. figurujące w spisie zabytków,
- obiekty posiadające pewne cechy kulturowe, ale nie figurujące w spisie ze względu na brak cech zabytkowych,
- budynki nie harmonizujące z otoczeniem.

Budynki i inne obiekty wpisane do rejestru zabytków podlegają ścisłej ochronie na mocy prawa ze względu na wpis do rejestru. Wszelkie decyzje o nich oraz prace remontowe w tym ziemne muszą być uzgadniane z WKZ zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury.

Kaplice, kapliczki, krzyże przydrożne, obeliski i pomniki ze względu na duże walory kulturowe, kultowe, historyczne i zabytkowe podlegają ochronie bez względu na to, czy znajdują się w strefach ochrony konserwatorskiej, czy też poza nimi. Należy stopniowo dokonywać ich wpisu do rejestru zabytków.

Budynki o cechach zabytkowych z zachowanymi charakterystycznymi elementami budownictwa drewnianego z okresu od II połowy XIX w. do końca I połowy XX w. figurujące w spisie zabytków powinny być remontowane w uzgodnieniu z WKZ

Obiekty posiadające pewne cechy kulturowe, ale nie figurujące w spisie ze względu na brak cech zabytkowych ale charakterystycznych dla miejscowości i tradycji należy w części wpisać do rejestru zabytków.

Budynki nie harmonizujące z otoczeniem poprzez obniżenie, zmianę kształtu bryły lub dachu czy wreszcie zasłonięcie przy pomocy zieleni należy starać się wtopić w otoczenie a tym samym jeżeli nie wyeliminować to zminimalizować ich negatywny odbiór i niekorzystny estetycznie wpływ na kształt przestrzeni wsi - jej sylwetę - i bezpośredniego otoczenia.

10.2.8. Cmentarze

Na obszarze gminy Hyżne obejmuje się ochroną wszystkie cmentarze, gdyż stanowią one wraz z towarzyszącymi im zadrzewieniami znaczący pozytywny element krajobrazu oraz istotną wartość kulturową poszczególnych wsi.

10.2.9. Rzeźba terenu, skarpy, ciekі wodne, zieleń

Bogato ukształtowaną rzeźbę terenu w południowej części gminy należy pozostawić w stanie niezmienionym, unikając już na etapie planowania takich decyzji lokalizacyjnych, które mogłyby dopuszczać niwelację ciekawie usytuowanych w krajobrazie skarp.

W stosunku do wszystkich cieków wodnych, rowów i skarp w granicach opracowania powinno się przyjąć zasadę, że po zabezpieczeniu brzegów powinny one pozostać w postaci odkrytej. W odniesieniu do wszystkich cieków należy przyjąć nadrzędną zasadę, że celem ich ewentualnej regulacji powinno być zahamowanie odpływu wód powierzchniowych oraz wzbogacanie układów poprzez budowę jazów i małych zbiorników. Ochroną należy objąć także kręte trasy cieków wodnych i nadbrzeżne zadrzewienia.

Natomiast w stosunku do zieleni na terenie gminy Hyżne należy przyjąć nadrzędną zasadę, że należy zdecydowanie chronić obecnie istniejącą oraz dążyć do jej uzupełnienia, zwłaszcza w niektórych częściach gminy, gdzie w połowie XVIII wieku znajdowały się zwarte kompleksy leśne.

10.2.10. Postulaty konserwatorskie

W nawiązaniu do dotychczasowych ustaleń zawartych w wytycznych konserwatorskich i danych historycznych zawartych w różnych opracowaniach oraz znanych z wizji lokalnej w poszczególnych miejscowościach gminy, należy wziąć pod uwagę także inne zagadnienia przy opracowaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Należy zadbać o to, by znajdujące się na terenie gminy liczne kapliczki, krzyże przydrożne, mogiły pojedyncze i zbiorowe oraz pomniki, obeliski i tablice pamiątkowe zostały otoczone opieką oraz odpowiednio wyeksponowane, jako charakterystyczne ślady historii tego terenu. Dotyczy ta uwaga całego obszaru gminy.

Także ważne wydarzenia z dziejów poszczególnych miejscowości oraz związane z wybitnymi postaciami z terenu gminy powinny zostać w odpowiedni sposób upamiętnione. Przy nadawaniu nazw nowym jednostkom osiedleńczym należy brać pod uwagę historyczne nazwy odnotowane w dokumentach i starych planach oraz utrwalone w miejscowej tradycji.

11. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENÍ STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY

11.1. PRZESŁANKI KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY

Tradycyjną funkcją terenów wiejskich była funkcja rolnicza. W wyniku postępujących procesów urbanizacji oraz czynników ekonomicznych (nieopłacalność produkcji rolnej i hodowli) oraz społecznych (degradacja rangi zawodu rolnika) spowodowały generalną zmianę funkcji gminy Hyżne z rolno – osadniczej na usługowo – osadniczą. Uzupełniającą funkcją jest lecznictwo uzdrowiskowe.

Układ przestrzenny i administracyjny gminy opiera się o istniejące jednostki osadnicze:

- miejscowość Hyżne, która w strukturze sieci osadniczej jest ośrodkiem gminnym,
- miejscowość Brzezówka,
- miejscowość Dylągówka,
- miejscowość Grzegorzówka,
- miejscowość Szklary,
- miejscowość Wólka Hyżneńska.

Gmina będzie oferować tereny budowlane z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowo – usługowe i rekreacyjno – wypoczynkowe. Atrakcją dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów będą szczególnie:

- nieprzeciętne walory krajobrazowe,
- dobry stan środowiska przyrodniczego,
- szeroko rozwinięta sfera usług podstawowych,
- wysokie standardy zamieszkiwania i przebywania,
- gwarancja spokoju i bezpieczeństwa.

11.2. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA GMINY

Wiodącą ideą rozwoju i przestrzennego zagospodarowania będzie wielofunkcyjność obszaru jako optymalna droga do racjonalnego gospodarowania jego zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i przyspieszonej redukcji opóźnienia cywilizacyjnego znacznej jego części.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne jest dokumentem planistycznym, który kształtuje strukturę funkcjonalno – przestrzenną gminy Hyżne jako fragmentu większego obszaru w nawiązaniu do zagospodarowania terenów przyległych.

Dla części gminy Hyżne obejmującej miejscowości Brzezówka, Hyżne, Dylągówką i Szklary zaproponowano model linearnego systemu ciągłego opartego na istniejących drogach wojewódzkich jako osiach układu z systemem dróg wspomagających w układzie horyzontalnym po północnej i po południowej stronie wraz z siecią dróg poprzecznych tworzących ruszt podstawowego układu komunikacji obszaru.

Drugie pasmo zabudowy wykształca się wzdłuż istniejących dróg powiatowych Stary Borek – Borówki – Grzegorzówka nr 605 i Grzegorzówka – Wólka Hyżneńska nr 608 jako uzupełnienie stosunkowo zwartych zespołów zabudowy miejscowości Grzegorzówka i Wólka Hyżneńska ukształtowanych wzdłuż istniejącej sieci dróg powiatowych i gminnych.

Zabudowa pasma Brzezówka - Borówki po północnej stronie zasadniczego układu komunikacyjnego nadaje kierunek dla rozwoju przestrzennego wsi. Zabudowa Nieborowa Małego i Nieborowa Wielkiego po południowej stronie zasadniczego układu komunikacyjnego stanowi wyodrębniony element układu przestrzennego. Zabudowa mieszkaniowo - usługowa w Dylągówce wzdłuż drogi powiatowej nr 609 w kierunku Błazowej wraz z wydzielonymi terenami Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji stanowi ważne uzupełnienie układu funkcjonalno – przestrzennego gminy.

Rozwój przestrzenny miejscowości , Hyżne i podstawowych jednostek osadniczych gminy planuje się w wielkościach wynikających z przyjętej optymistycznej wersji prognozy demograficznej przy jednoczesnym zdefiniowaniu progowych wielkości tego rozwoju.

11.3. GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA W PODSTAWOWYCH OBSZARACH FUNKCJONALNYCH

Gmina Hyżne to w perspektywie kilkunastu lat wielofunkcyjny zespół jednostek osadniczych wyposażonych w kompletną infrastrukturę społeczną. Obok nowych terenów mieszkalnictwa pojawią się zespoły zabudowy usługowej. Czynnikiem generującym rozwój przestrzenny będzie rozbudowa systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej. Gospodarka nieruchomościami oraz rozwój budownictwa wpłyną z kolei na wzrost zamożności mieszkańców.

Rozwój i przekształcenia struktury przestrzennej gminy obejmują:

- obszary leśne i ośrodków leśnej,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary zabudowane i przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo – usługową
- obszary zabudowane i przeznaczone pod usługi publiczne,
- obszary zabudowane i przeznaczone pod usługi komercyjne,
- obszar strefy klimatycznej Nieborów,
- tereny cmentarzy,
- tereny ośrodków sportu, turystyki i rekreacji,
- tereny komunikacji,
- tereny urządzeń infrastruktury technicznej.

11.3.1. Obszary leśne

Obszary leśne, oznaczone na rysunku symbolem RL, obejmują lasy istniejące i grunty leśne. Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych miasta Rzeszowa. Obowiązuje w nich zakaz budynków i budowli z wyjątkiem służących gospodarce leśnej, obronności ochronie zdrowia, oraz wypoczynkowi i obsłudze turystów. Wszelkie działania na terenie lasu, w tym dotyczące zagospodarowania turystycznego, muszą odbywać się zgodnie z wytycznymi zawartymi w planach urządzenia gospodarstwa leśnego jedyną dopuszczalną formą turystyki w lasach jest forma wędrowna.

Obszary ośrodków produkcji leśnej, oznaczone na rysunku symbolem RLO, obejmują tereny istniejące zainwestowane jako ośrodki produkcji leśnej z możliwością ich dalszej rozbudowy bez pogarszania stanu środowiska przyrodniczego.

11.3.2. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej obejmują tereny oznaczone na rysunku symbolami:

- RP obszary gruntów rolnych bez prawa zabudowy stanowiące kompleksy gruntów ornych i użytków zielonych o wysokich wartościach bonitacyjnych w zasadzie pozbawione istniejącej zabudowy i na których nie należy lokalizować nowej zabudowy za wyjątkiem uzupełnienia, przebudowy i modernizacji istniejącej zabudowy a także obiektów związanych z produkcją rolną oraz elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej,
- RP obszary wyłączone z zabudowy stanowiące kompleksy gruntów ornych i użytków zielonych o niskich wartościach bonitacyjnych leżące w terenach osuwiskowych bądź narażonych na erozję w zasadzie pozbawione istniejącej zabudowy z przewagą terenów wskazanych do zalesienia,
- RZ obszary wyłączone z zabudowy stanowiące kompleksy i użytków zielonych o wysokich wartościach bonitacyjnych w zasadzie pozbawione istniejącej zabudowy i na których nie należy lokalizować nowej zabudowy za wyjątkiem uzupełnienia, przebudowy i modernizacji istniejącej zabudowy a także obiektów związanych z produkcją rolną oraz elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej,
- RO obszary stanowiące grunty rolne położone w najbliższym sąsiedztwie istniejącej i planowanej zabudowy stanowiące naturalną rezerwę 'perspektywiczną' rozwoju terenów mieszkaniowych,
- RM obszary oznaczone symbolem RM z możliwością ograniczonej zabudowy pensjonatowej i rezydencjonalnej na działkach min. 25 a zagospodarowanych ekstensywnie z bezwzględnym zapewnieniem

sprostania przepisom szczególnym w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu, gruntów rolnych i leśnych,

W kompleksach obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej znajdują się:

- obszary zadrzewień śródpolnych,
- obszary z możliwością eksploatacji surowców mineralnych.

Dopuszcza się powierzchniową eksploatację surowców mineralnych stanowiących bogactwo tej ziemi i jej wnętrza pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z przepisów szczególnych w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu, gruntów rolnych i leśnych dotyczących okresów przygotowania, eksploatacji i rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. Tereny te stanowią obszary strategiczne gminy; z uwagi na istniejące uwarunkowania wymagają sporządzenia planu miejscowego.

Dopuszcza się prowadzenie prac geologiczno - wiertniczych na terenie gminy mających na celu poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na podstawie posiadanych koncesji udzielonych przez ministra właściwego ds. ochrony środowiska i zasobów naturalnych.

11.3.3. Obszary zabudowane i wskazane do przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo – usługową

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę oznaczone na rysunku symbolem M, obejmują tereny już zabudowane i mogące być przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod realizację zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo - usługowej wraz z drogami, parkingami, garażami, zielenią towarzyszącą i niezbędną infrastrukturą techniczną przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów szczególnych, ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu. Uciążliwość usług nie może wykroczać poza granice działki i powodować pogorszenia stanu środowiska. Wejście na zupełnie nowe tereny wymaga sporządzenia planu miejscowego

11.3.4. Obszary zabudowane i wskazane do przeznaczenia pod usługi publiczne

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod usługi publiczne, oznaczone symbolem U, obejmują tereny zainwestowane i obszary, które mogą być przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację i perspektywiczny rozwój publicznych zgodnie z potrzebami rozwojowymi obsługiwanych jednostek osadniczych np. kultury, oświaty, zdrowia. Generalne wskazanie na określone przeznaczenie terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumiane jako dominująca funkcja terenu, nie wyklucza adaptacji istniejącego zainwestowania czy lokalizacji nowych obiektów zabudowy mieszkaniowej pod warunkiem analizy aktualnych i perspektywicznych potrzeb terenowych.

11.3.5. Obszary wskazane do przeznaczenia pod usługi komercyjne

Obszary szeroko rozumianych usług komercyjnych handlu, produkcji i rzemiosła, oznaczone symbolem U, obejmują tereny przeważnie niezabudowane, położone wzdłuż głównych istniejących i planowanych dróg, które mogą być w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczone pod realizację wszelkiego rodzaju obiektów i zespołów usługowych. Tereny te stanowią w większości obszary strategiczne v 12 ne gminy.

11.3.6. Obszary strefy klimatycznej Nieborów

Obszar obejmuje tereny położone w gminie Hyżne głównie na terenie miejscowości Nieborów i Brzezówka oraz częściowo na terenie gminy Błazowa. Ustanowiona obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego gmin strefa klimatyczna służy zabezpieczeniu odpowiednich warunków a w szczególności czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych, ochrony przed hałasem a zarazem stanowi otulinę dla miejscowości uzdrowskiej.

Uznanie miejscowości Nieborów za uzdrowisko wymaga akceptacji Ministra Zdrowia a następnie opracowania Statutu Uzdrowiska zgodnie z ustawą z dnia 16 czerwca 1996 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowskim. Z uwagi na projektowany zasięg strefy klimatycznej C obejmującej teren gminy Błazowa oraz rangę społeczną zamierzenie uzyska charakter ponad lokalny. Z uwagi na istniejące uwarunkowania wymagane jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalającego głównie szczególne warunki zagospodarowania terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody.

Do czasu podjęcia decyzji o realizacji uzdrowiska działalność inwestycyjna na wskazanych terenach, które mogą być przeznaczone pod konkretne realizacje powinna być ukierunkowana na podtrzymanie i ochronę walorów uzdrowskich. Tereny te i wymagają sporządzenia planu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalającego szczegółowe przeznaczenie terenu i zasady jego zagospodarowania.

11.3.7. Tereny cmentarzy

Tereny cmentarzy (oznaczone symbolem ZC) obejmują istniejące cmentarze przewidziane do utrzymania i znacznego poszerzenia wraz ze strefą sanitarną o szerokości 50 m. W ramach terenów lub ich sąsiedztwie dopuszcza się lokalizację parkingów o wielkościach zapewniających pełne potrzeby w tym zakresie.

11.3.8. Tereny sportu, turystyki i rekreacji

Usługi sportu, turystyki i rekreacji, oznaczone na rysunku symbolem US oraz obejmują tereny, które mogą być użytkowane i przeznaczone na urządzenia

i obiekty sportowe i rekreacyjne oraz związaną z nimi zabudowę kubaturową, zielen publiczną, drogi i parkingi oraz niezbędna infrastruktura techniczna przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów szczególnych, ochrony środowiska przyrodniczego kulturowego i krajobrazu. Przewidziano gminny ośrodek sportu i rekreacji w Dylągówce oraz trzy ośrodki lokalne w Brzezówce, Nieborowie i Grzegorzówce. Ustalenie zasad zagospodarowania tych terenów wymaga sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Teren oznaczony symbolem US (tereny sportu i rekreacji) w granicach Zmiany Nr 1/2015 Studium w miejscowości Hyżne, nie wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.¹

Teren oznaczony symbolem 1US (tereny sportu i rekreacji) w granicach Zmiany Nr 1/2024 Studium w miejscowości Hyżne, wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.³

11.3.9. Tereny komunikacji

Tereny komunikacji kolejowej i drogowej, oznaczone symbolami KK, KW, KP i KG obejmują podstawowe istniejące i projektowane elementy układu komunikacyjnego na obszarze gminy, którego elementy zostały sprecyzowane w rozdziale 13 niniejszego tekstu.

11.3.10. Tereny urządzeń infrastruktury technicznej

Tereny urządzeń infrastruktury technicznej, oznaczone na symbolem EE, T, NO, NU, obejmują podstawowe obiekty infrastruktury technicznej obsługujące gminę, którego elementy zostały sprecyzowane w rozdziale 13 niniejszego tekst

---

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

...³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

11.4. GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH OSADNICZYCH

11.4.1. Główny kierunki zagospodarowania miejscowości Hyżne

Wieś Hyżne jako ośrodek gminny stanowi najbardziej liczną - aktualnie 3050 mieszkańców, w perspektywie około 3500 mieszkańców, maksymalna chłonność terenu 4800 mieszkańców łącznie z Nieborowem - miejscowość gminy. Miejscowość wykazuje stałe tendencje wzrostu mieszkańców i najbardziej dynamiczny rozwój potencjału gospodarczego. Wieś posiada wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną.

Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- otwarcie na potrzeby kształtującej się aglomeracji,
- podniesienie rangi kształtującego się usługowego ośrodka gminy i uzupełnienia go nowymi usługami,
- utrzymanie i rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- rozbudowy, przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po północnej i południowej stronie drogi wojewódzkiej mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. Bariery rozwoju są możliwości progowe systemu kanalizacyjnego opartego na oczyszczalni lokalnej - należy dążyć do maksymalnego odsunięcia oczyszczalni w kierunku zachodnim nawet na teren gminy Błazowa lub wręcz przerzutu ścieków na oczyszczalnię rzeszowską.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy :

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług /jako miejsc pracy i źródeł przychodów gminy/ na wyznaczonych terenach wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych,
- realizować rozwiązania drogowe zmieniające obsługę komunikacyjną przez wprowadzenie układu ulic poprzecznych oraz jego powiązań z układem zewnętrznym, co zapewni wzrost bezpieczeństwa dla ruchu pieszych i pojazdów.

Tereny płaskodennej doliny potoku Tatyna wymagają sporządzenia planu miejscowego w celu ustalenia zasad zagospodarowania w tym wyznaczenia granicy wód powodziowych dwudziestoletnich i stuletnich. Tereny centrum wsi wymagające uporządkowania pod względem przestrzennym wraz z obszarami

strefy pełnej ochrony konserwatorskiej A1 i A2 stanowiące obszary strategiczne

gminy wymagają również sporządzenia planu miejscowego.

Nieborów Mały i Nieborów Wielki jest najbardziej malowniczo położoną i rozplanowaną miejscowością gminy. Wieś, a do niedawna jeszcze przysiółek miejscowości Hyżne, leży w całości w strefie ochronny klimatycznej projektowanego uzdrowiska Nieborów.

Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- utrzymanie i rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego,
- budowy i modernizacji infrastruktury technicznej.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę nieprzeciętnych walorów krajobrazowych oraz dobrego stanu środowiska przyrodniczego zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystycznej,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla lokalizacji zabudowy pensjonatowo – rezydencjalnej.

W celu ustalenia zasad zagospodarowania obszar uzdrowiska Nieborów należy przystąpić do sporządzenia planu miejscowego.

11.4.2. Główny kierunki zagospodarowania miejscowości Brzeźówka

Brzeźówka - licząca aktualnie 529 mieszkańców, w perspektywie 600 mieszkańców, maksymalna chłonność terenu 850 mieszkańców - jest nie licząc Nieborowa, najmniejszą miejscowością w gminie Hyżne a jednocześnie potencjalnie najbardziej atrakcyjną pod względem osadniczym zwłaszcza dla osób z zewnątrz miejscowością gminy, z uwagi na łatwy dostęp komunikacyjny i położenie w atrakcyjnym krajobrazie.

Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- utrzymanie i rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy, rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po zachodniej stronie drogi gminnej Brzeźówka – Borówki mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój

miejsowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- wykorzystać walory przyrodniczo - krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystycznej,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla lokalizacji zabudowy pensjonatowo – rezydencjonalnej.

11.4.3. Główne kierunki zagospodarowania miejscowości Dylągówka

Dylągówka - licząca aktualnie 1057 mieszkańców, w perspektywie 1200 mieszkańców, max. chłonność terenu 1800 mieszkańców - posiada wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną. Atrakcją jest tutaj wyciąg narciarski i zalew na terenie Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się usługowego ośrodka wsi i uzupełnienia go nowymi usługami,
- dalszego rozwoju ośrodka sportu, turystyki i rekreacji,
- utrzymanie i rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy i modernizacji wewnętrznego układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po zachodniej i wschodniej stronie mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy :

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług /jako miejsc pracy i źródeł przychodów gminy/ na wyznaczonych terenach wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

11.4.4. Główne kierunki zagospodarowania miejscowości Grzegorzówka

Grzegorzówka - aktualnie 577 mieszkańców w perspektywie 650 mieszkańców, chłonność terenu max. 900 mieszkańców. Planuje się pełne wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną.

Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się usługowego ośrodka gminy i uzupełnienia go nowymi usługami,
- utrzymanie i rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe w centrum wsi oraz w przysiółku Kanada mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług /jako miejsc pracy i źródeł przychodów gminy/ na wyznaczonych terenach wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystycznej,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla lokalizacji zabudowy pensjonatowej – rezydencjonalnej.

11.4.5. Główne kierunki zagospodarowania miejscowości Wólka Hyżnieńska

Wólka Hyżnieńska - aktualnie 669 mieszkańców w perspektywie 750 mieszkańców, chłonność terenu maksymalna 1000 mieszkańców - jest miejscowością atrakcyjnie położoną na płaskowyżu. Planuje się pełne wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną.

Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się usługowego ośrodka wsi i uzupełnienia go nowymi usługami,
- utrzymanie i rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,
- utrzymanie rezerw terenowych na przebudowę i modernizację układu komunikacyjnego,
- wyznaczenie rezerw terenowych na rozwój funkcji usługowych wzdłuż nowych odcinków drogi wojewódzkiej.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług /jako miejsc pracy i źródeł przychodów gminy/ na wyznaczonych terenach wzdłuż głównych szlaków
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystycznej,

- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla lokalizacji zabudowy pensjonatowo – rezydencjonalnej.

11.4.6. Główne kierunki zagospodarowania miejscowości Szklary

Wieś Szklary - aktualnie 895 mieszkańców, w perspektywie około 1000 mieszkańców, maksymalna chłonność terenu 1350 mieszkańców. Miejscowość wykazuje stałe tendencje wzrostu mieszkańców i rozwój potencjału gospodarczego. Planuje się pełne wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną.

Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się usługowego ośrodka i uzupełnienia go nowymi usługami,
- utrzymanie i rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- rozbudowy, przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po północnej i południowej stronie drogi wojewódzkiej mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. Bariery rozwoju są możliwości progowe systemu kanalizacyjnego opartego na oczyszczalni lokalnej - należy dążyć do maksymalnego odsunięcia oczyszczalni w kierunku południowym lub wręcz przerzutu ścieków na oczyszczalnię w Dynowie, co wymaga koordynacji z zadaniami planowanymi w sąsiedniej gminie i zawarcia odpowiednich umów z Zarządem Gminy Dynów.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- stworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług /jako miejsc pracy i źródeł przychodów gminy/ na wyznaczonych terenach wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych,
- realizować rozwiązania drogowe zmieniające układ komunikacji zewnętrznej przez wprowadzenie nowych odcinków dróg wojewódzkich o charakterze obwodnicy, co zapewni wzrost bezpieczeństwa dla ruchu pieszych i pojazdów.
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystycznej,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla lokalizacji zabudowy pensjonatowo – rezydencjonalnej.

Tereny płaskodennej doliny potoku Szklarka wymagają sporządzenia planu miejscowego w celu ustalenia zasad zagospodarowania w tym wyznaczenia granicy wód powodziowych dwudziestoletnich i stuletnich.

11A. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE¹

W celu stworzenia warunków do rozwoju gospodarczego gminy, ochrony i zachowania ładu przestrzennego, ochrony życia mieszkańców oraz środowiska przyrodniczego i kulturowego, w Zmianie Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne, wprowadza się ustalenia dotyczące kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego.

Kształtowanie zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarze Zmiany Nr 1/2015 Studium powinno zostać ukierunkowane w zakresie uporządkowania oraz poprawy i dotychczasowych warunków, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów w zakresie ochrony środowiska oraz zachowania ładu przestrzennego.

Kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego dla terenu Zmiany Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne, zostały sporządzone na potrzeby prawidłowego oznaczenia i opisanie granic Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz oznaczenia obszaru Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025 jak również zmiany przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., symbolem NO oraz częściowo RZ na cele funkcji sportowo rekreacyjnej oznaczonej symbolem US .

W celu czytelnego określenia kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne, zostały wyznaczone:

- na rysunku Studium „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”,
- granice terenu sportu i rekreacji – oznaczone zostały czerwoną linią, a teren sportu i rekreacji symbolem US i zakreskowaniem czerwono-zielonym .
- korygujące granice Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – oznaczone linią koloru czarnego z obwódką czerwoną i literami H-GK
- granice obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 – oznaczone linią i kropkami koloru niebieskiego z obwódką czerwoną.
- w tekście Studium, wprowadzone zostały zapisy kolorem niebieskim.

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW¹

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, stanowi jednolity obszar, dla którego określono nową funkcję oraz sposób i zasady zagospodarowania.

Zmianą objęto tereny oznaczone w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., symbolem NO (oczyszczalnie ścieków) i częściowo RZ (obszary trwałych użytków zielonych) na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, oznaczonej symbolem US.

Obszar ten przedstawiony został za pomocą granicy, symbolu literowego oraz barwy na rysunku Zmiany Nr 1/2015 Studium p.n. „Uwarunkowania

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”.

Przy zagospodarowaniu tego terenu należy w szczególności uwzględnić uwarunkowania gruntowo wodne oraz walory środowiska przyrodniczego, które należy wykorzystać na potrzeby sportu i rekreacji dla osób dorosłych, wzbogacone ścieżkami dydaktycznymi dla dzieci i młodzieży, w oparciu o estetyczne, drewniane elementy małej architektury, w otoczeniu zieleni urządzonej, bez prawa budowy obiektów kubaturowych trwale związanych z gruntem.

Zmianą Studium objęto także granice Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jak również wprowadzono obszar Natura 2000 „Nad Husowem”. Obszary chronione przedstawione zostały za pomocą barwnych linii z oznaczeniami identyfikującymi na rysunku Zmiany Nr 1/2015 Studium p.n. „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”.

Część tekstowa studium zawiera niezbędne zapisy związane z dokonaną zmianą granic Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz z dokonaniem wprowadzeniem do Studium obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”.

Korekta porządkująca stan faktyczny funkcjonowania obszarów chronionych, nie powoduje istotnych zmian w strukturze przestrzennej gminy. Obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zatem podlegał i nadal będzie podlegał ochronie prawnej, na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

Prawidłowe oznaczenie i opisanie granic Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, stanowi działania porządkujące dokument Studium.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY¹

Wymagania w zakresie kształtowania zabudowy i ładu przestrzennego należy dostosować do cech, formy i funkcji sportowo rekreacyjnej, terenu oznaczonego symbolem US, z uwzględnieniem nowoczesnych form architektonicznych elementów małej architektury tj. ławeczki, pomosty i kładki drewniane, mostki, oznaczenia ścieżki dydaktycznej itp. bez prawa zabudowy obiektami kubaturowymi trwale związanymi z gruntem.

Charakter zabudowy i użytkowania terenu:

- przeznaczenie podstawowe: teren sportu i rekreacji,
- przeznaczenie uzupełniające: teren edukacyjny dzieci i młodzieży wraz z elementami małej architektury oraz terenem zieleni urządzonej.

Od strony cieków wodnych (potok Tatyna) obiekty małej architektury należy usytuować w odległości min. 15m licząc od górnej krawędzi skarpy, dla zapewnienia swobodnego dostępu do wód dla potrzeb administratora cieków wodnych.

Na terenie o symbolu US ustala się następujące zasady zagospodarowania:

- zakaz budowy obiektów kubaturowych na stałe związanych z gruntem,
- dopuszcza się wykonanie pomostów drewnianych, kładek, mostków,

---

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

elementów małej architektury i innych elementów, o wysokich walorach użytkowych i architektonicznych, w otoczeniu, zieleni urządzonej, na terenie byłego stawu,

- na terenach użytków rolnych dopuszcza się urządzenie boisk sportowych trawiastych, bez prawa budowy obiektów budowlanych o charakterze sportowym (np. trybuny itp.), ścieżek dydaktycznych, placów zabaw dla dzieci, bez prawa budowy budynków rekreacyjnych i sportowych.
- należy wprowadzić zieleni urządzonej, a gatunki dobrać w sposób uporządkowany i dostosowany do warunków siedliskowych.

Wymagania w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenów w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, pozostają nie zmienione i zgodne zapisami z zawartymi w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, ponieważ Zmiana Nr 1/2015 Studium stanowi działanie porządkujące granice terenu chronionego.

Ze względu na położenie obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, wymagania w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenów w granicach obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” pozostają nie zmienione i zgodne zapisami z zawartymi w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, a dotyczącymi Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ponieważ Zmiana Nr 1/2015 Studium stanowi działanie porządkujące wprowadzenie granicy terenu chronionego.

Dla tego terenu nie został sporządzony i zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych, zatem dodatkowe nakazy, zakazy i ograniczenia będą obowiązywały dopiero wówczas, gdy Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”, zostanie prawnie wprowadzony. Do tego czasu, obowiązują zasady i kierunki zawarte w Studium dla Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz przepisy odrębne.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK¹

Teren Zmiany Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US przeznaczony pod funkcję sportowo rekreacyjną, położony jest w ganiach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r. w sprawie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 3584) - związku z tym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikające z ustanowienia w/w obszaru jak również z ustawy z dnia 16.04.2004r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U z 2013r. poz. 627) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 1235

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

z późn. zm.)- bowiem teren ten podlega w/w przepisom szczególnym.

Teren obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, został utworzony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Unii Europejskiej. Teren ten położony jest w graniach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r. w sprawie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 3584) - związku z tym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikające z ustanowienia w/w obszaru jak również z ustawy z dnia 16.04.2004r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U z 2013r. poz. 627) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.)- bowiem teren ten podlega w/w przepisom szczególnym.

Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”, nie został opracowany i zatwierdzony. Do czasu opracowania i zatwierdzenia Planu Zadań Ochronnych, obowiązują zasady i kierunki zawarte w Studium dla Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz przepisy odrębne.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ¹

W graniach opracowania Zmiany Nr 1/2015 Studium, oznaczonego na rysunku symbolem US, nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz ewidencji zabytków, objęte ochroną konserwatorską. Teren ten nie obejmuje stref ochrony konserwatora zabytków. Na tym terenie nie występują żadne obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej. Zmiana Studium w obszarze o symbolu US, nie spowoduje zatem naruszenia dóbr kultury w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

Na terenie obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”, w granicach administracyjnych gminy Hyżne, nie zidentyfikowano żadnych obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych oraz obiektów stanowiących dobra kultury współczesnej.

Na terenie Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w granicach administracyjnych gminy Hyżne, występują liczne stanowiska archeologiczne oraz obiekty zabytkowe, które opisano i oznaczono w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, które nie podlegają weryfikacji w Zmianie Nr 1/2015 Studium, ze względu na porządkujący charakter zmiany.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ¹

W obrębie Zmiany Nr 1/2015 Studium, w graniach symbolu US, dopuszcza się rozbudowę sieci energetycznej na potrzeby wykonania oświetlenia

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

przestrzeni publicznej, jak również budowę i rozbudowę infrastruktury technicznej.

Ze względu na położenie obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, wymagania w zakresie kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w granicach obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” pozostają nie zmienione i zgodne zapisami z zawartymi w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, a dotyczącymi Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ponieważ Zmiana Nr 1/2015 Studium stanowi działanie porządkujące polegające na wprowadzeniu granicy terenu chronionego. Dla obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025, nie został sporządzony i zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych, zatem dodatkowe nakazy, zakazy i ograniczenia będą obowiązywały dopiero wówczas, gdy Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”, zostanie prawnie wprowadzony. Do tego czasu, obowiązują zasady i kierunki zawarte w Studium dla Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz przepisy odrębne.

6. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium oznaczona symbolem US , obejmuje funkcje sportowo rekreacyjną i stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu lokalnym w rozumieniu art. 6 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r, o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U z 2014r, poz. 518, z późn. zm.).

Wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz korekta oznaczenie i opisu granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, nie powoduje zmiany zapisów dotychczasowych w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

7. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48, UST. 1¹

Zakres opracowania Zmiany Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne nie obejmuje inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, na podstawie przepisów odrębnych.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ¹

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

Na terenie objętym Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczonym symbolem US, wprowadza się funkcję sportowo rekreacyjną dla osób dorosłych wzbogaconą o funkcję dydaktyczną dla dzieci i młodzieży, w obszarze ogólnodostępnego terenu gminy, służącego szeroko pojętej integracji społecznej.

Zmiana przeznaczenia terenu oznaczonego symbolem US, nie wymaga sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Dla tego terenu nie ma potrzeby wyznaczania obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m² jak też obszary przestrzeni publicznej

Ustalenia dla terenu Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zawarte w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., nie podlegają weryfikacji w powyższym zakresie, ze względu na porządkujący charakter Zmiany Nr 1/2015 Studium.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium obejmująca teren o symbolu US, nie wymaga sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

Wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz korekta oznaczenie i opisu granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, nie wymaga sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ¹

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony na rysunku symbolem US, nie stanowi gruntów leśnych o użytku Ls oraz nie stanowi gruntów rolnych klasy I-III, wymagających dokonania zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne, w trybie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz korekta granic Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie wpłynie negatywnie na rolniczą i leśną przestrzeń produkcyjną gminy Hyżne, ze względu na porządkujący charakter zmiany studium.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH¹

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

Zmiana Nr 1/2015 Studium, obejmująca teren oznaczony symbolem US, nie obejmuje udokumentowanych terenów osuwiskowych lub predisponowanych do osuwania się mas ziemi.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Hyżne, uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., w granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu występują liczne obszary osuwiskowe. Na terenie obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” nie udokumentowano obszarów osuwiskowych ani narażonych na powstanie osuwisk.

Na załączniku graficznym Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., część terenu o symbolu RZ, wchodząca w kontur o symbolu US oznaczony w Zmianie Nr 1/2015 Studium, znajduje się w obszarze „zalewania wielkimi wodami powodziowymi Q100”. Obszar Natura 2000 „Nad Husowem” na terenie Gminy Hyżne, nie jest zagrożony na zalewnie wodami powodziowymi ze względu na znaczną odległość od cieków wodnych mogących wywołać to zagrożenie.

W granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, występuje teren zalewania wodami Q1% wzdłuż potoku Tatyna.

W opracowaniu RZGW p.n. „Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni San”, stanowiącym integralną część Studium Ochrony Przeciwpowodziowej Etap I, dla terenu objętego zmianą nie zostały sporządzone mapy zagrożenia powodziowego.

W związku z tym trudno potwierdzić prawidłowość oznaczenia terenów zalewowych w Studium, uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, tym bardziej, że Studium było opracowane i uchwalone w 2001r, kiedy organy uzgadniające i opiniujące nie były w posiadaniu stosownych dokumentacji potwierdzających lub wykluczających tereny szczególnego zagrożenia powodziowego woda Q1%, czy tereny osuwiskowe.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium, obejmująca teren oznaczony symbolem US, nie obejmuje udokumentowanych obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., na obszarze Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, występują udokumentowane złoża kopalin opisane jako obszary występowania złóż surowców mineralnych zeolitów, diatomitów, piasku i gliny, w sposób ogólny.

Zarówno część graficzna jak też część tekstowa zawiera zapisy i oznaczenia ogólne.

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

Wprowadzenie granic obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 oraz korekta oznaczenia granicy Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, nie rozstrzyga o obiektach lub obszarach, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny, ze względu na porządkujący charakter zmiany studium.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PRZEPROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999R, O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. NR 41, POZ. 412, Z PÓŹN. ZM)¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium nie obejmuje terenów, na których występują obszary pomników zagłady, a tym samym ich strefy ochronne.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium, nie wymaga przekształceń, rehabilitacji oraz rekultywacji.

15. GRANICE STREF ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium, nie wymaga ustanowienia stref zamkniętych i ich stref ochronnych.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE¹

Zmiana Nr 1/2015 Studium, nie pociąga za sobą konieczności wprowadzenia obszarów funkcjonalnych.

11B. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 2/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE²

Zmiana Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne wynika z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, ponieważ w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., kontur złoża nie został oznaczony i opisany. W części graficznej Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny.

Zmiana Nr 2/2015 Studium ma na celu dostosowania zapisów studium do wymogów prawnych:

1. Zgodnie z art. 95 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t., Dz. U. z 2014r poz. 613, z późn. zm.), udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa.
2. Przepis art. 95 ust.2 w/w ustawy stanowi, iż w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
3. Przepis art. 208 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r, Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2014r, poz. 613, z późn. zm.), stanowi, iż obszary złóż kopalin, dla których właściwy organ administracji geologicznej przyjął dokumentację geologiczną bez zastrzeżeń przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i które nie zostały wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Na potrzeby czytelnego określenia kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium został wyznaczony teren obejmujący udokumentowane i zatwierdzone złożo o symbolu Z1, oznaczony kolorem fioletowym na rysunku studium i opisany: udokumentowane złożo łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”.

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW²

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne stanowi udokumentowane złożo łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”. Obszar ten przedstawiony został za pomocą granicy, symbolu literowego oraz barwy na rysunku Zmiany Nr 2/2015 Studium p.n. „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”.

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY²

- Przy zagospodarowaniu terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium należy w szczególności uwzględnić rolniczy charakter terenu oraz walory krajobrazowe jak również walory środowiska przyrodniczego.
- Wymagania w zakresie kształtowania ładu przestrzennego obejmują zakaz budowy budynków mieszkalnych, gospodarczych i innych obiektów kubaturowych na terenie złoża, w tym zagród rolniczych, ze względu na potrzebę ochrony złoża przed chaotyczną i rozproszoną zabudową.
- Należy stosować rozwiązania eliminujące lub ograniczające, do norm dopuszczalnych uciążliwości dla otoczenia, wynikające z rolniczego charakteru zagospodarowania terenu, w sposób zgodny z przepisami prawa,
- Dopuszcza się budowę nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, w tym związane bezpośrednio lub pośrednio z obsługą terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium.
- Obowiązuje zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gleby.
- Gospodarka odpadami komunalnymi, na warunkach obowiązujących w gminie.
- Nie dopuszcza się lokalizacji turbin elektrowni wiatrowych oraz baterii ogniw fotowoltaicznych.²

Charakter zagospodarowania i użytkowania terenu:

- przeznaczenie podstawowe: teren udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”,
- przeznaczenie uzupełniające: sieci i urządzenia oraz obiekty infrastruktury technicznej, nadziemnej i podziemnej o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, w tym związane bezpośrednio lub pośrednio z obsługą terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium.

Główne kierunki w zakresie kształtowania ładu przestrzennego:

- zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych, jak również baterii ogniw fotowoltaicznych,
- zakaz budowy budynków mieszkalnych, gospodarczych i innych obiektów kubaturowych na terenie złoża, w tym zagród rolniczych, skutkujących rozproszeniem zabudowy,
- drogi wewnętrzne dojazdowe, ciągi piesze i pieszo-jezdne oraz place manewrowe wykonać jako utwardzone kruszywem naturalnym, w niezbędnym zakresie, na potrzeby obsługi terenu,
- nie dopuszcza się eksploatacji kruszywa, bez wymaganych dokumentów formalno-prawnych, w tym koncesji.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenu i kształtowania zabudowy:

- ze względu na zakaz budowy budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz innych obiektów kubaturowych na terenie złoża, odstępuje się od określenia wskaźników urbanistycznych dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK²

Teren Zmiany Nr 2/2015 Studium położony jest w graniach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r. w sprawie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 3584) - związku z tym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikające z ustanowienia w/w obszaru jak również z ustawy z dnia 16.04.2004r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U z 2013r, poz. 627) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013r, poz. 1235 z późn. zm.) bowiem teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium podlega w/w przepisom szczególnym.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ²

W graniach opracowania Zmiany Nr 2/2015 Studium ani w jej najbliższym otoczeniu nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków, objęte ochroną konserwatorską.

Na obszarze objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium nie występują żadne obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej.

Zmiana Nr 2/2015 Studium nie spowoduje zatem naruszenia dóbr kultury w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ²

- Obsługa komunikacyjna terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium z drogi publicznej wojewódzkiej, położonej poza terenem objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium, połączoną systemem komunikacji dróg wewnętrznych będących we władaniu gminy.
- Dopuszcza się budowę nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, w tym związane bezpośrednio lub pośrednio z obsługą terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium.
- Budowa nowych elementów infrastruktury technicznej, w powiązaniu z uzbrojeniem technicznym położonym poza granicami Zmiany Nr 2/2015 Studium na warunkach określonych przez dysponentów sieci.

6. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM²

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium nie stanowi terenów przeznaczonych do realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 6 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r, o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U z 2014r, poz. 518, z późn. zm.).

7. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1²
-

Teren opracowania Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne nie obejmuje obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, na podstawie przepisów odrębnych, wynikających z ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa ustaleń programów, o których mowa w art. 48ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ²
-

Na terenie objętym opracowaniem Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne nie ma obowiązku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. Opracowanie Zmiany Studium nie wymaga scaleń i podziału nieruchomości. Na terenie tym nie będą lokalizowane żadne obiekty kubaturowe, w tym handlowe. Teren Zmiany Nr 2/2015 Studium nie stanowi obszarów przestrzeni publicznej.

Zmiana Nr 2/2015 Studium swoim zakresem obejmuje wprowadzenia do obecnie obowiązującego Studium Gminy Hyżne granic złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE²
-

Na potrzeby Zmiany Nr 2/2015 Studium nie wymaga się zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w rozumieniu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. 2013r, poz. 1205, z późn. zm.), tym samym nie ma obowiązku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie tylko ze względu na w/w przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ale również ze względu na pozostałe przepisy szczególne.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ²
-

- W granicach terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium nie zachodzi

---

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów rolnych klasy I-III objętych ochroną prawną, na cele nierolnicze i nieleśne, na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ponieważ w granicach opracowania nie występują grunty klas chronionych, w tym również nie występują grunty pochodzenia organicznego,

- W granicach terenu objętego Zmianą Nr 2/2015 Studium nie zachodzi konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ponieważ w granicach opracowania nie występują grunty leśne o użytku Ls. .

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH²

Zmiana Nr 2/2015 Studium obejmuje w swych granicach częściowo tereny osuwiskowe oznaczone w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r. Nie ma dokumentów będących podstawą do weryfikacji zapisów dotyczących terenów osuwiskowych.

Ze względu na cel i zakres Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne, położenie części terenu w obszarze osuwiskowym nie ma żadnego znaczenia ponieważ teren ten był i pozostanie użytkowany rolniczo.

Zmiana Nr 2/2015 Studium swoim zakresem obejmuje jedynie wprowadzenie do Studium Gminy Hyżne granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”.

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium znajduje się poza granicami zalewania wodami powodziowymi. W opracowaniu RZGW p.n. „Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni San”, stanowiących integralną część Studium Ochrony Przeciwpowodziowej Etap I, dla terenu objętego Zmianą nie zostały sporządzone mapy zagrożenia powodziowego.

Ze względu na położenie i ukształtowanie terenu Zmiany Nr 2/2015 Studium, można jednoznacznie stwierdzić, że teren ten nie jest narażony na zalewanie wodami powodziowymi.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY²

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 2/2015 Studium stanowi udokumentowane złożo łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”. Dla tego terenu nie została opracowana i zatwierdzona dokumentacja geologiczna, na potrzeby ubiegania się o uzyskanie koncesji. Nie zostały zatem określone obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Dla potrzeb ochrony złoża przez niekontrolowaną zabudową np. zagrodową, oraz dla potrzeb stworzenia warunków ochrony i zachowania ładu przestrzennego, ochrony życia mieszkańców, ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, w Zmianie Nr 2/2015 Studium, zostały wprowadzone ustalenia dotyczące kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego.

Kształtowanie sposobu zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarze Zmiany Nr 2/2015 Studium stanowi wprowadzenie zakazu budowy obiektów budowlanych tj. mieszkalnych, gospodarczych i innych obiektów kubaturowych, dla ochrony złoża przed chaotyczną zabudową rozproszoną, w terenach otwartych

---

² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

wolnych przestrzeni, dotychczas wykorzystywanych na potrzeby rolne.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PRZEPROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999R, O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. NR 41, POZ. 412, Z PÓŹN. ZM)²

W granicach opracowania Zmiany Nr 2/2015 Studium nie występują obszary pomników zagłady, a tym samym ich strefy ochronne.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI²

Obszar Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne nie wymaga przekształceń, rehabilitacji oraz rekultywacji.

15. GRANICE STREF ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH²

Na terenie objętym Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne nie funkcjonują strefy zamknięte. Na potrzeby opracowanie nie prowadzi się nowych stref zamkniętych.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE²

Na potrzeby Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne nie ma konieczności wprowadzenia obszarów funkcjonalnych.

...² Wprowadzono Zmianą Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne

11C. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ NR 1/2015 STUDIUM GMINY HYŻNE³

W celu stworzenia warunków do rozwoju gospodarczego gminy, ochrony i zachowania ładu przestrzennego, ochrony życia mieszkańców oraz środowiska przyrodniczego i kulturowego w Zmianie Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne, wprowadza się ustalenia dotyczące kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego.

Kształtowanie zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarze Zmiany Nr 1/2024 Studium powinno zostać ukierunkowane w zakresie uporządkowania oraz poprawy i dotychczasowych warunków, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów w zakresie ochrony środowiska oraz zachowania ładu przestrzennego.

Kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego dla terenu Zmiany Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne, zostały sporządzone na potrzeby zmiany przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., symbolem RZ i M na cele funkcji sportowo rekreacyjnej oznaczonej symbolem IUS .

W celu czytelnego określenia kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne, zostały wyznaczone:

- na rysunku Studium „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne” - granice terenu sportu i rekreacji oznaczone zostały czerwoną, ciągłą linią, a teren sportu i rekreacji - symbolem IUS i zakreskowaniem czerwono-zielonym;
- w tekście Studium - wprowadzone zostały zapisy kolorem czerwonym.

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW³

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony symbolem IUS, stanowi jednolity obszar, dla którego określono nową funkcję oraz sposób i zasady zagospodarowania.

Zmianą objęto tereny oznaczone w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001 r., symbolem RZ (obszary trwałych użytków zielonych) i częściowo M (tereny zabudowane, wskazane pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową) na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, oznaczonej symbolem IUS.

Obszar ten przedstawiony został za pomocą granicy, symbolu literowego oraz barwy na rysunku Zmiany Nr 1/2024 Studium p.n. „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”.

Przy zagospodarowaniu tego terenu należy w szczególności uwzględnić uwarunkowania gruntowo wodne oraz walory środowiska przyrodniczego, które należy wykorzystać na potrzeby sportu i rekreacji dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży, w otoczeniu zieleni urządzonej i naturalnej.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY³

Wymagania w zakresie kształtowania zabudowy i ładu przestrzennego należy dostosować do cech, formy i funkcji sportowo rekreacyjnej, terenu oznaczonego symbolem IUS, z uwzględnieniem nowoczesnych form architektonicznych obiektu sportowego, m.in. boiska sportowego, budynków szatni, magazynowych lub innych stanowiących zaplecze sportowe.

Charakter zabudowy i użytkowania terenu:

- przeznaczenie podstawowe: teren sportu i rekreacji,

---

³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

- przeznaczenie uzupełniające: teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren usług handlu, teren usług gastronomii, teren usług kultury i rozrywki.

Na terenie o symbolu 1US ustala się następujące zasady zagospodarowania:

- dopuszcza się wykonanie elementów małej architektury i innych elementów, o wysokich walorach użytkowych i architektonicznych, w otoczeniu, zieleni urządzonej;
- dopuszcza się budowę obiektów kubaturowych – trybun, budynków magazynowych, budynków stanowiących zaplecze sportowe, w tym szatni i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych;
- jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się usługi handlu i gastronomii;
- dopuszcza się funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego, sportu i rekreacji;
- dopuszcza się miejsca parkingowe w formie placów parkingowych.

Na terenie o symbolu 1US ustala się następujące wskaźniki i parametry zagospodarowania:

- maksymalna wysokość zabudowy: 12 m, za wyłączeniem obiektów infrastruktury technicznej oraz innych obiektów sportowych m.in. tyrolki, piłkochwyty;
- maksymalny udział powierzchni zabudowy: 40%;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK³

Teren Zmiany Nr 1/2024 Studium, oznaczony symbolem 1US przeznaczony pod funkcję sportowo rekreacyjną, położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013r. w sprawie Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 3584) - związku z tym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikające z ustanowienia w/w obszaru jak również z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U z 2024 r. poz. 1478) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), ten podlega w/w przepisom szczególnym.

Ponadto na obszarze objętym Zmianą nr 1/2024 Studium występują grunty chronione w myśl ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82). Na analizowanym obszarze występują głównie grunty klasy III (ponad 96% wszystkich użytków gruntowych).

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ³

W granicach opracowania Zmiany Nr 1/2024 Studium, oznaczonego na rysunku symbolem 1US, nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz ewidencji zabytków, objęte ochroną konserwatorską. Obiekt, który obecnie znajduje się na terenie opracowania zmiany studium został wykreślony z gminnej ewidencji zabytków. Teren ten nie obejmuje stref ochrony konserwatora zabytków. Na tym terenie nie występują żadne obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej. Zmiana Studium w obszarze o symbolu 1US, nie spowoduje zatem naruszenia dóbr kultury w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

---

³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ³

W obrębie Zmiany Nr 1/2024 Studium, w granicach symbolu 1US, dopuszcza się rozbudowę sieci energetycznej na potrzeby wykonania oświetlenia przestrzeni publicznej, jak również budowę i rozbudowę infrastruktury technicznej.

6. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM³

Zmiana Nr 1/2024 Studium oznaczona symbolem 1US, obejmuje funkcje sportowo rekreacyjną i stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu lokalnym w rozumieniu art. 6 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r, o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2024 r. poz. 1145).

7. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48, UST. 1³

Zakres opracowania Zmiany Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne nie obejmuje inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, na podstawie przepisów odrębnych.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ³

Na terenie objętym Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczonym symbolem 1US, wprowadza się funkcję sportowo rekreacyjną dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży, w obszarze ogólnodostępnego terenu gminy, służącego szeroko pojętej integracji społecznej.

Zmiana przeznaczenia terenu oznaczonego symbolem 1US, wymaga sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Dla tego terenu nie ma potrzeby wyznaczania obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m² jak też obszary przestrzeni publicznej

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE³

Zmiana Nr 1/2024 Studium obejmująca teren o symbolu 1US, wymaga sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Na obszarze objętym analizą występują grunty chronione w myśl ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82). Zatem zaistnieje konieczność wystąpienia z wnioskiem o zgodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne klasy I-III na cele nierolnicze.

105/18

~~10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ~~

³Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ³

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony na rysunku symbolem 1US, nie stanowi gruntów leśnych o użytku Ls. Stanowi jednak grunty rolne klasy I-III, wymagające dokonania zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne, w trybie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH³

Zmiana Nr 1/2024 Studium, obejmująca teren oznaczony symbolem 1US, nie obejmuje udokumentowanych terenów osuwiskowych lub predysponowanych do osuwania się mas ziemi.

Na obszarze objętym zmianą 1/2024 Studium nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego ani zagrożenia powodzią od wód gruntowych.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY³

Zmiana Nr 1/2024 Studium, obejmująca teren oznaczony symbolem 1US, nie obejmuje udokumentowanych obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PRZEPROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999R, O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. z 2015 POZ. 2120, Z PÓŹN. ZM)³

Zmiana Nr 1/2024 Studium nie obejmuje terenów, na których występują obszary pomników zagłady, a tym samym ich strefy ochronne.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENÍ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI³

Zmiana Nr 1/2024 Studium, nie wymaga przekształceń, rehabilitacji oraz rekultywacji.

15. GRANICE STREF ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH³

Zmiana Nr 1/2024 Studium, nie wymaga ustanowienia stref zamkniętych i ich stref ochronnych.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE³

Zmiana Nr 1/2024 Studium, nie pociąga za sobą konieczności wprowadzenia obszarów funkcjonalnych.

---

³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne

12. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO GMINY

12.1. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO

System komunikacji gminy Hyżne ma sprostać zarówno wewnętrznym potrzebom rozwojowym jak również potrzebom rozwijającego się województwa podkarpackiego.

12.1.1. Komunikacja kolejowa

Przez gminę Hyżne przebiega linia kolejki wąskotorowej Przeworsk – Dynów. W STUDIUM adaptuje się istniejącą linię kolejową, tunel kolejowy oraz inne urządzenia infrastruktury kolejowej. Sugeruje się wykorzystanie kolejki nie tylko jako atrakcji turystycznej ale również jako podstawowego środka transportu wydobytych i przetworzonych na granulaty zeolitów.

12.1.2. Komunikacja drogowa

Przez teren gminy Hyżne przebiegają drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i gminne; nie występują drogi krajowe.

Istniejące drogi wojewódzkie

KDW 877 droga wojewódzka Leżajsk – Szklary

KDW 878 droga wojewódzka Rzeszów – Dylągówka

KDW 879 droga wojewódzka Przeworsk – Dynów

stanowią element zewnętrznego układu komunikacyjnego i istotny element sieci drogowej województwa podkarpackiego. Dużym utrudnieniem komunikacyjnym dla ruchu przelotowego i lokalnego jest konieczność pokonania dwu serpentyn: w Dylągówce i w Szklarach wynikająca z ukształtowania terenu.

W STUDIUM zaprojektowano częściowo inny przebieg dróg wojewódzkich wykorzystujący odcinki dróg powiatowych i gminnych a tym samym pozwalający na ominięcie serpentyn. Trasa drogi wojewódzkiej nr 877 w Wólce Hyżneńskiej nie schodzi do Dylągówki ale prowadzi wierzchołową w kierunku Szklar istniejącą drogą powiatową nr 608, następnie istniejącą trasą działem między Dylągówką a Szklarami w kierunku południowym i dalej trasą wyznaczoną przez drogę gminną Dylągówka – Mostki – Szklary do głównej trasy w okolicy cmentarza w Szklarach.

Główny węzeł komunikacyjny – skrzyżowanie drogi 877 z przedłużeniem drogi 878 zlokalizowano w Wólce Hyżneńskiej.

Adaptuje się wszystkie drogi powiatowe, które stanowią wspólnie z drogami wojewódzkimi zasadniczy układ komunikacyjny gminy obsługujący cały teren gminy tj. podstawowe jednostki osadnicze i podstawowe obszary funkcjonalne. Sieć dróg powiatowych umożliwia powiązania funkcjonalne i komunikacyjne z przyległymi obszarami.

Uzupełnienie sieci dróg powiatowych stanowią drogi gminne. Są to w bardzo różnym stanie technicznym, najczęściej wymagają remontu i modernizacji. W STUDIUM wyznaczono również nowe drogi, które mogą i powinny być zaliczane stopniowo do dróg gminnych. Pozostałe drogi pozostają drogami wewnętrznymi.

12.1.3. Ścieżki rowerowe

Przez teren gminy wyznaczono ścieżki rowerowe:

- ścieżkę niziną szlakiem żółtym wzdłuż podstawowego układu komunikacji tj. dróg wojewódzkich,
- ścieżkę górską wzdłuż szlaku niebieskiego.

12.2. ZASADY KSZTAŁTOWANIA SIECI DROGOWEJ

12.2.1. Drogi

Rezerwy terenu na pasy ulic i dróg, zależnie od ich kategorii, należy przyjmować zgodnie z wymogami normowymi i obowiązującymi przepisami.

W STUDIUM podaje się szerokość pasów o wielkościach średnich. Wielkości minimalne reguluje Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie / Dz. U. Nr 43 z dnia 14 maja 1999 r. /.

MINIMALNE SZEROKOŚCI DRÓG W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH

Kategoria drogi	Klasa drogi	Przekrój drogi	Szerokości pasa minimalna
Drogi wojewódzkie - nowe odcinki	G	1/2 ,2/2	25-35
Drogi wojewódzkie - istniejące	Z	1/2,2/2	20-30
Drogi powiatowe - nowe odcinki	Z	1/2,2/2	20-30
Drogi powiatowe - istniejące odcinki	L	1/2	15
Drogi gminne - nowe odcinki	L	1/2	15
Drogi gminne - istniejące odcinki	D	1/2	15
Ulice wewnętrzne - wszystkie	D	1/2	10
Ciągi pieszo - jezdne - wszystkie			5

Szerokość ulic w liniach rozgraniczających powinna zapewnić możliwość umieszczenia elementów ulicy i urządzeń z nią związanych wynikających z transportowych i innych funkcji ulicy oraz uwarunkowań terenowych jak:

- osłony izolacyjne, skarpy nasypów i wykopów,
- ścieżki rowerowe i parkowanie,
- infrastruktura techniczna.

Dla nowych odcinków dróg wojewódzkich:

KDW 877 droga wojewódzka Leżajsk – Szklary

KDW 878 droga wojewódzka Rzeszów – Dylągówka

KDW 879 droga wojewódzka Przeworsk – Dynów

prowadzonych niejednokrotnie w trudnym terenie- dotyczy zwłaszcza odcinka Dylągówka- Wólka Hyżneńska - należy do czasu opracowania studium przedprojektowego rezerwować pasy drogowe o szerokości do 100 m w uzgodnieniu z zarządcą tych dróg.

Odcinki dróg klasy G powinny mieć powiązania z drogami nie niższej klasy niż L-wyjątkowo D a odstępy między skrzyżowaniami poza terenem zabudowanym nie powinny być mniejsze niż 800 m a na terenie zabudowy nie mniejsze niż 500 m; dopuszcza się wyjątkowo odstępy między skrzyżowaniami poza terenem zabudowy nie mniejsze niż 600 m a na terenie zabudowy nie mniejsze niż 400 m. Liczbę i częstość zjazdów należy ograniczyć przez zapewnienie obsługi terenów przez drogi niższych klas.

Drogi klasy Z powinny mieć powiązanie z drogami wszystkich klas a odstępy między skrzyżowaniami poza terenem zabudowy nie powinny być mniejsze niż 500 m a na terenie zabudowy nie mniejsze niż 300 m; dopuszcza się wyjątkowo odstępy między skrzyżowaniami poza terenem zabudowy nie mniejsze niż 250 m a na terenie zabudowy nie mniejsze niż 150 m, przy czym na drodze klasy Z należy dążyć do ograniczenia liczby zjazdów szczególnie przeznaczonych do obsługi nowej zabudowy.

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie / Dz. U. Nr 43 z dnia 14 maja 1999 r. / reguluje ponadto wszystkie inne wymagania dla pozostałych klas dróg.

Minimalne odległości obiektów budowlanych od zewnętrznej krawędzi jezdni reguluje ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. Nr 71 z dnia 29 sierpnia 2000 r.).

Zalecane odległości budynku z pomieszczeniami na pobyt ludzi w zależności od kategorii drogi zawierają WYTYCZNE PROJEKTOWANIA DRÓG wprowadzone do stosowania zarządzeniem Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z 31 marca 1995 r.

Ze względu na istniejącą zabudowę, szczególnie w terenach istniejącej zwartej zabudowy, dopuszcza się zachowanie istniejących linii zabudowy pomimo niezachowania wymaganych odległości.

MINIMALNE LINIE ZABUDOWY LICZONE OD KRAWĘDZI JEZDNI DLA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Kategoria drogi	Obiekty nie przeznaczone na pobyt ludzi		Obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi	
	na terenie zabudowy	poza terenem zabudowy	jednokondygnacyjne	wielokondygnacyjne
Drogi wojewódzkie	8	20	30*	30*
Drogi powiatowe	8	20	30*	40*
Drogi gminne	6	15	15*	20*
Ulice wewnętrzne				
Ciągi pieszo -				

20* odległości zalecane

12.2.2. Parkowanie

Zakłada się wzrost wskaźnika motoryzacji od 370 na 1000 mieszkańców do 470 na 1000 mieszkańców i stąd należy przyjąć następujące wskaźniki ilości miejsc parkingowych:

Funkcja podstawowa	Rodzaj obiektu	Jednostka odniesienia	Ilość miejsc postojowych
Mieszkalnictwo	zabudowa jednorodzinna	1 domek	2 miejsca (1 garaż+1 parking)
	zabudowa wielorodzinna	1 mieszkanie	1 miejsce
Administracja	biuro	1000 m ²	20-30 miejsc
Usługi	szkoła	100 zatrudnionych	18-22 miejsc
	biblioteka	100 użytkowników	14-24 miejsc
	przychodnia	1000 m ²	20-30 miejsc
	gastronomia	100 miejsc konsump.	22-36 miejsc
	kino	100 miejsc	22-36 miejsc
	klub	100 użytkowników	14-18 miejsc
	sport	100 użytkowników	16-22 miejsc
	stacja paliw	1 obiekt	6-12 miejsc
	rzemiosło	100 zatrudnionych	20-30 miejsc

12.2.3. Ścieżki rowerowe

Usytuowanie ścieżki powinno zapewniać bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom systemu komunikacyjnego. Szerokość ścieżki rowerowej powinna wynosić nie mniej niż:

- ścieżka jednokierunkowa 1.5 m
- ścieżka dwukierunkowa 2.0 m
- ścieżka jednokierunkowa z dopuszczalnym ruchem pieszym 2.5 m
- szerokość ścieżki rowerowej należy ustalać indywidualnie, jeżeli oprócz prowadzenia ruchu rowerowego pełni inne funkcje.

12.2.4. Chodniki

Chodnik powinien mieć szerokość dostosowaną do natężenia ruchu pieszych oraz odpowiednio zwiększoną, jeżeli oprócz ruchu jest on przeznaczony do usytuowania urządzeń technicznych - w szczególności podpór znaków drogowych, słupów, drzew, wejść lub zjazdów utrudniających ruch pieszy.

Szerokość chodnika przy jezdni lub przy pasie postojowym nie powinna być mniejsza niż 2 m. W wypadku przebudowy lub remontu ulicy dopuszcza się miejscowe zmniejszenie szerokości chodnika do 1.25 m, jeżeli jest on przeznaczony wyłącznie do ruchu pieszych.

12.2.5. Ochrona środowiska w transporcie

Ochrona środowiska w transporcie polega na:

- zwiększeniu udziału komunikacji zbiorowej w podróżach,
- oddziaływanie na zmniejszenie ruchliwości samochodów osobowych,
- promowanie ruchu zmotoryzowanego poprzez budowę systemu dróg rowerowych, rozwój stref ruchu pieszego, budowę przepraw mostowych dla pieszych i rowerzystów,
- eliminacji ruchu tranzytowego poprzez tereny zwartej zabudowy,
- zapewnienie odpowiedniego przewietrzania terenów,
- zastosowanie ochrony biernej (strefy ochronne, ekrany).

13. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

13.1. KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ

Problem zaopatrzenia w wodę gminy Hyżne wymaga generalnego rozwiązania. W perspektywie zapotrzebowanie wody dla celów pitnych przedstawia się następująco:

Hyżne	- 564 m ³ /d
Brzeźówka	- 95 m ³ /d
Dylągówka	- 203 m ³ /d
Wólka Hyżneńska	- 108 m ³ /d
Grzegorzówka	- 105 m ³ /d
<u>Szklary</u>	<u>- 165 m³/d</u>
Ogółem zapotrzebowanie wody dla perspektywy wynosi	1240 m ³ /d
Ilość dostarczanej wody z istniejącego ujęcia wynosi	240 m ³ /d
Brak pokrycia wody dla perspektywy	1000 m ³ /d

Na terenie gminy Hyżne występują trudne warunki hydrogeologiczne, uzyskanie, tej ilości zasobów wody jest przy obecnym rozeznaniu i stanie badań nie możliwe do realizacji. Na terenie gminy występujące utwory geologiczne w postaci łupków i piaskowców, które nie posiadają wykształconych warstw o dużych zasobach wodonośnych możliwych do ujęcia wód podziemnych dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Należy prowadzić prace poszukiwawcze za nowymi źródłami wody.

Na terenie gminy brak jest również odpowiednich zasobów wód powierzchniowych możliwych do pokrycia zapotrzebowania wody w ilości 1000 m³/d.

Należy powrócić do koncepcji ujęcia wody powierzchniowej z rzeki San. Ujęcie wody z rzeki San wydaje się możliwe do realizacji w zakresie kompleksowego rozwiązania zaopatrzenia w wodę kilku gmin i przystąpienia do przedsięwzięcia wykonania wodociągu grupowego. Budowa magistrali wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody z ujęcia powierzchniowego na rzece San wymaga koordynacji z zadaniami planowanymi w gminach sąsiednich.

13.1.2. Zasady rozwoju istniejącego systemu zaopatrzenia w wodę miejscowości Hyżne

Istniejące ujęcie wody w miejscowości Hyżne posiada wydajność 240 m³/d, w chwili obecnej zaopatruje 80 budynków co stanowi 13 % ogółu budynków wsi Hyżne. Istniejące zasoby wody mogą pokryć w chwili obecnej 55 % zapotrzebowania wsi Hyżne, zaś w perspektywie 42 %.

W tym celu należy:

- w I etapie rozbudować sieć wodociągową, bowiem istnieje możliwość podłączenia do sieci łącznie 348 budynków,
- w II etapie należy poszukiwać możliwości odwiercenia dodatkowej studni w rejonie istniejących. W istniejącej stacji wodociągowej przewidziano rezerwę na zainstalowanie dodatkowych urządzeń. Dla możliwości podłączenia nowych budynków, przewidzieć rozbudowę sieci wodociągowej.

13.1.3. Zasady rozwoju systemów wodociągowych na terenie gminy, potrzeby w zakresie poszukiwania nowych źródeł wody.

Kierunki i zakres działań, jakie będzie trzeba podjąć w zakresie systemów inżynierskich pozostają w ścisłym związku z planowaną w przyszłości funkcją, sposobem i intensywnością zagospodarowania terenów gminy.

Rozwój gospodarczy i ludnościowy gminy Hyżne wymagać będzie budowy zarówno systemów własnych zasilania w wodę miejscowości: Dylągówka, oraz Grzegorzówka i Wólka Hyżneńska, jak również budowy systemu zasilania w wodę miejscowości szklary a w perspektywie terenów całej gminy z wodociągu zasilanego z rzeki San przez jego stopniową i etapową realizację. Pozwoli to na:

- zaoszczędzenie na kosztach związanych z budową i eksploatacją systemu wodociągowego,
- zapewnienie dostawy odpowiedniej ilości wody,
- zapewnienie określonej planami rozwojowymi gminy niezawodności dostawy wody,
- zapobieganie sytuacji powstawania barier infrastrukturalnych w realizacji planów rozwoju gospodarczego i ludnościowego gminy.

Jednocześnie zakłada się oparcie o własne źródła wody i lokalne systemy wodociągowe tych rejonów gminy, gdzie nieopłacalne lub niemożliwe technicznie byłoby korzystanie z sieci magistralnej.

W planowaniu niezbędnych działań w tym zakresie opierano się o przyjęte w STUDIUM wskaźniki dotyczące przewidywanej (do roku 2020) liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy, powierzchni przeznaczonej pod inwestycje, tendencji w zakresie wielkości zapotrzebowania na wodę, możliwości budowy lub rozbudowy własnych ujęć wody. Na podstawie danych o powierzchniach i funkcji terenów oraz przyszłej ilości mieszkańców, oszacowano niezbędne ilości wody, jakie trzeba będzie dostarczyć odbiorcom.

Realizacja tak określonych kierunków działań w zakresie zaopatrzenia w wodę pozwoli na dostarczenie wody w ilości mogącej zaopatrzyć ok. 10 – 15 tysięcy mieszkańców, a po wybudowaniu zbiorników wyrównawczych – nawet ok. 30 tysięcy mieszkańców. Jednocześnie możliwe będzie – o ile będą takie potrzeby – nawet zasilenie przyszłego wodociągu w sąsiednich gminach a zwłaszcza przygraniczne rejonu tych gmin. Przyjmując taką wizję rozwoju systemów zasilanych od strony Sanu stwarza się możliwość dynamicznego rozwoju ludnościowego i gospodarczego gminy Hyżne, bez utrudnień wynikających z niedostatków bądź niedoskonałości systemu wodociągowego.

13.2. KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

W chwili obecnej w gminie Hyżne brak zorganizowanego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków. Kilka lat temu opracowana została koncepcja programowa gospodarki ściekowej obejmując swoim zakresem teren całej gminy Hyżne.

Warunki topograficzne na terenie gminy związane są z trzema zlewniami odbiorników wodnych:

- zlewnia potoku Tatyna stanowiąca dopływ rzeki Strug,
- zlewnia rzeki Mlecza,
- zlewnia potoku Szklarka stanowiącego dopływ rzeki San,

które wyznaczają 3 systemy odprowadzania ścieków, z których każdy posiada własną oczyszczalnię ścieków.

I system - stanowi oczyszczalnia i sieć kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Hyżne, Brzezówka, Dylągówka. Wymagana docelowa przepustowość oczyszczalni – 1010 m³/d,

II system - stanowi oczyszczalnia i sieć kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Grzegorzówka i Wólka Hyżneńska. Wymagana docelowa przepustowość oczyszczalni 200 m³/d,

III system - stanowi sieć kanalizacji sanitarnej na oczyszczalnię ścieków dla miejscowości Szklary. Wymagana docelowa przepustowość oczyszczalni 200 m³/d lub odbiór tej ilości ścieków na oczyszczalnię w rejonie Dynowa.

13.2.1. Zasady rozwoju systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków dla miejscowości Hyżne, Brzezówka i Dylągówka

Odbiornikiem ścieków dla tego systemu jest potok Tatyna znajdujący się w zlewni rzeki Strug. Przewiduje się lokalizację oczyszczalni ścieków mechaniczno – biologicznej o wydajności w:

- I etapie	450 m ³ /d
- perspektywie	560 m ³ /d
Razem	1010 m ³ /d

Do oczyszczalni podłączone będą budynki zlokalizowane w rejonach skoncentrowanej zabudowy, które objęte są projektowaną kanalizacją w ilości 410 m³/d. Dla pojedynczych zagród nie objętych systemem kanalizacji przewiduje się do lokalny sposób gromadzenia ścieków z odbiorem do punktu zlewnego na oczyszczalni w ilości 40 m³/d. Przewiduje się stopniowy wzrost ilości ścieków i konieczność jej rozbudowy, w perspektywie do 1010 m³/d. Powierzchnia zlewni potoku Tatyna w miejscu zrzutu ścieków wynosi około 20 km². Ilość ścieków odprowadzanych do potoku Tatyna w I etapie stanowi niecałe 10% przepływu zaś w perspektywie przekroczy 10 % przepływu. Zgodnie z warunkami zrzutu ścieków oraz wymogami ustaw szczególnych dla okresu perspektywy będą obowiązywać zastrzeżone warunki zrzutu.

Przewiduje się prowadzenie kolektora wzdłuż potoku Tatyna prawo i lewo brzeźnego w układzie prostopadłego włączenia sieci rozdzielczej. Projektuje się lokalizację oczyszczalni w centrum wsi Hyżne zgodnie zobowiązującym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego terenu oczyszczalni ścieków w Hyżnem. W STUDIUM wskazano dodatkowo trzy warianty lokalizacji: pierwszy w Nieborowie i dwa w Brzezówce.

Kwestia lokalizacji oczyszczalni ścieków w Hyżnem wymaga podjęcia odpowiednich decyzji. Przepustowości tej oczyszczalni powinny być w przybliżeniu równe prognozowanym w części dotyczącej zaopatrzenia w wodę ilościom potrzebnej wody na terenie, jaki ma być objęty taką siecią kanalizacyjną w latach 2010, 2020 i docelowo. Problemem może być jednak uzyskanie pozwolenia na zrzut większej ilości oczyszczonych ścieków – jedynym możliwym rozwiązaniem jest przesunięcie oczyszczalni jak najdalej w kierunku zachodnim z alternatywą lokalizacji wręcz na terenie gminy Błazowa, z uwagi na zwiększające się wraz z wielkością zlewni przepływy potoku Tatyna. Zaostrzony reżim czystości odprowadzanych ścieków poprzez Strug w do Wisłoka rejonie ujęcia wody dla Rzeszowa może być trudny do spełnienia stąd pomysł przerzutu ścieków poprzez Tyczyn na oczyszczalnię rzeszowską wcale nie jest absurdalny.

13.2.2. Zasady rozwoju systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków dla miejscowości Grzegorzówka i Wólka Hyżneńska

Odbiornikiem ścieków dla tego systemu jest rzeki Mlecza. Lokalizacja oczyszczalni ścieków mechaniczno-biologicznej w Grzegorzówce. Wymagana docelowa wydajność 200 m³/d.

Do oczyszczalni podłączone będą budynki zlokalizowane w Grzegorzówce i Wólce Hyżneńskiej w terenie skoncentrowanej zabudowy, które są objęte systemem kanalizacji. Dla pojedynczych zagrod nie objętych systemem kanalizacji przewiduje się do lokalny sposób gromadzenia ścieków z odbiorem do punktu zlewnego na oczyszczalni

Powierzchnia zlewni rzeki Mlecza w miejscu zrzutu ścieków wynosi około 3.5 km². Ilość ścieków odprowadzanych do rzeki w perspektywie przekroczy 26 % przepływu. Zgodnie z warunkami zrzutu ścieków oraz wymogami ustaw szczególnych dla okresu perspektywy będą obowiązywać zaostrzone warunki zrzutu.

13.2.3. Zasady rozwoju systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków dla miejscowości Szklary

Kanalizacja miejscowości Szklary stanowi odrębny system, który znajduje się w zlewni rzeki San. Wymagana docelowa przepustowość oczyszczalni 200 m³/d lub alternatywnie odbiór tej ilości ścieków na oczyszczalnię w rejonie Dynowa. Na terenie zabudowanym kanał prowadzony może być wzdłuż zabudowy, zaś poza zabudową wzdłuż trasy kolejki wąskotorowej istniejącej w kierunku oczyszczalni. Dla pojedynczych zagrod nie objętych systemem kanalizacji przewiduje się do lokalny sposób gromadzenia ścieków z odbiorem do punktu zlewnego na oczyszczalni.

13.2.4. Kierunki działań w zakresie obiektów i urządzeń kanalizacyjnych

Do najpoważniejszych problemów w zakresie urządzeń kanalizacyjnych należy zaliczyć zjawisko dużej infiltracji wód infiltracyjnych i przypadkowych do sieci kanalizacyjnej. Zjawisko infiltracji wód przypadkowych i infiltracyjnych do sieci kanalizacyjnej jest, w przypadku systemu kanalizacji rozdzielczej zjawiskiem niekorzystnym. Źródłem wód infiltracyjnych jest wysoki poziom wód gruntowych, które przenikają przez nieszczelności połączeń rur, a w przypadku rur kamionkowych i betonowych – także przez całą powierzchnię przewodu kanalizacyjnego. Źródłem wód przypadkowych są nielegalne podłączenia deszczówki lub wód podrenarskich do sieci kanalizacji sanitarnej.

Cechą, specyficzną zresztą dla kanalizacji na terenach osiedli wiejskich, jest zrzut gnojowicy (ścieków odzwierzęcych) do kanalizacji sanitarnej. Ścieki odzwierzęce charakteryzują się nawet kilkunastokrotnie wyższymi stężeniami zanieczyszczeń niż ścieki bytowe i mogą być toksyczne dla części biologicznej oczyszczalni ścieków. W tym aspekcie należałoby rozważyć, czy podjęcie działań mających na celu zmniejszenie ilości wód infiltracyjnych i przypadkowych nie spowoduje wzrostu stężeń ścieków odprowadzanych na oczyszczalnię do wielkości zagrażających trwale funkcjonowaniu osadu czynnego oczyszczalni. Dlatego tak ważne jest prowadzenie bieżących pomiarów ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych sieciami kanalizacyjnymi oraz określenie ich zmienności w zależności od pogody (opady) i pory roku. Ilości wód infiltracyjnych i przypadkowych można ograniczyć przez:

- realizację odcinków sieci z rur PVC,
- realizację studzienek z uszczelnieniami, z betonu lub tworzyw sztucznych. W ostatnim czasie są dostępne na rynku (wykonane z tworzyw) zarówno studzienki szybowe o małych średnicach (315 i 400 mm), jak i studzienki przełazowe,
- likwidację rowów przydrożnych przez budowę w ich miejscu sieci kanalizacji deszczowej, do której należałoby podłączyć wody opadowe z utwardzonych posesji i dachów budynków oraz układu komunikacyjnego.

W odniesieniu do tego problemu niezbędne wydaje się podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania zjawiska zalewania ściekami w razie awarii jednej z przepompowni nieruchomości położonych w dolnych rejonach sieci. Docelowym systemem, który wpłynąłby także korzystnie na zachowanie należytego standardu obsługi sieci, byłby system radiowej lub kablowej sygnalizacji o awarii jednej z przepompowni. Rozwiązaniem, które może być stosowane równoległe lub niezależnie, jest budowa na przykanaliskach podwójnych kłap zwrotnych nie dopuszczających do zalewania pomieszczeń budynków po przepełnieniu sieci kanalizacyjnej w razie awarii danej przepompowni.

13.3. KIERUNKI W ZAKRESIE KANALIZACJI DESZCZOWEJ ORAZ ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO

Na terenie gminy Hyżne nie występuje zorganizowana sieć kanalizacji

deszczowej. Odprowadzanie wód opadowych odbywa się przez spływ powierzchniowy i systemem odkrytych rowów przydrożnych i melioracyjnych. Na terenie gminy Hyżne istnieje sieć rowów melioracyjnych, która jest na bieżąco konserwowana. W STUDIUM zaleca się realizację systemu kanalizacji deszczowej wzdłuż głównych dróg, zbierającą wody opadowe brudne i zapewniającą ich odprowadzanie w sposób zapewniający pełną ochronę przed zanieczyszczeniami gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych.

Gmina Hyżne leży na terenach, na których części występuje zagrożenie powodzią. Dotyczy to przede wszystkim rejonów leżących w płaskodennych dolinach strumieni i potoków za zwłaszcza:

- doliny potoku Taty na długości Nieborowa Brzezówki, Hyżnego i częściowo Dylągówki
- doliny rzeki Mleczy na długości Wólki Hyżneńskiej i Grzegorzówki
- doliny potoku Szklarka w miejscowości Szklary.

Na przedmiotowych terenach gminy nie ma wałów przeciwpowodziowych ani innych obiektów i urządzeń zabezpieczających przed powodzią, Gmina posiada PLAN OPERACYJNY OCHRONY PRZED POWODZIĄ, ostatnia aktualizacja w roku 1998. Z uwagi na istniejące uwarunkowania STUDIUM wprowadza obowiązek sporządzenia miejscowego planu dla terenów doliny Tatny, rzeki Mleczy oraz potoku Szklarka w celu ustalenia zasad zagospodarowania płaskodennych dolin tych cieków.

13.4. KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE OGRZEWNICTWA

Charakterystyka systemów ogrzewania (i problemów z nimi związanych) na terenie gminy Hyżne została omówiona w części dotyczącej uwarunkowań rozwoju. Istniejące zapisy nowego Prawa Energetycznego zobowiązują zarządy gmin do określenia polityki związanej z problemami zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i paliwa gazowe.

Na terenie gminy Hyżne ogrzewanie budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej i przemysłowych opiera się na indywidualnych systemach grzewczych (nie występują scentralizowane systemy).

Gmina ma ograniczone możliwości bezpośredniego wpływania na stosowane przez prywatnych inwestorów rozwiązania tym niemniej rysuje się kilka ważnych kierunków działań:

- wyeliminowanie zjawiska odchodzenia od ogrzewania budynków gazem i węglem, wyeliminowanie spalanie tworzyw sztucznych i substancji przemysłu chemicznego (żywice syntetyczne, kleje, itp.) ze względu na emisję silnie toksycznych i rakotwórczych substancji.
- zamiany kotłowni węglowych na kotłownie gazowe w obiektach, które leżą w ich gestii.,
- rozpowszechnianie ogrzewanie olejem opałowym na terenach nie objętych siecią gazową.

- zastosowania w budownictwie jednorodzinym na terenie gminy takich proekologicznych urządzeń grzewczych jak pompy ciepła czy instalacje solarne.

W ostatnim czasie coraz większego znaczenia nabierają w Polsce zagadnienia związane z ochroną środowiska. Nakłada się na to opisane już w uwarunkowaniach zjawisko ponownego odchodzenia mieszkańców od ogrzewania gazem, na rzecz spalania wszelkiego rodzaju odpadów, dlatego zapobieganie mu przez odpowiednią politykę uświadamiania społeczeństwu zagrożeń z tego płynących jest sprawą istotną.

W krajach Europy Zachodniej promuje się rozwiązania obniżające emisję szkodliwych związków do atmosfery i zmniejszające zużycie paliw kopalnych, na rzecz wykorzystania energii odnawialnych: m.in. słońca, wiatru, biomasy. Według tzw. „Białej księgi odnawialnych źródeł energii” z 1997 roku, w państwach Unii Europejskiej, do 2010 roku udział energii odnawialnej w całkowitej produkcji energii ma wynieść 12%. Deklaracja ta będzie obowiązywać również Polskę po jej przystąpieniu do Unii Europejskiej.

STUDIUM zobowiązuje Zarząd Gminy Hyżne do opracowania programu zaopatrzenia gminy w ciepło.

13.5. KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE OGOSPODARKI ODPADAMI

System zbiórki i wywozu odpadów z terenu gminy Hyżne został omówiony w poprzedniej części STUDIUM. Kierunki rozwoju w zakresie tego systemu sprowadzać się będą do dwóch zagadnień:

- rozwoju systemu segregacji i gromadzenia odpadów na terenie gminy,
- docelowego miejsca ich wywozu i unieszkodliwiania.

Rozwój systemu wywozu odpadów na terenie gminy już jest faktem: Rośnie ilość umów podpisywanych z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Błażowej, rośnie też ilość wywożonych rocznie z terenu gminy odpadów.

Nie prowadzi się segregacji odpadów komunalnych połączonego z odzyskiwaniem z nich szkła i tworzyw sztucznych do specjalnych kontenerów. Wprowadzenie segregacji odpadów, przez rozstawienie w gminie kontenerów do zbiórki szkła i tworzyw sztucznych, a docelowo także i makulatury, będzie zgodna z kierunkami rozwoju tego systemu.

Problem docelowego, perspektywicznego miejsca wywozu odpadów z terenu gminy należy rozpatrywać w kontekście:

- bliskości Rzeszowa jako miasta, którego firma komunalna wywozi odpady na wysypisko komunalne w Kozodrzy,
- kosztów ewentualnej budowy własnego systemu wywozu odpadów,
- faktu, że w ciągu najbliższych kilku–kilkunastu lat powstanie prawdopodobnie w pobliskim Rzeszowie zakład utylizacji odpadów komunalnych,
- tendencji w prawodawstwie Unii Europejskiej, której członkiem w ciągu

najbliższych lat stanie się Polska, zmierzających do wprowadzenia całkowitego zakazu budowy łub wysokich opłat za budowę i eksploatację nowych wysypisk odpadów zamiast zakładów ich utylizacji.

Uwzględniając powyższe, w STUDIUM proponuje się rozwiązanie polegające na kontynuacji przyjętych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami a do miejskiego zakładu utylizacji w Rzeszowie odpadów z gminy Hyżne.

13.6. KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W GAZ

13.6.1.Kierunki rozwoju sieci gazowej

Charakterystyka systemu gazowniczego na terenie gminy Hyżne została omówiona w części Studium dotyczącej uwarunkowań rozwoju wynikających ze stanu istniejącego. Układ sieci średnioprężnej, zasilający bezpośrednio odbiorców, jest na przeważającej części terytorium gminy bardzo dobrze rozwinięty. Tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowej pokrywają się w dużej części z przebiegiem gazociągów, tak więc bez dużych nakładów na rozbudowę sieci istnieje możliwość zaopatrzenia nowych budynków w gaz ziemny. Tereny projektowanej zabudowy można podzielić na :

- tzw. drugi pas zabudowy,
- nowe obszary zabudowy.

Zasilanie budynków tzw. drugiego pas zabudowy w gaz może realizowane poprzez podłączenie do przyłącza gazu budynku poprzedzającego lub budowa przyłącza do dwóch lub trzech budynków /przyłącz wykonany z rur PE 32 x 3,0 a bezpośrednie podłączenie do budynku rurą PE 25 x 3,0 podłączonego do głównej sieci gazowej.

Nowe obszary zabudowy mogą być zasilane w gaz przez wykonanie odcinka sieci gazowej z rur PE 50 lub PE 40 i podłączenie do niej bezpośrednio budynków mieszkalnych. Z uwagi na gęstą sieć gazową na terenie gminy podłączenie nowych odbiorców nie wiąże się z przebudową istniejącej sieci, a wykonanie krótkich odcinków sieci / z rur PE/ do obszarów projektowanej zabudowy nie jest kosztowne a wykonanie jej z rur polietylenowych zapewni jej trwałość i łatwość montażu i podłączeń nowych przyłączy.

Z mocy prawa investorem w tym zakresie pozostaje Zakład Gazowniczy, niemniej jednak gmina, jako zainteresowana przełamywaniem barier rozwoju na swoim terenie, może, partycypując w kosztach, przyspieszyć rozbudowę sieci na tych terenach. Decyzja w tym zakresie uzależniona będzie niewątpliwie od możliwości przeznaczenia na ten cel określonych środków gminy.

13.6.2.Zaopatrzenie w gaz płynny

Szacuje się, że na terenie gminy Hyżne około 2% mieszkańców korzysta z gazu płynnego zbiornikowego i butlowego. Gaz ten używany jest do celów bytowych i grzewczych. Analizując wielkość sprzedaży gazu płynnego na terenie

gminy Hyżne na przestrzeni ostatnich lat, daje się zauważyć tendencję malejącą. Gaz płynny wykorzystywany jest przede wszystkim na enklawach pozbawionych sieci gazowniczej, a także na terenach objętych siecią gazowniczą nie posiadającą odpowiednich parametrów, powalających na przyłączenie (uzyskiwanie zgody na przyłączenie z Zakładu Gazowniczego) kolejnych odbiorców gazu do sieci gazowej.

13.7. KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE ELEKTROENERGETYKI

Dalszy rozwój gminy Hyżne w dużej mierze jest uwarunkowany rozwojem infrastruktury elektroenergetycznej. Nowe inwestycje i coraz nowocześniejsze technologie stosowane przez operatorów systemów powinny wpłynąć na to, by dalszy rozwój gminy (przynajmniej ze strony infrastruktury elektroenergetycznej) pozostał nie zagrożony.

13.7.1. Bilans mocy w gospodarstwach domowych

Poziom zużycia energii elektrycznej w rolnictwie ocenia się często na podstawie różnych wskaźników jednostkowego zużycia rocznego. W porównaniach międzynarodowych najczęściej dokonuje się oceny na podstawie jednostkowego rocznego zużycia energii elektrycznej przypadającego na 1 hektar użytków rolnych. W Polsce osiągnięto ono ok. 700 kWh.

Przyjmując dla gminy Hyżne wskaźnik zużycia energii na poziomie średniej dla województwa rzeszowskiego można obliczyć jednostkowe zapotrzebowanie mocy w rolnictwie:

- na produkcję rolniczą	$(413 \text{ kWh/ha} \times 0,35) / 1000 \text{ h} = 0,145 \text{ kW/ha}$
- na gospodarstwo domowe	$(413 \text{ kWh/ha} \times 0,65) / 2000 \text{ h} = 0,134 \text{ kW/ha}$
Razem	0,279 kW/ha

Ogólna powierzchnia użytków rolnych w gminie Hyżne w 1999 r. wynosiła 3475 ha co stanowiło 68 % powierzchni gminy. Szacunkowe zapotrzebowanie mocy na produkcję rolną i cele bytowe wynosi 970 kW. Prognozowany wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w Polsce do 2020 r. w stosunku do 1996 r. wynosi: dla produkcji rolniczej 2,2 a na potrzeby bytowe ludności 1,4 krotny, zatem prognozowane jednostkowe zapotrzebowanie mocy w rolnictwie gminy Hyżne wynosi:

- produkcja rolnicza	$2,2 \times 0,145 \text{ kW/ha} = 0,319 \text{ kW/ha}$
- gospodarstwa domowe	$1,4 \times 0,134 \text{ kW/ha} = 0,188 \text{ kW/ha}$
Razem	0,507 kW/ha

Szacunkowe perspektywiczne zapotrzebowanie mocy gminy na produkcję rolną i cele bytowe wynosi $0,507 \text{ kW/ha} \times 3475 \text{ ha} = 1762 \text{ kW}$.

Dla celów porównawczych zastosowano niżej inny sposób określenia prognozowanej mocy zapotrzebowanej na potrzeby bytowe i produkcji rolnej, wychodząc od mocy szczytowej gospodarstwa, którą przyjmuje się w zależności od jego powierzchni. Jak widać z tablicy, orientacyjna moc szczytowa pobierana przez gospodarstwa gminy Hyżne obliczona metodą IBMER wynosi 1935 kW.

MOC SZCZYTOWA GOSPODARSTW DOMOWYCH GMINY HYŻNE

Powierzchnia gospodarstwa w ha	Liczba gospodarstw w L	Moc szczytowa gospodarstwa P ₁ , kW	Iloczyn L x P ₁ kW	Wsp. jedn. k _{jm}	Moc szczyt. P _m . kW
0-1	409	5	2045		
1-2	499	5	2495		
2-5	752	6	4512		
>5	69	9	621		
Razem	1729		9673	0,20	1935

Wyniki obliczeń dwoma różnymi metodami są zbliżone, różnią się o 10 %. Średnia arytmetyczna mocy zapotrzebowanej z obu metod wynosi 1850 kW.

13.7.2. Bilans mocy dla lokali niemieszkalnych, drobnych odbiorców' oświetlenia dróg

Według optymistycznej prognozy demograficznej w 2015 r. w gminie Hyżne mieszkać będzie 7605 osób. Zatem zapotrzebowanie mocy w perspektywie wyniesie:

-	obiekty użyteczności publicznej	181 kW8h x 7605 / 2200 h = 626 kW,
-	oświetlenie publiczne	28 kW*h x 7605 / 3900 h = 54 kW.
	Razem	680 kW

Zatem łączne prognozowane zapotrzebowanie mocy wynosi:

$$1850 \text{ kW} + 626 \text{ kW} + 54 \text{ kW} = 2530 \text{ kW} = 2,5 \text{ MW}$$

Oznacza to obciążenie powierzchniowe $2530 \text{ kW}/51 \text{ km}^2 = 50 \text{ kW}/\text{km}^2$.

13.7.3. Najważniejsze zadania w zakresie zaopatrzenia w energię

Najważniejsze zadania w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej to:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego
- poprawa niezawodności (ciągłości) działania;
- poprawa standardu świadczonych usług;
- zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko.

Przedsięwzięcia modernizacyjne i inwestycyjne winny być ukierunkowane na dostosowanie sieci do bieżących i przewidywanych potrzeb odbiorców oraz spełnienia rosnących wymagań jakościowych. Równocześnie nowe inwestycje winny być przyjazne dla środowiska, tj. dobrze wkomponowane w pejzaż gminy i w jak najmniejszym stopniu uciążliwe dla otoczenia. Pilne potrzeby w zakresie reelektryfikacji i rozwoju sieci elektroenergetycznych występują we wsiach Brzezówka i Hyżne. Potencjalnie większymi odbiorcami energii elektrycznej mogą być zakłady wydobywania i przetwórstwa minerałów oraz sanatorium w Nieborowie.

Kształtowanie układów sieci w sposób zapewniający wymaganą niezawodność (ciągłość) zasilania. W szczególności wymagać będzie wzrostu

gęstości GPZ (budowa planowanych stacji 110/15 kV), dzięki czemu ulegną skróceniu linie magistralne ŚN zapewniające rezerwowe zasilanie.

Racjonalne oświetlenie miejsc publicznych, w tym modernizacja oświetlenia drogowego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań to zadanie własne gminy. Obecnie obserwuje się znaczący postęp technologiczny w zakresie technik oświetleniowych, jak również zmiany w sposobach projektowania oświetlenia i zarządzania nim. Daje to potencjalne możliwości ograniczenia energochłonności oświetlenia oraz zmniejszenia poboru mocy przy jednoczesnym podniesieniu jego jakości.

Zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko – zwłaszcza zabudowy mieszkaniowej, usług zdrowia i oświaty przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, szkodliwym dla ludzi i środowiska, w szczególności przez tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania wokół linii napowietrznych wysokiego napięcia i określonych urządzeń radiokomunikacyjnych oraz ochrona krajobrazu i wartości kulturowych to podstawowe zadania i jednocześnie zasady polityki rozwoju.

13.7.4.Ochrona przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym

Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące wytwarzają linie elektroenergetyczne w postaci pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 herców (Hz). Dopuszczalne poziomy tego promieniowania, charakteryzowane poprzez wartości graniczne wielkości fizycznych, wynoszą: składowa elektryczna: 10 kV/m, składowa magnetyczna:80 A/m. Jest to podstawowy poziom ochrony. Na obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach, na których zlokalizowane są zwłaszcza szpitale, żłobki, przedszkola internaty składowa elektryczna elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego o częstotliwości 50 Hz nie może przekraczać wartości 1 kV/m; są to zatem dziesięciokrotnie ostrzejsze wymagania.

Natężenie pola elektrycznego większe niż 1 kV/m występuje w sąsiedztwie urządzeń o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym. Linie o napięciu znamionowym 110 kV zaliczane są do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska. Niezbędne jest wyznaczenie wzdłuż linii wysokiego napięcia obszarów ograniczonego użytkowania, które dla obiektów zaliczonych do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska tworzy rada powiatu w drodze uchwały.

Aktualnie przez teren gminy Hyżne nie przebiega żadna linia elektroenergetyczna o napięciu wyższym niż 15 kV. Zgodnie z opracowaną

przez ENERGOPROJEKT KRAKÓW koncepcją rozwoju sieci 110 kV RZE SA nie przewiduje się budowy linii 110 kV relacji Dynów - Handzlówka, w związku z czym zrezygnowano z wyznaczania trasy pod tą linię.

13.7.5.Ochrona krajobrazu i wartości kulturowych

Linie napowietrzne zmieniają niekorzystnie krajobraz. Z uwagi na położenie gminy w Hyżnieńsko - Gwoźnickim Obszarze Chronionego krajobrazu przy prowadzeniu linii elektroenergetycznych na tych terenach należy dążyć do maksymalnego złagodzenia niekorzystnego wpływu linii na krajobraz. Można to osiągnąć m.in. przez:

- zapewnienie estetyki rozwiązań konstrukcyjnych,
- prowadzenie linii napowietrznych w sposób jak najmniej widoczny (unikanie szczytów i terenów otwartych, prowadzenie zboczami itp.),
- stosowanie linii z przewodami izolowanymi,
- zastępowanie linii napowietrznych liniami kablowymi.

Nie zaleca się prowadzić linii elektroenergetycznych nad i w pobliżu obiektów zabytkowych.

13.8. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE TELEKOMUNIKACJI

13.8.1. Zadania dla telekomunikacji

Celem polityki w dziedzinie telekomunikacji jest stwarzanie warunków dla:

- zapewnienia powszechnego dostępu na całym terenie gminy do usług telekomunikacyjnych,
- ochrony interesów użytkowników telekomunikacji,
- wspierania konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych,
- rozwoju nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, integrującej usługi telekomunikacyjne i audiowizualne, umożliwiającej dostęp do ogólnoeuropejskich oraz światowych sieci i usług telekomunikacyjnych.

Przewiduje się, że system łączności telefonicznej gminy Hyżne będzie oparty na istniejących i nowych liniach telefonicznych, cyfrowych centralach automatycznych w Rzeszowie i Tyczynie oraz koncentratorach na terenie gminy. Zwiększanie liczby dostępnych dla potencjalnych abonentów numerów telefonicznych będzie następować poprzez rozbudowę istniejących central do pojemności zapewniającej pełne zaspokojenie potrzeb oraz poprzez odpowiednią rozbudowę sieci magistralnych i rozdzielczych.

Rozwój telekomunikacji obejmować będzie rozbudowę i modernizację sieci i urządzeń telefonii przewodowej na obszarach już zainwestowanych oraz budowę - na obszarach potencjalnego rozwoju: mieszkalnictwa i usług, usług publicznych, działalności gospodarczej, obiektów obsługi komunalnej, zabudowy związanej z produkcją rolną oraz obiektów turystyki, ochrony zdrowia, rekreacji i wypoczynku.

Budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów telefonii przewodowej nie wpłynie w sposób znaczący na strukturę przestrzenną gminy. Przy obecnie stosowanych rozwiązaniach technicznych nie wymaga się rezerwowania w planach miejscowych wydzielonych terenów pod budowę nowych obiektów telekomunikacyjnych.

Przy rozbudowie i modernizacji sieci telekomunikacyjnej należy dążyć —

w porozumieniu z Rzeszowskim Zakładem Energetycznym SA — do maksymalnego wykorzystania linii elektroenergetycznych napowietrznych do prowadzenia telekomunikacyjnych sieci abonenckich i światłowodów; zmniejszy to powierzchnię gruntów zajmowanych przez linie i ograniczy „pajęczynę” sieciową. Istotnym działaniem w rozwoju telekomunikacji będzie zastępowanie długich odcinków linii nadziemnych liniami podziemnymi, głównie światłowodowymi. Planując prowadzenie nadziemnych linii telekomunikacyjnych należy uwzględniać zasady ochrony krajobrazu.

Rozwój terenów wiejskich uwarunkowany jest głównie przez sprawną i nowoczesną telekomunikację. Jest sprawą bezsporną, iż obszary wiejskie ze względu na znaczne rozproszenie struktury osadniczej i niewielkie zaludnienie wymagają skutecznie działającej sieci telefonicznej. Ułatwia ona życie nie tylko mieszkańcom, ale wspiera także działalność firm i przedsiębiorstw zlokalizowanych na wsi przez umożliwienie im szybkiego dostępu do rynków zbytu, źródeł zaopatrzenia, a także pracodawców, bez względu na ich umiejscowienie przestrzenne.

W latach 2000 – 2015 jednym z najważniejszych zadań w rozwoju gminnej infrastruktury powinno być dalsze zwiększanie wyposażenia w telefony, w tym w automaty publiczne samoinkasujące. Pożądanym wskaźnikiem byłoby: 1 telefon publiczny na 100 abonentów. Przewiduje się, że w Polsce w 2008 r. średnia gęstość telefoniczna wyniesie 40 abonentów na 100 mieszkańców.

Przy ustalaniu lokalizacji stacji telekomunikacji radiowej należy uwzględniać zasady ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym - stosownie do wymagań przepisów szczególnych.

13.8.2. Instrumenty działania w telekomunikacji

Zapewnienie łączności nie jest zadaniem własnym gminy. Działalność tę prowadzą niezależne od gminy podmioty gospodarcze na zasadach komercyjnych. Zasadnicze znaczenie dla gminy ma telefonia przewodowa. Prawo prowadzenia działalności w tej dziedzinie na terenie gminy Hyżne mają: Telekomunikacja Polska S.A. oraz niezależny od niej lokalny operator — Okręgowa Spółdzielnia Telefoniczna w Tyczynie zs. w Chmielniku.

Gmina finansuje przedsięwzięcia infrastrukturalne, które ustawowo są jej zadaniami własnymi. Telefonizacja, nie będąca zadaniem własnym gminy, finansowana jest głównie przez operatora z wypracowanego zysku. Wpływ władz gminy na kształtowanie polityki spółdzielczego operatora jest możliwy poprzez nabywanie udziałów w Spółdzielni, ewentualnie poprzez budowę sieci i przekazywanie jej na majątek Spółdzielni w charakterze aportu.

13.9. WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Pozytywny wpływ wykorzystania odnawialnych źródeł energii na życie społeczności lokalnych analizować można w trzech aspektach: trwały zrównoważony rozwój, ochrona środowiska i zasobów naturalnych oraz bezpieczeństwo energetyczne (pewność dostaw nośników energii po akceptowalnej cenie).

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii jest zagadnieniem interdyscyplinarnym w tym polityki rolnej i leśnej, energetycznej, ekologicznej, społecznej, kwestii związanych z rozwojem regionalnym i lokalnym oraz z elementami planowania przestrzennego. Specyficzne cechy odnawialnych źródeł energii (dostępność, mała skala stosowanych technologii oraz możliwość lokalnej substytucji coraz droższych kopalnych nośników energii) a także pośrednie korzyści społeczne, gospodarcze i ekologiczne czynią je szczególnie przydatnymi do wykorzystania na szczeblu lokalnym.

Prawo energetyczne upoważnia zarząd gminy do opracowania projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt ten powinien określać w szczególności możliwości wykorzystania lokalnych zasobów energii. Lokalnymi odnawialnymi zasobami, wykorzystywanymi do produkcji energii elektrycznej mogą być:

- energia wiatru (siłownie wiatrowe);
- energia wody (turbiny wykorzystujące spiętrzenia wodne);
- energia słoneczna (przetworzona na prąd elektryczny w ogniwach fotowoltaicznych);
- energia geotermalna;
- biogaz z odchodów zwierząt i osadów oczyszczalni ścieków.

Jednym z najbardziej obiecujących źródeł energii odnawialnej jest energetyka wiatrowa. Zasoby energii wiatru są niewyczerpalne. Siłownie wiatrowe można stosować w wybranych miejscach o większych od przeciętnych prędkościach wiatru. Specyfika terenu wymaga każdorazowo badań w miejscu przewidywanej elektrowni wiatrowej. Przy ustalaniu lokalizacji ewentualnych elektrowni wiatrowych, należy uwzględnić ich ujemny wpływ na środowisko: hałas, niekorzystną zmianę krajobrazu i zagrożenie dla ptaków. Ponadto wysokie wieże i śmigła o dużej średnicy stanowią zagrożenie dla otoczenia w czasie burz i huraganów. Inną, z pozoru błahą, ale mogącą dać się we znaki cechą, jest cień i odbłaski obracającego się wirnika. Ważną okolicznością podczas planowania lokalizacji dla elektrowni wiatrowych jest ich wpływ na zachowania i populację dzikiego ptactwa (ptaki giną na skutek zderzenia z wirnikiem wiatraka). Należy zatem zwracać szczególną uwagę, aby nie budować wiatraków na trasach migracji lub niedaleko siedlisk rzadkich okazów ptaków. Dobrą praktyką byłaby współpraca z organizacjami ekologicznymi w fazie planowania i realizacji elektrowni wiatrowych. Inną ważną kwestią jest wpływ elektrowni wiatrowych na wartości kulturowe, historyczne i krajobrazowe okolic. Jest to również jedna z największych przeszkód w realizacji projektów w energetyce wiatrowej w niektórych państwach.

Mała energetyka wodna - mikroelektrownie wodne mogą być instalowane przy piętrzeniach bezzbiornikowych na rzeczkach i potokach, w szczególności przy obiektach turystycznych. Poziom hałasu w sąsiedztwie elektrowni wodnych jest minimalnie wyższy od tła akustycznego, wywołanego naturalnymi źródłami dźwięku (wiatr, szum drzew).

W naszym kraju, pomimo niezbyt zachęcającej polityki fiskalnej państwa, powoli zaczynają się upowszechniać, szczególnie w budownictwie niepublicznym, rozwiązania techniczne wykorzystujące potencjał energii odnawialnych: kolektorów słonecznych do ogrzewania wody używanej w gospodarstwach domowych, takich samych kolektorów, stosowanych w układach kombinowanych z pozyskującymi ciepło z gruntu pompami ciepła, a służących do całorocznego ogrzewania budynków. Gminy powinny wspierać tego typu przedsięwzięcia np. przez obniżenie wysokości podatków.

Aktualnie w Polsce istnieje już kilkanaście gmin, które zaopatrywane są w ciepło z energii geotermalnej, pochodzącej ze znajdujących się na głębokości powyżej 1,5 km gorących złóż wody. W Polsce istnieją dobre warunki dla rozwoju tego typu energetyki, w tym także na Podkarpaciu. Dodatkowym atutem w takich przypadkach byłoby istnienie na terenie gminy otworów poposzukiwawczych ropy naftowej i gazu ziemnego, które niższym kosztem niż w przypadku budowy nowych, można wykorzystać do pozyskiwania gorącej wody z ziemi.

System ogrzewania miast i osiedli energią geotermalną polega na wykorzystaniu do zasilania sieci ciepłych (nawet na terenach wiejskich) ciepła wód geotermalnych pozyskiwanych z odwiertów o głębokości od 1,5 do 3 km, zamiast tradycyjnego spalania paliw kopalnych, tzn. węgla czy gazu ziemnego. Kotłownie gazowe pełnią tu tylko rolę wspomagającą w okresach największych mrozów. Koszt pozyskania ciepła geotermalnego jest 4-krotnie niższy niż koszt produkcji takiej samej ilości ciepła ze spalania gazu ziemnego czy węgla.

14. DODATKOWE USTALENIA STUDIUM

14.1. OBSZARY STRATEGICZNE

Tereny przylegające do dróg wojewódzkich

Tereny przylegające do przebiegającej przez środek terenu gminy drogi wojewódzkiej 877, drogi wojewódzkiej 878 oraz drogi wojewódzkiej 879 już na etapie opracowania strategii rozwoju gminy zostały uznane za tereny strategiczne. Władze gminy Hyżne zakładają wykorzystanie bardzo atrakcyjnego położenia przy realizacji jej celów rozwojowych. Zagospodarowanie pasa wzdłuż dróg wojewódzkich przyniesie korzyść mieszkańcom gminy jak i przyszłym Inwestorom.

Za tereny potencjalnie strategiczne uznano tereny przylegające do projektowanych odcinków drogi wojewódzkiej 877 drogi wojewódzkiej 879.

Tereny zalegania surowców mineralnych

Drugą grupę obszarów strategicznych stanowią tereny zalegania surowców mineralnych:

- zeolitów i dolomitów,
- wód mineralnych.

Zeolity występują w paśmie Borówki – Wólka Hyżneńska – Kopanina. Przewiduje się ich powierzchniową eksploatację oraz uzdatnianie w gminie – granulaty oraz transport drogowy i kolejowy z wykorzystaniem linii kolejki wąskotorowej do Przeworska.

Dolomity występują w południowo – wschodniej części gminy.

Tereny rekreacyjne

Bardzo ważnym obszarem strategicznym jest wyznaczony teren strefy klimatycznej projektowanego uzdrowiska Nieborów w oparciu o udokumentowane źródła wód mineralnych.

Ważnym obszarem strategicznym służącym rekreacji mieszkańców Rzeszowa i okolic są warunki środowiska geograficzno-przyrodniczego pozwalające na korzystanie z walorów krajoznawczych. [Przeważająca część¹](#) gminy leży w Hyżneńsko - Goźnickim Obszarze Chronionego krajobrazu. Obszary, które zajmuje gmina Hyżne należą do atrakcyjnych turystycznie.

Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo Rzeszowa tereny stosunkowo najładniejsze są miejscem penetracji, najczęściej w okresie weekendów. Relatywnie wysoka ocena tych terenów wynika głównie z ukształtowania

---

¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

terenu. Wartościowym składnikiem naturalnym są tutaj lasy, porastające najczęściej strome stoki oraz doliny i wąwozy. Są one chętnie odwiedzane przez turystów, szczególnie, że prowadzą przez nie szlaki turystyczne. Ważnym elementem krajobrazu i cennym obiektem przyrodniczym są pomniki przyrody.

14.2. OBSZARY POSIADAJĄCE SPORZĄDZONE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Gmina Hyżne aktualnie posiada trzy uchwalone plany miejscowe:

- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Oczyszczalni Ścieków we wsi Hyżne uchwalony Uchwałą Nr XXI1/105/96 Rady Gminy Hyżne z 5 lipca 1996 r.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Ujęcia Wody, Urządzeń i Obiektów Towarzyszących we wsi Hyżne uchwalony Uchwałą Nr XXXIV/150/97 Rady Gminy Hyżne z 29 listopada 1997 r.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Nr 1/99 Terenów Lasów i Zalesień w gminie Hyżne uchwalony Uchwałą Nr XIII/64/99 Rady Gminy Hyżne z 2 grudnia 1999 r.

14.3. OBOWIĄZEK SPORZĄDZANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na podstawie przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powstaje w następujących przypadkach ;

- gdy wynika to z przepisów szczególnych - w sytuacji gminy Hyżne na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górniczego (z chwilą udzielenia koncesji na działalność - eksploatację surowców mineralnych np. zeolitów i dolomitów),
- dla obszarów, na których zamierza się realizować przedsięwzięcia o charakterze publicznym na których przewiduje się realizację zadań służących ponadlokalnym bądź lokalnym celom publicznym na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (po upływie 3 miesięcy od dnia ustalenia warunków wprowadzenia zadania rządowego albo zadania samorządu województwa do wprowadzenia zadania do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego — w sytuacji gminy Hyżne obowiązek ten może powstać w związku z uznaniem miejscowości Nieborów za uzdrowisko.

W przypadku istnienia obowiązku sporządzenia planu miejscowego Radę Gminy obowiązują terminy określone w ustawie (6 miesięcy od wejścia w życie przepisów szczególnych wywołujących ten obowiązek, 3 miesiące od dnia ustalenia warunków wprowadzenia zadania rządowego do planu

miejscowego oraz w przypadku obowiązku określonego przez gminę ze względu

na istniejące uwarunkowania 2 miesiące od dnia złożenia wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczącego obszaru objętego tym obowiązkiem).

W przypadku uchylania się Rady Gminy od tego obowiązku bądź przedłużania się okresu sporządzenia planu ponad 1 rok – plan miejscowy może być sporządzony i wprowadzony w życie na mocy zarządzenia wojewody.

Rada Gminy nie ma obowiązku podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu w związku z każdym zgłoszonym wnioskiem; istnieje natomiast obowiązek analizy tych wniosków. Sukcesywne opracowywanie planów miejscowych poszczególnych obszarów gminy, w miarę pojawiania się takiej potrzeby lub obowiązku, umożliwi rozłożenie nakładów na te prace oraz ich finansowe konsekwencje w postaci wykupu bądź odszkodowań z tytułu obniżenia wartości nieruchomości czy utrudnienia lub ograniczenia korzystania z niej w sposób dotychczasowy.

14.4. OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze względu na istniejące uwarunkowania:

- w celu eksploatacji złóż surowców mineralnych np. zeolitów i dolomitów o ile wcześniej nie zaistnieje obowiązek sporządzenia planu miejscowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górniczego (z chwilą udzielenia koncesji na działalność),
- w celu ochrony przeciwpowodziowej terenów dolin płaskodennych w tym ustalenia zasięgu wód Q 1% i zasad zagospodarowania zlewni potoku Tatyna, rzeki Mlecзки i potoku Szklarka.

Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu realizacji zadań i programów ponadlokalnych

- w celu realizacji zagospodarowania strefy klimatycznej uzdrowiska Nieborów o ile wcześniej nie zaistnieje obowiązek sporządzenia planu miejscowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (po upływie 3 miesięcy od dnia ustalenia warunków wprowadzenia zadania rządowego albo zadania samorządu województwa do wprowadzenia zadania do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego),
- w celu realizacji zadań w zakresie komunikacji.

Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu realizacji zadań i programów

lokalnych

- w celu uporządkowania terenów centrum wsi Hyżne,
- w celu realizacji usług publicznych administracji, zdrowia, oświaty,
- w celu realizacji usług rekreacji, sportu, turystyki i wypoczynku, [za wyjątkiem terenu oznaczonego symbolem US, w granicach Zmiany Nr 1/2015 Studium gminy Hyżne,¹](#)
- w celu realizacji usług komercyjnych produkcji i handlu,
- w celu realizacji elementów infrastruktury technicznej,
- w celu realizacji zespołów zabudowy mieszkaniowej.

14.5. ZADANIA WŁASNE GMINY W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ

Jednym z najistotniejszych zadań władz samorządowych jest określenie podstaw programowych zapewnienia zaopatrzenia w nośniki energii społeczności lokalnej. Nowelizacja ustawy Prawo energetyczne w ramach tzw. ustawy kompetencyjnej wyposaża samorzady w instrumenty prawne realizacji przypisanych im zadań w zakresie polityki energetycznej. Gmina obecnie ma prawo do:

- uchwalania założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (art. 19),
- uchwalania planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, w przypadku gdy przedsiębiorstwa energetyczne nie będą zapewniać realizacji założeń do planu zaopatrzenia (art. 20 ust. 4),
- narzucania w skrajnych wypadkach przedsiębiorstwom energetycznym obowiązku dostosowania swoich działań do planu przyjętego przez gminę (art. 20 ust. 6).

Gmina władna jest realizować własny plan zaopatrzenia w energię i jej nośniki, nie korzystając z usług już istniejących przedsiębiorstw energetycznych, o ile podmioty powołane przez gminę lub zaproszone do współpracy uzyskają wymagane prawem zgody na swoją działalność oraz koncesję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

14.5.1. Założenia do planu zaopatrzenia w energię

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne (art. 19. ust. 1) zarząd gminy opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Istotą projektu założeń jest określenie przez ramowych zamiarów co do sposobu rozwiązania problemu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe zgodnie z oczekiwaniami lokalnej społeczności i warunkami określonymi przez politykę energetyczną państwa. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy lub jej części.

Prawo energetyczne określa stopień szczegółowości założeń, nadając zawartości merytorycznej dokumentu charakter zunifikowany. Projekt założeń powinien określać:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,

---

...¹ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
- zakres współpracy z innymi gminami.

Ustawa zobowiązuje przedsiębiorstwa energetyczne do nieodpłatnego udostępniania zarządowi gminy własnych planów rozwoju w zakresie zaspokajania obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię i jej nośniki na terenie danej gminy a ponadto przedsiębiorstwa te winny przekazywać zarządowi gminy propozycje niezbędne do opracowania projektu założeń.

Opracowany przez zarząd gminy projekt założeń podlega opiniowaniu przez samorząd województwa, w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami, oraz przez wojewodę, w zakresie zgodności z założeniami polityki energetycznej państwa. Projekt założeń wykląda się do publicznego wglądu na okres 21 dni, powiadamiając o tym w sposób przyjęty zwyczajowo w danej miejscowości. Osoby i jednostki organizacyjne zainteresowane zaopatrzeniem w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy mają prawo składać wnioski, zastrzeżenia i uwagi do projektu założeń.

Rada gminy uchwała założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie wnioski, zastrzeżenia i uwagi zgłoszone w czasie wyłożenia projektu założeń do publicznego wglądu.

14.5.2. Plan zaopatrzenia w energię

Zgodnie ze znowelizowanym w ustawie kompetencyjnej Prawem energetycznym, art 20, w przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji uchwalonych przez radę gminy założeń do planu zaopatrzenia w energię, zarząd gminy opracowuje projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, dla obszaru gminy lub jej części. Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwalonych przez radę gminy założeń i winien być z nim zgodny. Projekt ten powinien zawierać:

- propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe wraz z uzasadnieniem ekonomicznym,
- harmonogram realizacji zadań,
- przewidywane koszty realizacji proponowanych przedsięwzięć oraz źródło ich finansowania.

Zarząd gminy przedstawia wojewodzie projekt planu celem stwierdzenia zgodności z założeniami do planu uchwalonymi wcześniej przez radę gminy. Następnie rada gminy uchwała plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. W celu realizacji uchwalonego planu gmina może zawierać umowy z przedsiębiorstwami energetycznymi. Jedynie w skrajnych

przypadkach gmina może podejmować własne inicjatywy gospodarcze w tym zakresie.

Przedsiębiorstwa energetyczne są obowiązane współpracować z gminami w celu zapewnienia spójności między planami przedsiębiorstw energetycznych a założeniami i planami zaopatrzenia w energię uchwalanymi przez radę gminy.

14.6. SPOSOBY PROWADZENIA PRZEZ GMINĘ AKTYWNEJ POLITYKI REALIZACYJNEJ

Rola planowania przestrzennego w stymulowania rozwoju gospodarki lokalnej polega przede wszystkim na stworzeniu ram przestrzennych i warunków odpowiadających pozytywnie na potrzeby gospodarcze oraz ich zapotrzebowanie na szczególnego rodzaju tereny.

Określenie w STUDIUM polityki przestrzennej ma na celu stworzenie możliwie szerokich, analitycznych podstaw konstruowania planów miejscowych. Wyniki studium, stanowiące treść uchwały rady gminy, określają własne zobowiązania samorządu gminy, stanowiąc swego rodzaju program działań tego samorządu na rzecz gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowi przede wszystkim niezbędną podbudowę planów miejscowych. Jest to szczególnie ważne w sytuacji, gdy plany miejscowe będą sporządzane tylko dla wybranych obszarów gminy. Stanowi też merytoryczną podstawę opracowań, w których będą określane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu w obrębie obszarów nie objętych pianami miejscowymi.

Zasady, strategie i kierunki zagospodarowania przestrzennego nakreślone w STUDIUM, w trakcie sporządzania planów miejscowych zostaną przekształcone w jednoznaczne przepisy lokalne przez zdefiniowanie kategorii użytkowania, wyznaczenie granic obszarów i ustalenie warunków zagospodarowania.

Cele i kierunki działania określone w STUDIUM mogą mieć szersze znaczenie i zastosowanie dla władz gminy, niż tylko w zakresie gospodarki przestrzennej ale przede wszystkim przy konstruowaniu programu gospodarczego gminy. Informacje zawarte w studium mogą się też przyczynić do racjonalizacji budżetu gminy i być pomocne przy podejmowaniu starań o subwencje. Mogą również wskazać potrzebę podjęcia przez gminę takich działań, jak:

- tworzenie zasobów terenów komunalnych,
- działania promocyjne
- poprawa struktur zarządzania jednostkami organizacyjnymi, na które ma wpływ samorząd gminy,
- dążenie do zwiększenia lub umożliwienia wpływu samorządu lokalnego na polityki rozwoju prowadzone przez przedsiębiorstwa zarządzające systemami.

Struktura własnościowa terenów stanowi uwarunkowanie możliwości rozwoju szczególnie istotne w gospodarce rynkowej. Rozpoznanie tej struktury i trendów przemian związanych z obrotem rynkowym a w miarę możliwości przekształcania jej w pożądanym kierunku jest jednym z głównym elementów aktywnej polityki przestrzennej gminy: wyrażającej się:

- bezpośrednim udziałem gminy w obrocie gruntami przez tworzenie zasobów na określone cele publiczne oraz wymianę bądź promowanie działań innych podmiotów,
- pośrednim udziałem w sterowaniu pożądanymi procesami komasacji gruntów rolnych czy scalania i wtórnego podziału gruntów budowlanych.

Zakres i powodzenie aktywnej polityki gminy w przekształcaniu struktury własności jest często warunkiem realności osiągnięcia celów rozwoju.

Z kolei, na zasadzie sprzężenia zwrotnego, działania te mogą istotnie wpłynąć na zakres i sposób formułowania oraz konkretyzację rozwiązań w toku sporządzania planów miejscowych.

14B. Uzasadnienie i synteza Zmiany Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne¹

14B.1. Uzasadnienie Zmiany Nr 1/2015 Studium

Rada Gminy Hyżne podjęła Uchwałę Nr IV/21/15 w dniu 27 stycznia 2015r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, którego przedmiotem jest korekta granic Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz oznaczenie obszaru Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025 jak również zmiana przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium symbolem NO oraz częściowo RZ na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, terenu w obszarze ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, służącej szeroko pojętej integracji społecznej.

Zmiana Nr 1/2015 Studium uwzględnia wymogi prawne wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r, Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. 2013, poz. 1232, z późn. zm.), oraz ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013r, poz. 1235, z późn. zm.).

Na terenie Gminy Hyżne funkcjonują dwie wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody:

- Hyżnieńsko - Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem” (PLH 180025).

Teren objęty Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczony symbolem US, położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zmiana Nr 1/2015 Studium została sporządzona w trybie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2015r. poz. 199), zachowując tok formalno-prawny zgodnie z przepisami prawa.

14B.2. Synteza Zmiany Nr 1/2015 Studium

Zmiana Nr 1/2015 Studium, w obrębie symbolu US, obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych Gminy Hyżne, sąsiadujący z terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej (Kółko Rolnicze Hyżne oraz BUDROL magazyny), terenem wód płynących (potok Tatyna), terenami rolnymi oraz terenem drogi wewnętrznej dojazdowej będącej we władaniu gminy.

Obszar Natura 2000 „Nad Husowem” PLH 180025 obejmuje wschodnią część gminy Hyżne, stanowiącą grunty leśne.

Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje swoim zasięgiem przeważającą część powierzchni gminy Hyżne (z wyłączeniem terenów leżących w części zachodniej). Są to tereny zurbanizowane, ale także tereny rolne, grunty leśne oraz występujące w tej części gminy tereny wód powierzchniowych i podziemnych, o niedużej wielkości przepływu (mało znaczące ciekły).

Zmiana Nr 1/2015 Studium jest zgodna z Uchwałą Nr IV/21/15 w dniu 27 stycznia 2015r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2015 Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne.

Planowana nowa funkcja terenu objętego Zmianą Nr 1/2015 Studium, oznaczona symbolem US, stanowi zmianę przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r., symbolem NO oraz częściowo RZ na cele funkcji sportowo rekreacyjnej.

Przedmiotem Zmiany Nr 1/2015 Studium jest także prawidłowe oznaczenie granic Hyżniańsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz oznaczenie obszaru Natura 200 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025.

Ze względu na charakter Zmiany Nr 1/2015 Studium, nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.

Zmiany dokonane dotyczą:

- na rysunku Studium „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr ..... Rady Gminy Hyżne z dnia ..... 2015r, zostały wprowadzone:
  - korygujące granice Hyżniańsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – oznaczone linią koloru czarnego z obwódką czerwoną i literami H-GK
  - obszar Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025 – oznaczone linią i kropkami koloru niebieskiego z obwódką czerwoną.
  - granice terenu sportu i rekreacji – oznaczone zostały czerwoną linią, a teren sportu i rekreacji symbolem US i zakreskowaniem czerwono-zielonym .
- w tekście Studium p.n. „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne” – stanowiącym załącznik tekstowy do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr ..... Rady Gminy Hyżne z dnia ..... 2015r, zostały wprowadzone zapisy korygujące granice Hyżniańsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz wprowadzony został obszar Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025, jak również zmieniono przeznaczenie obszaru w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, symbolem NO oraz częściowo RZ, na obszar oznaczony symbolem US, przeznaczony na cele funkcji sportowo rekreacyjnej.

Zmiany wyróżniono:

- na rysunkach Studium, wprowadzając granice obszaru objętego Zmianą Nr 1/2015 oznaczone:
  - symbolem literowym US oraz kreskowaniem zielono – czerwonym- teren sportu i rekreacji,
  - linią koloru czarnego z obwódką czerwoną i literami H-GK- dla Hyżniańsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,

- linią i kropkami koloru niebieskiego z obwódką czerwoną
obszar Natura 2000 p.n. „Nad Husowem” PLH 180025.
- w tekście Studium, wprowadzając zapisy kolorem niebieskim.

14D. Uzasadnienie i synteza Zmiany Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne²

14D.1. Uzasadnienie Zmiany Nr 2/2015 Studium

Rada Gminy Hyżne podjęła Uchwałę Nr IV/22/15 w dniu 27 stycznia 2015r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 2/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, dla terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Hyżne, obejmującego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”.

Zmiana Nr 2/2015 Studium Gminy Hyżne została sporządzona z konieczności wprowadzenia do Studium granic udokumentowanego i zatwierdzonego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”, ponieważ w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, kontur złoża nie został wskazany i opisany. W części graficznej Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001r, nie wprowadzono konturu złoża, a jedynie ogólnie oznaczono obszar występowania złóż surowców mineralnych, zeolitów, diatomitów, piasku i gliny.

Zmiana Nr 2/2015 Studium uwzględnia wymogi prawne wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r, Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. 2013, poz. 1232, z późn. zm.), oraz ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013r, poz. 1235, z późn. zm.).

Teren objęty Zmianą Nr 2/2015 Studium położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zmiana Nr 2/2015 Studium została sporządzona w trybie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2015r, poz. 199), zachowując tok formalno-prawny zgodnie z przepisami prawa.

14D.2. Synteza Zmiany Nr 2/2015 Studium

Zmiana Nr 2/2015 Studium obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych Gminy Hyżne, stanowiąca nieużytki oraz użytki rolne niskiej klasy bonitacyjnej, porośnięte roślinnością trawiastą.

Zmiana Nr 2/2015 Studium jest zgodna z Uchwałą Nr IV/22/15 w dniu 27 stycznia 2015r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 2/2015 Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne.

Zmiany dokonane dotyczą:

- na rysunku Studium „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr ..... Rady Gminy Hyżne z dnia ..... 2015r, zostały wprowadzone:
  - granice udokumentowanego złoża łupków bentonitowych – oznaczone symbolem Z1 oraz kolorem fioletowym,

- w tekście Studium p.n. „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne” – stanowiącym załącznik tekstowy do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr ..... Rady Gminy Hyżne z dnia ..... 2015r, zostały wprowadzone zapisy opisujące udokumentowanego złoża łupków bentonitowych „Dylągówka – Zapady”,

Zmiany wyróżniono:

- na rysunku Studium, wprowadzając granice obszaru objętego Zmianą Nr 2/2015 oznaczone symbolem literowym Z1 oraz kolorem fioletowym,
- w tekście Studium, wprowadzając zapisy kolorem fioletowym.

14C. Uzasadnienie Zmiany Nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne³

14C.1. Uzasadnienie Zmiany Nr 1/2024 Studium

Rada Gminy Hyżne podjęła Uchwałę z dnia 12 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2024 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne, którego przedmiotem jest zmiana przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium symbolem RZ oraz M, na cele funkcji sportowo rekreacyjnej, terenu w obszarze ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, służącej szeroko pojętej integracji społecznej.

Zmiana Nr 1/2024 Studium uwzględnia wymogi prawne wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024, poz. 54), oraz ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024, poz. 1112).

Na terenie Gminy Hyżne funkcjonują dwie wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody:

- Hyżnieńsko - Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem” (PLH 180025).

Teren objęty Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczony symbolem IUS położony jest w granicach Hyżnieńsko – Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zmiana Nr 1/2024 Studium, w obrębie symbolu IUS, obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych Gminy Hyżne, sąsiadujący z terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenem wód płynących (potok Tatyna), terenami rolnymi oraz terenem drogi gminnej. Na terenie zmiany Studium znajduje się budynek mieszkalny o powierzchni ok. 230 m², wykreślony z gminnej ewidencji zabytków, na który wydano pozwolenie na rozbiórkę.

Zmiana Nr 1/2024 Studium jest zgodna z Uchwałą z dnia 12 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 1/2024 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne.

Planowana nowa funkcja terenu objętego Zmianą Nr 1/2024 Studium, oznaczona symbolem IUS, stanowi zmianę przeznaczenia obszaru oznaczonego w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne w dniu 29 czerwca 2001 r., zmienionym uchwałą nr XVI/83/15 z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie zmiany nr 1/2015 i 2/2015 Studium gminy Hyżne, symbolem RZ i M na cele funkcji sportowo rekreacyjnej.

Zmiany dokonane dotyczą:

- na rysunku Studium „Uwarunkowania i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne”, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001 r, ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy z dnia 29 czerwca 2001 r., zmienionym uchwałą nr XVI/83/15 z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie zmiany nr 1/2015 i 2/2015 Studium Gminy Hyżne, oraz Uchwałą Nr ___ Rady Gminy Hyżne z dnia ___ w sprawie zmiany nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne, zostały wprowadzone granice terenu sportu i rekreacji – oznaczone czerwoną linią, a teren sportu i rekreacji symbolem IUS i zakreśkowaniem czerwonozielonym.
- w tekście Studium p.n. „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne” – stanowiącym załącznik tekstowy do Uchwały Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr XVI/83/15 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 grudnia 2015r oraz Uchwałą Nr ___ Rady Gminy Hyżne z dnia ___ w sprawie zmiany nr 1/2024 Studium Gminy Hyżne, zmieniono przeznaczenie obszaru w Studium uchwalonym Uchwałą Nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001r, symbolem RZ i M, na

...³ Wprowadzono Zmianą Nr 1/2015 Studium Gminy Hyżne

obszar oznaczony symbolem 1US, przeznaczony na cele funkcji sportowo-
rekreacyjnej.

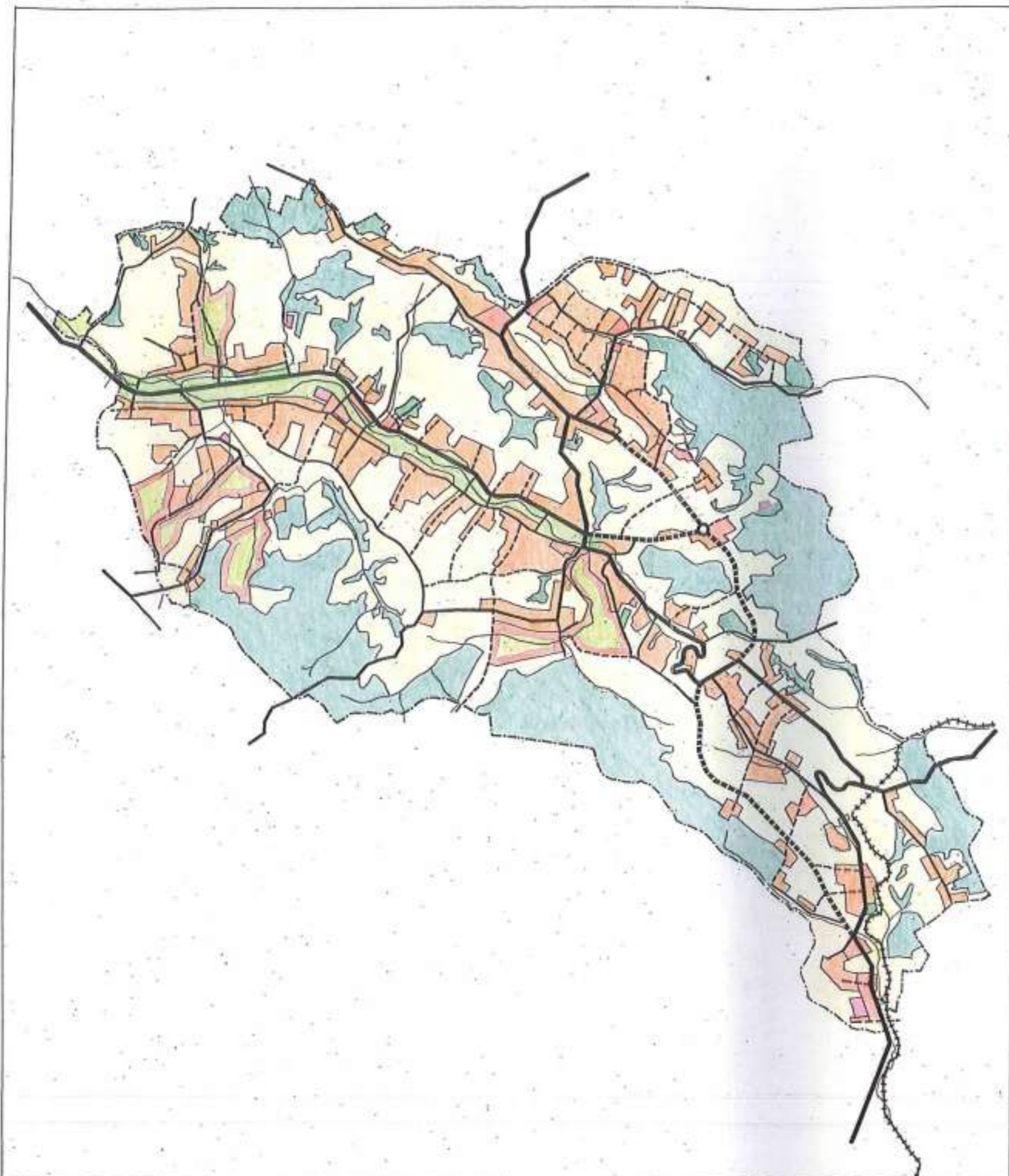
132/7

Zmiany wyróżniono:

- na rysunkach Studium, wprowadzając granice obszaru objętego Zmianą Nr 1/2024 oznaczono symbolem literowym 1US oraz kreskowaniem zielono – czerwonym-teren sportu i rekreacji,
- w tekście Studium, wprowadzając zapisy kolorem czerwonym.

**STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY HYŻNE**

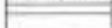
**STRUKTURA
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA
1:50 000**

OZNACZENIA OGÓLNE

- GRANICE GMINY
- CIEKI WODNE

KOMUNIKACJA

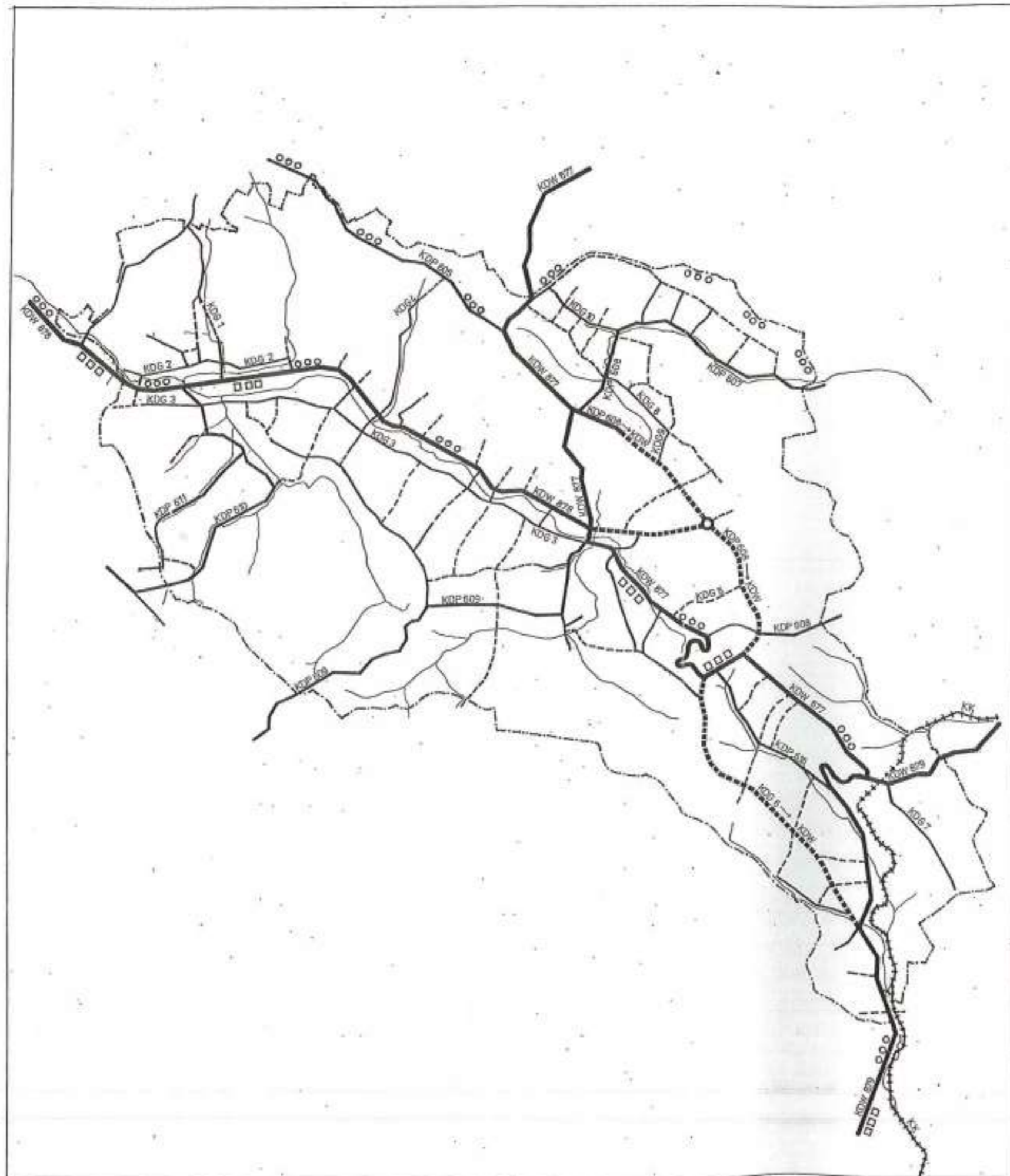
- KOMUNIKACJA KOLEJOWA
- KOMUNIKACJA DROGOWA

PRZEZNACZENIE OBSZARÓW

- OBSZARY LASÓW I DOLESIEŃ
- OBSZARY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ
- OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ
- OBSZARY USŁUG PUBLICZNYCH
- OBSZARY OŚRODKÓW SPORTU I REKREACJI
- OBSZARY USŁUG ZDROWIA UZDROWISKA NIEBORÓW
- OBSZARY CMENTARZY
- OBSZARY OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
- OBSZARY NIEZABUDOWANE Z ZIELENIA NISKĄ

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY HYŻNE**

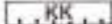

KOMUNIKACJA 1:50 000

OZNACZENIA OGÓLNE

- GRANICE GMINY
- CIEKI WODNE

KOMUNIKACJA KOLEJOWA

- KOLEJKA WĄSKOTOROWA PRZEWORSK-DYNÓW
- TUNEL KOLEJOWY

KOMUNIKACJA DROGOWA

- KDW 877 DROGA WOJEWÓDZKA LEŻAJSK – SZKLARY
- KDW 878 DROGA WOJEWÓDZKA RZESZÓW - DYŁAGÓWKA
- KDW 879 DROGA WOJEWÓDZKA PRZEWORSK - DYNÓW
- KDP 605 DROGA POW. STARY BOREK - GRZEGORZÓWKA
- KDP 607 DROGA POW. GRZEGORZÓWKA – HADLE SZKLARSKIE
- KDP 608 DROGA POW. GRZEGORZÓWKA – WÓLKA HYŻNENSKA
- KDP 609 DROGA POW. BŁAŻOWA - DYŁAGÓWKA
- KDP 610 DROGA POW. BRZĘZÓWKA - BŁAŻOWA
- KDP 611 DROGA POW. BRZĘZÓWKA – NIEBORÓW MAŁY
- KDP 616 DROGA POW. DYŁAGÓWKA - SZKLARY
- KDG 1 DROGI GMINNE
- KD DROGI WEWNĘTRZNE
- □□□ ŚCIEŻKI ROWEROWE

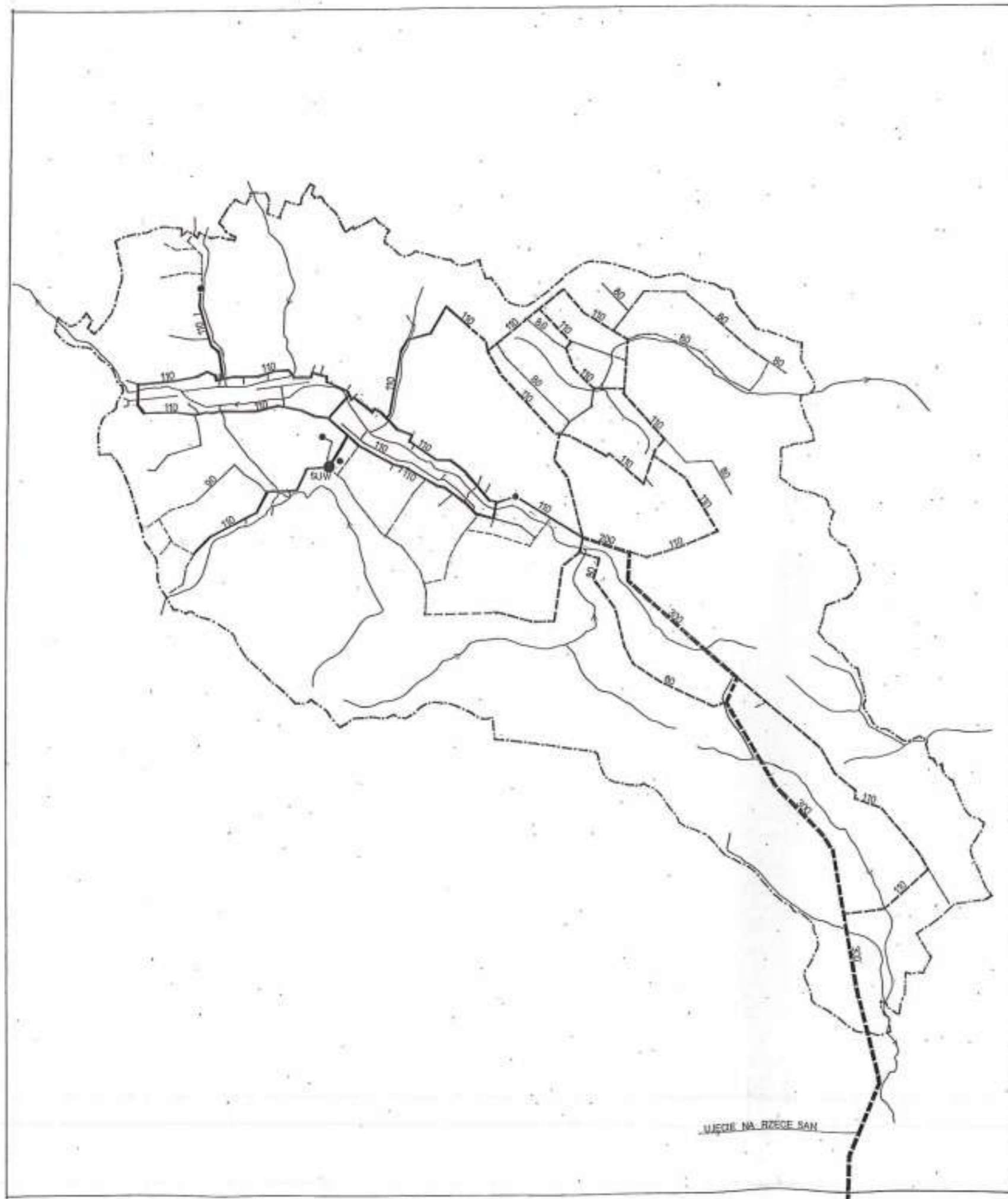
SZLAKI TURYSTYCZNE

- SZLAK TURYSTYCZNY NIEBIESKI
- SZLAK TURYSTYCZNY ŻÓŁTY

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY HYŻNE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
ZAOPATRZENIE W WODĘ
1:50 000

OZNACZENIA OGÓLNE

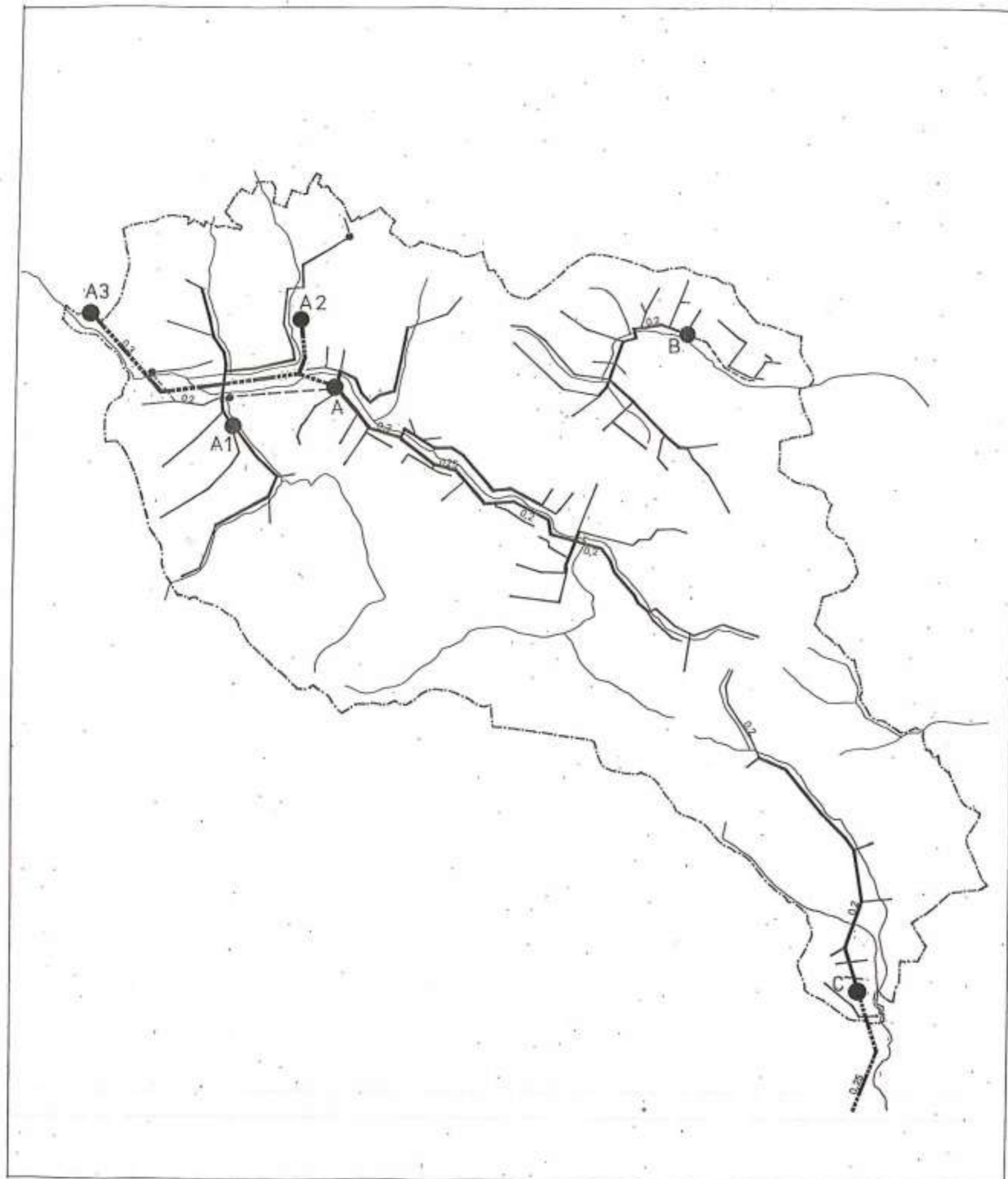
	GRANICE GMINY
	CIEKI WODNE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – ZAOPATRZENIE W WODĘ

	UJĘCIA WODY
	STACJA UZDATNIANIA WODY
	MAGISTRALA WODOCIAGOWA
	GLÓWNE SIECI WODOCIAGOWE
	HYDROFORNIE STREFOWE

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY HYŻNE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW
1:50 000

OZNACZENIA OGÓLNE

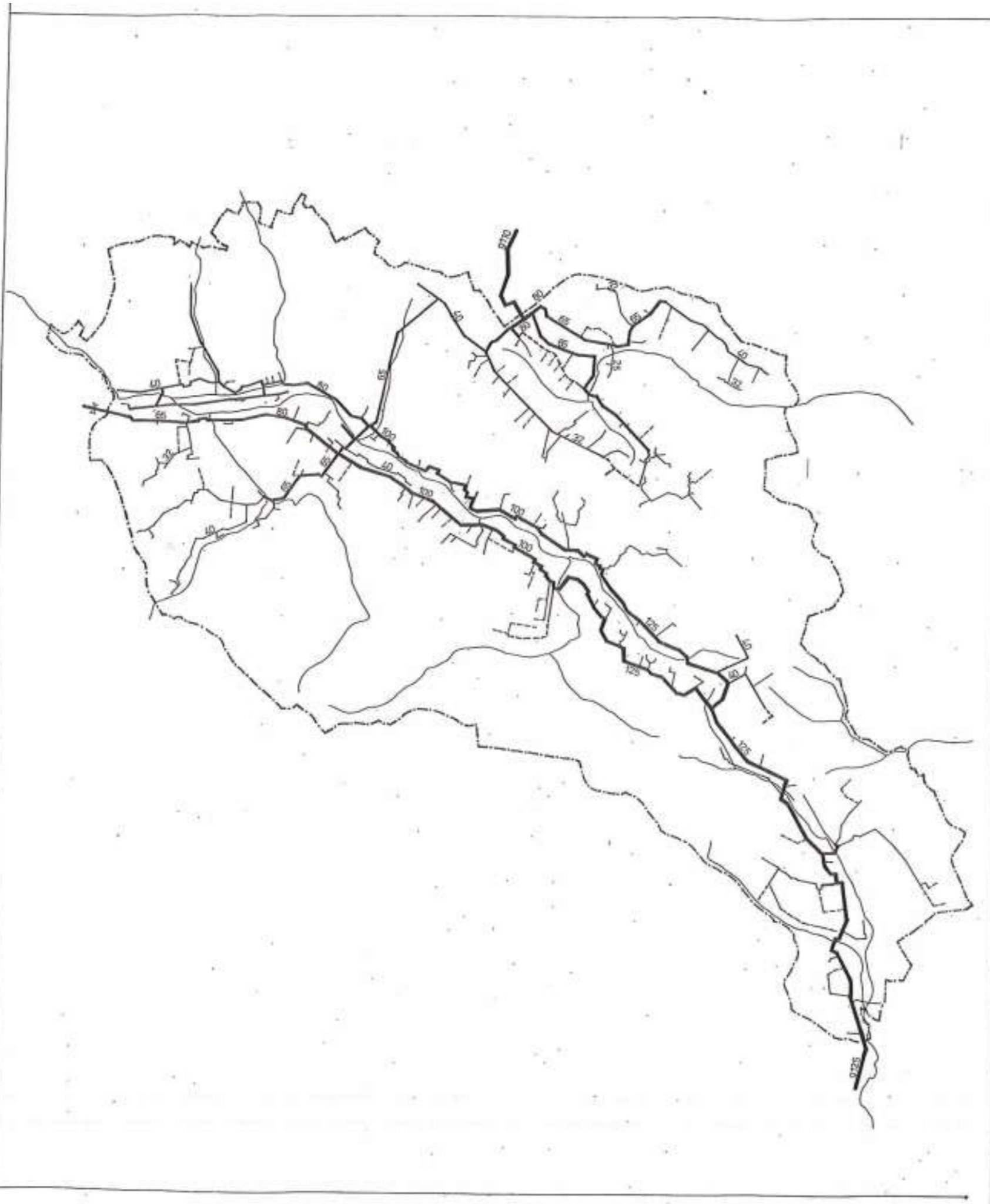
	GRANICE GMINY
	CIEKI WODNE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW

	OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
A	OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW HYŻNE
A1	OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW HYŻNE NIEBORÓW
A2	OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW HYŻNE BRZĘZÓWKA 2
A3	OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW HYŻNE ALTERNATYWA
B	OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW GRZEGORZÓWKA
C	OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW SZKLARY
	PRZEPOMPOWNIE ŚCIEKÓW
	GLÓWNY KOLEKTOR SANITARNY
	SIEĆ KANALIZACYJNA TŁOCZNA
	SIEĆ KANALIZACYJNA DLA ALTERNATYWY

**STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY HYŻNE**

**INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
GAZOWNICTWO
1:50 000**

OZNACZENIA OGÓLNE

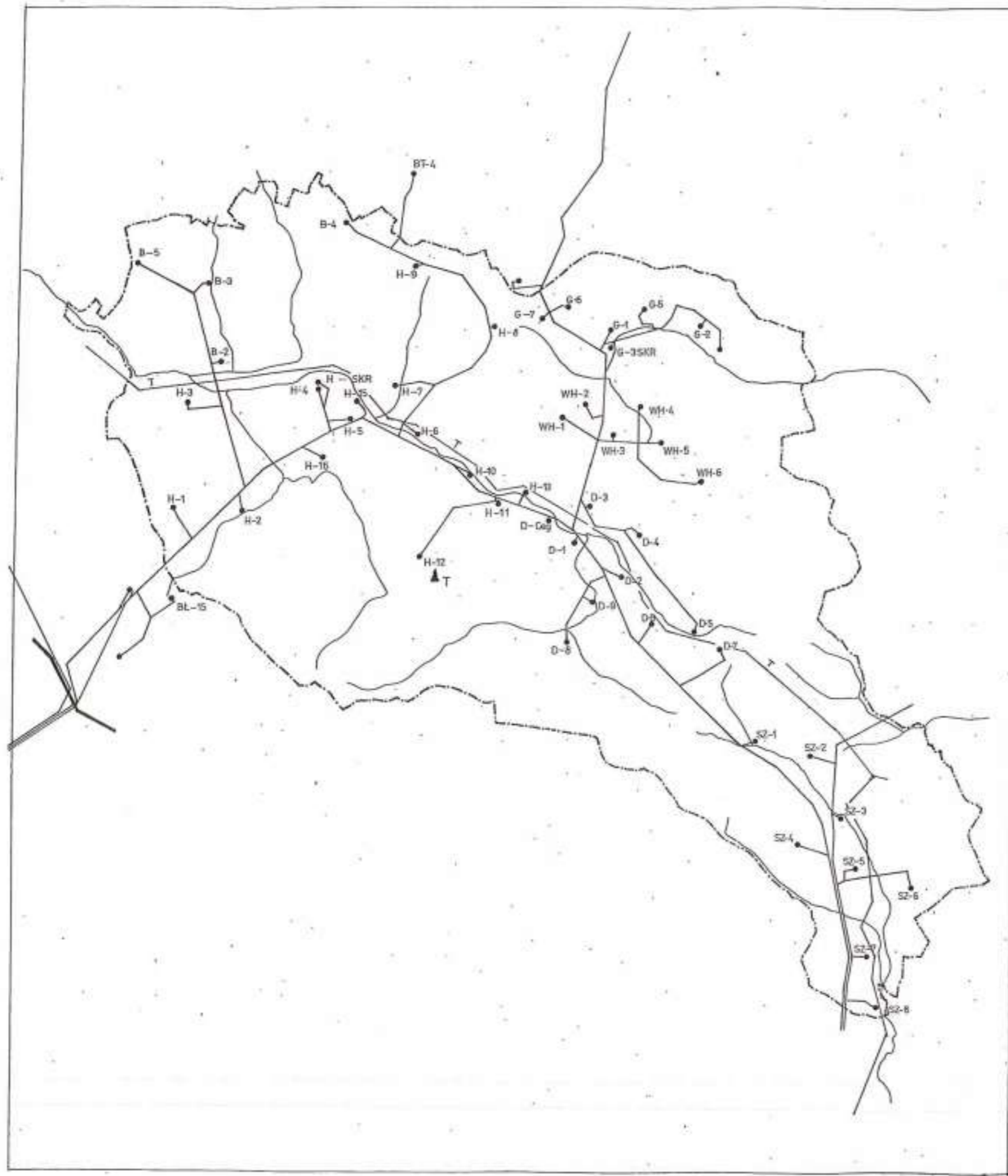
	GRANICE GMINY
	CIEKI WODNE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - GAZOWNICTWO

	MAGISTRALNE GAZOWE
	SIEĆ GAZOWA ROZDZIELCZA

**STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY HYŻNE**

**INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
ELEKTROENERGETYKA I TELEKOMUNIKACJA
1: 50 000**

OZNACZENIA OGÓLNE

	GRANICE GMINY
	CIEKI WODNE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - ELEKTROENERGETYKA

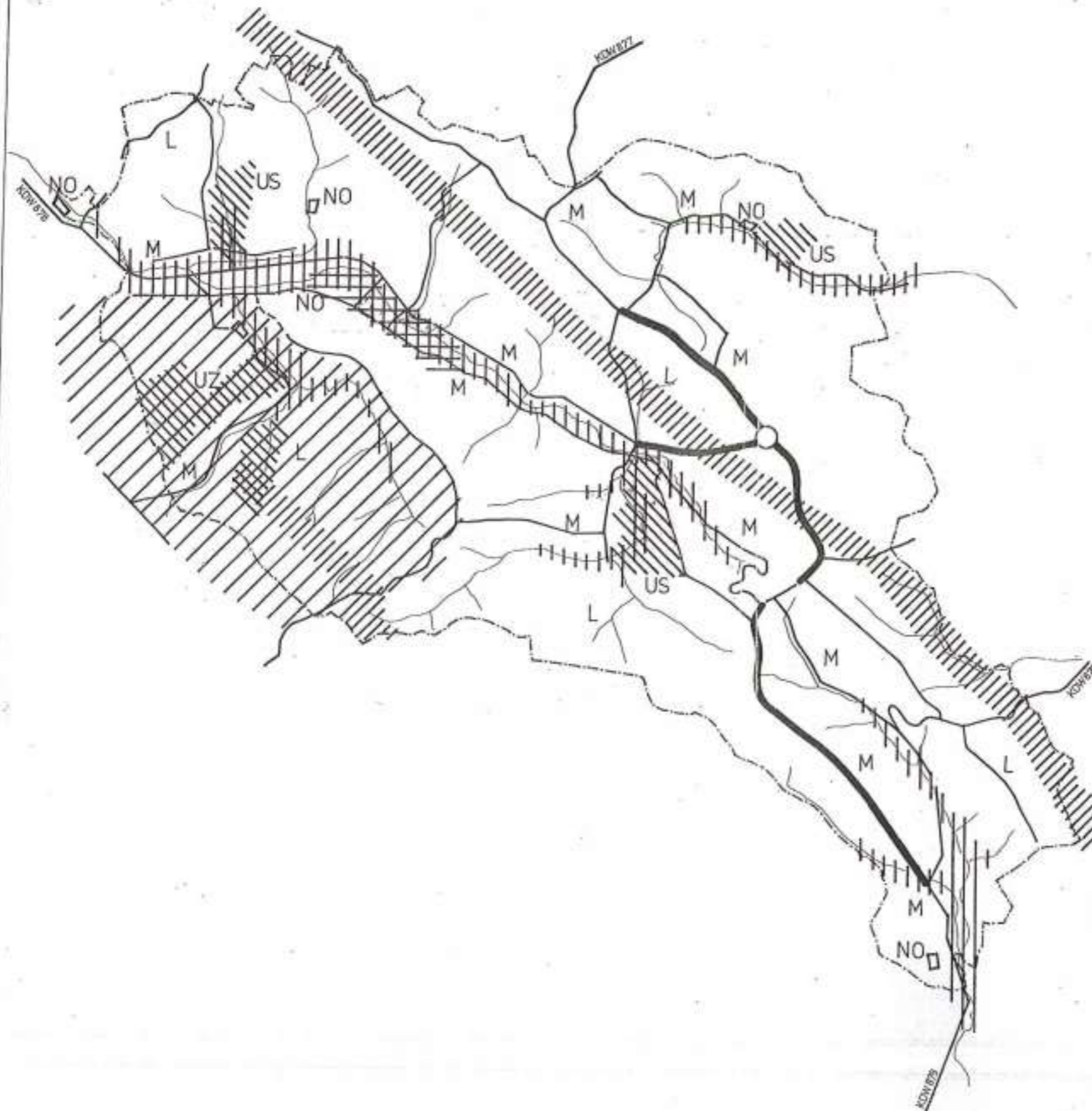
	LINIE ŚREDNIEGO NAPIĘCIA 15 KV
	STACJE TRANSFORMATOROWE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - TELEKOMUNIKACJA

	LINIE TELEKOMUNIKACYJNE
	CENTRALE I URZĄDZENIA TELEFONICZNE

**STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY HYŻNE**

**MIEJSCOWE PLANY
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
1:50 000**

OBSZARY POSIADAJĄCE SPORZĄDZONE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

NO	W CELU REALIZACJI OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W HYŻNEM
W	W CELU REALIZACJI UJĘCIA WODY W HYŻNEM
L	W CELU REALIZACJI DOLESIEŃ I ZALESIEŃ NA TERENIE CAŁEJ GMINY

OBSZARY DLA KTÓRYCH MOŻE POWSTAĆ OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH LUB UZNANIA ZA ZADANIE RZĄDOWE LUB SAMORZĄDOWE

	W CELU EKSPLOATACJI ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH DOŁOMITÓW I ZEOLITÓW
	W CELU REALIZACJI ZAGOSPODAROWANIA STREFY KLIMATYCZNEJ UZDROWISKA NIEBORÓW

OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZE WZGLĘDU NA ISTNIEJĄCE UWARUNKOWANIA

	W CELU EKSPLOATACJI ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH DOŁOMITÓW I ZEOLITÓW
	W CELU USTALENIA ZASAD ZAGOSPODAROWANIA ZLEWNI POTOKU TATYNA, MLECZKI I SZKLARKI

OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA REALIZACJI ZADAŃ I PROGRAMÓW PONADLOKALNYCH

UZ	W CELU REALIZACJI ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU UZDROWISKA NIEBORÓW
K	W CELU REALIZACJI ZADAŃ W ZAKRESIE KOMUNIKACJI - ODCINKI DRÓG WOJEWÓDZKICH

OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA REALIZACJI ZADAŃ I PROGRAMÓW LOKALNYCH

	W CELU USTALENIA ZASAD ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW CENTRUM WSI HYŻNE
U	W CELU REALIZACJI USŁUG PUBLICZNYCH ADMINISTRACJI, ZDROWIA, OŚWIATY
US	W CELU REALIZACJI OŚRODKÓW SPORTU TURYSTYKI I REKREACJI
NO	W CELU REALIZACJI ELEMENTÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
M	W CELU REALIZACJI ZESPOŁÓW ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ NA TERENIE CAŁEJ GMINY

PRACOWNIA PROJEKTOWA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA
35-122 RZESZÓW, UL. FRANCISZKA KOTULI 34 TEL. 017-853 87 06